

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

*“Μουσεία και Διαδίκτυο: Προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς από τον
Παγκόσμιο Ιστό”*

Επόπτης καθηγητής:
Εμμανουήλ Γαρουφάλλου

Πτυχιακή εργασία της φοιτήτριας:
Ελισάβετ Ζέρβα
Α.Μ.: 64/01

Θεσσαλονίκη
2011

Σημείωση: Η εικόνα του εξωφύλλου είναι μία ένωση από διάφορα λογότυπα μουσειακών δικτυακών τόπων, η οποία κατασκευάστηκε από την φοιτήτρια. Οι μουσειακοί δικτυακοί τόποι που αντιπροσωπεύουν τα λογότυπα δεν αναφέρονται, μέσα στην παρούσα εργασία.

Ελισάβετ Ζέρβα

«Κάποτε, ο άνθρωπος δημιουργούσε συλλογές από φυσικά αντικείμενα. Αυτά τα αντικείμενα στη συνέχεια γίνανε το κέντρο του κόσμου αλλά και το επίκεντρο οποιουδήποτε μουσείου, το οποίο σήμερα τα φυλάει για την ομορφιά τους και την ανεκτίμητη αξία τους, αλλά κυρίως για όλα αυτά που αντιπροσωπεύουν. Συγκεκριμένα, γεγονότα του παρελθόντος και του παρόντος, σημάδια εξέλιξης της τεχνολογίας, στοιχεία του φυσικού κόσμου.

Στα παλαιότερα χρόνια, η σημασία και τα στοιχεία ενός μουσειακού αντικειμένου, καταγράφονταν σε καταλόγους, σε αρχεία, σε καρτέλες. Άνθρωποι σε όλο τον κόσμο μπορούσαν να μοιραστούν τις γνώσεις τους για διάφορες συλλογές των μουσείων, μόνο σε εκθέσεις, μία τη φορά και μόνο αν θα μπορούσαν να παραβρεθούν αυτοπροσώπως. Ακόμη, ενημερώνονταν για τα αντικείμενα που τους ενδιέφεραν, μόνο αν αγόραζαν κάποια έκδοση καταλόγου ή βιβλίου του μουσείου ή άλλου οργανισμού για να ενημερωθούν.

Στη σημερινή εποχή, η τεχνολογία της πληροφορίας, και συγκεκριμένα η δυνατή παρουσία των οπτικοακουστικών μέσων στον ψηφιακό κόσμο, έχουν αλλάξει τελείως αυτή την διαδικασία μάθησης, της ανταλλαγής της γνώσης. Τώρα, δίνεται πλέον το προνόμιο σε κάθε φίλο του μουσείου, οπουδήποτε στον κόσμο, να έχει πρόσβαση σε ό, τι αντιπροσωπεύει μία μουσειακή συλλογή. Και αυτή θα είναι η ψηφιακή συλλογή!».

Όλη αυτή η αλλαγή, η μετάβαση δηλαδή αυτών των αντικειμένων από τον πραγματικό κόσμο στον “παραμυθένιο” ψηφιακό κόσμο, ήταν και το κίνητρο για την παρούσα έρευνα, η οποία έχει ως κέντρο του τρόπο παρουσίασης αυτών των συλλογών των μουσείων ψηφιακά από τα μουσεία του εξωτερικού αλλά και της Ελλάδας, ποια προβλήματα και προκλήσεις έρχονται να αντιμετωπίσουν, αλλά και πώς θα μπορούσαν, με βάση κάποια παραδείγματα, να λειτουργούν τους ΜΔΤ (Μουσειακοί Δικτυακοί Τόποι) σε ένα εύχρηστο και ευχάριστο ψηφιακό περιβάλλον.

*Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον κ. Εμμανουήλ Γαρουφάλλου,
για την υπομονή και επιμονή του και για την άριστη συνεργασία μας.
Επίσης τους γονείς μου, ιδιαίτερα την μητέρα μου, για την ηθική
υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.
Ελπίζω αυτό το πτυχίο να ανταποκριθεί στις προσδοκίες σας
και να νιώσετε υπερήφανοι.*

Στην μητέρα μου,

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
Πίνακας συντομογραφιών.....	i
Κατάλογος πινάκων – Γραφημάτων.....	iii
Κατάλογος εικόνων.....	iv
Πρόλογος.....	ix
Εισαγωγή.....	xi
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Μεθοδολογία.....	1
1.1. Εισαγωγή.....	1
1.2. Σκοποί και στόχοι της έρευνας.....	2
1.2.1. Σκοπός της έρευνας.....	2
1.2.2. Στόχοι της έρευνας.....	2
1.3. Περιορισμοί της έρευνας.....	3
1.4. Εργαλεία εύρεσης της βιβλιογραφίας.....	4
1.5. Αξιολόγηση μουσειακών δικτυακών τόπων (ΜΔΤ).....	5
1.5.1. Κριτήρια επιλογής ΜΔΤ για αξιολόγηση.....	6
1.5.2. Ποιότητα διαδικτυακών κόμβων.....	7
1.5.3. Οι δέκα αρχές ποιότητας.....	8
1.6. Έρευνα σε Ελληνικά και Ξένα Μουσεία.....	12
1.6.1. Σκοπός σύνταξης του ερωτηματολογίου.....	13
1.6.2. Παρουσίαση του ερωτηματολογίου.....	14
1.6.3. Γλώσσα του ερωτηματολογίου.....	15
1.6.4. Πληθυσμός και δειγματοληψία της έρευνας.....	15
1.6.4.1. Πληθυσμός της έρευνας.....	15
1.6.4.2. Τρόπος δειγματοληψίας της έρευνας.....	16
1.6.5. Διεξαγωγή της έρευνας.....	17
1.6.6. Τρόπος ανάλυσης των δεδομένων.....	18
1.7. Προβλήματα.....	18
1.8. Συμπεράσματα.....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Μουσεία και Διαδίκτυο.....	20
2.1. Εισαγωγή.....	20
2.2. Μουσείο: Από το παρελθόν στο μέλλον.....	21
2.2.1. Φυσικό μουσείο.....	21
2.2.1.1. Ορισμός.....	21
2.2.1.2. Κατηγορίες μουσείων.....	22
2.2.1.3. Συλλογές και πρακτικές ταξινόμησης υλικού.....	23
2.2.1.4. Παρουσίαση των αντικειμένων των συλλογών.....	23
2.2.2. Ψηφιακό/ Εικονικό μουσείο.....	24
2.2.2.1. Εισαγωγή.....	24
2.2.2.2. Ορισμός.....	25
2.2.2.3. Κατηγορίες ψηφιακών μουσείων.....	25
2.2.2.4. Υπηρεσίες του ψηφιακού/ εικονικού μουσείου.....	29
2.2.2.4.1. Βασικές υπηρεσίες.....	29
2.2.2.4.2. Ειδικές υπηρεσίες.....	31
2.2.2.5. Λόγοι που χρησιμοποιούν τα μουσεία το διαδίκτυο.....	32
2.3. Πλεονεκτήματα ψηφιακών μουσείων έναντι των φυσικών μουσείων.....	33

2.4. Ψηφιακά μουσεία και εκπαίδευση	36
2.4.1. Κατηγορίες εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα ψηφιακά μουσεία	36
2.5. Ελληνικά μουσεία και διαδίκτυο.....	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Αξιολόγηση Μουσειακών Δικτυακών Τόπων..... 40

3.1. Εισαγωγή	40
3.2. Αξιολόγηση ξένων ΜΔΤ.....	42
3.2.1. The Louvre Museum (Παρίσι)	42
3.2.1.1. Εισαγωγή	42
3.2.1.2. Διαφάνεια	43
3.2.1.3. Παρουσίαση περιεχομένου	44
3.2.1.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού	46
3.2.1.5. Πλοήγηση	49
3.2.1.6. Αναζήτηση.....	50
3.2.1.7. Ενημέρωση και συντήρηση.....	51
3.2.1.8. Προσβασιμότητα.....	52
3.2.1.9. Πολυγλωσσία.....	52
3.2.1.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	53
3.2.1.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία	54
3.2.2. The Smithsonian American Art Museum (Ουάσινγκτον)	56
3.2.2.1. Εισαγωγή	56
3.2.2.2. Διαφάνεια	57
3.2.2.3. Παρουσίαση περιεχομένου	58
3.2.2.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού	61
3.2.2.5. Πλοήγηση	62
3.2.2.6. Αναζήτηση.....	64
3.2.2.7. Ενημέρωση και συντήρηση.....	65
3.2.2.8. Προσβασιμότητα.....	66
3.2.2.9. Πολυγλωσσία.....	66
3.2.2.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	66
3.2.2.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία	68
3.2.3. The Museum of Modern Arts (Νέα Υόρκη)	69
3.2.3.1. Εισαγωγή	69
3.2.3.2. Διαφάνεια	70
3.2.3.3. Παρουσίαση περιεχομένου	72
3.2.3.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού	74
3.2.3.5. Πλοήγηση	76
3.2.3.6. Αναζήτηση.....	78
3.2.3.7. Ενημέρωση και συντήρηση.....	80
3.2.3.8. Προσβασιμότητα.....	81
3.2.3.9. Πολυγλωσσία.....	81
3.2.3.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	82
3.2.3.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία	84
3.2.4. The British Museum (Λονδίνο)	87
3.2.4.1. Εισαγωγή	88
3.2.4.2. Διαφάνεια	88
3.2.4.3. Παρουσίαση περιεχομένου	90
3.2.4.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού	92
3.2.4.5. Πλοήγηση	93
3.2.4.6. Αναζήτηση.....	95

3.2.4.7.	Ενημέρωση και συντήρηση.....	99
3.2.4.8.	Προσβασιμότητα.....	99
3.2.4.9.	Πολυγλωσσία.....	100
3.2.4.10.	Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	100
3.2.4.11.	Εκπαιδευτικά εργαλεία	102
3.3.	Αξιολόγηση ελληνικών ΜΔΤ	105
3.3.1.	Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (Αθήνα)	105
3.3.1.1.	Εισαγωγή	105
3.3.1.2.	Διαφάνεια	105
3.3.1.3.	Παρουσίαση περιεχομένου	106
3.3.1.4.	Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού	109
3.3.1.5.	Πλοήγηση	110
3.3.1.6.	Αναζήτηση.....	112
3.3.1.7.	Ενημέρωση και συντήρηση.....	113
3.3.1.8.	Προσβασιμότητα.....	114
3.3.1.9.	Πολυγλωσσία.....	114
3.3.1.10.	Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	114
3.3.1.11.	Εκπαιδευτικά εργαλεία	116
3.3.2.	Μουσείο Μπενάκη (Αθήνα)	117
3.3.2.1.	Εισαγωγή	117
3.3.2.2.	Διαφάνεια	118
3.3.2.3.	Παρουσίαση περιεχομένου	119
3.3.2.4.	Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού	122
3.3.2.5.	Πλοήγηση	123
3.3.2.6.	Αναζήτηση.....	124
3.3.2.7.	Ενημέρωση και συντήρηση.....	130
3.3.2.8.	Προσβασιμότητα.....	131
3.3.2.9.	Πολυγλωσσία.....	131
3.3.2.10.	Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	132
3.3.2.11.	Εκπαιδευτικά εργαλεία	133
3.3.3.	Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (Αθήνα)	134
3.3.3.1.	Εισαγωγή	134
3.3.3.2.	Διαφάνεια	134
3.3.3.3.	Παρουσίαση περιεχομένου	136
3.3.3.4.	Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού	137
3.3.3.5.	Πλοήγηση	139
3.3.3.6.	Αναζήτηση.....	141
3.3.3.7.	Ενημέρωση και συντήρηση.....	141
3.3.3.8.	Προσβασιμότητα.....	141
3.3.3.9.	Πολυγλωσσία.....	142
3.3.3.10.	Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	142
3.3.3.11.	Εκπαιδευτικά εργαλεία	142
3.3.4.	Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης (Αθήνα)	143
3.3.4.1.	Εισαγωγή	143
3.3.4.2.	Διαφάνεια	144
3.3.4.3.	Παρουσίαση περιεχομένου	145
3.3.4.4.	Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού	147
3.3.4.5.	Πλοήγηση	148
3.3.4.6.	Αναζήτηση.....	149
3.3.4.7.	Ενημέρωση και συντήρηση.....	151
3.3.4.8.	Προσβασιμότητα.....	151

3.3.4.9. Πολυγλωσσία.....	151
3.3.4.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	152
3.3.4.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία	152
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Έρευνα σε Ελληνικά και Ξένα Μουσεία	154
4.1. Εισαγωγή	154
4.2. Περιεχόμενο του ερωτηματολογίου	154
4.3. Γενικές πληροφορίες	155
4.3.1. Όνομα του μουσείου που συμμετείχε στην έρευνα [Ερ. 1]	155
4.3.2. Ρόλος και καθήκοντα των συμμετεχόντων στην έρευνα [Ερ. 2 και 3]	155
4.3.3. Αριθμός εργαζομένων που απασχολούνται στους ΜΔΤ [Ερ. 4]	156
4.4. Στόχοι και Στρατηγική	157
4.4.1. Λόγοι που χρησιμοποιούν τα μουσεία τον Παγκόσμιο Ιστό. [Ερ. 5]	157
4.4.2. Κυρίαρχος σκοπός της δημιουργίας ΜΔΤ [Ερ. 6]	158
4.4.3. Στρατηγική που ακολουθούν οι ΜΔΤ [Ερ. 7].....	159
4.4.4. ΜΔΤ και παραδοσιακό Μουσείο [Ερ. 8]	160
4.5. Υπηρεσίες	161
4.5.1. Υπηρεσίες που περιλαμβάνει ένας ΜΔΤ [Ερ. 9].....	161
4.5.2. Λόγοι επιλογής παρόντων υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στον ΜΔΤ [Ερ. 10]	162
4.5.3. Μελλοντικές πρόσθετες υπηρεσίες στους ΜΔΤ [Ερ. 11]	162
4.6. Εργαλεία και υλικό	163
4.6.1. Κριτήρια επιλογής εργαλείων [Ερ. 12].....	163
4.6.2. Δυνατότητες και περιορισμοί των χρηστών των ΜΔΤ [Ερ. 13].....	164
4.6.3. Πρότυπα επιλογής του διαθέσιμου υλικού [Ερ. 14].....	165
4.7. Δικτυακός τόπος και χρήστες	165
4.7.1. ΜΔΤ και «πραγματικοί» επισκέπτες του Μουσείου [Ερ. 15]	165
4.7.2. Προσβασιμότητα και χρηστικότητα του ΜΔΤ [Ερ. 16].....	166
4.7.3. Συστήματα βελτίωσης της προσβασιμότητας και χρηστικότητας των ΜΔΤ [Ερ. 17]	167
4.8. Παρόν και Μέλλον.....	168
4.8.1. Θέση του ΜΔΤ στις προτεραιότητες του μουσείου [Ερ. 18].....	168
4.8.2. Σχέδιο βελτίωσης και ανάπτυξης του ΜΔΤ [Ερ. 19].....	169
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: Συμπεράσματα.....	170
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ: Προτάσεις.....	174
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	177
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	185

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

3D	3 – Dimension
CD-ROM	Compact Disc – Read Only Memory
CHIM	Conference on Hypermedia and Interactivity In Museums
CIDOC	International Committee for DOCumentation
CSS	Cascading Style Sheets
DVD	Digital Video Disc
GIF	Graphics Interchange Format
HTTP	Hyper – Text Transfer Protocol
ICOM	International Council Of Museums
IPR	Intellectual PProperty
JAVA	JAVAnese
JPEG	Joint Photographic Experts Group
MoMA	Museum of Modern Art
OPAC	Online Public Access Catalog
QBIC	Query By Image Content
RSS	Really Simple Syndication
SAAM	Smithsonian American Art Museum
SIRIS	Smithsonian Institution Research Information
TBM	The British Museum
URL	Uniform Resource Locator
VLMP	Virtual Library of Museum Pages
W3C	World Wide Web Consortium
WCAG	Web Content Accessibility Guidelines
WMP	Windows Media Player

WMV	Windows Media Video
WWW	World Wide Web
ΕΑΜ	Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο
ΕΜΣΤ	Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Η/Υ	Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
Μ1,2,3,...	Μουσείο 1,2,3,...
ΜΔΤ	Μουσειακός Δικτυακός Τόπος
ΜΚΤ	Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης
ΜΜ	Μουσείο Μπενάκη

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ – ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

	Σελ.
Πίνακας 2.1. : Διαφορές μεταξύ εικονικών και φυσικών μουσείων	35
Πίνακας 3.1. : Δομή του ΜΔΤ του Λούβρου.....	44
Πίνακας 3.2. : Δομή του ΜΔΤ του SAAM.....	60
Πίνακας 3.3. : Δομή του ΜΔΤ του MoMA.....	73
Πίνακας 3.4. : Δομή του ΜΔΤ του TBM.....	90
Πίνακας 3.5. : Δομή του ΜΔΤ του ΕΜΣΤ.....	107
Πίνακας 3.6. : Δομή του ΜΔΤ του ΜΜ.....	120
Πίνακας 3.7. : Δομή του ΜΔΤ του ΕΑΜ.....	136
Πίνακας 3.8. : Δομή του ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	146
Πίνακας 4.1. : Αριθμός εργαζομένων σε ελληνικούς ΜΔΤ.....	156
Πίνακας 4.2. : Αριθμός εργαζομένων σε ξένους ΜΔΤ	156
Πίνακας 4.3. : Λόγοι κατασκευής των ΜΔΤ	157
Πίνακας 4.4. : Στρατηγική των ΜΔΤ	159
Πίνακας 4.5. : ΜΔΤ και η έννοια του όρου «Μουσείο».....	160
Πίνακας 4.6. : Λόγοι επιλογής υπηρεσιών των ΜΔΤ.....	162
Πίνακας 4.7. : Πρόσθετες υπηρεσίες ΜΔΤ	162
Πίνακας 4.8. : Κοινά κριτήρια επιλογής εργαλείων των ΜΔΤ	163
Πίνακας 4.9. : Πρότυπα επιλογής του διαθέσιμου υλικού στους ΜΔΤ.....	165
Πίνακας 4.10.: Αριθμός «πραγματικών» επισκεπτών σε σχέση με τους ΜΔΤ	166
Πίνακας 4.11.: Συστήματα βελτίωσης προσβασιμότητας	167
Πίνακας 4.12.: Βαθμός προτεραιότητας του ΜΔΤ για τα μουσεία (Γράφημα)	168
Πίνακας 4.13.: Ύπαρξη σχεδίου βελτίωσης των ΜΔΤ.....	169

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

	Σελ.
Εικόνα 3.1. : «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του Λούβρου	42
Εικόνα 3.2. : «Χάρτης Εσωτερικών Χώρων» στον ΜΔΤ του Λούβρου	43
Εικόνα 3.3. : «Χάρτης Πλοήγησης του ΜΔΤ του Λούβρου	45
Εικόνα 3.4. : «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στον ΜΔΤ του Λούβρου	47
Εικόνα 3.5. : Παράδειγμα μεγαλύτερων διαστάσεων JPEG στον ΜΔΤ του Λούβρου ...	47
Εικόνα 3.6. : «Εικονική Περιήγηση» στον ΜΔΤ του Λούβρου	47
Εικόνα 3.7. : «Ψηφιακή Βόλτα» γύρω από την Αφροδίτη της Μύλου στον ΜΔΤ του Λούβρου	48
Εικόνα 3.8. : Κύρια πλοήγηση/ Δευτερεύουσα πλοήγηση στον ΜΔΤ του Λούβρου.....	49
Εικόνα 3.9. : «Μονοπάτι Χρήστη» στον ΜΔΤ του Λούβρου	49
Εικόνα 3.10α. : Αναζήτηση Εκθέσεων στην Βάση Δεδομένων «ATLAS».....	51
Εικόνα 3.10β. : Αναζήτηση στα Δρώμενα του Λούβρου	51
Εικόνα 3.11. : «Βοηθητικός Χαρακτήρας» του ΜΔΤ του Λούβρου.....	52
Εικόνα 3.12. : Δικτυακός Τόπος του Πραξιτέλη	53
Εικόνα 3.13. : Εργαστήριο του «Βοηθητικού Χαρακτήρα» του ΜΔΤ του Λούβρου	55
Εικόνα 3.14. : «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του SAAM	56
Εικόνα 3.14α. : «Χάρτης Εσωτερικών Χώρων» στον ΜΔΤ του SAAM	57
Εικόνα 3.14β. : «Εργαλείο Μεγέθυνσης» στον «Χάρτη Εσωτερικών Χώρων»	58
Εικόνα 3.15. : «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στην «Αυτόματη Παρουσίαση Εικόνων»....	61
Εικόνα 3.16. : «Εργαλείο Μεγέθυνσης» στον ΜΔΤ του SAAM.....	61
Εικόνα 3.17. : Πλοήγηση στον ΜΔΤ του SAAM	62
Εικόνα 3.18. : «Μονοπάτι Χρήστη» στον ΜΔΤ του SAAM	63
Εικόνα 3.19. : Φόρμες Αναζήτησης στον ΜΔΤ του SAAM	64
Εικόνα 3.20. : «Ημερολόγιο» του ΜΔΤ του SAAM	65

Εικόνα 3.21.	: «Ηλεκτρονικό Κατάστημα» στον ΜΔΤ του SAAM	67
Εικόνα 3.22.	: «Ηλεκτρονικό Καλάθι αγορών» στον ΜΔΤ του SAAM	67
Εικόνα 3.23.	: Τεχνολογίες Web 2.0. στον ΜΔΤ του SAAM	67
Εικόνα 3.24.	: «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του MoMA	69
Εικόνα 3.25.	: «Χάρτης Εσωτερικών Χώρων» στον ΜΔΤ του MoMA.....	71
Εικόνα 3.26.	: «DADATABASE Online»: Βάση Δεδομένων της βιβλιοθήκης του MoMA.....	72
Εικόνα 3.27.	: Τρόπος παρουσίασης αντικειμένων στον ΜΔΤ του MoMA	74
Εικόνα 3.28α.	: Επιλογή εμφάνισης αντικειμένων σε λίστα	75
Εικόνα 3.28β.	: «Εργαλείο Μεγέθυνσης» στον ΜΔΤ του MoMA	75
Εικόνα 3.29.	: «Μπάρα Πλοήγησης» του ΜΔΤ του MoMA	76
Εικόνα 3.30.	: Θεματικές υποενότητες του ΜΔΤ του MoMA.....	76
Εικόνα 3.31.	: «Μονοπάτι Χρήστη» στον ΜΔΤ του MoMA.....	77
Εικόνα 3.32.	: «Χάρτης Πλοήγησης» του ΜΔΤ του MoMA.....	77
Εικόνα 3.33α.	: «Μπάρα Αναζήτησης» στη συλλογή του ΜΔΤ του MoMA.....	78
Εικόνα 3.33β.	: «Προηγμένη Αναζήτηση» στη συλλογή του ΜΔΤ του MoMA	79
Εικόνα 3.33γ.	: «Φίλτρα Αποτελεσμάτων Αναζήτησης» στον ΜΔΤ του MoMA.....	79
Εικόνα 3.33δ.	: Καρτέλα «Φίλτρων Αποτελεσμάτων Αναζήτησης» στο «Ημερολόγιο» του ΜΔΤ του MoMA.....	80
Εικόνα 3.34.	: «Μπάρα Αλλαγής Γλώσσας» του ΜΔΤ του MoMA.....	81
Εικόνα 3.35.	: Online Κατάλογος Προϊόντων του MoMA.....	82
Εικόνα 3.36.	: Παράθυρο διαμοιράσματος στον ΜΔΤ του MoMA	83
Εικόνα 3.37.	: Προσωπική Συλλογή του Χρήστη στον ΜΔΤ του MoMA	84
Εικόνα 3.38.	: Εργαλείο «PopArt» στον ΜΔΤ του MoMA.....	85
Εικόνα 3.39.	: «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του TBM	87
Εικόνα 3.40.	: «Χάρτης Εσωτερικών Χώρων» στον ΜΔΤ του TBM.....	88
Εικόνα 3.41.	: «Συνοπτικός Χάρτης Θέσης Αντικειμένων» στο TBM	89
Εικόνα 3.42α.	: Δευτερεύουσας πλοήγηση στον ΜΔΤ του TBM	90

Εικόνα 3.42β. : Δευτερεύουσας πλοήγηση (Εναλλακτική Εμφάνιση)	90
Εικόνα 3.43. : Πρόσθετες πληροφορίες αντικειμένων στον ΜΔΤ του ΤΒΜ.....	91
Εικόνα 3.44. : «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στην Υποενότητα «Online Tours».....	92
Εικόνα 3.45α. : «Χάρτης Πλοήγησης» του ΜΔΤ του ΤΒΜ.....	93
Εικόνα 3.45β. : «Μονοπάτι Χρήστη» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ.....	94
Εικόνα 3.46α. : «Απλή Αναζήτηση» στην Συλλογή του ΤΒΜ	96
Εικόνα 3.46β. : «Προηγμένη Αναζήτηση» στην συλλογή του ΤΒΜ.....	97
Εικόνα 3.46γ. : Αποτελέσματα Αναζήτησης σε δημοσιευμένους καταλόγους των συλλογών του ΤΒΜ.....	98
Εικόνα 3.47. : «Ανάδραση» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ.....	101
Εικόνα 3.48. : «Young Explorers» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ.....	102
Εικόνα 3.49. : Εφαρμογή «Museum explore» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ.....	102
Εικόνα 3.50. : Εφαρμογή «Ancient Olympia» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ	103
Εικόνα 3.51. : Εφαρμογή «A history of the World Online» μέσω του ΜΔΤ του ΤΒΜ.....	104
Εικόνα 3.52. : «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του ΕΜΣΤ	105
Εικόνα 3.53. : Δευτερεύουσα Πλοήγηση στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ.....	108
Εικόνα 3.54. : Παρουσίαση Εκθέσεων στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ.....	108
Εικόνα 3.55. : Ποιότητα Εικόνων στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ	110
Εικόνα 3.56. : Μπάρα Πλοήγησης στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ	110
Εικόνα 3.57. : Εμφάνιση αποτελεσμάτων αναζήτησης στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ.....	112
Εικόνα 3.58. : «Προηγμένη Αναζήτηση» στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ.....	112
Εικόνα 3.59. : «Εικονικές Εκθέσεις» χρηστών στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ	115
Εικόνα 3.60. : «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του ΜΜ	117
Εικόνα 3.61. : Πληροφορίες για τα Κτήρια του ΜΜ.....	118
Εικόνα 3.62. : Εφαρμογή «Χρονολόγιο» στον ΜΔΤ του ΜΜ.....	119
Εικόνα 3.63. : Διαφοροποίηση χρώματος γραμματοσειρών στις πληροφορίες των αντικειμένων	121

Εικόνα 3.64. : Παρουσίαση ψηφιακών αντικειμένων στον ΜΔΤ του ΜΜ.....	122
Εικόνα 3.65. : Μπάρες Πλοήγησης στον ΜΔΤ του ΜΜ.....	123
Εικόνα 3.66α. : «Απλή Αναζήτηση» στον ΜΔΤ του ΜΜ.....	125
Εικόνα 3.66β. : Φόρμα Αναζήτησης στη Βιβλιοθήκη του ΜΜ.....	126
Εικόνα 3.66γ. : Εμφάνιση εγγραφής ενός αποτελέσματος αναζήτησης με λέξη-κλειδί «Μπενάκης» στην Βιβλιοθήκη του ΜΜ.....	126
Εικόνα 3.66δ. : Φόρμα Αναζήτησης στις Εκθέσεις/ Εκδηλώσεις του ΜΜ.....	127
Εικόνα 3.66ε. : Φόρμα Αναζήτησης στις «Εκδόσεις» του ΜΜ.....	127
Εικόνα 3.66στ. : Φόρμες Αναζήτησης στα «Εκπαιδευτικά Προγράμματα» και «Υλικό» στον ΜΔΤ του ΜΜ	128
Εικόνα 3.66ζ. : Εμφάνιση εγγραφής τεκμηρίου μέσω της εφαρμογής «Βιβλιολόγικο εργαστήριο» στον ΜΔΤ του ΜΜ.....	129
Εικόνα 3.67. : Ηλεκτρονικό Παιχνίδι στον ΜΔΤ του ΜΜ.....	133
Εικόνα 3.68. : «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του ΕΑΜ.....	134
Εικόνα 3.69. : Μπάρα Κύριας Πλοήγησης στον ΜΔΤ του ΕΑΜ.....	137
Εικόνα 3.70. : «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στον ΜΔΤ του ΕΑΜ.....	137
Εικόνα 3.71. : «Εικονική Περιήγηση» έκθεσης στον ΜΔΤ του ΕΑΜ.....	139
Εικόνα 3.72. : Μπάρα Δευτερεύουσας Πλοήγησης του ΜΔΤ του ΕΑΜ.....	139
Εικόνα 3.73. : «Ενδειξη Θέσης» του χρήστη στον ΜΔΤ του ΕΑΜ.....	140
Εικόνα 3.74. : «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	143
Εικόνα 3.75. : Ενότητα «Το μουσείο» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	145
Εικόνα 3.76. : (α,β,γ) Ομαδοποίηση της Πληροφορίας στον ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	146
Εικόνα 3.77. : «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ (1 και 2).....	147
Εικόνα 3.78. : Υψηλής Ανάλυσης εικόνα στον ΜΔΤ του ΜΚΤ (3).....	147
Εικόνα 3.79α. : «Απλή Αναζήτηση» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	149
Εικόνα 3.79β. : «Προηγμένη Αναζήτηση» στις συλλογές του ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	150
Εικόνα 3.79γ. : Φόρμα Αναζήτησης στο «Ηλεκτρονικό Κατάστημα» του ΜΔΤ του ΜΚΤ....	150

Εικόνα 3.80. : «Γραφείο Τύπου» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	151
Εικόνα 3.81. : «Ηλεκτρονικό Κατάστημα» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	152
Εικόνα 3.82. : Θεματικές κατηγορίες της Αρχαίας Ελληνικής Τέχνης στον ΜΔΤ του ΜΚΤ.....	153

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο ρόλος που παίζει το Διαδίκτυο στις δραστηριότητες των ανθρώπων στην εποχή μας είναι πολύ σημαντικός, καθώς η ύπαρξή του μας δίνει περισσότερες επιλογές όσων αφορά τη διεύρυνση των γνώσεων μέσα από τη συλλογή πληροφοριών. Όσοι κάποτε ήταν λάτρεις της τηλεόρασης, τώρα είναι φανατικοί χρήστες του Διαδικτύου και του Η/Υ (Ηλεκτρονικού Υπολογιστή). Πλέον, έχει ξεκινήσει μία νέα εποχή, όπου ο Η/Υ έχει αντικαταστήσει την τηλεόραση ενός σπιτιού. Λόγοι όπως το χαμηλό κόστος, η ευχέρεια χρήσης και η απεριόριστη έκταση των ιδεών έχουν συμβάλει στην αναγκαιότητα της κατοχής ενός Η/Υ συνδεδεμένου στο Διαδίκτυο, έτσι ώστε να έχουν εύκολη και άμεση πρόσβαση σε ένα τεράστιο και ποικίλο όγκο πληροφοριών, από όλο τον κόσμο.

Η Μουσειολογία, τα τελευταία χρόνια, βρίσκεται αντιμέτωπη με την πρόκληση των νέων τεχνολογιών και καλείται να «απαντήσει» στην ερώτηση «Τι σημαίνει τελικά ο όρος «Νέες Τεχνολογίες» και πώς μπορούν να αξιοποιηθούν και να γίνουν το μέσο για την προβολή της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς;»

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα μουσεία πλέον μπορούν να χρησιμοποιήσουν το διαδίκτυο ως εκθεσιακό και εκπαιδευτικό μέσο, διότι έτσι εφαρμόζεται και η διαδραστικότητα, στοιχείο σημαντικό για τη συλλογή πληροφοριών, αλλά και η δυνατότητα δημιουργίας εικονικής πραγματικότητας, παρόμοιας με αυτήν του φυσικού μουσείου, η οποία θα είναι προσβάσιμη από οπουδήποτε στον κόσμο.

Πολλά μουσεία δημιουργούν ψηφιακές εκθέσεις, με τη χρήση των πιο προηγμένων τεχνολογιών. Αυτό έχει και ως αποτέλεσμα να απαριθμούν περισσότερες επισκέψεις στον ΜΔΤ, παρά στο φυσικό χώρο, που ξεπερνάει το 1 δισεκατομμύριο σε παγκόσμια κλίμακα.

Ο αριθμός των ιστοσελίδων των μουσείων στο διαδίκτυο είναι μεγάλος και συνεχώς αυξάνεται. Νέες μορφές πολυμέσων, όπως τρισδιάστατα μοντέλα και εικονικά περιβάλλοντα, παρατηρούνται στους ΜΔΤ, που έχουν ως σκοπό να ενισχύσουν τους τρόπους αλληλεπίδρασης μεταξύ ανθρώπων ανά την υφήλιο και συλλογών. Ωστόσο πολλά μουσεία, και ιδιαίτερα στη χώρα μας, βρίσκονται ακόμα σε πρώιμο στάδιο σχεδίασης και λειτουργικότητας, καθώς χρησιμοποιούν προγράμματα που παραμένουν ακόμα στην «βρεφική τους ηλικία».

Λόγω των παραπάνω θεώρησα αναγκαίο να γίνει μία αξιολόγηση επιλεγμένων ξένων και ελληνικών ΜΔΤ, με σκοπό να ανακαλύψουμε σε τι επίπεδο βρίσκονται (κυρίως τα ελληνικά) και ποια είναι τελικά τα μελλοντικά τους σχέδια.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε από την φοιτήτρια της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, Ελισάβετ Ζέρβα. Το θέμα που παρουσιάζει αφορά, αφενός στην αξιολόγηση των Μουσειακών Δικτυακών Τόπων, και αφετέρου στην εξαγωγή συμπερασμάτων για την κατάσταση που επικρατεί στα ελληνικά μουσεία σε σχέση με αυτά του εξωτερικού. Επίσης, πραγματεύεται το πώς θα πρέπει να είναι ένας αξιολογος ΜΔΤ. Η διεξαγωγή της έρευνας έγινε στα πλαίσια της εκπόνησης της παρούσας πτυχιακής εργασίας και πραγματοποιήθηκε υπό την εποπτεία του καθηγητή κ. Εμμανουήλ Γαρουφάλλου.

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τη διεξαγωγή της έρευνας ήταν η διεξοδική αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, αλλά και σε άλλες πηγές πληροφόρησης (βάση δεδομένων Βιβλιοθηκών, ψηφιακών περιοδικών κλπ.). Ακόμη, το ερωτηματολόγιο, όπου θεωρήθηκε το πιο αξιόπιστο εργαλείο έρευνας που θα μπορούσε να εξυπηρετήσει τον σκοπό και το στόχο της έρευνας και να βοηθήσει στο να απαντηθούν κάποια ερωτήματα (βλ. 2.1). Ειδικά, το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε έξι ενότητες:

1. Γενικές πληροφορίες
2. Στόχοι και Στρατηγική
3. Υπηρεσίες
4. Εργαλεία και Υλικό
5. Δικτυακός τόπος και Χρήστες
6. Παρόν και μέλλον

Τα αποτελέσματα που συλλέχθηκαν πρώτον βοήθησαν στην εξαγωγή συμπερασμάτων για το πώς αντιμετωπίζουν γενικά τα μουσεία τις προκλήσεις των νέων τεχνολογιών και δεύτερον ποια είναι η αντιμετώπιση των ελληνικών μουσείων απέναντι στις νέες εξελίξεις.

Η έρευνα της βιβλιογραφίας που σχετίζεται με το συγκεκριμένο θέμα έπαιξε επίσης σημαντικό ρόλο, διότι καθόρισε το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου αλλά και την επιλογή των πιο ουσιαστικών τμημάτων των ΜΔΤ για αξιολόγηση.

Το θέμα που παρουσιάζεται στην παρούσα εργασία φανέρωσε κατά τη διάρκεια της έρευνας πολλά επιμέρους σημεία, όπως αυτό της εκπαίδευσης σε σχέση με τα μουσεία και κατ' επέκταση την αναφορά στα διάφορα εκπαιδευτικά εργαλεία και παιχνίδια ως μέσο προβολής και κατανόησης των μουσειακών συλλογών.

Εν κατακλείδι, η εργασία διαχέεται από μία αίσθηση συνοχής και αλληλουχίας, δηλαδή το πώς παρουσιάζονται τα θέματα. Παρακάτω ακολουθεί η συνοπτική περιγραφή της δομής της εργασίας:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Μεθοδολογία. Το κεφάλαιο αυτό έχει ως σκοπό την καταγραφή των βημάτων της έρευνας όπως και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για να πραγματοποιηθεί, έτσι ώστε ο αναγνώστης να έχει την ευκαιρία να την επαληθεύσει και να την επαναλάβει αν το επιθυμεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Μουσεία και Διαδίκτυο. Σε αυτό το σημείο της εργασίας παρουσιάζεται μία αναδρομή στην ιστορία του φυσικού μουσείου, ο ορισμός του ψηφιακού μουσείου, οι υπηρεσίες που προσφέρει και οι διαφορές που υπάρχουν μεταξύ φυσικού και ψηφιακού μουσείου. Επίσης γίνεται μία αναφορά στην εκπαίδευση σε σχέση με τα μουσεία και στις κατηγορίες των εκπαιδευτικών εργαλείων που εμφανίζονται στα ψηφιακά μουσεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Αξιολόγηση Μουσειακών Δικτυακών Τόπων. Σε αυτό το κεφάλαιο καταγράφεται η διεξοδική αξιολόγηση επιλεγμένων ΜΔΤ, τεσσάρων ξένων (Μουσείο του Λούβρου, Μουσείο Σμιθσόνιαν, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Βρετανικό Μουσείο) και τέσσερις ελληνικούς (Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Μουσείο Μπενάκη, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης). Οι ΜΔΤ αξιολογήθηκαν με βάση κάποια κριτήρια όπως διαφάνεια, παρουσίαση περιεχομένου, ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού, πλοήγηση, αναζήτηση, ενημέρωση και συντήρηση, προσβασιμότητα, πολυγλωσσία, υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας και εκπαιδευτικά εργαλεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Έρευνα σε Ελληνικά και Ξένα Μουσεία. Σε αυτό το μέρος της εργασίας αναλύονται οι απαντήσεις που δόθηκαν στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου και σχολιάζονται διεξοδικά τα αποτελέσματα που έχουν ομαδοποιηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: Συμπεράσματα. Στο πέμπτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται κάποια συμπεράσματα σχετικά με την παρουσία των μουσείων στο διαδίκτυο, δίνοντας βάση στα ελληνικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ: Προτάσεις. Στο τελευταίο κεφάλαιο δίνονται κάποιες προτάσεις έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένας πρότυπος οδηγός δημιουργίας ΜΔΤ, όσων αφορά τη μορφή, τη λειτουργικότητα, τη χρηστικότητα και τα εργαλεία που πρέπει να συμπεριλαμβάνει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

1.1. Εισαγωγή

«Με τη λέξη μεθοδολογία εννοούμε ένα ολοκληρωμένο σύνολο διαδικασιών και μεθόδων που μπορούν να εφαρμοστούν από έναν επιστήμονα, προκειμένου αυτός να διεξάγει μια ερευνητική διαδικασία. Η μεθοδολογία περιλαμβάνει ορθολογικές τεχνικές και διαδικασίες που πραγματοποιούνται με λογικά βήματα, συνδέονται μεταξύ τους και αποσκοπούν να επιλύσουν ένα πρόβλημα στο σύνολό του.

Με την λέξη έρευνα εννοούμε την παραγωγή πρωτότυπων αποτελεσμάτων μέσω της συστηματικής, ορθολογικής και επιστημονικής αναζήτησης» (Ζαφειρόπουλος, 2003).

Το κεφάλαιο αυτό έχει ως σκοπό την καταγραφή των βημάτων της έρευνας για να μπορέσει ο αναγνώστης να την επαληθεύσει και να την επαναλάβει όποτε επιθυμεί.

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται στο ερευνητικό της μέρος την έρευνα για την άμεση συλλογή πληροφοριών από την αξιολόγηση του σχεδιασμού των ιστοσελίδων και από τους αρμόδιους διαχείρισης των δικτυακών τόπων για θέματα που αφορούν την δημιουργία, διατήρηση και ανάπτυξη δικτυακών πολιτιστικών ιστοσελίδων των μουσείων.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστούν οι σκοποί και οι στόχοι της έρευνας, οι μέθοδοι έρευνας που χρησιμοποιήθηκαν από την ερευνήτρια για την συγγραφή του δεύτερου κεφαλαίου «Μουσεία και Διαδίκτυο», την αξιολόγηση των δικτυακών ιστοτόπων και την συγκέντρωση των πληροφοριών από τους ίδιους τους υπεύθυνους των ιστοσελίδων, και τέλος τα προβλήματα που συνάντησε και τις δυσκολίες που έπρεπε να αντιμετωπίσει κατά τη διάρκεια της έρευνας και κάποια συμπεράσματα περιληπτικά.

1.2. Σκοπός και Στόχοι της έρευνας

1.2.1. Σκοπός της έρευνας

Βασικός σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας είναι η αξιολόγηση, με βάση κάποια πρότυπα, επιλεγμένων ΜΔΤ ξένων και ελληνικών μουσείων. Αξιολογείται δηλαδή, το περιεχόμενο και ο σχεδιασμός των ιστοσελίδων των μουσείων, ώστε να συγκεντρωθούν τα κοινά χαρακτηριστικά τους, να γίνει μία σύγκριση μεταξύ ελληνικών και ξένων δικτυακών ιστοτόπων και να παρουσιαστούν εργαλεία και εφαρμογές, που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν νέοι μουσειακοί δικτυακοί ιστοτόποι για να προβληθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στον Παγκόσμιο Ιστό.

Ένας δεύτερος σκοπός της έρευνας είναι να συλλέξει πληροφορίες από τους ανθρώπους που εργάζονται στη διαχείριση και συντήρηση των ιστοσελίδων. Τέτοιες πληροφορίες μπορεί να είναι π.χ. οι λόγοι κατασκευής και διατήρησης ενός πολιτιστικού κόμβου, μελλοντικοί σχεδιασμοί, αν ακολουθείται κάποια συγκεκριμένη πολιτική για την περαιτέρω ανάπτυξη των ιστοτόπων, ποια κριτήρια επιλογής χρησιμοποιούνται για το υλικό που διατίθεται, αν εφαρμόζεται έλεγχος για προσβασιμότητα και χρηστικότητα και με ποια συστήματα, κτλ.

1.2.2. Στόχοι της έρευνας

Στόχοι της παρούσας έρευνας είναι:

- 1.2.2.1.** Η έρευνα για την κατάσταση που επικρατεί στα μουσεία, ξένα και ελληνικά, στην παρουσία τους στο παγκόσμιο ιστό.
- 1.2.2.2.** Η συγκέντρωση των κοινών χαρακτηριστικών που έχουν τα μουσεία που χρησιμοποιούν τον Παγκόσμιο Ιστό.
- 1.2.2.3.** Η παρουσίαση των λόγων για τους οποίους δημιουργούνται τέτοια πολιτιστικοί ιστοχώροι.
- 1.2.2.4.** Η παρουσίαση νέων τάσεων που διακρίνονται μέσω της έρευνας.

- 1.2.2.5. Ο εντοπισμός των διαφόρων εργαλείων και δυνατοτήτων που προσφέρονται στους χρήστες
- 1.2.2.6. Συμπεράσματα για την κατάσταση που επικρατεί γενικά.
- 1.2.2.7. Προτάσεις για την βελτίωση των ΜΔΤ και για κάποια σημαντικά εργαλεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε έναν πολιτιστικό ιστοχώρο.

1.3. Περιορισμοί της έρευνας

Η συγκεκριμένη έρευνα αφορά στην παρουσία των ελληνικών και ξένων μουσείων στο διαδίκτυο.

Αρχικά, η παρούσα εργασία θα εστίαζε μόνο σε ελληνικές μουσειακές ιστοσελίδες. Παρ' όλ' αυτά λόγω του περιορισμένου αριθμού των ελληνικών ΜΔΤ, θεωρήθηκε απαραίτητη η διεύρυνση του γεωγραφικού αυτού περιορισμού και εκτός συνόρων. Η επιλογή αυτή των ξένων και ελληνικών ΜΔΤ γέννησε έναν καινούριο σκοπό, αυτόν της σύγκρισης μεταξύ των δύο, έτσι ώστε να παρουσιαστεί το επίπεδο στο οποίο βρίσκονται οι ελληνικοί ΜΔΤ σε σχέση με αυτούς του εξωτερικού.

Λόγω του ότι η χρήση του WWW από τα ελληνικά μουσεία δεν ήταν ικανοποιητική σε αριθμό, ούτε φάνηκε να μπορεί κάποιος από αυτούς τους ιστοτόπους να λειτουργήσει ως παράδειγμα για τα νέα ιδρύματα, επιλέχθηκαν τριάντα ελληνικοί ΜΔΤ για την αποστολή των ερωτηματολογίων της έρευνας, αριθμός ο οποίος ισούται περίπου με όλα τα ελληνικά μουσεία που συμμετέχουν στο διαδίκτυο αυτόνομα και εντοπίστηκαν μέσω της έρευνας στο διαδίκτυο.

Όσον αφορά τους ΜΔΤ του εξωτερικού, η πληθώρα τους ήταν άπειρη, οπότε περιορίστηκε ο αριθμός τους στους σαράντα, δηλαδή όσοι ήταν όλοι μαζί οι ελληνικοί ΜΔΤ συν ένα 30%. Από αυτούς επιλέχθηκαν επίσης οι τέσσερις πιο ανεπτυγμένοι για αξιολόγηση (βλ. 1.5).

Οι ελληνικοί ΜΔΤ επιλέχθηκαν το 2008 και τη χρονιά αυτή εντοπίστηκαν μόλις τριάντα σε αριθμό. Από αυτούς επιλέχθηκαν οι τέσσερις πιο ανεπτυγμένοι για αξιολόγηση.

Τέλος, ένα ακόμη κριτήριο για την επιλογή των οχτώ αυτών μουσείων για αξιολόγηση ήταν να είναι πολύ γνωστά στο ευρύ κοινό, έτσι ώστε να κρατήσει η ερευνήτρια το ενδιαφέρον του αναγνώστη, δηλαδή να μη κουραστεί διαβάζοντας για ένα μουσείο το οποίο δε γνωρίζει και δε θα τον ενδιέφερε να μάθει για τον ιστοχώρο του (οπότε δεν θα επέλεγε να τον επισκεφθεί και να επαληθεύσει τα όσα διάβασε). Επίσης, η γλώσσα τους να είναι στα αγγλικά (για τα ξένα) έτσι ώστε να είναι κατανοητοί στη διερεύνησή τους (Βλ. 1.5.1).

1.4. Εργαλεία εύρεσης της βιβλιογραφίας

Στόχος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης ήταν να παρουσιάσει την κατάσταση που επικρατεί στον Παγκόσμιο Ιστό όσον αφορά τη συμμετοχή ξένων και ελληνικών μουσείων (Βλ. Στόχος 1.2.2.1). Επίσης, να καταγραφούν τα διάφορα εργαλεία που περιλαμβάνονται στους ΜΔΤ για την εξυπηρέτηση των χρηστών (Βλ. Στόχος 1.2.2.6).

Για την αναζήτηση της βιβλιογραφικής ενημέρωσης χρησιμοποιήθηκαν κάποιες πηγές πληροφόρησης, έντυπες και ηλεκτρονικές. Αυτές είναι:

- **OPAC**, (Online Public Access Catalog) **www.lib.auth.gr**: Αυτοματοποιημένος κατάλογος αναζήτησης στις συλλογές των βιβλιοθηκών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ο οποίος εμπλουτίζεται συνεχώς και είναι διαθέσιμος στους χρήστες της βιβλιοθήκης. Ο συγκεκριμένος κατάλογος χρησιμοποιήθηκε επειδή οι συλλογές βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη, όποτε η ερευνήτρια μπορούσε να έχει άμεση πρόσβαση σε αυτές.
- **Online Εγκυκλοπαιδείες**: Η πρόσβαση σε online ηλεκτρονικές εγκυκλοπαιδείες έγινε μέσω του ιστοτόπου των βιβλιοθηκών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων ή μέσω του διαδικτύου. Ήταν μία πολύ χρήσιμη πηγή για το αρχικό στάδιο της έρευνας. Αναφορικά οι εγκυκλοπαιδείες που χρησιμοποιήθηκαν ήταν:
 - www.wikipedia.org
 - <http://www.britannica.com/>

- **Online πρόσβαση σε επιστημονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων:**
Χρησιμοποιήθηκε κατά κύριο μέρος της αναζήτησης βιβλιογραφίας, το εργαλείο HEAL-LINK (<http://www.heal-link.gr/>), του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, που δίνει πρόσβαση σε επιστημονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων, όπως:
 - ο Χρήση της υπηρεσίας **SCIENCE DIRECT**.
 - ο Χρήση της βάσης **SPRINGER LINK**.
 - ο Χρήση της **Emerald Library** της MBC.
 - ο Χρήση του **OMNIFILE** της εταιρίας W. Wilson
 - ο Χρήση του **Oxford Journals**
 - ο Χρήση της βάσης **Taylor and Francis**
- **Αναζήτηση στο Διαδίκτυο:** Με τη χρήση γνωστών μηχανών αναζήτησης όπως η **Google**, η **Yahoo** ή η **Altavista**, υπήρχε πρόσβαση σε μία ποικιλία πληροφοριών από άρθρα, στατιστικές έρευνες, πρακτικά συνεδρίων κλπ.

Τέλος, μέσα από τη μελέτη της βιβλιογραφίας, τέθηκαν κάποια ερωτήματα, όπως πχ. με ποια κριτήρια επιλέγουν τα μουσεία ποια αντικείμενα από τη συλλογή τους θα διαθέσουν online, τα οποία στη συνέχεια συμπεριλήφθησαν στο ερωτηματολόγιο.

1.5. Αξιολόγηση μουσειακών δικτυακών τόπων (ΜΔΤ)

Από προσωπική εμπειρία, ως μέσος χρήστης του Διαδικτύου, το πιο σημαντικό στοιχείο σε έναν ιστοχώρο, που τον καθιστά και αξιόλογο, είναι ο βαθμός ποιότητας της αλληλεπίδρασης μεταξύ του χρήστη και της «Διεπιφάνειας» (User Interface). Η ποιότητα βαθμολογείται βάσει την χρηστικότητα του συνόλου των στοιχείων του δικτυακού τόπου με τα οποία ο επισκέπτης έρχεται σε επαφή. Τέτοια είναι π.χ. τα ψηφιακά αντικείμενα, 3-D εικόνες, ήχοι, βίντεο, γραφικά και οι δυνατότητες πλοήγησης. Επίσης η ποιότητα του πληροφοριακού υλικού που διαθέτουν σύμφωνα με την ευκολία αναζήτησης, το πλήθος και επάρκεια του περιεχομένου, την εγκυρότητα και ακρίβεια, την ποιότητα, τη δυνατότητα

αξιοποίησης των πληροφοριών για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς και τη προσβασιμότητα από διαφορετικές ομάδες χρηστών.

1.5.1. Κριτήρια επιλογής ΜΔΤ για αξιολόγηση

Για αξιολόγηση επιλέχθηκαν οχτώ ΜΔΤ, τέσσερις ξένοι και τέσσερις ελληνικοί. Οι ΜΔΤ επιλέχθηκαν σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια:

Για τους ξένους ΜΔΤ:

1. Ο δικτυακός ιστότοπος πρέπει να έχει πρώτη γλώσσα τα αγγλικά, ή να είναι μεταφρασμένος στα αγγλικά λεπτομερώς.
2. Ο δικτυακός ιστότοπος πρέπει να ανήκει σε μουσείο το οποίο είναι ευρέως γνωστό και να περιλαμβάνει κάποιο αντικείμενο ελληνικής προέλευσης ή να περιέχει στη συλλογή του κάποιο διάσημο πίνακα ζωγραφικής (το Μουσείο του Λούβρου περιλαμβάνει τον πίνακα του Ντα Βίντσι «Μόνα Λίζα» και την Αφροδίτη της Μύλου), για να διατηρηθεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη.
3. Ο δικτυακός ιστότοπος πρέπει να έχει ενημερωθεί το περισσότερο ένα μήνα πριν από την πρώτη πρόσβαση της ερευνήτριας σε αυτόν.
4. Ο δικτυακός ιστότοπος να μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα για τα υπόλοιπα μουσεία.

Για τους ελληνικούς ΜΔΤ:

1. Ο δικτυακός ιστότοπος πρέπει να ανήκει σε μουσείο το οποίο είναι γνωστό στο ελληνικό κοινό.
2. Ο δικτυακός ιστότοπος πρέπει να έχει ενημερωθεί το περισσότερο ένα μήνα πριν από την πρώτη πρόσβαση της ερευνήτριας σε αυτόν.
3. Ο δικτυακός ιστότοπος να πλησιάζει σε σχεδιασμό και περιεχόμενο τους ξένους ΜΔΤ.

Παρακάτω αναφέρονται τα μουσεία που επιλέχθηκαν, με τη σειρά που αξιολογούνται στο Τέταρτο Κεφάλαιο:

- The Louvre Museum. URL: <http://www.louvre.fr/>
- The Smithsonian American Art Museum. URL: <http://americanart.si.edu/>
- The Museum of Modern Arts. URL: <http://www.moma.org/>
- The British Museum. <http://www.britishmuseum.org/> ¹
- Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. <http://www.emst.gr/>
- Μουσείο Μπενάκη. URL: <http://www.benaki.gr/>
- Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. URL: <http://www.namuseum.gr/>
- Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. URL: <http://www.cycladic.gr/>

1.5.2. Ποιότητα διαδικτυακών κόμβων

Η ποιότητα είναι μια λέξη με πολύ γενική έννοια και η ποιότητα ενός πολιτιστικού ιστοτόπου μπορεί να αντιμετωπιστεί με πολύ υποκειμενικό τρόπο. Πρόκειται για μια ιδιότητα που είναι δύσκολο να καθοριστεί. Στην πραγματικότητα, για έναν πολιτιστικό ιστοτόπο μπορούν να υπάρξουν πολλές όψεις της ποιότητάς του όσες ακριβώς είναι και οι χρήσεις του (Ασκητή, 2006).

Καταρχήν, η ποιότητα εξαρτάται από παράγοντες που σχετίζονται με τους στόχους της, όπως από:

- την παρουσίαση και την αίσθηση που προκαλεί στο χρήστη.

¹ Αρχικά είχε αξιολογηθεί ο ΜΔΤ του Ερμιτάζ. Όμως θεώρησα πως, λόγω της εμφάνισης των νέων τεχνολογιών του διαδικτύου, έπρεπε να αξιολογήσω έναν ΜΔΤ που ήδη τις χρησιμοποιεί. Η χρονική στιγμή που επιλέχθηκε ο ΜΔΤ του Βρετανικού Μουσείου (25/11/2010) έτυχε να συμπίσει με την γενική ανανέωσή του. Αυτό δημιούργησε κάποια προβλήματα κυρίως όσον αφορά στη ταχύτητα εμφάνισης του περιεχομένου αλλά και στη γενική έλλειψή του σε διάφορα σημεία του. Αποστέλλοντας ένα email στην ομάδα συντήρησης του ΜΔΤ ρωτώντας πόσο θα διαρκέσει η ανακατασκευή του, διότι έχει επιλεγεί να αξιολογηθεί μέσα στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας, δηλώνοντας αν πρέπει να επιλέξω κάποιον άλλον ΜΔΤ, η απάντηση που έλαβα ήταν πολύ θετική παροτρύνοντας με να συνεχίσω και να επιμείνω στην έρευνά μου και να στείλω σχόλια όσων αφορά την λειτουργικότητα και χρηστικότητα του ΜΔΤ (feedback). Με βάση τα προβλήματα που συνάντησα κατά τη διάρκεια της περιήγησής μου, έστειλα και τις προτάσεις μου για αλλαγές.

- Το περιεχόμενο και τις λειτουργίες που περιλαμβάνει.
- Την απόδοσή του που φαίνεται από:
 - ο τον χρόνο απόκρισης
 - ο τον χρόνο απόδοσης στην εκτέλεση των διαφόρων εργασιών
 - ο την αξιοπιστία.
 - ο την συχνότητα ενημέρωσης.

Υπάρχουν κάποια πρότυπα ποιότητας και αξιολόγησης πολιτιστικών δικτυακών κόμβων. Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζονται αυτά που χρησιμοποιήθηκαν και συνδυάστηκαν για την αξιολόγηση μουσειακών δικτυακών τόπων.

1.5.3. Οι δέκα αρχές ποιότητας

Ένας ποιοτικός πολιτιστικός δικτυακός κόμβος προωθεί την ποικιλομορφία της Ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς παρέχοντας πρόσβαση στο ψηφιακό πολιτιστικό περιεχόμενο σε όλους τους πολίτες. Υπάρχουν δέκα αρχές ποιότητας, οι οποίες περιλαμβάνονται στον οδηγό «Αρχές Ποιότητας για Πολιτιστικούς Δικτυακούς Κόμβους: Οδηγός» και αναφέρονται περιληπτικά παρακάτω:

1. **ΔΙΑΦΑΝΗΣ:** Ένας ΜΔΤ πρέπει να προωθεί τη διαφάνεια, δηλαδή να δηλώνει με σαφήνεια την ταυτότητα και τους στόχους του, καθώς επίσης και την ταυτότητα του οργανισμού που έχει την ευθύνη της διαχείρισής του.
2. **ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΣ:** Ένας ΜΔΤ πρέπει να συλλέγει, να ψηφιοποιεί, να τεκμηριώνει, να παρουσιάζει και να επικυρώνει το περιεχόμενό του με σκοπό τη δημιουργία ενός αποδοτικού ιστότοπου για τους χρήστες.
3. **ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΜΟΣ:** Ένας ΜΔΤ πρέπει να υλοποιεί τις οδηγίες της πολιτικής για ποιότητα υπηρεσιών προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτός διατηρείται και ενημερώνεται.

4. **ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΣ:** Ένας ΜΔΤ πρέπει να είναι προσβάσιμος από όλους τους χρήστες, ανεξάρτητα της τεχνολογίας που χρησιμοποιούν ή των ικανοτήτων τους, συμπεριλαμβανομένων της πλοήγησης, του περιεχομένου και των στοιχείων αλληλεπίδρασης. Αυτό σημαίνει ότι οι χρήστες πρέπει να μπορούν να εκτελούν όλες τις ενέργειες, να πλοηγούνται στο περιεχόμενο και να χρησιμοποιούν όλες τις υπηρεσίες που προσφέρονται από το δικτυακό κόμβο, ανεξάρτητα από τις ικανότητές τους, την τεχνολογία που χρησιμοποιούν ή το περιβάλλον στο οποίο εργάζονται.
5. **ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ:** Ο σχεδιασμός ενός ΜΔΤ πρέπει να είναι ανθρωποκεντρικός. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των χρηστών και να εξασφαλίζει τη σχετικότητα του περιεχομένου και την ευκολία χρήσης μέσω της αξιολόγησης και της ανατροφοδότησης.
6. **ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΤΙΚΟΣ:** Ένας ΜΔΤ πρέπει να είναι αλληλεπιδραστικός, δίνοντας στους χρήστες τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν με αυτόν και να λάβουν μια κατάλληλη απάντηση. Όπου απαιτείται, ο δικτυακός κόμβος πρέπει να ενθαρρύνει την υποβολή ερωτήσεων, την ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και τη συζήτηση των χρηστών μεταξύ τους και με τους υπευθύνους του δικτυακού κόμβου.
7. **ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΟΣ:** Ένας ΜΔΤ πρέπει να έχει πλήρη επίγνωση της σπουδαιότητας της πολυγλωσσίας παρέχοντας ένα κατώτατο επίπεδο πρόσβασης σε περισσότερες από μία γλώσσες. Αυτό σημαίνει ότι ο δικτυακός κόμβος θα πρέπει να παρέχει σε περισσότερες από μία γλώσσες, τουλάχιστον μια εισαγωγή και έναν οδηγό των περιεχομένων του.
8. **ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ:** Ο δικτυακός κόμβος πρέπει να είναι διαλειτουργικός και να αποτελεί μέρος των πολιτιστικών δικτύων προκειμένου να επιτρέπει τον εύκολο εντοπισμό του περιεχομένου του και των υπηρεσιών που ικανοποιούν τις ανάγκες των χρηστών.
9. **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΜΟΣ:** Ένας ΜΔΤ πρέπει να σέβεται νομικά ζητήματα όπως το IPR (Προστασία Πνευματικών Δικαιωμάτων) και την ιδιωτικότητα καθώς και να

δηλώνει σαφώς τους όρους και τις διατάξεις βάσει των οποίων μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο δικτυακός κόμβος και το περιεχόμενό του.

10. **ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΣ:** Ένας ΜΔΤ πρέπει να υιοθετεί καλές στρατηγικές και πρότυπα προκειμένου να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη διατήρηση αυτού και του περιεχομένου του.

Σύμφωνα με τις παραπάνω αρχές αλλά και με την επισκόπηση της βιβλιογραφίας και γενικά την χρήση κάποιων ΜΔΤ, επιλέχθηκαν τα πιο σημαντικά σημεία ενός πολιτιστικού ιστοτόπου για αξιολόγηση. Παρακάτω περιγράφονται αυτά τα σημεία:

- **Διαφάνεια.** Ένας ΜΔΤ υψηλής ποιότητας θα πρέπει να δηλώνει ξεκάθαρα την ταυτότητα του, την αποστολή του, τον σκοπό που εξυπηρετεί, να είναι σαφής και προσδιορισμένος.
- **Παρουσίαση περιεχομένου.** Το περιεχόμενο του ΜΔΤ θα πρέπει να παρουσιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αυξάνει την αποτελεσματικότητα του χρήστη. Πρέπει να είναι απόλυτα σωστές οι πληροφορίες και να είναι ξεκάθαρο σε ποια αντικείμενα ανήκουν. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται διεθνή πρότυπα (πχ. Dublin Core), για τις πρόσθετες πληροφορίες. Οι εικόνες και τα κείμενα θα πρέπει να ονομάζονται με τίτλους.
- **Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού.** Ο ΜΔΤ πρέπει να παρέχει στους χρήστες εικόνες υψηλής ανάλυσης για να προωθεί την έρευνα. Οι εικόνες και το πολυμεσικό υλικό πρέπει να φορτώνουν γρήγορα, να μπορεί ο χρήστης να κάνει ζουμ στις εικόνες. Ο ΜΔΤ πρέπει να περιλαμβάνει στα εργαλεία του προγράμματα εικονικής πραγματικότητας όπως virtual tours/ exhibitions, αρχεία βίντεο και ήχου.
- **Πλοήγηση.** Η πλοήγηση θα πρέπει να είναι αποτελεσματική. Πρέπει ο χρήστης να ξέρει ανά πάσα στιγμή που βρίσκεται μέσα στον ΜΔΤ πχ. βλέποντας το «Μονοπάτι» που έχει ακολουθήσει (Crumbtrail), να μπορεί να επιστρέψει στην αρχική σελίδα, να μπορεί να χρησιμοποιεί το κουμπί του Φυλλομετρητή «Πίσω» κλπ.

- **Αναζήτηση.** Ένας αξιόλογος ΜΔΤ θα πρέπει να προσφέρει στον χρήστη πολλές επιλογές στον τρόπο αναζήτησης των συλλογών αλλά και γενικά άλλων τμημάτων του ΜΔΤ.
- **Ενημέρωση και συντήρηση.** Ο ΜΔΤ δεν πρέπει να έχει απαρχαιωμένο περιεχόμενο. Αυτό φαίνεται στην ενημέρωση του Ημερολογίου του, των εκθέσεων κλπ. Επίσης η ανανέωση του ΜΔΤ φαίνεται από τις αναφορές προόδου για τα δρώμενα του μουσείου, από δελτία τύπου κλπ.
- **Προσβασιμότητα.** Για να υπηρετεί ο ΜΔΤ την τέταρτη αρχή ποιότητας (Βλ. 1.5.3), θα πρέπει να υποστηρίζει καταρχήν πολλών ειδών φυλλομετρητές και είδη εφαρμογών. Παρ' όλ' αυτά το πιο σημαντικό είναι να μπορεί να υποστηρίζει τεχνολογίες πρόσβασης για άτομα με ειδικές ικανότητες.
- **Πολυγλωσσία.** Ένας ΜΔΤ πρέπει να είναι μεταφρασμένος τουλάχιστον στα αγγλικά (αν δεν είναι η πρώτη του γλώσσα) για να μπορεί να προσελκύσει διαφορετικές εθνότητες.
- **Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας.** Τέτοιες υπηρεσίες αυξάνουν το κύρος του ΜΔΤ διευκολύνοντας τον χρήστη ενθαρρύνοντάς τον να τον επισκεφθεί ξανά. Τέτοιες υπηρεσίες μπορεί να είναι ένα «Ηλεκτρονικό Κατάστημα», η χρήση τεχνολογιών Web 2.0., ένα «Γλωσσάρι», «Ηλεκτρονικές Κάρτες» (E-Cards) κλπ.
- **Εκπαιδευτικά εργαλεία.** Τα εκπαιδευτικά εργαλεία παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην μελλοντική χρήση του ΜΔΤ και στην εκπαίδευση του χρήστη (Βλ. 2.4.1).

Από αυτά, δίνεται βάση σε θέματα πλοήγησης και αναζήτησης, ποιότητας περιεχομένου και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας. Η ερευνήτρια ως χρήστης των ΜΔΤ, τα θεώρησε πολύ σημαντικά έτσι ώστε να θελήσει να ξαναεπισκευθεί τους συγκεκριμένους ΜΔΤ στο μέλλον.

Η αξιολόγηση των ΜΔΤ, συνοδεύεται από εικόνες² παρμένες από κάθε ιστότοπο (με τη βοήθεια ενός εργαλείου του φυλλομετρητή Firefox, το Screen-Grab), όπου κρίνεται απαραίτητο. Αυτός ο τρόπος παρουσίασης της αξιολόγησης έγινε για να κρατηθεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη, να μπορέσει ο αναγνώστης να συνδυάσει το κείμενο με τις εικόνες και να γίνουν οι εικόνες κίνητρο για να επισκεφθεί τους ΜΔΤ που παρουσιάζονται μόνος του.

1.6. Έρευνα σε Ελληνικά και Ξένα Μουσεία

Στο τελευταίο μέρος της εργασίας διεξάγεται έρευνα με χρήση ερωτηματολογίων τα οποία θα σταλούν ηλεκτρονικά και θα απευθύνονται στους υπευθύνους – διευθυντές επιλεγμένων μουσείων (ξένων & ελληνικών). Στόχος της έρευνας αυτής είναι να συλλέξει στοιχεία που αφορούν στις προσωπικές απόψεις και σκέψεις των ανθρώπων που εργάζονται «Πίσω από τις Κάμερες» ατομικά, πχ. τους λόγους που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο, ποιους σκοπούς και στόχους θέλουν να εξυπηρετήσουν, με ποιο τρόπο χρησιμοποιούν τον Παγκόσμιο Ιστό και τι θέση έχει ο ΜΔΤ στις προτεραιότητες τους, μελλοντικά σχέδια ανάπτυξης, κατά πόσο τελικά εξυπηρετεί η χρήση του την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και κατ' επέκταση την προβολή των ίδιων των μουσείων.

Η επιλογή του συγκεκριμένου τρόπου έρευνας έγινε διότι με το ερωτηματολόγιο η συλλογή των δεδομένων γίνεται με πολύ γρήγορο τρόπο. Επίσης, το ερωτηματολόγιο δίνει την αίσθηση της σοβαρότητας και επιστημότητας της έρευνας, σε αντίθεση με την αίσθηση που θα έδιναν κάποιες ερωτήσεις σε μορφή συνέντευξης που θα αποστέλλονταν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τέλος, θεωρήθηκε το πιο αξιόπιστο εργαλείο έρευνας που θα μπορούσε να απαντήσει στα διάφορα ερωτήματα που εμφανίστηκαν κατά τη διάρκεια την ανάγνωσης της βιβλιογραφίας αλλά και να υπηρετήσει τον σκοπό και τους στόχους της έρευνας.

Η χρήση ερωτηματολογίων, είναι ένα εργαλείο έρευνας του μάρκετινγκ. Τα ερωτηματολόγια αποτελούνται από μία σειρά ερωτήσεων, οι οποίες διατυπώνονται με πολύ μεγάλη προσοχή, έχοντας ως βάση τους αντικειμενικούς στόχους της έρευνας.

² Οι εικόνες που παρουσιάζονται στο 3^ο κεφάλαιο, δεν αντιπροσωπεύουν πάντα το πραγματικό μέγεθός τους στον εκάστοτε ΜΔΤ. Πολλές εικόνες έχουν αλλάξει μέγεθος με σκοπό να ταιριάζουν στο κείμενο και να μη δημιουργούν προβλήματα στη μορφοποίηση του γραπτού κειμένου.

Στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο, οι ερωτήσεις είναι συγκεκριμένες και περιέχονται στα πλαίσια των γνώσεων των ερωτώμενων, είναι σαφείς και κατανοητές και υπάρχει μία λογική σειρά μεταξύ τους. Ο αριθμός των ερωτήσεων δεν είναι μεγάλος, για να μην αποτελέσει κίνητρο απροθυμίας για συνεργασία.

Επίσης, το ερωτηματολόγιο συνοδεύτηκε από μία επιστολή, η οποία συντάχθηκε με σκοπό να πληροφορήσει τον ερωτώμενο για την παρούσα έρευνα, έτσι ώστε να θεωρήσει σημαντική τη συμμετοχή του για την ολοκλήρωσή της (βλ. Παρ. Ι).

Όσον αφορά στην εμφάνιση του ερωτηματολογίου, συντάχθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι όσο πιο ελκυστικό και ξεκούραστο γίνεται για τους ερωτώμενους, χρησιμοποιώντας χρώμα και δίνοντάς του έναν κατατοπιστικό τίτλο - «Μουσεία και Διαδίκτυο» και στα αγγλικά "Museums and the World Wide Web" - συνοδευόμενος από μια σύντομη επεξήγηση και λοιπές οδηγίες.

1.6.1. Σκοπός σύνταξης του ερωτηματολογίου

Ο σκοπός του παρόντος ερωτηματολογίου είναι να συλλέξει πληροφορίες για τους δικτυακούς τόπους των μουσείων, από τους ανθρώπους που εργάζονται για τη διαχείριση και συντήρησή τους. Τέτοιες πληροφορίες μπορεί να είναι π.χ. οι λόγοι κατασκευής και διατήρησης του πολιτιστικού τους κόμβου, μελλοντικοί σχεδιασμοί κλπ. Οι στόχοι που εξυπηρετεί το ερωτηματολόγιο είναι:

- 1.6.1.1.** Η συγκέντρωση των κοινών χαρακτηριστικών που έχουν τα μουσεία που χρησιμοποιούν τον παγκόσμιο ιστό,
- 1.6.1.2.** Η παρουσίαση καινούριων ιδεών
- 1.6.1.3.** Η παρουσίαση των λόγων για τους οποίους δημιουργούνται τέτοιοι πολιτιστικοί ιστότοποι.
- 1.6.1.4.** Συμπεράσματα για τη χρησιμότητα διαφόρων εργαλείων και δυνατοτήτων που προσφέρονται στους χρήστες

1.6.1.5. Χρησιμοποίηση των παραπάνω στα τελευταία κεφάλαια της εργασίας, που θα γίνουν προτάσεις για τον σχεδιασμό ενός δικτυακού τόπου μουσείου και τους σκοπούς που πρέπει να εξυπηρετεί.

Τέλος, με την αποστολή των ερωτηματολογίων, ο ερευνητής αποκτά μία πιο προσωπική επαφή με τους ανθρώπους που κρύβονται πίσω από όλες αυτές τις πολιτιστικές σελίδες που φτάνουν στις οθόνες του υπολογιστή μας μέσω του παγκόσμιου ιστού. Για αυτόν ακριβώς το λόγο οι ερωτήσεις είναι ανοιχτού τύπου, όπου οι ερωτώμενοι έχουν ελευθερία να δίνουν απαντήσεις όπως νομίζουν.

1.6.2. Παρουσίαση του ερωτηματολογίου

Η σύνταξη του ερωτηματολογίου, έγινε μετά από συστηματική μελέτη της βιβλιογραφίας και της αξιολόγησης των ΜΔΤ. Το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε έξι ενότητες, οι οποίες περιγράφονται περιληπτικά παρακάτω:

Η πρώτη ενότητα περιλαμβάνει τέσσερις ερωτήσεις που αφορούν γενικές πληροφορίες για τον οργανισμό και για τον ερωτώμενο. Δηλαδή, το όνομα του ιδρύματος, τα καθήκοντα του ερωτώμενου μέσα στο ίδρυμα, ο αριθμός των ανθρώπων που εργάζονται στην διαχείριση και ανάπτυξη του ΜΔΤ.

Το θέμα της δεύτερης ενότητας είναι οι στόχοι και η στρατηγική των μουσείων που αφορούν τον ΜΔΤ τους. Δηλαδή περιλαμβάνονται τέσσερις ερωτήσεις οι οποίες αφορούν τους λόγους δημιουργίας του ΜΔΤ, οι σκοποί δημιουργίας ΜΔΤ, αν ακολουθούν κάποια στρατηγική, αν ο ΜΔΤ αντικατοπτρίζει την παραδοσιακή αντίληψη του όρου Μουσείο.

Στην τρίτη ενότητα περιλαμβάνονται τρεις ερωτήσεις, οι οποίες αφορούν τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι ΜΔΤ στους χρήστες, τους λόγους που διαθέτουν τέτοιες υπηρεσίες και τέλος αν υπάρχουν υπηρεσίες που θα ήθελαν να διαθέσουν στο μέλλον.

Στην τέταρτη ενότητα περιλαμβάνονται ερωτήσεις που αφορούν τα εργαλεία και το υλικό που επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν και να διαθέσουν οι υπεύθυνοι των ΜΔΤ και αποτελείται από τρεις ερωτήσεις.

Η πέμπτη ενότητα αφορά το πιο σημαντικό θέμα, αυτό των χρηστών των ΜΔΤ. Περιλαμβάνει τρεις ερωτήσεις που ασχολούνται με την επίδραση που έχει στην επισκεψιμότητα στον φυσικό χώρο του μουσείου, την προσβασιμότητα και τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση τους.

Τέλος, η έκτη ενότητα αποτελείται από δύο ερωτήσεις οι οποίες αφορούν το παρόν και το μέλλον των ΜΔΤ.

1.6.3. Γλώσσα του ερωτηματολογίου

Η γλώσσα στην οποία συντάχθηκε το ερωτηματολόγιο είναι πρώτα στα αγγλικά και έπειτα έγινε η απόδοσή του στα ελληνικά. Αυτό διότι το μεγαλύτερο κομμάτι της βιβλιογραφίας που αφορά τα μουσεία στο διαδίκτυο είναι στα αγγλικά, οπότε ήταν πιο εύκολο να χρησιμοποιηθεί απευθείας ξένη ορολογία, φυσικά, και να εντοπιστούν τα θέματα για τα οποία χρειάζονται απαντήσεις.

1.6.4. Πληθυσμός και τρόπος δειγματοληψίας της έρευνας

1.6.4.1. Πληθυσμός της έρευνας

Ο πληθυσμός της έρευνας είναι γενικά τα Μουσεία στο Διαδίκτυο (βλ. 1.3.). Το κοινό που απευθύνεται είναι οι άνθρωποι που εργάζονται στην δημιουργία, συντήρηση και εξέλιξη των δικτυακών τόπων των μουσείων. Επιστήμονες όπως τεχνικοί υπολογιστών μέχρι και διευθυντές των μουσείων.

Πιο αναλυτικά, από κάθε ΜΔΤ επιλέχθηκε το πιο κατάλληλο άτομο και η διεύθυνση του Ηλεκτρονικού του Ταχυδρομείου (Email), για να αποσταλεί το ερωτηματολόγιο. Η επιλογή έγινε με βάση την ιδιότητα του ατόμου μέσα στον οργανισμό και ιδιαίτερα τη συμμετοχή του στην ανάπτυξη και διαχείριση του ιστοτόπου.

Σε περιπτώσεις κυρίως στους ελληνικούς ΜΔΤ, δεν υπήρχαν ξεχωριστά, στοιχεία για τους εργαζομένους του οργανισμού, οπότε το ερωτηματολόγιο εστάλλει στο γενικό Email του ΜΔΤ, χωρίς βέβαια να είναι γνωστό ποιος θα είναι αυτός που θα το απαντήσει. Ακόμη, σε κάποιους ΜΔΤ δεν υπήρχε Email στα στοιχεία επικοινωνίας, παρά μόνο μία φόρμα

αποστολής, χωρίς τη δυνατότητα επισύναψης ενός αρχείου. Οπότε, έπρεπε να ανακαλύψει η ερευνήτρια κάποιο Email σε άλλους ιστοτόπους.

1.6.4.2. Τρόπος δειγματοληψίας της έρευνας

Η τεχνική δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε κατατάσσεται στην τεχνική δειγματοληψίας κατά ομάδες με δείγματα μη πιθανότητας.

Η τεχνική δειγματοληψίας κατά ομάδες, είναι μία τεχνική στην οποία χωρίζεται ο πληθυσμός σε πολλές ομάδες, όπου η κάθε ομάδα περιέχει ένα πλήθος στοιχείων. Επιλέγονται τυχαία ομάδες από το σύνολο των ομάδων και συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα όλα τα των επιλεγμένων ομάδων.

Στην συγκεκριμένη περίπτωση οι ομάδες αυτές δεν επιλέχθηκαν τυχαία, αλλά σύμφωνα με την κρίση και τους περιορισμούς του ερευνητή.

Ο αριθμός των μουσείων που επιλέχθηκαν για να συμμετέχουν στην έρευνα είναι εβδομήντα. Σαράντα Μουσεία του Εξωτερικού (57%) και τριάντα (43%) από την Ελλάδα. Με τον αριθμό αυτό αυξάνονται οι πιθανότητες για περισσότερες απαντήσεις, λόγω του είδους του ερωτηματολογίου (ανοιχτού τύπου), το οποίο θέλει χρόνο για να απαντηθεί και μπορεί να αποθαρρύνει άτομα που δεν έχουν τόσο τις συγγραφικές ικανότητες ή τον χρόνο που απαιτείται. Επίσης απευθύνεται σε περισσότερα ξένα μουσεία, διότι η ανάπτυξή τους στον Παγκόσμιο Ιστό είναι περισσότερο αξιόλογη και προσεγμένη, από αυτή των ελληνικών μουσείων, όπου δεν υπάρχει μεγάλη συμμετοχή και εξέλιξη προς το παρόν. Οπότε οι απαντήσεις τους θα είναι σημαντικότερες για την έρευνά.

Η επιλογή των μουσείων έγινε με κάποιους περιορισμούς:

- στα μουσεία περιλαμβάνονται και αυτά από το κεφάλαιο της αξιολόγησης
- Τα ξένα από την δικτυακή πύλη μουσείων "Virtual Library Museums Pages: a distributed directory of on-line museums" (<http://icom.museum/vlmp/>) με κριτήρια όπως:
 - Η πρώτη γλώσσα τους να είναι τα αγγλικά, για να αυξήσω ακόμα περισσότερο τις πιθανότητες για ανταπόκριση. Βάσει αυτού του κριτηρίου

γίνεται περιορισμός και γεωγραφικά δηλαδή τυχαία επιλογή μουσείων από την Μεγάλη Βρετανία, την Αυστραλία, τον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

- Το site τους να είναι μεταφρασμένο στα αγγλικά
- Να έχουν ένα προσεγμένο και αξιόλογο δικτυακό κόμβο, έτσι ώστε να είναι σίγουρο ότι δίνουν βάση στην προβολή τους στο διαδίκτυο
- Τα ελληνικά από την δικτυακή πύλη του Pathfinder (<http://guide.pathfinder.gr/>) και από τη μηχανή αναζήτησης Google χωρίς κάποιον περιορισμό, διότι είναι ήδη περιορισμένη η παρουσία τους στον Παγκόσμιο Ιστό.³

1.6.5. Διεξαγωγή της έρευνας

Το τελικό ερωτηματολόγιο, που συνοδεύεται από μια συνοδευτική επιστολή (βλ. Παράρτημα Ι), εστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις αρχές του Μαρτίου 2009. Η χρήση της συνοδευτικής επιστολής, έγινε για να δημιουργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης από τους ερωτώμενους, αλλά και να εξασφαλιστεί η συμμετοχή τους στην έρευνα.

Στις αρχές Μαΐου του 2009 αποστάλθηκαν για πρώτη φορά τα ερωτηματολόγια μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η πρώτη προθεσμία συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων ήταν δεκαπέντε ημέρες. Μόνο έξι απαντήσεις λήφθηκαν. Στη συνέχεια, στις 17 Μαΐου 2009, αποστάλθηκαν τα ερωτηματολόγια ακόμα μία φορά σε όσους δεν απάντησαν, ως υπενθύμιση και η διορία που δόθηκε από την ερευνήτρια ήταν άλλες δεκαπέντε ημέρες. Για ακόμη μία φορά δεν υπήρχε ανταπόκριση. Μόνο τρεις επιπλέον απαντήσεις μπόρεσαν να συλλεχθούν. Αυτό το αποτέλεσμα οδήγησε την ερευνήτρια στην προσωπική διανομή ερωτηματολογίων σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα. Λόγω των συγκεκριμένων ωραρίων των μουσείων, η διανομή έγινε τις πρωινές ώρες. Η προθεσμία που δόθηκε στους ερωτώμενους ήταν τριών ημερών, με παράκληση δική τους, για λόγους φόρτου εργασίας. Η παραλαβή των απαντημένων ερωτηματολογίων έγινε όπως

³ Ο πληθυσμός των επιλεγμένων ελληνικών μουσειακών ιστοτόπων είναι σχεδόν ίσος με την γενική παρουσία τους στον παγκόσμιο ιστό.

και η διανομή τους, δηλαδή δια χειρός. Βέβαια, από τα δέκα μουσεία που δόθηκαν τα ερωτηματολόγια αυτοπροσώπως, μόνο δύο τα συμπλήρωσαν.

1.6.6. Τρόπος ανάλυσης των δεδομένων

Λόγω της φύσης του ερωτηματολογίου, αλλά και της μικρής ανταπόκρισης που είχε, η ανάλυση των δεδομένων είναι κατά κύριο λόγο ποιοτική και έχει θεωρητική προσέγγιση. Για κάθε ερώτηση, δίνεται ένας συνδυασμός των απαντήσεων και μία έμφαση στα κοινά στοιχεία που εμφανίζουν. Ομαδοποίηση δεδομένων γίνεται όπου είναι δυνατόν.

1.7. Προβλήματα

Η διεξαγωγή κάθε επιστημονικής έρευνας είναι φυσικό να παρουσιάζει ποικίλες δυσκολίες. Τα προβλήματα, που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας, αφορούσαν αρχικά την εύρεση της βιβλιογραφίας.

Ένα ακόμα πρόβλημα που παρουσιάστηκε ήταν ο περιορισμένος αριθμός των ελληνικών μουσειακών ιστοτόπων. Λόγω της ελάχιστα αξιόλογης παρουσίας τους στον παγκόσμιο ιστό, καταστάθηκε δύσκολη και χρονοβόρα η επιλογή των πιο εξελιγμένων ιστοτόπων για αξιολόγηση.

Ακόμη, είναι σημαντικό να αναφερθεί η δυσκολία συγκέντρωσης στοιχείων με το ερωτηματολόγιο λόγω της απροθυμίας για συνεργασία στην παρούσα έρευνα. Αυτό το γεγονός καθυστέρησε κυρίως όλη την περαιτέρω πορεία της έρευνας. Η ερευνήτρια αναγκάστηκε να πάει αυτοπροσώπως σε κάποια από τα μουσεία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, πράγμα οξύμωρο, διότι αντικειμενικά, δεν υπάρχει λόγος να έχεις μία παρουσία στον παγκόσμιο ιστό, από τη στιγμή που δεν είσαι ικανός, ή φοβάσαι να λειτουργήσεις φυσικά μέσα σ' αυτόν.

Τέλος, όπως προαναφέρθηκε (βλ. 1.6.4.1), ήταν δύσκολο τελικά σε πολλούς ελληνικούς ΜΔΤ να βρεις ένα έγκυρο Email να επικοινωνήσεις. Πολύ πιθανόν, κάποια Email ελληνικών ΜΔΤ, να μη χρησιμοποιούνται πλέον από τους διαχειριστές, επομένως υπάρχει περίπτωση να μην έλαβαν ποτέ το ερωτηματολόγιο.

Η ερευνήτρια θεώρησε δαπανηρό να επικοινωνήσει τηλεφωνικώς με όλα αυτά τα μουσεία για να επιβεβαιώσει την παραλαβή του ερωτηματολογίου από τους ερωτώμενους.

1.8. Συμπεράσματα

Στο κεφάλαιο της μεθοδολογίας έγινε μία παρουσίαση της διεξαγωγής της έρευνας και των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση συνέβαλε δραστικά στην σύνταξη του ερωτηματολογίου, αλλά και στην αξιολόγηση των δικτυακών μουσειακών ιστοτόπων.

Το ερωτηματολόγιο, όπως και η αξιολόγηση, βοήθησαν στην συλλογή των στοιχείων που πρέπει να έχει ένα πολιτιστικός μουσειακός ιστοτόπος, έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν για να γίνουν κάποιες προτάσεις για τους ΜΔΤ και να προβεί η ερευνήτρια σε κάποια συμπεράσματα για την κατάσταση που επικρατεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

2.1. Εισαγωγή

Το μουσείο συνδέεται με πραγματικά αντικείμενα και μία λειτουργία του είναι να τα συλλέγει, καταγράφει, διατηρεί και να τα διαχειρίζεται για να διαφυλάξει την πολιτιστική κληρονομιά των λαών.

Σύμφωνα με τον ορισμό του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (άρθρο 3 του Καταστατικού της ICOM), «Μουσείο είναι ένα ίδρυμα μόνιμο, μη κερδοσκοπικό, στην υπηρεσία της κοινωνίας και της ανάπτυξής της, ανοικτό στο κοινό. Το Μουσείο κάνει έρευνες σχετικές με τα υλικά τεκμήρια του ανθρώπου και περιβάλλοντός του, τα συλλέγει, τα διατηρεί, τα κοινοποιεί και ιδίως τα εκθέτει για μελέτη, παιδεία, ψυχαγωγία» (Ambrose και Paine, 1993, σ. 8).

Επομένως, μία δεύτερη λειτουργία του είναι η διάδοση της γνώσης και η επικοινωνία με το κοινό. Πραγματικά, οι τελευταίες δεκαετίες μας δείχνουν πως τα μουσεία ενδιαφέρονται για το κοινό που τα επισκέπτεται και φροντίζουν η επίσκεψη αυτή να είναι ευχάριστη και παιδευτική. Επίσης προσπαθούν να προσεγγίσουν περισσότερο το κοινό με διαφορετικούς τρόπους. Η σημαντικότερη μέθοδος-κλειδί για την προσπάθεια αυτή είναι η πληροφόρηση. Από έρευνες που έχουν κάνει διάφορα μουσεία στον κόσμο, όπως και η ICOM, δείχνουν ότι οι επισκέπτες θεωρούν την πληροφορία για τα μουσειακά αντικείμενα σημαντική για να αποφασίσουν να τα επισκεφθούν. Χωρίς αυτή δεν μπορούν να εκτιμήσουν τη σημαντικότητα και την αξία των αντικειμένων μιας συλλογής και επομένως να συνδεθούν με αυτά.

Στο πλαίσιο αυτό, σημαντικό ρόλο καλούνται να παίξουν οι νέες τεχνολογίες της πληροφόρησης. Προσφέρουν νέες δυνατότητες για την ψηφιακή τεκμηρίωση των αντικειμένων και την ηλεκτρονική τους διαχείριση, αλλά και για την παρουσίασή τους στο κοινό. Έτσι προεκτείνονται οι παραδοσιακές διαδικασίες καταγραφής και ερμηνείας αυτών και με την ψηφιακή τεχνολογία και τα σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης συλλογών, αυξάνουν τις ικανότητες αποθήκευσης, αναζή-

τησης, ανάλυσης και διάδοσης των πληροφοριών, όχι μόνο για τις συλλογές αλλά και για τις διάφορες εκδηλώσεις, εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, κτλ.

Επιπλέον, η χρήση του Διαδικτύου, που παρέχει αμφίδρομη επικοινωνία, προσφέρει νέες δυνατότητες προβολής των δραστηριοτήτων των μουσείων, δημιουργώντας ένα νέο τρόπο επικοινωνίας, μέσα στο ψηφιακό μουσείο.

Έχοντας υπόψη ότι τα μουσεία είναι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και στόχος τους είναι να προωθήσουν την έρευνα, την εκπαίδευση και την ψυχαγωγία σε κάθε είδους κοινό, και γνωρίζοντας πλέον ότι το Διαδίκτυο είναι ένα μέσο πληροφόρησης, ψυχαγωγίας, διαφήμισης, τίθενται μερικά ερωτήματα για τα μουσεία τα οποία απαντώνται στην παρούσα εργασία:

1. Κατά πόσο ανταποκρίνονται τα μουσεία στα νέα αυτά δεδομένα;
2. Με ποιο τρόπο χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο;
3. Είναι υποχρέωση του κάθε μουσείου να προβάλλει τη συλλογή του ψηφιακά με σκοπό να τη φέρει πιο κοντά στον υπόλοιπο κόσμο;
4. Χάνει ή κερδίζει ένα μουσείο με αυτή την επιπλέον δωρεάν υπηρεσία προς το κοινό;
5. Τέλος, υπάρχουν πρότυπες υπηρεσίες που θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε έναν μουσειακό ιστότοπο για να θεωρηθεί αξιόλογος και ικανοποιητικός;

2.2. Μουσείο: Από το παρελθόν στο μέλλον

2.2.1. Φυσικό μουσείο

2.2.1.1. Ορισμός

«Βάσει του σύγχρονου ορισμού τους τα μουσεία ικανοποιούν μια ιδιαίτερη ανθρώπινη ανάγκη, τη δημιουργία ενός μόνιμου αρχείου για το πώς έζησαν οι άνθρωποι και τι πέτυχαν σε έναν αλληλεξαρτώμενο κόσμο. Η παγκοσμιοποίηση έχει διαφοροποιήσει σαφώς τον ρυθμό της αλλαγής του κόσμου μας και σε ένα βαθμό έχει συνδέσει πλέον το τοπικό, εθνικό στοιχείο με το παγκόσμιο. Μέσα σε αυτό το εννοιολογικό πλαίσιο τα μουσεία είναι χώροι στους οποίους οι άνθρωποι μπορούν να εξερευνήσουν τις προσωπικές τους πεποιθήσεις μέσω καθολικών αληθειών. Εν

ολίγοις, μπορούν να επιδείξουν στο πλατύ κοινό πώς τα γεγονότα και οι πεποιθήσεις των ανθρώπων του παρελθόντος διαμόρφωσαν την εμπειρία του παρόντος» (Βικιπαιδεία, σ. 1).

2.2.1.2. Κατηγορίες μουσείων

Τα μουσεία κατηγοριοποιούνται βάσει των συλλογών που διαθέτουν, των φορέων που τα ιδρύουν και τα διαχειρίζονται, βάσει του βεληνεκούς της συλλογής τους, βάσει του κοινού που εξυπηρετούν και του εκθεσιακού τους χώρου (Γκαζή και Νούσια, 2003):

- Βάσει συλλογής:
 - Γενικού ενδιαφέροντος
 - Αρχαιολογικά
 - Τέχνης
 - Ιστορικά
 - Θεματικά
 - Λαογραφικά
 - Φυσικής Ιστορίας
 - Επιστημών
- Βάσει ιδρυτικού και διαχειριστικού φορέα:
 - Κρατικά
 - Δημόσια
 - Ιδιωτικά
- Βάσει βεληνεκούς:
 - Εθνικά
 - Περιφερειακά
 - Τοπικά
- Βάσει κοινού
 - Γενικά

- Εκπαιδευτικά
- Ειδικού ενδιαφέροντος
- Βάσει χώρου
 - Αρχαιολογικοί χώροι
 - Υπαίθρια
 - Ιστορικά κτήρια-μουσεία

2.2.1.3. Συλλογές και πρακτικές ταξινόμησης υλικού

Όπως αναφέρει και ο Holm (1991, σ. 46), η υποδοχή του αντικειμένου στο μουσείο ακολουθεί τους κανόνες καλής πρακτικής της ICOM και χρησιμοποιεί, ημερολογιακές καταγραφές, έτσι όπως προτείνονται από τη Διεθνή Επιτροπή για την τεκμηρίωση του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων (ICOM-CIDOC). Τα αντικείμενα, εφόσον προορίζονται για μόνιμη έκθεση στο Μουσείο, εκτιμώνται από τον υπεύθυνο συλλογών και τους συνεργάτες του, φωτογραφίζονται και καταγράφονται το υλικό και η τεχνική κατασκευής τους, η κατάστασή του, οι όποιες πολιτισμικές και ιστορικές αναφορές, ο τόπος και η ημερομηνία παραγωγής –ανεξάρτητα από τη στρωματογραφική τους ημερομηνία- η/οι φωτογραφήσεις τους και η πιθανή τους συντήρηση.

Οι κανόνες καλής πρακτικής, σε συνδυασμό με τη συνεργασία ειδικών επιστημόνων (αρχαιολόγων, εθνολόγων, ανθρωπολόγων, ειδικών της τέχνης, βοτανολόγων κ.λπ.) διαμορφώνει μια νέα αντίληψη για τον όρο μουσείο και το βοηθά να απαγκιστρωθεί από την έννοια της απλής έκθεσης, καθιστώντας το, χώρο επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης και τεκμηρίωσης.

2.2.1.4. Παρουσίαση των αντικειμένων των συλλογών

Στόχος του μουσείου δεν είναι η απλή έκθεση αντικειμένων, αλλά η παρουσίαση και η σύνθεση συλλογών, με τέτοιο τρόπο ώστε να αναδεικνύεται ο καλλιτεχνικός χαρακτήρας των εκθεμάτων, αλλά και το γνωστικό πολιτισμικό τους περιεχόμενο. (Γκαζή και Νούσια, 2003). Έτσι, απαιτείται ειδική μέριμνα για τα κείμενα που συνοδεύουν τα εκθέματα, εξαρχής στον σχεδιασμό της λειτουργίας του μουσείου (Γκαζή και Νικηφορίδου, 2004). Τα κείμενα περιλαμβάνουν στοιχεία για όλες τις κατηγορίες επισκεπτών και αναπτύσσονται βάσει παραμέτρων που ενισχύουν τις

αρχές της εκπαιδευτικής και επικοινωνιακής πολιτικής του μουσείου. Τα κείμενα αποτελούν σημαντικό τμήμα τόσο της επικοινωνίας των επισκεπτών με την έκθεση, οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις βασίζονται στη γλώσσα για καλύτερη κατανόηση και ερμηνεία των εκθεμάτων που βλέπουν. Έτσι ενισχύεται ο κοινωνικός παράγοντας που σε κάθε περίπτωση υποστηρίζει την άντληση γνωστικού περιεχομένου από την επιτόπια επίσκεψη (Falk και Dierking, 2000).

Έχει παρατηρηθεί πως ενίοτε οι γονείς χρησιμοποιούν τα κείμενα, για να μεταφέρουν πληροφορίες στα παιδιά τους και τα θεωρούν απαραίτητα, προκειμένου να καλύψουν τα δικά τους γνωστικά κενά. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις τα κείμενα που συνοδεύουν τα εκθέματα είναι γραμμένα σε απλή και κατανοητή γλώσσα, χωρίς ωστόσο να υποβιβάζουν την αξία της πληροφορίας (Γκαζή και Νικηφορίδου, 2004).

2.2.2. Ψηφιακό/ Εικονικό μουσείο

2.2.2.1. Εισαγωγή

Το διαδίκτυο έχει γίνει λέξη καθημερινής χρήσης ακόμη και για ιδρύματα με πιο συντηρητική συμπεριφορά απέναντι στην Κοινωνία της Πληροφορίας όπως είναι τα μουσεία που άρχισαν να αναγνωρίζουν τις πιθανότητες που αυτό προσφέρει στη διάδοση των πληροφοριών σε ένα μεγαλύτερο κοινό. Το ενδιαφέρον για την εφαρμογή της αλληλεπίδρασης και των πολυμέσων στο χώρο των μουσείων καθορίστηκε επίσημα το 1991 (CHIM, 2011). Για πολλά μουσεία το επόμενο βήμα ήταν να κάνουν εμφανή την παρουσία τους στο διαδίκτυο και να εμφανίσουν τις συλλογές τους στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Όλο και περισσότερα μουσεία ενδιαφέρονται να χρησιμοποιήσουν το διαδίκτυο και να μοιραστούν τα εκθέματά τους (Schweibenz, 1998).

Είναι απαραίτητο λοιπόν να αναρωτηθούμε ποιες είναι οι προοπτικές που η τεχνολογία της πληροφορίας μπορεί να προσφέρει στα μουσεία για την έκθεση των αντικειμένων και των πληροφοριών. Για το σκοπό αυτό είναι θεμιτός ο προσδιορισμός του όρου «Ψηφιακό/Εικονικό Μουσείο» και ο διαχωρισμός του από το παραδοσιακό φυσικό μουσείο.

2.2.2.2. Ορισμός

Σύμφωνα με τον Schweibenz (1998, σ.189), στη βιβλιογραφία που υπάρχει για την επιστήμη της πληροφόρησης και της μουσειολογίας, καταγράφονται διάφοροι ορισμοί για την περιγραφή των μουσειακών ψηφιακών ιστότοπων, όπως ηλεκτρονικό μουσείο, ψηφιακό μουσείο, online μουσείο, υπερμεσικό μουσείο, μετα-μουσείο και διαδικτακό μουσείο. Όλοι αυτοί οι όροι αναφέρονται σε μουσειακές συλλογές που έχουν ψηφιοποιηθεί και είναι προσβάσιμες μέσω του Παγκόσμιου Ιστού.

Το ψηφιακό μουσείο συνδέει τους επισκέπτες του με πολύτιμες πληροφορίες από όλον τον πλανήτη, και δίνει μία δυναμική οπτικοακουστική προσέγγιση στην συλλογή του (McKenzie, 1997).

Ο Geoffrey Lewis (1996), σε άρθρο του που δημοσίευσε στη Λίστα Συζητήσεων «Museum-L Archives», περιγράφει το ψηφιακό μουσείο ως «μία ψηφιοποιημένη συλλογή από εικόνες, αρχεία ήχων, κείμενα και άλλα δεδομένα ιστορικού, επιστημονικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος τα οποία είναι προσβάσιμα μέσω του Παγκόσμιου Ιστού (ή CD-ROM)».

Επομένως, το ψηφιακό μουσείο είναι μία λογικά οργανωμένη συλλογή από ψηφιακά αντικείμενα, τα οποία συντίθενται από διάφορες μορφές οπτικοακουστικών μορφών και, λόγω της ικανότητάς του να παρέχει πολλαπλές συνδέσεις και μία πληθώρα σημείων πρόσβασης, είναι ικανό να υπερβεί τις παραδοσιακές μεθόδους επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης με τους επισκέπτες προσαρμόζοντας το περιεχόμενό του στις ανάγκες και στα ενδιαφέροντά τους. Δεν έχει κάποιο πραγματικό χώρο ή τοποθεσία, τα αντικείμενά του και οι πληροφορίες που σχετίζονται με αυτά, μπορούν να διαδοθούν σε παγκόσμια κλίμακα (Schweibenz, 1998, σ. 191). Βέβαια, αυτά που αναφέρονται στην τελευταία πρόταση δεν είναι απαραίτητα, μιας και τα περισσότερα ψηφιακά μουσεία που παρουσιάζονται στον Παγκόσμιο ιστό, είναι μία προέκταση του φυσικού μουσείου του, του χώρου και της τοποθεσίας του.

2.2.2.3. Κατηγορίες ψηφιακών μουσείων

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2010, η οποία περιλάμβανε το ξεφύλλισμα διάφορων ΜΔΤ στο διαδίκτυο, η ερευνήτρια κατέληξε σε πέντε κατηγορίες ΜΔΤ που υπάρχουν σήμερα:

1. **Μουσείο-φυλλάδιο.** Το μουσείο-φυλλάδιο στον 21^ο αιώνα λειτουργεί όπως ένα διαφημιστικό φυλλάδιο (Flier), με τη διαφορά ότι υπάρχει σε ηλεκτρονική μορφή και αποτελείται από περισσότερες σελίδες. Ένα μουσείο-φυλλάδιο βασικά περιλαμβάνει το όνομα του μουσείου, τις ώρες λειτουργίας του, μερικές φορές κάποιον χάρτη για να δώσει την ακριβή τοποθεσία του πραγματικού μουσείου, ίσως κάποιες ενδεικτικές φωτογραφίες από τις εγκαταστάσεις του μουσείου ή των πιο σημαντικών αντικειμένων και στοιχεία επικοινωνίας. Μπορεί να περιέχει ελάχιστες πληροφορίες για τις συλλογές του ή για την ιστορία του μουσείου. Μπορεί επίσης να παρέχει ένα ενδεικτικό μενού πλοήγησης στον ΜΔΤ, όμως ο αριθμός των σελίδων που εμπεριέχει δεν ξεπερνά τις εκατό.

Ο Teather (1998), μπορεί να αναφέρει στο άρθρο του πως το μουσείο-φυλλάδιο είναι ένα απλό ηλεκτρονικό απόκομμα που δημιουργείται για διαφημιστικούς λόγους, χωρίς να περιλαμβάνει τίποτα παραπάνω από τουριστικές πληροφορίες, αλλά στις μέρες μας έχει πάρει άλλη διάσταση. Πλέον, το μουσείο-φυλλάδιο μπορεί να θεωρηθεί απλά ένας ΜΔΤ που ακολουθεί τις καλές πρακτικές σχεδιασμού, αλλά βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο. Γι' αυτόν τον λόγο δεν ενδείκνυται για επιστημονική έρευνα, για εκπαιδευτικό εργαλείο ή δεν είναι ζωτικός παράγοντας για την πολιτιστική προσφορά.

Παραδείγματα τέτοιων ΜΔΤ είναι το Μουσείο του Απολιθωμένου Δάσους της Λέσβου (<http://www.lesvosmuseum.gr/>), το Μουσείο της Ακρόπολης (<http://www.theacropolismuseum.gr/>), το Ιστορικό Αρχείο Μουσείο της Ύδρας (<http://www.iamy.gr/>), το Μουσείο Θεσσαλικής Ζωής (<http://www.mtl.org.gr/>) και πολλοί άλλοι ελληνικοί ΜΔΤ.

2. **Εικονικό μουσείο.** Αυτή η κατηγορία ψηφιακού μουσείου δεν λειτουργεί ως κομμάτι ενός πραγματικού μουσείου, αλλά ένας αυτόνομος ΜΔΤ χωρίς πραγματική τοποθεσία. Δηλαδή, ό, τι περιλαμβάνεται μέσα στον ΜΔΤ του δεν υπάρχει σε μία συγκεκριμένη τοποθεσία ή μουσειακό κτήριο.

Αυτή η κατηγορία αφορά κυρίως στους θεματικούς ΜΔΤ, οι οποίοι συλλέγουν ψηφιακά αντικείμενα και πληροφορίες για ένα συγκεκριμένο θέμα ή σε ψηφιακό μουσείο το οποίο λειτουργεί ως ψηφιακός χώρος εκθέσεων. Τέτοιοι ΜΔΤ συμβάλλουν σημαντικά στην δια βίου μάθηση, στην έρευνα και στη διάδοση

της πολιτιστικής κληρονομιάς. Σαφώς, θα πρέπει και ο σχεδιασμός ενός τέτοιου ΜΔΤ να συμφωνεί με τις καλές πρακτικές για τον σχεδιασμό αξιόλογων πολιτιστικών ιστότοπων και να παρέχει μία ουσιαστική ψηφιακή μουσειακή εμπειρία.

Παραδείγματα τέτοιων ΜΔΤ είναι το εικονικό μουσείο των Ιαπωνικών Τεχνών (<http://web-japan.org/museum/menu.html>), το εικονικό μουσείο του Τιτανικού (<http://www.onlinetitanicmuseum.com/>), το εικονικό μουσείο του ζωγράφου Ντιέγκο Ριβέρα (<http://www.diegorivera.com/>) κλπ.

- 3. Μουσείο-αντιπρόσωπος.** Ένας ΜΔΤ που ανήκει σε αυτή την κατηγορία αντιπροσωπεύει επάξια το πραγματικό μουσείο και τις συλλογές του, στον WWW. Σε αυτή την περίπτωση, το μουσείο προσπαθεί να μεταφέρει όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος των συλλογών του ψηφιακά, αλλά και προσπαθεί να κάνει τον χρήστη να αντιληφθεί και να νιώσει, κατά τη διάρκεια της περιήγησής του στον ΜΔΤ, όλα αυτά που αντιπροσωπεύει το εκάστοτε Μουσείο. Επίσης, αυτοί οι ΜΔΤ δίνουν μεγάλη βαρύτητα στην δια βίου μάθηση. Οπότε, κυρίαρχος λόγος που διεκπεραιώνουν ένα τόσο μεγάλο έργο, είναι η εκπαίδευση και η επιστημονική έρευνα. Τέτοιοι ΜΔΤ μπορεί να ξεπερνούν και τις εκατό χιλιάδες σελίδες!

Ένα μουσείο-αντιπρόσωπος μπορεί να περιλαμβάνει εικονικές περιηγήσεις μέσα στους πραγματικούς χώρους του Μουσείου, να παρουσιάζει τα αντικείμενά του σε υψηλής ανάλυσης εικόνες και να δίνει εκτεταμένες πληροφορίες γι' αυτά, όπως πχ. την ακριβή θέση που βρίσκονται μέσα στο πραγματικό μουσείο, το υλικό με το οποίο είναι φτιαγμένο το αντικείμενο, πώς δημιουργήθηκε κλπ.

Ένας χρήστης μπορεί να κάνει τα πάντα μέσα σε έναν ΜΔΤ αυτής της κατηγορίας, όπως να διεξάγει μία επιστημονική έρευνα, να πληροφορηθεί για το ίδιο το μουσείο διεξοδικά, να παρατηρήσει από πολύ κοντά τα αντικείμενα, να παίξει εκπαιδευτικά παιχνίδια.

Σε αυτήν την κατηγορία ΜΔΤ, επειδή υπάρχει μεγάλος όγκος πληροφοριών, οι ΜΔΤ διαθέτουν πολύ ειδικευμένους τρόπους αναζήτησης στον χρήστη (Βλ. εικόνες 3.66.α-ζ).

Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα για αυτή την κατηγορία είναι ο ΜΔΤ του Μουσείου του Λούβρου (<http://www.louvre.fr/>), ο ΜΔΤ του Βρετανικού Μουσείου (<http://www.britishmuseum.org/>) κλπ.

4. **Μουσείο-πύλη.** Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν τα ψηφιακά μουσεία που περιλαμβάνουν συλλογές συλλογών μουσείων που ανήκουν σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Τέτοιοι ΜΔΤ λειτουργούν ως πύλες άλλων μουσείων, και οργανώνουν το περιεχόμενό τους με τον ίδιο τρόπο που το κάνουν οι ΜΔΤ των προηγούμενων κατηγοριών. Μοιάζουν περισσότερο με τα εικονικά μουσεία, αφού δεν ανήκουν σε μεμονωμένο πραγματικό κτήριο.

Παραδείγματα από μουσεία-πύλες είναι το ψηφιακό μουσείο του Καναδά (<http://www.museevirtuel-virtualmuseum.ca/>), το Ευρωπαϊκό μουσείο-πύλη (<http://www.europeanvirtualmuseum.net/>), η πολιτιστική κληρονομιά του Ηνωμένου Βασιλείου (<http://www.culture24.org.uk/>) κλπ.

5. **Μουσείο νέας γενιάς.** Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι ΜΔΤ που ακολουθούν τις νέες τεχνολογίες Web 2.0., που χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στον σχεδιασμό τους, που επιτρέπουν στον χρήστη να προσαρμόσει τον ΜΔΤ σύμφωνα με τις προτιμήσεις του, να συμβάλει και ο ίδιος στην πολιτιστική κληρονομιά με την εισαγωγή σχολίων ή πληροφοριών για τις συλλογές του μουσείου.

Επίσης, αυτού του είδους ΜΔΤ ακολουθούν τις καινούριες τάσεις που επικρατούν στον Παγκόσμιο Ιστό, όπως την καθημερινή χρήση του Facebook, Twitter, εκθέσεις στο Flickr, Wiki, των Ιστολογίων, της ζωντανής επικοινωνίας μέσω Skype και MSN, των εφαρμογών «widgets» για τα κινητά τηλέφωνα, των εφαρμογών ζωντανής μετάδοσης βιντεοσκόπησης μέσω YouTube. Φυσικά, οι ΜΔΤ βρίσκονται σε αρχικό στάδιο, όμως στέκονται δίπλα στην νεολαία με τον έναν ή τον άλλον τρόπο.

Παραδείγματα μπορεί να είναι ο ΜΔΤ του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης (<http://www.moma.org>), ο ΜΔΤ του Μουσείου του Μπρούκλιν (<http://www.brooklynmuseum.org/>), ο ΜΔΤ του Μουσείου Επιστημών της Μινεσότα (<http://www.smm.org/>) κλπ.

2.2.2.4. Υπηρεσίες του ψηφιακού/ εικονικού μουσείου

«Αυτό που κάνει ένα μουσείο να ξεχωρίζει είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες, οι οποίες είναι αξιόπιστες, λειτουργικές και επηρεάζουν τη φήμη του εικονικού μουσείου. Τα εργαλεία που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες στα εικονικά μουσεία μπορούν να δημιουργήσουν ένα σύνολο υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, οι οποίες δεν υπάρχουν στο φυσικό μουσείο. Αυτές οι υπηρεσίες μπορούν να χωριστούν σε βασικές, οι οποίες είναι κοινές στα πιο αξιόλογα εικονικά μουσεία, και σε ειδικές, οι οποίες παρέχονται σπάνια στους χρήστες» (Καρφάκη, 2008).

2.2.2.4.1. Βασικές υπηρεσίες

Σύμφωνα με την έρευνα και έπειτα από τον διαχωρισμό των ΜΔΤ σε κατηγορίες, παρατηρήθηκαν οι εξής κοινές βασικές υπηρεσίες που προσφέρουν οι περισσότεροι ανεπτυγμένοι ΜΔΤ στους χρήστες:

1. **Πλοήγηση.** Η πλοήγηση είναι η βασικότερη υπηρεσία των ΜΔΤ. Ένας χρήστης μπορεί να πλοηγηθεί μέσα στον ΜΔΤ χωρίς να είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει την διάταξη που έχει το πραγματικό μουσείο. Μπορεί να ακολουθήσει το θέμα που τον ενδιαφέρει, ή μία συγκεκριμένη χρονολογική περίοδο, ή ένα συγκεκριμένο αντικείμενο. Με τον «Χάρτη Πλοήγησης» (Site-Map), μπορεί ο χρήστης να μεταβεί κατευθείαν σε μία υποκατηγορία που δεν φαίνεται από την αρχική σελίδα του ΜΔΤ. Επίσης σε θέματα πλοήγησης βοηθούν και η εμφάνιση της διαδρομής που έχει διανύσει ο χρήστης (crumbtrail), έτσι ώστε να ξέρει ανά πάσα στιγμή που βρίσκεται.
2. **Παρουσίαση συλλογών.** Ο τρόπος που παρουσιάζουν τις συλλογές τους οι τα μουσεία στους ΜΔΤ τους είναι πολύ σημαντικός παράγοντας για να κερδίσουν τον χρήστη. Οι συλλογές μπορεί να παρουσιάζονται θεματικά, ή με βάση την χρονική περίοδο των αντικειμένων, ή με αλφαβητική σειρά των δημιουργών κλπ.

Οι ψηφιακές εικόνες παρουσιάζονται με διάφορους τρόπους. Είτε μέσα από την αναζήτηση που θα διεξάγει ο χρήστης, είτε μέσα από εικονικές περιηγήσεις, είτε σε θεματικό κατάλογο. Μπορεί να εμφανίζονται κατευθείαν με την τελική συνοδευτική πληροφορία τους, είτε να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες και

μεγέθυνση των εικόνων, όταν ο χρήστης επιλέξει με τον κέρσορα την εκάστοτε εικόνα.

3. **Αναζήτηση στις συλλογές.** Κάθε ΜΔΤ παρέχει μία τουλάχιστον μορφή αναζήτησης στις συλλογές του. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει με λέξεις-κλειδιά το θέμα που τον ενδιαφέρει, είτε σε μία μπάρα απλής αναζήτησης, είτε σε φόρμα σύνθετης αναζήτησης. Σε μερικούς ΜΔΤ παρέχονται και πιο εξειδικευμένες αναζητήσεις, όπως με βάση το χρώμα του αντικειμένου ή το σχήμα του.
4. **Ενημέρωση του κοινού.** Η ενημέρωση του κοινού γίνεται με την παροχή πληροφοριών για το πραγματικό μουσείο ή για τον ΜΔΤ. Μέσα από τα «Νέα» του μουσείου, μπορεί ο χρήστης να ενημερωθεί για τα δρώμενα του μουσείου και τις εκθέσεις του. Μπορεί να μάθει για τις ώρες λειτουργίας του μουσείου, τις τιμές των εισιτηρίων, το προσωπικό κλπ. Επίσης στην κατηγορία «About us», μπορεί ο χρήστης να ενημερωθεί για την ιστορία του εκάστοτε μουσείου και για την πολιτική που ακολουθεί.
5. **Επικοινωνία με το μουσείο.** Τα στοιχεία του μουσείου δίνονται πάντα στον ΜΔΤ του, έτσι ώστε να μπορεί ο χρήστης να επικοινωνήσει με τον οργανισμό, είτε μέσω τηλεφώνου, είτε μέσω συμπλήρωσης της φόρμας επικοινωνίας που παρέχεται στον ΜΔΤ. Ακόμα ένας χρήστης, σε πιο εξελιγμένους ΜΔΤ, μπορεί να επικοινωνήσει την ίδια στιγμή με άλλους χρήστες του ΜΔΤ, ή με τους υπευθύνους του μουσείου, σε Δωμάτια Συζητήσεων (chatrooms), μέσω επικοινωνίας σε πραγματικό χρόνο με τα προγράμματα Skype ή MSN, σε ιστολόγια (blog) ή φόρα (forum), είτε με τηλεδιάσκεψη (webcamera).
6. **Βοήθεια στους χρήστες.** Συνήθως στο κυρίως μενού του ΜΔΤ υπάρχει η κατηγορία «Βοήθεια», όπου μπορεί ο χρήστης να βοηθηθεί αν αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα με τον ΜΔΤ. Επίσης σε κάθε σελίδα που μπορεί να βρισκεται ο χρήστης του παρέχεται πάντα ο σύνδεσμος «Βοήθεια» (Help) ανά πάσα στιγμή. Η υπηρεσία «Συχνές Ερωτήσεις» (FAQ), είναι μία μορφή παροχής βοήθειας στους χρήστες.
7. **Ηλεκτρονικό Κατάστημα.** Κάθε ΜΔΤ πλέον προσφέρει ένα ηλεκτρονικό κατάστημα, όπου ο χρήστης μπορεί να παραγγείλει εκδόσεις του μουσείου,

ή οτιδήποτε πωλείται στο πραγματικό πωλητήριο του μουσείου. Βέβαια, σε κάποιους ΜΔΤ, οι εικόνες των προϊόντων προς πώληση είναι τόσο μικρές που ο χρήστης αδυνατεί να καταλάβει τι είναι το προϊόν, ή το μέγεθός του (Βλ. εικ. 3.21).

2.2.2.4.2. Ειδικές υπηρεσίες

Σύμφωνα με την Καρφάκη (2008, σ. 69), οι ειδικές υπηρεσίες δηλαδή οι υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας μπορεί να είναι:

1. **Υπηρεσίες εκπαιδευτικού περιεχομένου.** Συχνά παρατηρούμε να περιλαμβάνονται στους ΜΔΤ κάποια ψηφιακά παιχνίδια που έχουν ως βάση τις συλλογές του μουσείου και είναι εκπαιδευτικά και διασκεδαστικά (Βλ. 2.4.1.)
2. **Εξατομίκευση.** Μία πολύ σημαντική υπηρεσία που προσφέρουν οι πιο εξελιγμένοι ΜΔΤ είναι αυτή της εξατομίκευσης. Εδώ ο χρήστης έχει την δυνατότητα να δημιουργήσει το δικό του προφίλ μέσα στον ΜΔΤ, έτσι ώστε να αποθηκεύονται οι αναζητήσεις του και να μπορεί το σύστημα του ΜΔΤ από μόνο του να του προτείνει σχετικά θέματα που μπορεί να τον ενδιαφέρουν. Επίσης, ο χρήστης μπορεί να μορφοποιήσει και την εμφάνιση του ΜΔΤ, αν ο ΜΔΤ είναι δυναμικός, δηλαδή να αλλάξει το χρώμα του μενού ή τη θέση του, να αποθηκεύει τις διαδρομές του κάθε φορά, ακόμα και να δημιουργήσει τη δική του εξατομικευμένη συλλογή, από τις συλλογές του ΜΔΤ.
3. **Πολυγλωσσία.** Η πολυγλωσσία σε έναν ΜΔΤ παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην προσέγγιση διαφορετικών ομάδων ανθρώπων. Βέβαια, θα πρέπει η μετάφραση του ΜΔΤ να γίνεται σε όλα τα κείμενα που εμπεριέχει. (Βλ. κεφ. 6^ο πρόταση: Να προσελκύσουν τις μειονότητες των προσφύγων της χώρας μας).
4. **Σύνδεση βάσεων δεδομένων.** Συνηθίζεται ένας ΜΔΤ να παρέχει για τις συλλογές του συνδέσμους από άλλους ιστότοπους για περαιτέρω πληροφορίες με σκοπό να διευκολύνει την αναζήτηση του χρήστη.
5. **Εικονική πραγματικότητα.** Σε κάποιους ΜΔΤ ο χρήστης μπορεί να περιηγηθεί σε εικονική πραγματικότητα (virtual reality) στο πραγματικό μουσείο και να δει τα αντικείμενα ακριβώς όπου βρίσκονται μέσα στους χώρους του πραγματικού μουσείου. Μπορεί να περιηγηθεί εικονικά γύρω από ένα αντικείμενο (Βλ. εικ. 3.6). Ακόμα, στην εικονική πραγματικότητα, μπορεί

να επιδιορθώσει ένα αντικείμενο της συλλογής που έχει καταστραφεί! (Καρφάκη 2008).

2.2.2.5. Λόγοι που χρησιμοποιούν τα μουσεία το διαδίκτυο

Αναμενόμενο είναι να αναρωτηθεί κανείς ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους ένα μουσείο μπαίνει στην διαδικασία να χρησιμοποιήσει τον παγκόσμιο ιστό. Σύμφωνα με μια έρευνα που διεξήχθη από τους Bowen, Bennett και Johnson (1998), οι λόγοι που χρησιμοποιούν τα μουσεία το Διαδίκτυο είναι:

- **Η απόκτηση παγκόσμιας δημοσιότητας και φήμης με την διατήρηση της παρουσίας τους στο διαδίκτυο.** Τα μουσεία που δημιουργούν ΜΔΤ γι' αυτό τον λόγο, συνήθως περιλαμβάνουν μόνο πληροφορίες τουριστικού περιεχομένου, όπως ώρες λειτουργίας, δελτία τύπου, χάρτης της τοποθεσίας του μουσείου κλπ.
- **Η επικοινωνία με το κοινό ή με συναδέλφους.** Βέβαια, θα πρέπει το κοινό του μουσείου να χρησιμοποιεί την κατάλληλη τεχνολογία για να επικοινωνήσει με το μουσείο (email, MSN, Skype, JAVA κλπ.).
- **Ψηφιακές εκθέσεις.** Τέτοιες εκθέσεις μπορεί να αντικατοπτρίζουν τις πραγματικές εκθέσεις που διεξάγονται στο χώρο του μουσείου, προσωρινές ή μόνιμες, αλλά και εκθέσεις αντικειμένων τα οποία δεν είναι προσβάσιμα στο πραγματικό μουσείο, πχ. εύθραυστων και ευαίσθητων αντικειμένων, ή αντικειμένων που βρίσκονται στην αποθήκη του μουσείου.
- **Χρήση του διαδικτύου ως ένα οικονομικό μέσο παροχής συμπληρωματικών ή μη, πληροφοριών.** Όπως η ηχογράφηση μουσικής από καλλιτέχνες ενθαρρύνει τους θαυμαστές να πάνε στις συναυλίες τους, έτσι και οι ψηφιακές συλλογές μπορούν να δελεάσουν τουλάχιστον αυτούς που μένουν κοντά στο μουσείο, να το επισκεφθούν.
- **Η απομακρυσμένη πρόσβαση δεν επιβαρύνει με έξοδα μετακίνησης,** ειδικότερα για τους απομακρυσμένους χρήστες, οι οποίοι μπορεί να μην έχουν άλλη ευκαιρία να απολαύσουν τις συλλογές του μουσείου. Φυσικά, η πρόσβαση τους στις ψηφιακές συλλογές μπορεί να τους παρακινήσει να επισκεφθούν το μουσείο αργότερα. Το μόνο που μπορεί να επηρεάσει την

λειτουργικότητα και χρηστικότητα των ψηφιακών συλλογών είναι η ταχύτητα με την οποία εμφανίζονται στην οθόνη του χρήστη.

- **Πρόσβαση σε άτομα με ειδικές ικανότητες.** Είναι ευκολότερο για ένα μουσείο να παρέχει άμεσα πρόσβαση σε τέτοιους ανθρώπους, παρά να αλλάξει εξ ολοκλήρου τις πραγματικές του εγκαταστάσεις. Κάποιοι που δεν θα μπορούσαν ποτέ να αποκτήσουν μία μουσειακή εμπειρία, μέσω του διαδικτύου θα μπορέσουν.
- **Προώθηση της επιστημονικής έρευνας στις συλλογές του μουσείου.** Έρευνες που μπορεί να χρειαζόταν μήνες ή και χρόνια να ολοκληρωθούν, γίνονται σε πολύ λιγότερο χρόνο και ευκολότερα, λόγω των ψηφιοποιημένων καταλόγων του μουσείου.

Από την έρευνα της βιβλιογραφίας καταγράφηκαν και κάποιοι παραπάνω λόγοι για τους οποίους ένα μουσείο δημιουργεί ΜΔΤ και είναι:

- **Ψυχαγωγία των χρηστών.** Με την δημιουργία online παιχνιδιών που σχετίζονται με τη συλλογή του εκάστοτε μουσείου.
- **Εκπαίδευση.** Η υποχρέωση του μουσείου ως πολιτιστικού οργανισμού να εξυπηρετεί μία από τις ιδιότητές του, αυτήν του εκπαιδευτικού, μπορεί να εφαρμοστεί με μεγάλη επιτυχία μέσα στον ΜΔΤ του.
- **Παραγωγή εσόδων.** Η παρουσία των μουσείων στον παγκόσμιο ιστό μπορεί να προσελκύσει δωρεές ή επιδοτήσεις, και βέβαια την αύξηση του αριθμού των πραγματικών επισκεπτών του μουσείου.

2.3. Πλεονεκτήματα ψηφιακών μουσείων έναντι των φυσικών μουσείων

Σύμφωνα με την Καρφάκη (2008, σ. 58) τα εικονικά μουσεία προσφέρουν κάποια πλεονεκτήματα έναντι των φυσικών μουσείων. Επιγραμματικά αναφέρονται παρακάτω μερικά από αυτά:

1. Άμεση πρόσβαση.
2. Διαδραστικότητα.
3. Προβολή εκθεμάτων λόγω έλλειψης ή στενότητας χώρων φυσικού μουσείου.

4. Ευρύτερη προώθηση προϊόντων του μουσείου.
5. Προσέλκυση νέων ομάδων επισκεπτών.
6. Δημιουργία εικονικών εκθέσεων από τους επισκέπτες.
7. Διατήρηση αρχείου από προσωρινές εκθέσεις.
8. Ευελιξία χωροχρονικής εξομίωσης.
9. Άμεση επικοινωνία.
10. Αυτόματη συλλογή στοιχείων με το πρόγραμμα AWStats (2010):
 - Επισκεψιμότητα.
 - Διάρκεια επίσκεψης και τελευταία επίσκεψη του χρήστη.
 - Ώρες αιχμής επισκέψεων στον ΜΔΤ ή σε συγκεκριμένες σελίδες του ΜΔΤ.
 - Εθνικότητα των χρηστών
 - Σελίδες με την περισσότερη επισκεψιμότητα.
 - Τύποι των αρχείων.
 - Λέξεις-κλειδιά που χρησιμοποιούνται από το χρήστη για να βρει τον ΜΔΤ.
 - Πόσες φορές αποθηκεύτηκε ο ΜΔΤ στα «αγαπημένα» του χρήστη κλπ.
11. Προσαρμογή στις απαιτήσεις του χρήστη.
12. Ενίσχυση πολιτιστικού τουρισμού.

Παρακάτω βλέπετε έναν συνοπτικό πίνακα των διαφορών μεταξύ φυσικών και εικονικών μουσείων (Chiu, 2000):

Πίνακας 2.1. Διαφορές μεταξύ εικονικών και φυσικών μουσείων

			Φυσικά μουσεία	Εικονικά μουσεία	
Ορισμός			Προβολή συλλογών. Παροχή εκπαιδευτικών και ερευνητικών λειτουργιών	Να παρέχει εκθέσεις, εκπαίδευση και ερευνητικές λειτουργίες μέσω ψηφιακών μέσων	
Σύγκριση	Χρήστες	1. Αυτονομία	Καθοδηγείται παθητικά	Παίζει ενεργό ρόλο	
		2. Ικανότητα ελέγχου	Ανικανότητα ελέγχου ή αλλαγής της διάταξης του περιβάλλοντος	Ικανότητα αλλαγής της εμφάνισης ή των αντικειμένων μέσω διαδραστικού περιβάλλοντος	
		3. Εμπειρία κοινωνικότητας	Οι κοινωνικές λειτουργίες είναι σημαντικές	Δεν υπάρχουν κοινωνικές λειτουργίες (αλλά πρέπει να παρέχονται)	
	Πληροφορίες	1. Έκθεση	Γενικά μπορεί να παρατίθεται σε μία μεμονωμένη και ακριβή πλατφόρμα	Μπορεί να παρατίθεται σε πολλαπλές πλατφόρμες, σύμφωνα με τις ανάγκες των χρηστών	
		2. Παρουσίαση	Πραγματικά αντικείμενα (παραδοσιακή προσέγγιση)	Ψηφιακές ταινίες, δεδομένα, μοντέλα (υπάρχουν και χωρίς πραγματικά αντικείμενα)	
	Χώρος	1. Μέγεθος/ Σκέλος	Η χωρητικότητα περιορίζεται στον φυσικό χώρο, χρειάζεται τεράστιος χώρος για διαφύλαξη	Η χωρητικότητα εξαρτάται από τον βαθμό του server και το δικτυακό μέγεθος των δεδομένων που μπορεί να μεταφερθεί στη μονάδα του χρόνου (μπορεί να είναι και μικρό)	
		2. Απόσταση παρατήρησης	Περιορίζεται από την απόσταση μεταξύ αντικειμένων και επισκέπτη	Προσαρμόζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του χρήστη	
		3. Οργάνωση	Η διανομή ορίζει την ιεραρχία	Υπερσύνδεσμοι αλλάζουν ολόκληρη την διανομή και σχέση του χώρου	
	Αντικατάσταση και μεταφορά στοιχείων			1. Αποθηκευτικός χώρος	1. Server/ Network
				2. Εκθεσιακοί διάδρομοι	2. Υπερσύνδεσμοι ή πρότυπα
3. Εκθεσιακές βιτρίνες				3. Οθόνη Υπολογιστή	
4. Πραγματικά αντικείμενα				4. Ψηφιακές πληροφορίες	

2.4. Ψηφιακά μουσεία και εκπαίδευση

Μία από τις σημαντικότερες παραμέτρους του κοινωνικού ρόλου των μουσείων είναι ο εκπαιδευτικός τους ρόλος (Hooper-Greenhill, 1999). «Το μουσείο ως θεσμός δια βίου εκπαίδευσης μπορεί να θεωρηθεί εκφραστής της μάθησης που βασίζεται στην ελεύθερη επιλογή» (Καβακλή και Μπακογιάννη, 2002, σ. 1).

Οι διαδικτυακές εκπαιδευτικές εμπειρίες στοχεύουν στην ανάπτυξη των ικανοτήτων, στην απόκτηση νέων γνώσεων, στη συναισθηματική, κοινωνική και προσωπική ανάπτυξη του εκπαιδευόμενου (Schaller, 2002). Στο μουσείο η εκπαιδευτική διαδικασία εστιάζει στις συλλογές, στις τοποθεσίες, στα κτίρια κι όλα αυτά συνιστούν τη μουσειακή εμπειρία. Η μουσειακή εκπαίδευση στο διαδίκτυο χρησιμοποιεί άμεσα αυτές τις πηγές και προσφέρει στους εκπαιδευόμενους σχετικές πληροφορίες. Η παροχή πληροφοριών δεν αποτελεί από μόνη της μια μαθησιακή εμπειρία, αν και η πρόσβαση στην πληροφορία είναι βέβαια μέρος της μάθησης. (Hooper-Greenhill, 1999).

2.4.1. Κατηγορίες εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα ψηφιακά μουσεία

Ο Gammon (2001) αναφέρει στην έρευνά του τους παρακάτω τύπους εκπαιδευτικής εμπειρίας:

1. **Νοητική.** Αφομοίωση και απόκτηση καινούριας γνώσης από τους χρήστες σε υπαρκτά σχέδια, εφαρμογή της αποκτούμενης γνώσης, σύνδεση ιδεών και νοημάτων για την διεξαγωγή αποτελεσμάτων.
2. **Αποτελεσματική.** Πρόκληση ηθικών αξιών και πιστεύω, εκτίμηση διαφορετικών γνώμων από άλλους χρήστες, έμπνευση ενδιαφέροντος, περιέργειας, δέους, συνδυασμός περιέργειας και κριτικής σκέψης με την διασκέδαση και ψυχαγωγία.
3. **Κοινωνική.** Ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας και επικοινωνίας.
4. **Ανάπτυξη φυσικών και πνευματικών δεξιοτήτων.** Πρόβλεψη, συμπέρασμα, λύση προβλημάτων, έρευνα, παρατηρητικότητα, μέτρηση, αρχειοθέτηση, εφαρμογή θεωρίας, δημιουργία και αφήγηση ιστοριών, απόφαση, χειρονακτικές δεξιότητες κλπ.

5. **Προσωπική.** Αύξηση αυτοπεποίθησης και προσωπικής δραστηριότητας, ενθάρρυνση για περαιτέρω έρευνα.

Με βάση τους τύπους εκπαιδευτικής εμπειρίας στους ΜΔΤ και σύμφωνα με την επισκόπηση της βιβλιογραφίας από τον Schaller (2002) μπορούμε να διακρίνουμε έξι κατηγορίες εκπαιδευτικών προγραμμάτων που κυριαρχούν στους ΜΔΤ. Αυτά είναι:

1. **Δημιουργικό Παιχνίδι:** Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν ψηφιακά εργαλεία-παιχνίδια με τα οποία ο χρήστης μπορεί να ζωγραφίσει, να γράψει μία ιστορία, να δημιουργήσει μία ταινία κλπ. Γενικά, να δημιουργήσει ο χρήστης κάτι πρωτότυπο και προσωπικό σύμφωνα με όλα αυτά που έμαθε κατά την περιήγηση του στον ΜΔΤ. Π.χ. στο Παιδικό Μουσείο της Ινδιανάπολης, τα ψηφιακά παιχνίδια χωρίζονται ανάλογα με την ηλικία και, πχ. ο χρήστης δύο ετών μπορεί να δημιουργήσει ψηφιακά ένα ρομπότ (Build your Robot) ή το δικό του κουκλοθέατρο. Επίσης, ένα άλλο παράδειγμα δημιουργικού παιχνιδιού, εφαρμόζεται στον ΜΔΤ του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας του Λονδίνου. Στο παιχνίδι «Building Bonanza» ο χρήστης μπορεί να δημιουργήσει μόνος του το σπίτι του μέλλοντος σύμφωνα με αυτά που έμαθε κατά τη διάρκεια της περιήγησής του. Τέλος, στο μουσείο TATE ο χρήστης μπορεί να γράψει μία ιστορία για ένα από τα αντικείμενα της συλλογής του μουσείου και να διαβάσει ιστορίες από άλλους χρήστες (TATE Tales).
2. **Καθοδηγούμενη Περιήγηση:** Ο χρήστης μπορεί να ακολουθήσει την έρευνα ενός ειδικού ή να ερευνήσει ένα θέμα που προσφέρεται έτοιμο από τον ΜΔΤ. Ένας οδηγός θα οδηγήσει τον χρήστη στη διαδρομή που διένυσε ο ειδικός ή ο χρήστης μόνος του θα διεξαγάγει την έρευνα. Αξιόλογο παράδειγμα καθοδηγούμενης περιήγησης είναι τα «Thematic Trails» στον ΜΔΤ του μουσείου του Λούβρου, όπου ο χρήστης μπορεί να ακολουθήσει τη θεματική διαδρομή (που δημιουργήθηκε από ειδικούς) online, αλλά και στο πραγματικό μουσείο. Επίσης με την επιλογή «Kaleidoscope» ο χρήστης μπορεί να δει με βάση τα θέματα που του προσφέρονται, αντικείμενα από τις συλλογές. Τέλος, ένα τέτοιο παράδειγμα μας δίνει το Εθνικό Μουσείο του Κιότο, όπου υπάρχει ένα λεξικό για παιδιά το οποίο τα καθοδηγεί με τη βοήθεια ενός ειδικού να περιηγηθούν και να μάθουν για τα αντικείμενα του μουσείου.

3. **Διαδραστικές παραπομπές:** Ο χρήστης μπορεί να εξερευνήσει ένα θέμα που τον ενδιαφέρει, επιλέγοντας πληροφοριακές λέξεις και εικόνες. Επομένως, ο χρήστης επιλέγει τους συνδέσμους που τον ενδιαφέρουν για να ερευνήσει και να μάθει αυτό που θέλει. Π.χ. στην ενότητα «Works of art/Timeline of Art history» της ιστοσελίδας του Μητροπολιτικού Μουσείου Τέχνης της Νέας Υόρκης ο χρήστης μπορεί να ερευνήσει την βάση δεδομένων των συλλογών με βάση τη χρονική περίοδο της δημιουργίας των αντικειμένων ή τη γεωγραφική τους περιοχή.
4. **Πάζλ/ Διαδραστικό μυστήριο:** Εδώ ο χρήστης πρέπει να χρησιμοποιήσει την κριτική του σκέψη ώστε να λύσει το πάζλ ή το μυστήριο απαντώντας σωστά. Τέτοιο παράδειγμα μας δίνει ο ΜΔΤ του Μουσείου του Λονδίνου, όπου υπάρχουν παιχνίδια όπως το «Alien Detectives», στο οποίο ο χρήστης ψάχνει να βρει αντικείμενα από άλλες δεκαετίες στον 20^ο αι., ή το «The big match», όπου ο χρήστης προσπαθεί να βρει ποιο αντικείμενο από τη συλλογή του μουσείου, επάνω στην κάρτα ταιριάζει με ποιο. Ένα ακόμα παράδειγμα δίνει το μουσείο Μπενάκη με το παιχνίδι-πάζλ που παρέχει στους χρήστες, όπου μπορούν να εξερευνήσουν πάνω σε ένα έργο τέχνης μέσω της λύσης του πάζλ.
5. **Ιστορία με παίξιμο ρόλων:** Ο χρήστης μπορεί να διαλέξει την δική του περιπέτεια που του αρέσει. Υποδύεται έναν χαρακτήρα, παίζει τον ρόλο του, παίρνει αποφάσεις και ζει τα αποτελέσματα και τις συνέπειες. Επιλέγει τη δική του διαδρομή μέσα στην ιστορία. Αξιόλογο παράδειγμα μας δίνει ο ΜΔΤ του Mc Cord Μουσείου του Κεμπέκ, όπου χρήστης παίρνει το ρόλο ενός ανθρώπου (άντρα ή γυναίκας) ο οποίος θα προσπαθήσει να κερδίσει μία θέση στην κοινωνία της Βικτωριανής περιόδου, ή του 20^{ου} αιώνα.
6. **Προσομοίωση:** Ο χρήστης εδώ χρησιμοποιεί ένα μοντέλο του πραγματικού κόσμου και βλέπει τι συμβαίνει, όταν αλλάζει τα δεδομένα. Οι επιλογές του είναι αυτές που καθορίζουν τα αποτελέσματα. Πχ. στον ΜΔΤ του Μουσείου Επιστημών του Λονδίνου ο χρήστης μπορεί να υιοθετήσει ένα «πράγμα» και ανάλογα με το πώς επιλέγει να το συντηρεί παρακολουθεί την εξέλιξή του (Thingdom).

Σύμφωνα με τα παραπάνω, δηλαδή με τους τύπους της εκπαιδευτικής εμπειρίας μέσα στον ΜΔΤ και με τα διάφορα είδη εκπαιδευτικών προγραμμάτων συμπεραίνουμε πως τα παιχνίδια διαδραστικών παραπομπών και καθοδηγούμενης περιήγησης αφορούν στην νοητική εκπαιδευτική εμπειρία. Τα δημιουργικά παιχνίδια, πάζλ, μυστηρίου, παίξιμο ρόλων, αφήγησης και προσομοίωσης αφορούν στην αποτελεσματική μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Επίσης, το διαδραστικό παιχνίδι μπορεί να βοηθήσει και στην ικανότητα της αφήγησης μιας ιστορίας, ή στην ζωγραφική. Τα παιχνίδια πάζλ και μυστηρίου ή προσομοίωσης μπορούν να αναπτύξουν τις κριτικές ικανότητες του χρήστη. Τέλος, τα παιχνίδια όπου ο χρήστης υποδύεται ρόλους, μπορούν να ταρακουνήσουν τις ηθικές αξίες και πιστεύω του χρήστη, και να τον κάνουν να εκτιμήσει διαφορετικές γνώμες από άλλους χρήστες.

2.5. Ελληνικά μουσεία και διαδίκτυο

Στην Ελλάδα, ο βαθμός αξιοποίησης του διαδικτύου από τα μουσεία είναι περιορισμένος και δυσανάλογος με το πλήθος και τη σημασία των συλλογών τους. Η πλειοψηφία των μουσείων (περίπου 90%) δε διατηρεί κάποια αυτόνομη δικτυακή παρουσίαση και τα μουσεία αυτά στηρίζονται σε άλλους φορείς για την προβολή τους στο διαδίκτυο.

Από τα υπόλοιπα μουσεία στην Ελλάδα, τα περισσότερα χρησιμοποιούν το δικτυακό τους τόπο σαν μουσείο-φυλλάδιο, το οποίο παρέχει περιορισμένες πληροφορίες σε σχέση με τις συλλογές ή τις δραστηριότητες του μουσείου και οι οποίες είναι κατά κανόνα στατικές, χωρίς συχνή ενημέρωση.

Υπάρχει όμως, και ένας μικρός αριθμός Ελληνικών μουσείων (κατά κύριο λόγο ιδιωτικοί οργανισμοί), τα οποία αξιοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό τις δυνατότητες της αμφίδρομης επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης που προσφέρει το διαδίκτυο. Παρέχουν online πρόσβαση στις συλλογές τους και στις πληροφορίες για αυτές και επιχειρούν να εμπλέξουν ενεργά τους δικτυακούς επισκέπτες τους, μετατρέποντας τη δικτυακή επίσκεψη σε αυτόνομη μουσειακή εμπειρία (Καβακλή και Μπακογιάννη, 2002).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ

3.1. Εισαγωγή

Το διαδίκτυο έχει πια καταλάβει ισχυρή θέση στην καθημερινότητα εκατομμυρίων ανθρώπων στις χώρες του δυτικού κόσμου. Αυτό έγινε με αστραπιαία ταχύτητα μέσα στις τελευταίες δεκαετίες του περασμένου αιώνα. Στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε κυρίως την περασμένη δεκαετία.

Σήμερα που έχει κοπάσει πλέον ο θόρυβος που προκλήθηκε από την ανακάλυψη του Διαδικτύου ως τεχνολογικού και επικοινωνιακού επιτεύγματος, προβάλλει για τα μουσεία το πρόβλημα του περιεχομένου. Η μεταφορά των ψηφιακών αντιγράφων των εκθεμάτων των μουσείων στο χώρο της εικονικής πραγματικότητας θέτει το ερώτημα τι παριστάνει το μουσείο στα τέλη του 20ου αι. και ποια είναι η εικόνα που οφείλει να προβάλλει;

Το διαδίκτυο, σε συνδυασμό με την ολοένα αναπτυσσόμενη ψηφιακή τεχνολογία, έχει δημιουργήσει μία τεράστια αγορά γνώσεων και πληροφοριών. Παραδοσιακές μορφές αντικειμένων (όπως για παράδειγμα αρχαιολογικά ευρήματα ή έργα τέχνης) μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας παίρνουν την ίδια μορφή (αρχείων δεδομένων) με αντικείμενα που εκ πρώτης όψεως είναι εντελώς διαφορετικά (όπως για παράδειγμα η ιατρική επιστήμη ή κάποιο πρόγραμμα λογισμικού). Παρατηρείται λοιπόν μία συγκέντρωση πολιτιστικής κληρονομιάς, που σχετίζεται άμεσα με το διαδίκτυο.

Η παρουσία λοιπόν ενός πολιτιστικού οργανισμού στο διαδίκτυο δεν είναι απλή υπόθεση. Οι υπεύθυνοι για την πραγματοποίηση της ιστοσελίδας θα πρέπει να εξετάσουν πολύ καλά τα εργαλεία και τις μεθόδους που θα χρησιμοποιήσουν, τις πληροφορίες που θα παρέχουν στο κοινό, την ανανέωση αυτών σε τακτά χρονικά διαστήματα καθώς και την παρουσίαση των αντικειμένων του οργανισμού. Ένας επιτυχημένος μουσειακός δικτυακός τόπος πρέπει να είναι απλός, λειτουργικός και φιλικός προς κάθε είδους χρήστη.

Ακολουθεί η αξιολόγηση τεσσάρων ξένων και τεσσάρων ελληνικών ΜΔΤ, σύμφωνα με τον οδηγό «Αρχές Ποιότητας για Πολιτιστικούς Δικτυακούς Κόμβους: Οδηγός» (Βλ. 1.5.3), έχοντας ως επίκεντρο τον χρήστη και δίνοντας βάση στα παρακάτω σημεία:

- Διαφάνεια
- Παρουσίαση περιεχομένου
- Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού
- Πλοήγηση
- Αναζήτηση
- Ενημέρωση και συντήρηση
- Προσβασιμότητα
- Πολυγλωσσία
- Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας
- Εκπαιδευτικά εργαλεία

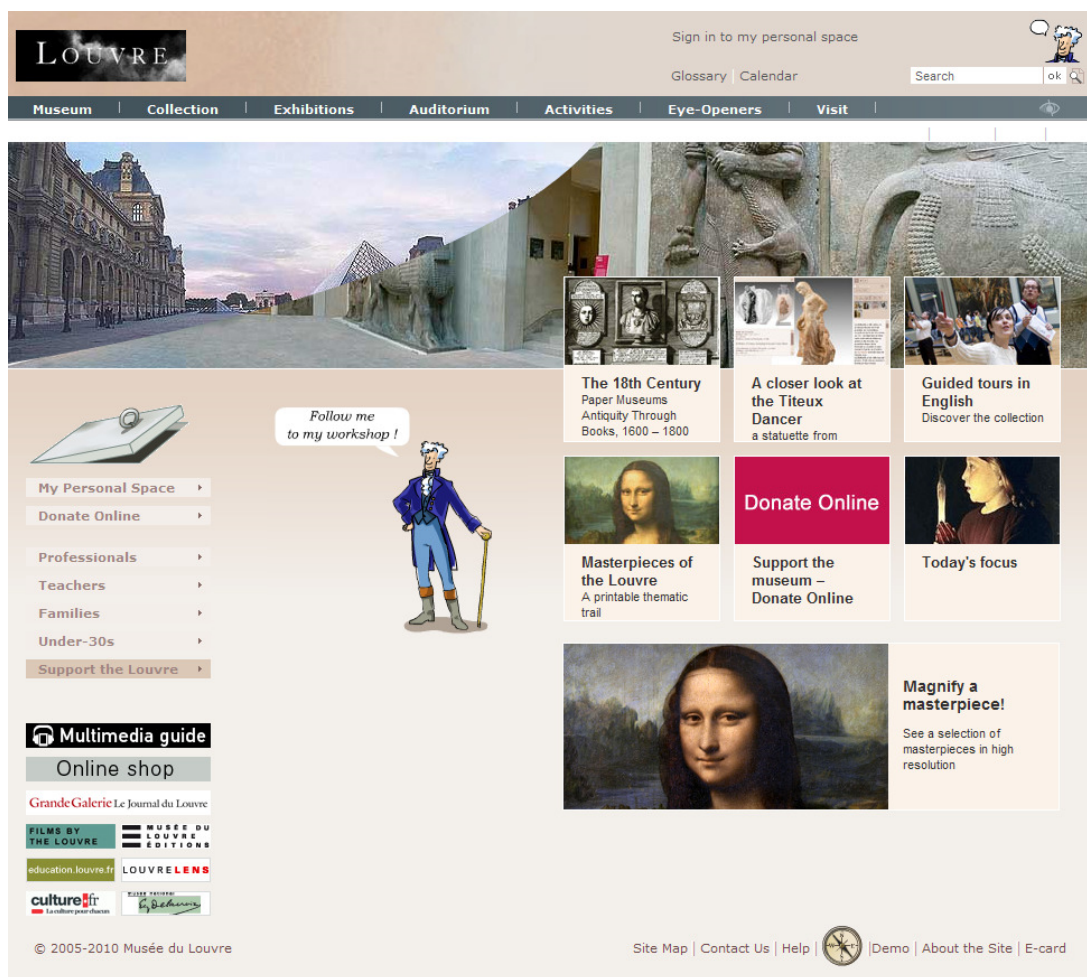
Από αυτά, δίνεται βάση σε θέματα πλοήγησης και αναζήτησης, ποιότητας περιεχομένου και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας. Η ερευνήτρια ως χρήστης των ΜΔΤ, τα θεώρησε πολύ σημαντικά έτσι ώστε να θελήσει να ξαναεπισκευθεί τους συγκεκριμένους ΜΔΤ στο μέλλον.

Η αξιολόγηση των ΜΔΤ, συνοδεύεται από εικόνες παρμένες από κάθε ιστότοπο (με τη βοήθεια ενός εργαλείου του Firefox, το Screen-Grab), όπου κρίνεται απαραίτητο. Αυτός ο τρόπος παρουσίασης της αξιολόγησης έγινε για να κρατηθεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη, να μπορέσει ο αναγνώστης να συνδυάσει το κείμενο με τις εικόνες και να γίνουν οι εικόνες κίνητρο για να επισκεφθεί τους ΜΔΤ που παρουσιάζονται από μόνος του.

3.2. Αξιολόγηση ξένων ΜΔΤ

3.2.1. The Louvre Museum (Παρίσι)

Όνομα κόμβου: The Louvre Museum
URL: <http://www.louvre.fr/>
Στοιχεία επικοινωνίας: info@louvre.fr

Εικόνα 3.1. «Αρχική σελίδα» του ΜΔΤ του Λούβρου

3.2.1.1. Εισαγωγή

Με χρονολογία ίδρυσης το 1793, το Μουσείο του Λούβρου είναι ένα από τα παλαιότερα ευρωπαϊκά μουσεία. Στις συλλογές του ανήκουν αντικείμενα και έργα τέχνης από την προϊστορική Μεσοποταμία και την Αίγυπτο αλλά και από όλες τις περιόδους της αρχαίας ελληνικής και ρωμαϊκής τέχνης. Ιδιαίτερα σημαντικές θεωρούνται οι συλλογές με έργα μεγάλων ευρωπαίων ζωγράφων (Caranaggio, G. Reni, Poussin, Watteau, David, Delacroix, Ingres, el Greco, Murillo, Goya, Dürer, L.

Cranach, Holbein, Van Eyck, Bruegel, Hals, Rembrandt, Vermeer, Turner) και γλυπτών (Donatello, Verrochio, Cellini, Michelangelo, Bernini, Canova κ.α.) καθώς και οι συλλογές έργων μικροτεχνίας.

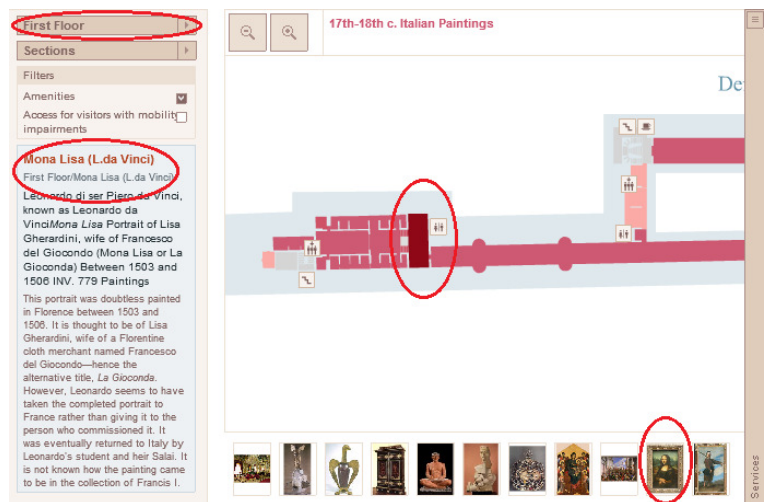
3.2.1.2. Διαφάνεια

Η ηλεκτρονική διεύθυνση και το όνομα του ΜΔΤ είναι μία σαφής ένδειξη για το τι πραγματεύεται ο ΜΔΤ. Το λογότυπο του ΜΔΤ αντανακλά τη φύση του. Εμφανίζεται σε κάθε σελίδα και συγκεκριμένα τοποθετείται πάντα στην πάνω αριστερή γωνία. Στην εικόνα 3.1 παρατηρούμε πως από την αρχική σελίδα του ΜΔΤ, φαίνεται η μπάρα του μενού όπου υπάρχει ξεχωριστό τμήμα που αφορά μόνο το μουσείο («Museum»). Εκεί μπορεί ο χρήστης να πληροφορηθεί για την ιστορία του μουσείου («History of the Louvre») και να διαβάσει την δήλωση της αποστολής του («About the Louvre»).

Επίσης, στην αρχική σελίδα παρουσιάζεται το σημαντικότερο περιεχόμενο του ΜΔΤ και τα πιο δημοφιλή εργαλεία του (πχ. «Magnify a Masterpiece»), μέσα σε διαφημιστικά παράθυρα που λειτουργούν ως σύνδεσμοι.

Ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τους υπεύθυνους σχεδιασμού και συντήρησης του μέσω του συνδέσμου «About the site», κάτω δεξιά στην αρχική σελίδα, όπως επίσης και στοιχεία επικοινωνίας από τον σύνδεσμο «Contact us». Επίσης, έχει δημιουργήσει ένα διάγραμμα που περιλαμβάνει όλους όσους εργάζονται στο μουσείο με τα ονόματά τους.

Τέλος, ο ΜΔΤ παρέχει το εργαλείο «Interactive floor plans», με το οποίο ο χρήστης μπορεί να δει τρισδιάστατα όλο το μουσείο και να μεγεθύνει σε αυτό. Ακόμα, μπορεί ο χρήστης να επιλέξει έναν όροφο (πχ. First floor) για πιο λεπτομερή απεικόνιση. Το πιο εντυπωσιακό είναι ότι για κάθε χάρτη ορόφου εμφανίζει και τα σημαντικότερα αντικείμενα σε μικρές εικόνες (βλ. εικ. 3.2), δίνοντας συνοπτικές πληροφορίες στα αρι-

Εικόνα 3.2. «Χάρτης Εσωτερικών Χώρων» στον ΜΔΤ του Λούβρου

στερά, οι οποίες λειτουργούν ως σύνδεσμος για να εμφανίζουν τη θέση τους μέσα στον όροφο, μεγεθύνοντας τον χάρτη.

3.2.1.3. Παρουσίαση Περιεχομένου

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ακρίβεια και ορθότητα. Οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες είναι σαφείς και εύκολα κατανοητές στο χρήστη. Χρησιμοποιεί απλή γλώσσα, κατανοητές και σαφείς σε νόημα επικεφαλίδες, αποφεύγει σύνθετες δομές προτάσεων και τεχνική ορολογία ή δύσκολες εκφράσεις.

Η παρουσιαζόμενη πληροφορία χαρακτηρίζεται από πληρότητα και ακρίβεια. Ο ΜΔΤ δεν παραλείπει κρίσιμο περιεχόμενο και περιλαμβάνει επαρκείς συνδέσμους ή παραπομπές σε άλλες σχετικές πηγές. Ενδεικτικά, στην παρουσίαση της Συλλογής Ελληνικών, Ετρουσκικών και Ρωμαϊκών αρχαιοτήτων, που βρίσκεται στο μενού “Collection”/ “Curatorial Departments”/ “Greek, Etruscan, and Roman Antiquities” παρέχεται μία περιληπτική περιγραφή της συλλογής, μία αυτόματη παρουσίαση εικόνων (slideshow) από έργα ενδεικτικά, ιστορικά και γεωγραφικά στοιχεία, τελευταίες προσκτήσεις κλπ. Στο κάτω μέρος της συλλογής εμφανίζει σχετικά τμήματα του ΜΔΤ με το παραπάνω θέμα για να διευκολύνει τον χρήστη.

Κάτι εντυπωσιακό και πρωτότυπο είναι πως, για τα περισσότερα αντικείμενα, παρουσιάζεται κάτω από την εικόνα τους ένας πολύ μικρός χάρτης, που δείχνει την τοποθεσία τους μέσα στο μουσείο.

Πίνακας 3.1. Δομή του ΜΔΤ του Λούβρου

Museum	Overview/ Virtual Tours/ History of the Louvre Gardens & Tuileries/ Books, DVDs & CD-ROMs About the Louvre/ Tenders & Contracts
Collection	Overview/ Curatorial Departments/ Kaleidoscope/ Databases
Exhibitions	Overview/ Current Exhibitions/ Future Exhibitions Past Exhibitions
Auditorium	Overview/ Concerts/ Films/ Lectures & Symposia Readings & Performances/ Music on Film/ Thematic Programs The Auditorium
Activities	Overview/ Thematic Trails/ Guided Tours Workshops/ Classes
Eye-Openers	Overview/ A Closer Look/ Thematic mini-sites Explore in 3D/ In-Depth Studies/ Magazine
Visit	Overview/ Location & Entrances Opening Hours/ Admission Fees/ Aids & Amenities Interactive Floor Plans/ Groups/ Disabled Visitors Online tickets & Store

Κάθε ψηφιακό αντικείμενο υποστηρίζεται από πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν κυρίως στο δημιουργό των εκθεμάτων, στη χρονική περίοδο της δημιουργίας τους, στην περιγραφή του απεικονιζόμενου εκθέματος, πότε αποκτήθηκε από το μουσείο και από ποιον κλπ. Επιπλέον, δίνονται λεπτομερείς πληροφορίες για κάθε αντικείμενο και επίσης η καρτέλα μεταδεδομένων του ολοκληρωμένη. Η σχέση μεταξύ των αντικειμένων και των πρόσθετων πληροφοριών είναι ξεκάθαρες στον χρήστη.

Το περιεχόμενο οργανώνεται ιεραρχικά με την αρχική σελίδα στην κορυφή της ιεραρχίας. Η αρχική σελίδα δίνει ενδείξεις σχετικά με την οργάνωση του ΜΔΤ και των συστημάτων πλοήγησης που είναι διαθέσιμα. Μέσα σε αυτή την ιεραρχική διάταξη της πληροφορίας υπάρχουν σύνδεσμοι προς ομάδες πληροφορίας που μπορούν να βοηθήσουν τους χρήστες στην πλοήγησή τους στη δομή του ΜΔΤ. Η ομαδοποίηση της πληροφορίας γίνεται σε θεματικές ενότητες, οι οποίες φαίνονται στον πίνακα 3.1.

Κάθε μια από τις ενότητες αυτές ομαδοποιείται θεματικά, επιτρέποντας με αυτό τον τρόπο την περιγραφή των περιεχομένων από το γενικό προς το ειδικό. Για παράδειγμα, η ενότητα «Selected Works», ομαδοποιείται σε θεματικές υπο- ενότητες όπως «Islamic Art», «Painting» κλπ. Κάθε μια από αυτές τις υποενότητες με τη σειρά της ομαδοποιείται θεματικά, με βάση το χρόνο ή τη χώρα κλπ. Τα κριτήρια ομαδοποίησης και οι σημασιολογικές σχέσεις μεταξύ των στοιχείων μιας ομάδας είναι εμφανή στους τελικούς χρήστες. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο ΜΔΤ:

- Παρέχει το χάρτη του ΜΔΤ (site-map), που δίνει μια σφαιρική άποψη σχετικά με την οργάνωση του ΜΔΤ. Ενδεικτικά:

Museum	Collection	Exhibitions
<ul style="list-style-type: none"> Overview Virtual Tours <ul style="list-style-type: none"> Near Eastern Antiquities Egyptian Antiquities Greek, Etruscan, and Roman Antiquities Islamic Art Sculptures Decorative Arts Paintings Prints and Drawings Architectural Views Medieval Louvre History of the Louvre Gardens & Tuileries <ul style="list-style-type: none"> Explore Flowers & Trees Visitor Information History of the Gardens Books, DVDs & CD-ROMs General Aims 	<ul style="list-style-type: none"> Overview Curatorial Departments <ul style="list-style-type: none"> Near Eastern Antiquities Egyptian Antiquities Greek, Etruscan, and Roman Antiquities Islamic Art Sculptures Decorative Arts Paintings Prints and Drawings Kaleidoscope Databases 	<ul style="list-style-type: none"> Overview Current Exhibitions Future Exhibitions Past Exhibitions
	<ul style="list-style-type: none"> Visit Overview Location & Entrances Individuals 	<ul style="list-style-type: none"> Auditorium Overview Concerts Films Lectures & Symposia Readings & Performances Music on Film Thematic Programs The Auditorium
		<ul style="list-style-type: none"> Activities

Εικόνα 3.3. «Χάρτης Πλοήγησης» του ΜΔΤ του Λούβρου

- Χρησιμοποιεί οπτικές ενδείξεις για τη διαφοροποίηση του περιεχομένου, όπως χρήση χρώματος για απόδοση έμφασης της ενότητας και υποενότητας στην οποία ανήκει η παρουσιαζόμενη πληροφορία (το τμήμα του μενού στο οποίο βρίσκεται ο χρήστης εμφανίζεται σε άσπρο χρώμα).

Η παρουσίαση στο σύνολο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία και συνέπεια. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί ίδιες συμβάσεις και κανόνες κατά μήκος διαφορετικών σελίδων οι οποίες αφορούν στην τοποθέτηση και το στυλ των στοιχείων πλοήγησης, στη χρήση των χρωμάτων, στο στυλ των επικεφαλίδων και των γραφικών, στη δομή των σελίδων κλπ. Επίσης υπάρχει επαρκής αντίθεση μεταξύ των κειμένων και του χρωματικού υποβάθρου. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση μαύρου χρώματος για τα κείμενα σε άσπρο φόντο, που είναι η καλύτερη πρακτική για την διευκόλυνση του χρήστη.

Ο ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ποιότητα στην τυπογραφία των κειμένων. Τα κείμενα του ΜΔΤ αποφεύγουν τη χρήση της κεφαλαίας γραφής, της υπογράμμισης και της πλάγιας γραφής.

Όσον αφορά την παρουσίαση των ψηφιοποιημένων συλλογών του μουσείου, τις οποίες θεωρώ το σημαντικότερο κομμάτι του ΜΔΤ, είναι αρκετά ικανοποιητική. Για κάθε μουσειακό αντικείμενο, δίνονται ιστορικές πληροφορίες σε κείμενο. Επίσης, αν τοποθετήσει ο χρήστης το βελάκι του ποντικιού πάνω σε οποιαδήποτε εικόνα, εμφανίζεται ένα μικρό κουτάκι που άλλοτε περιέχει τα μεταδεδομένα της εικόνας και άλλοτε πολύ σύντομες πληροφορίες για το αντικείμενο. Το μόνο ελάττωμα σε αυτή τη λειτουργία είναι ότι οι πληροφορίες για τα περισσότερα αντικείμενα δίνονται στα γαλλικά.

3.2.1.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού

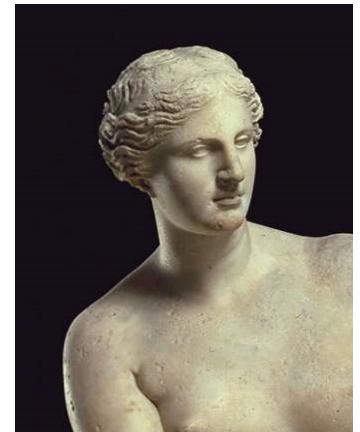
Ο ΜΔΤ του μουσείου του Λούβρου παρέχει κάθε εικόνα εκθέματος σε τρεις εκδόσεις για την προβολή στο Διαδίκτυο. Για παράδειγμα θα χρησιμοποιήσω την παρουσίαση του αγάλματος Αφροδίτη της Μύλου, από την ελληνιστική εποχή:

1. «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» (thumbnail): Χρησιμοποιείται συνήθως για προεπισκόπηση, είναι χαμηλής ανάλυσης και μικρών διαστάσεων.

Εικόνα 3.4. «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στον ΜΔΤ του Λούβρου

2. Μια έκδοση καλύτερης ποιότητας της εικόνας. Η έκδοση αυτή παρέχεται μέσω συνδέσμου από την έκδοση thumbnail της εικόνας και είναι υψηλότερης ανάλυσης και μεγαλύτερων διαστάσεων.
3. Μια έκδοση ακόμη μεγαλύτερων διαστάσεων και καλύτερης ποιότητας της εικόνας, που παρέχεται μέσω συνδέσμου από την εικόνα μεσαίων διαστάσεων. Οι εικόνες που προβάλλονται στο δικτυακό κόμβο είναι σε μορφή JPEG.

Εικόνα 3.5. Παράδειγμα μεγαλύτερων διαστάσεων JPEG στον ΜΔΤ του Λούβρου

Τις εικόνες, οποιαδήποτε στιγμή ο επισκέπτης ή ερευνητής, μπορεί να τις αποθηκεύσει στον υπολογιστή του, με ένα απλό δεξί κλικ πάνω στην εικόνα και «αποθήκευση εικόνας ως...».

Εικόνα 3.6. «Εικονική Περιήγηση» στον ΜΔΤ του Λούβρου

Ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί αρχεία βίντεο για την παρουσίαση των εκθεμάτων σε διάφορους χώρους του μουσείου. Τα αρχεία βίντεο αναπαράγονται από κοινώς αποδεκτά προγράμματα όπως Apple ή QuickTime. Επίσης, ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση στο χρήστη για το είδος του αρχείου στο οποίο οδηγεί ο αντίστοιχος σύνδεσμος.

Ακόμα, στο μενού «Virtual Tours», ο ΜΔΤ προσφέρει ψηφιακές ξεναγήσεις σε διάφορα επιλεγμένα σημεία του μουσείου, που τα χωρίζει στις ίδιες θεματικές κατηγορίες που χρησιμοποιεί για τα εκθέματα, ή σε ορόφους, ή σε επιλεγμένα δωμάτια με εκθέσεις. Ο ΜΔΤ δεν περιλαμβάνει αρχείο μαγνητοσκοπημένων βίντεο, αλλά υπερισχύει στις εικονικές περιηγήσεις που φτάνουν τις είκοσι.

Στην «Εικονική Περιήγηση» ο επισκέπτης μπορεί να κάνει “ψηφιακή” βόλτα σε ένα δωμάτιο, ή γύρω από ένα άγαλμα. Πχ. Της Αφροδίτης της Μύλου:

Εικόνα 3.7. Ψηφιακή «βόλτα» γύρω από την Αφροδίτη της Μύλου στον ΜΔΤ του Λούβρου

Ένα καινούριο εργαλείο που υπάρχει στον ΜΔΤ είναι το «Explore in 3D», όπου ο χρήστης μπορεί να εξερευνήσει ένα δωμάτιο και να δει τα έργα όπως είναι κρεμασμένα στους τοίχους του μουσείου. Παρέχει πέντε δωμάτια, αλλά υποχρεώνει τον χρήστη να εγκαταστήσει μία καινούρια πρόσθετη εφαρμογή (plugin Virtools).

Επίσης, με το εργαλείο «A closer look», που βρίσκεται στο μενού «Eye-openers», μπορεί ο χρήστης να δει από πολύ κοντά τα σημαντικότερα έργα του μουσείου (Μόνα Λίζα, Αφροδίτη της Μύλου κλπ.) και να ακούει παράλληλα την περιγραφή τους. Αν δεν έχει το plug-in που χρειάζεται, μπορεί να εμφανίσει το εργαλείο ως απλή HTML γλώσσα, αλλά χωρίς ακουστικό υλικό.

Τέλος, στην επιλογή «Kaleidoscope», παρέχεται στον χρήστη ένα είδος αυτόματης παρουσίασης εικόνων (slideshow). Σε αυτή την υπηρεσία εμφανίζονται οι συλλογές χωρισμένες σε οπτικά θέματα όπως πχ. πορτραίτο, τοπίο, γραφή κλπ. Για κάθε θέμα, εμφανίζονται σε ένα παράθυρο εικόνες αντικειμένων που το αφορούν (η μία μετά την άλλη).

3.2.1.5. Πλοήγηση

Ο ΜΔΤ του The Louvre Museum οργανώνεται σε μια ιεραρχική δομή, που περιλαμβάνει ένα αριθμό από επίπεδα. Η πρόσβαση του τελικού χρήστη στο πληροφοριακό υλικό μπορεί να επιτευχθεί με δύο τρόπους: είτε μέσω του «Χάρτη Πλοήγησης» (sitemap) ή μέσω του συστήματος κύριας πλοήγησης.

Η μπάρα κύριας πλοήγησης είναι άμεσα ορατή στο χρήστη. Τοποθετείται οριζόντια σε κάθε σελίδα που μπορεί να βρισκεται ο χρήστης. Για κάθε τμήμα του κεντρικού μενού, εμφανίζονται οι υποενότητες του σε μια στήλη στα αριστερά της σελίδας και είναι σαφής ο διαχωρισμός με το κυρίως περιεχόμενο. Επίσης εμφανίζεται στην ίδια θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και έχει την ίδια γραφική εμφάνιση κατά μήκος όλων των σελίδων.

Εικόνα 3.8. Κύρια πλοήγηση/ Δευτερεύουσα πλοήγηση στον ΜΔΤ του Λούβρου

Επιπλέον, ο ΜΔΤ επιτρέπει στο χρήστη να προσδιορίσει την τρέχουσα θέση του στη δομή του ΜΔΤ. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο ΜΔΤ παρέχει το μονοπάτι (crumbtrail) από την αρχική σελίδα στην τρέχουσα σελίδα του. Το μονοπάτι τοποθετείται στο πάνω μέρος κάθε σελίδας, εκτός από την αρχική και είναι της μορφής:

Home - Collection - Curatorial Departments - Greek, Etruscan, and Roman Antiquities

Εικόνα 3.9. «Μονοπάτι Χρήστη» στον ΜΔΤ του Λούβρου

Τα στοιχεία του μονοπατιού είναι ενεργοί σύνδεσμοι, που προσφέρουν άμεση πρόσβαση στις συγκεκριμένες ενότητες και τμήματα του ΜΔΤ.

Προκειμένου οι χρήστες να μπορούν να προσανατολιστούν στο περιεχόμενο κάθε ενότητας στις οποίες οδηγούν οι σύνδεσμοι της μπάρας κύριας πλοήγησης, ο ΜΔΤ παρέχει και συστήματα δευτερεύουσας πλοήγησης που ουσιαστικά αποτελούνται από μια λίστα θεμάτων στα οποία διαιρείται η εκάστοτε ενότητα.

Συνοπτικά, η πλοήγηση στο δικτυακό τόπο είναι φιλική προς το χρήστη, που σημαίνει ότι η μετακίνηση μεταξύ των σελίδων είναι εύκολη. Αυτό επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ο ΜΔΤ παρέχει έναν σύνδεσμο προς την αρχική σελίδα από κάθε εσωτερική σελίδα του (Σύνδεσμος «Home» στην αρχή κάθε «μονοπατιού» που έχει διανύσει ο χρήστης), αλλά και το λογότυπο του μουσείου που είναι ένας υπερσύνδεσμος για την αρχική σελίδα.
- Ο ΜΔΤ παρέχει τη δυνατότητα επιστροφής σε προηγούμενα σημεία μέσω του κουμπιού «Πίσω» (Back) του φυλλομετρητή.
- Ο ΜΔΤ αποφεύγει την οριζόντια κύλιση, δηλαδή κάθε σελίδα του δεν έχει μεγάλη έκταση, έτσι ώστε να μη κουράζει το χρήστη και τον μπερδεύει.
- Εκτός από τα παραπάνω, σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ εμφανίζεται πάντα στην αρχή της το βασικό μενού.
- Χρήση του «Χάρτη Πλοήγησης» του ΜΔΤ.

Με όλες τις παραπάνω διευκολύνσεις, ο χρήστης δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να χαθεί μέσα στο δικτυακό τόπο και να χάσει την διαδρομή της αναζήτησης του, αλλά ούτε και να κουραστεί πολύ μέχρι να φτάσει στον επικείμενο στόχο του.

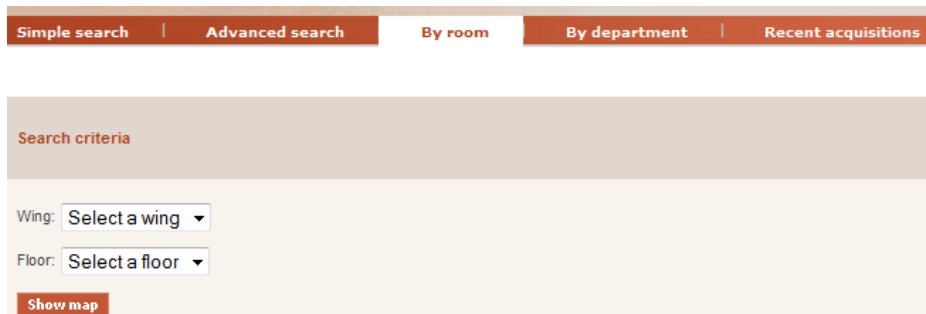
Τέλος, ο ΜΔΤ παρέχει στον χρήστη κάποιες συντομεύσεις με τη χρήση του πληκτρολογίου. Πχ. αν χρησιμοποιεί το πρόγραμμα Mozilla Firefox, μπορεί πατώντας το CTRL + ALT + 1, να βρεθεί στην αρχική σελίδα. Υπάρχουν άλλες πέντε συντομεύσεις που μπορεί να εφαρμόσει οι οποίες αναφέρονται στην επιλογή «Access», επάνω αριστερά της μπάρας του μενού, η οποία είναι ένα κουμπάκι σε σχήμα ματιού.

3.2.1.6. Αναζήτηση

Ο ΜΔΤ του Λούβρου δίνει πολλές επιλογές στον χρήστη για τους τρόπους που μπορεί να αναζητήσει μία πληροφορία. Αυτές είναι:

1. Απλή αναζήτηση στον ΜΔΤ χρησιμοποιώντας την μπάρα αναζήτησης που εμφανίζεται επάνω δεξιά στην αρχική σελίδα. Δίνει τα αποτελέσματα από όλον τον ΜΔΤ και ξεχωριστά εμφανίζει αποτελέσματα από την βάση δεδομένων ATLAS, που περιλαμβάνει τις εκθέσεις του μουσείου.
2. Θεματική αναζήτηση. Ακολουθώντας την διαδρομή «Collection/ Curatorial Department» εμφανίζονται στον χρήστη όλες οι συλλογές του ΜΔΤ χωρισμένες θεματικά.

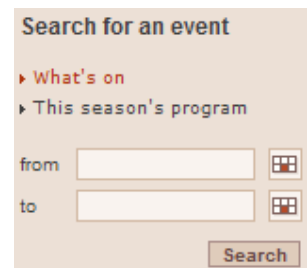
3. Αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων. Ο ΜΔΤ διαθέτει έξι βάσεις δεδομένων που ο χρήστης μπορεί να επιλέξει. Το αρνητικό είναι ότι κάποιες βάσεις είναι στην γαλλική γλώσσα οπότε αυτό δυσκολεύει τους μη γαλλόφωνους χρήστες. Για κάθε βάση δεδομένων παρέχεται απλή αναζήτηση και προχωρημένη αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά. Υπάρχουν και πρόσθετοι τύποι αναζήτησης που μπορούν να διευκολύνουν τον χρήστη όπως στην βάση «ATLAS», ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει με βάση τον χώρο που φιλοξενείται αυτό που αναζητά, το τμήμα ή τις πιο πρόσφατες αποκτήσεις του μουσείου.

Εικόνα 3.10α. Αναζήτηση εκθέσεων στην Βάση Δεδομένων «ATLAS»

Στην βάση με έργα από καλλιτέχνες των ΗΠΑ, ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει μέσα στο αλφαβητικό ευρετήριο των καλλιτεχνών.

4. Επίσης, παρέχεται αναζήτηση στο ημερολόγιο του ΜΔΤ για να μπορέσει ο χρήστης να εντοπίσει κάποια εκδήλωση ή δρώμενο που θα γίνει μέσα στο φυσικό μουσείο.

Εικόνα 3.10β. Αναζήτηση στα Δρώμενα του Λούβρου

3.2.1.7. Ενημέρωση και συντήρηση

Ο ΜΔΤ του Λούβρου διατηρεί το περιεχόμενό του με περιοδικές ενημερώσεις και παράλληλα ενημερώνει το χρήστη για νέο και επίκαιρο περιεχόμενο. Παρέχεται λοιπόν η ξεχωριστή ενότητα «Calendar» μέσω ενός συνδέσμου από την αρχική σελίδα. Η παρουσίαση των νέων γίνεται σε θεματικές ενότητες ή χωρίζεται σε χρονικές περιόδους («Today», «This month», «This season»). Προσφέρεται μια φόρμα αναζήτησης για τη διευκόλυνση του χρήστη.

Επίσης, ο ΜΔΤ αποφεύγει την παρουσίαση της απαρχαιωμένης πληροφορίας. Η πληροφορία αυτή κυρίως αφορά στο τμήμα «Exhibitions». Η πολιτική που

χρησιμοποιείται είναι η παρουσίαση των τρεχουσών εκθέσεων και η διατήρηση ενός αρχείου με παλιότερες εκθέσεις.

3.2.1.8. Προσβασιμότητα

Ο ΜΔΤ του The Louvre Museum έχει κατασκευαστεί για διάφορους τύπους φυλλομετρητών (Internet Explorer, Mozilla). Επιπλέον, η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ΜΔΤ γίνεται ανεξαρτήτως συσκευής (μέσω του ποντικιού και μέσω πληκτρολογίου). Βέβαια, για να έχει κανείς πρόσβαση σε κάποια από τα έξτρα που περιλαμβάνονται σε όλο το ΜΔΤ, θα πρέπει να έχει πρώτα εγκαταστήσει το λογισμικό που απαιτείται. Πχ. Ο «Βοηθητικός Χαρακτήρας», που είναι σε μορφή κινούμενου σχεδίου, εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ιστοτόπου, συστήνεται ως ο πρώτος διευθυντής του Λούβρου και έχει ως σκοπό να δώσει πιο ζωντανά, περαιτέρω πληροφορίες για το σημείο που βρίσκεται ο χρήστης, αλλά και συμβουλές. Για να λειτουργήσει απαιτεί την εγκατάσταση του Flash Plugin στο φυλλομετρητή.

Εικόνα 3.11.
«Βοηθητικός χαρακτήρας»
του ΜΔΤ του Λούβρου

Ο ΜΔΤ του μουσείου του Λούβρου φαίνεται να υποστηρίζει εργαλεία προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ικανότητες. Πχ. μέσω του φυλλομετρητή, ένας χρήστης με προβλήματα οράσεως, μπορεί να μεγεθύνει τα κείμενα αποκλειστικά, ή να μεγεθύνει ολόκληρο τον ΜΔΤ. Επίσης, για άτομα μερικώς τυφλά ή τυφλά, μπορεί ο χρήστης να απομονώσει μόνο τα κείμενα του ΜΔΤ για να χρησιμοποιήσει εργαλεία ανάγνωσης. Ανάγνωση μπορεί να γίνει και βάζοντας τον κέρσορα επάνω σε κάθε εικόνα ή σύνδεσμο, αλλά τα κείμενα που εμφανίζονται είναι σχεδόν όλα στα γαλλικά. Τέλος, ο βοηθητικός χαρακτήρας (εικ. 3.11) μπορεί καθώς μιλάει να εμφανίζει ένα συννεφάκι με το κείμενο που ακούγεται (για άτομα με προβλήματα ακοής).

3.2.1.9. Πολυγλωσσία

Ο ΜΔΤ του Μουσείου του Λούβρου παρέχει το περιεχόμενό του (εκτός από πολύ εξειδικευμένα τμήματα) σε τέσσερις γλώσσες (Γαλλικά, Αγγλικά, Ιαπωνικά και Κινέζικα). Ακόμα και ο «Βοηθητικός Χαρακτήρας» που αναφέρθηκε παραπάνω, μιλάει και τις τέσσερις γλώσσες.

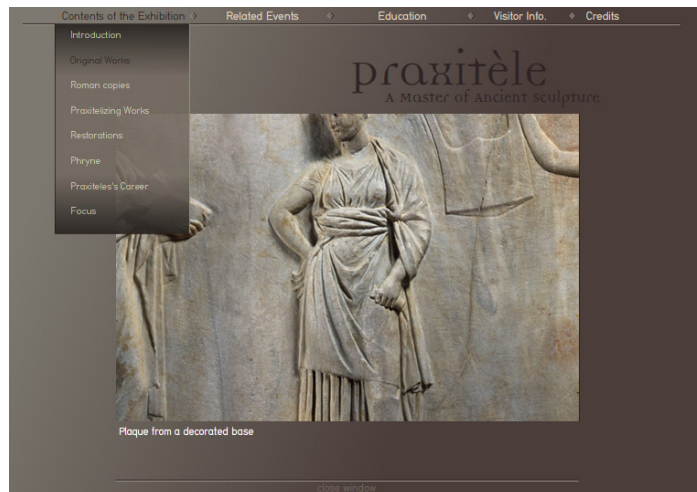
Παρ' όλ' αυτά κάποια σημαντικά θέματα δεν είναι μεταφρασμένα. Πχ. υποκατηγορία «Workshops», το πρόγραμμα του Μουσείου για τα διάφορα εργαστήρια που γίνονται είναι μόνο στα γαλλικά ή στις περισσότερες εικονικές περιηγήσεις, εάν ο χρήστης

επιλέξει να δει περισσότερες πληροφορίες για ένα αντικείμενο, οδηγείται σε περιγραφές στα γαλλικά, χωρίς να του δίνεται κάποια επιλογή να αλλάξει την γλώσσα.

3.2.1.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Εκτός από την παρουσίαση των εκθεμάτων του, ο ΜΔΤ προσφέρει στους χρήστες υπηρεσίες που αυξάνουν την αξία του. Αυτές είναι:

- **Ηλεκτρονικό Κατάστημα αγορών:** Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μέσω του συνδέσμου «Shop online», που βρίσκεται μέσα από το μονοπάτι Home/ Visit/ Online Tickets & Store, ο οποίος εμφανίζει μία καινούρια σελίδα του φυλλομετρητή, δηλαδή ένα ξεχωριστό δικτυακό τόπο (<http://www.boutiquesdemusees.fr/en/>).
- **Mini-Sites:** Τα «Mini-Sites» είναι ξεχωριστοί δικτυακοί τόποι, μικρής έκτασης και διαφόρων θεμάτων. Πχ. ακολουθώντας τη διαδρομή «Eye-openers/ Thematic mini-sites/ Greece» θα εμφανιστεί ένας σύνδεσμος που οδηγεί σε ανεξάρτητο δικτυακό τόπο για τον Πραξιτέλη!

Εικόνα 3.12. Δικτυακός Τόπος του Πραξιτέλη

- **Εικονικές περιηγήσεις στους χώρους του μουσείου:** Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μέσω του συνδέσμου «Virtual Tour», ο οποίος εμφανίζεται στο μενού κύριας πλοήγησης σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ. Η ενότητα των Εικονικών περιηγήσεων οργανώνεται θεματικά και η πλοήγηση μεταξύ αυτών είναι εύκολη. Για να χρησιμοποιήσει ο χρήστης το πρόσθετο αυτό, θα πρέπει πρωτίστως να έχει εγκαταστήσει το πρόγραμμα αναπαραγωγής Quicktime.
- **«Ηλεκτρονικές Κάρτες»:** Ο χρήστης μπορεί να στείλει μέσω email ηλεκτρονικές κάρτες με εικόνες από τα αντικείμενα του μουσείου εντελώς δωρεάν. Οι εικόνες που προσφέρει βέβαια είναι μόνο τέσσερις.
- **Γλωσσάρι:** Ο ΜΔΤ παρέχει ένα γλωσσάρι όπου ο χρήστης μπορεί να βρει ερμηνείες για όποιες λέξεις δεν καταλαβαίνει. Το γλωσσάρι εμφανίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της πλοήγησης. Πχ. η λέξη «Aegeus», σημαίνει Αιγαίας, ο βασιλιάς της Αθήνας και πατέρας του Θησέα.
- **My Louvre:** Ο χρήστης του ΜΔΤ μπορεί, αφού εγγραφεί, να δημιουργήσει δικά του άλμπουμ με ψηφιακά αντικείμενα. Δηλαδή να φτιάξει και να ονομάσει δικές του συλλογές και να τις έχει αποθηκευμένες. Βέβαια, κάθε άλμπουμ έχει χωρητικότητα μόνο εξήντα αντικειμένων, αλλά μπορεί να δημιουργήσει όσα άλμπουμ θέλει.

3.2.1.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία

Ο ΜΔΤ δεν περιλαμβάνει κανενός είδους ψηφιακά παιχνίδια που να αφορούν τις συλλογές του (πάζλ, παίξιμο ρόλων κλπ.). Παρ' όλ' αυτά μπορεί ο χρήστης να επιμορφωθεί μέσα από τις διεξοδικές πληροφορίες που παρέχονται για τα αντικείμενα, δηλαδή μέσα από την πλοήγησή του στον ΜΔΤ.

Επίσης, τα «Thematic Trails» είναι ένα δυνατό σημείο που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο χρήστης για την επιμόρφωσή του.

Τέλος, ο «Βοηθητικός Χαρακτήρας» (βλ. 3.2.1.8), ο οποίος είναι μία εφαρμογή στον ΜΔΤ του μουσείου, μπορεί να χαρακτηριστεί και ως δάσκαλος για μικρά παιδιά, διότι αφηγείται την ιστορία κάθε αντικειμένου με πολύ απλή και κατανοητή γλώσσα, εμφανίζοντας διάφορα γραφικά που, αν επιλέξει ο χρήστης, θα τον οδηγήσουν σε διάφορα άλλα ψηφιακά αντικείμενα. Στην παρακάτω εικόνα βλέπουμε το εργαστήριο

του βοηθητικού χαρακτήρα. Κάθε αντικείμενο μέσα στην εικόνα λειτουργεί και ως ένας σύνδεσμο για την έναρξη μίας περιήγησης σε κάποιο τμήμα του ΜΔΤ με οπτικοακουστικό υλικό.

Εικόνα 3.13. Εργαστήρι του «Βοηθητικού Χαρακτήρα» του ΜΔΤ του Λούβρου

3.2.2. The Smithsonian American Art Museum (Ουάσινγκτον)

Όνομα κόμβου: The Smithsonian American Art Museum
URL: <http://americanart.si.edu>
Στοιχεία επικοινωνίας: info@saam.si.edu

Εικόνα 3.14. «Αρχική σελίδα» του ΜΔΤ του SAAM

3.2.2.1. Εισαγωγή

Το Smithsonian American Art Museum (SAAM), η πρώτη εθνική συλλογή της αμερικανικής τέχνης, είναι ένα ασύγκριτο αρχείο της αμερικανικής εμπειρίας. Η συλλογή συλλαμβάνει τις φιλοδοξίες, το χαρακτήρα και τη φαντασία των αμερικανικών ανθρώπων καθ' όλη τη διάρκεια τριών αιώνων. Το SAAM είναι το σπίτι για μια από τις μεγαλύτερες συλλογές της αμερικανικής τέχνης στον κόσμο. Τα έργα τέχνης του αποκαλύπτουν την πλούσια καλλιτεχνική και πολιτιστική ιστορία της Αμερικής, από την αποικιακή περίοδο μέχρι σήμερα. Περισσότεροι από επτά χιλιάδες καλλιτέχνες αντιπροσωπεύονται στη συλλογή, όπως John Singleton Copley, Gilbert Stuart, Winslow Homer, John Singer Sargent, Childe Hassam, Mary Cassatt, Georgia O' Keeffe, Edward Hopper, Jacob Lawrence, Helen Frankenthaler, Christo, David Hockney, Jenny Holzer, Lee Friedlander, Nam June Paik, Martin Puryear και Robert Rauschenberg.

3.2.2.2. Διαφάνεια

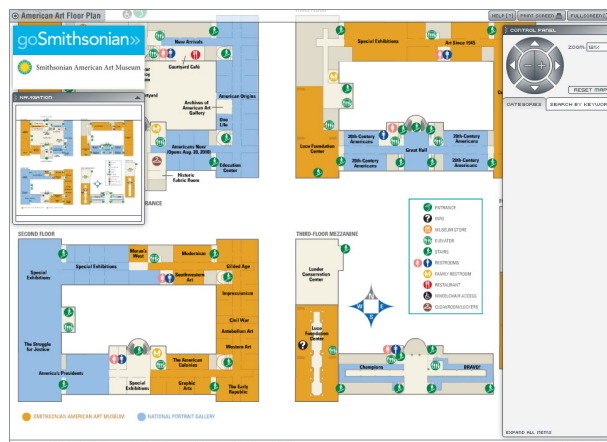
Το όνομα του ΜΔΤ είναι πλήρως αντιπροσωπευτικό της φύσης του. Από το URL του μπορεί ο χρήστης να ξεχωρίζει τι διαπραγματεύεται. Η κατάληξη .edu εξασφαλίζει την εγκυρότητα του ΜΔΤ, αφού χρησιμοποιείται κατά κόρον από εκπαιδευτικούς οργανισμούς (edu = education = εκπαίδευση). Πρόκειται για τον ΜΔΤ του SAAM, σκοπός του οποίου είναι η παρουσίαση σπάνιων έργων τέχνης που δημιουργήθηκαν από Αμερικανούς καλλιτέχνες. Τα έργα τέχνης αφορούν τη ζωγραφική, τη γλυπτική, τη λαϊκή τέχνη, τη διακοσμητική τέχνη και τη σύγχρονη τέχνη. Επίσης, το λογότυπο του ΜΔΤ αντανακλά τη φύση και αποστολή του. Εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και τοποθετείται στην πάνω αριστερή γωνία της εκάστοτε σελίδας.

Ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση για τον πολιτιστικό οργανισμό στον οποίο ανήκει. Οι πληροφορίες δίνονται κατευθείαν από την αρχική σελίδα μέσα από τον σύνδεσμο «About». Ο χρήστης μπορεί να ενημερωθεί για:

- Ιστορία του μουσείου
- Ιστορία των συλλογών
- Αρχιτεκτονική του κτηρίου
- Εθελοντισμός κλπ.

Παράλληλα, παρέχει στο χρήστη πληροφορίες (τοποθεσία, ώρες λειτουργίας, ημερολόγιο εκδηλώσεων και εκθέσεων κλπ.) που αφορούν στη φυσική επίσκεψή του στο χώρο του μουσείου. Η πληροφόρηση αυτή παρέχεται στην ενότητα «Hours and Directions», υπο-μενού του μενού «Visit».

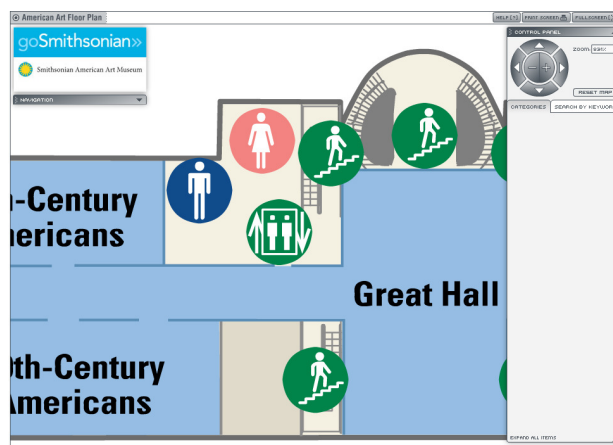
Ο χρήστης, ετοιμάζοντας την επίσκεψή του στους χώρους του μουσείου, μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει το εργαλείο «Museum floorplans» (Χάρτης Εσωτερικών Χώρων). Βρίσκεται στο μενού «About», και εγκαθιστώντας ένα flash plugin, μπορεί ο χρήστης να περιηγηθεί στον χάρτη όλων των ορόφων του μουσείου. Μπορεί να μεγεθύνει την εικόνα σε απίστευτα μεγάλο

Εικόνα 3.14α. «Χάρτης Εσωτερικών Χώρων» στον ΜΔΤ του SAAM

βαθμό, να κάνει αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά και να εκτυπώσει όποιο κομμάτι του χάρτη θέλει.

Ο ΜΔΤ, όπως φαίνεται και στην εικόνα 3.14, από την αρχική σελίδα εμφανίζει τις σημαντικότερες εκθέσεις και αντικείμενα που διαθέτει το μουσείο (Highlights). Δεν παρέχει κάποιες πληροφορίες για τους δημιουργούς του δικτυακού τόπου, όμως φαίνεται πως ο ΜΔΤ του SAAM ανήκει σε ένα σύμπλεγμα ΜΔΤ, οι οποίοι ανήκουν όλοι μαζί στον κεντρικό δικτυακό ιστότοπο, ο οποίος ανήκει στον Οργανισμό Smithsonian.

Εικόνα 3.14β. «Εργαλείο Μεγέθυνσης» στον «Χάρτη Εσωτερικών Χώρων»

Τέλος, ο ΜΔΤ παρέχει στο χρήστη τη δυνατότητα επικοινωνίας με τους υπευθύνους του μουσείου. Τα στοιχεία επικοινωνίας παρέχονται στην ενότητα «Contact us» (Επικοινωνία), μέσω του αντίστοιχου συνδέσμου από την αρχική σελίδα.

3.2.2.3. Παρουσίαση περιεχομένου

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ακρίβεια και φαίνεται να είναι απόλυτα σωστό. Οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες είναι σαφείς και εύκολα κατανοητές στο χρήστη. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί απλή γλώσσα, μεστές σε νόημα επικεφαλίδες και υποκεφαλίδες, αποφεύγει σύνθετες δομές προτάσεων και τεχνική ορολογία ή μη οικείες εκφράσεις.

Ο ΜΔΤ δεν παραλείπει κρίσιμο περιεχόμενο και περιλαμβάνει επαρκείς συνδέσμους ή παραπομπές σε άλλες σχετικές πηγές (εμφανιζόμενα παράθυρα με σχετικό υλικό που βρίσκεται στον ΜΔΤ). Τα παρουσιαζόμενα αντικείμενα – εκθέματα υποστηρίζονται από πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν κυρίως στην προέλευση των αντικειμένων, στο χρόνο δημιουργίας τους, στις διαστάσεις τους, στο υλικό κατασκευής τους κλπ. Η σχέση μεταξύ των εκθεμάτων και των πρόσθετων πληροφοριών είναι σαφής στον τελικό χρήστη.

Η παρουσίαση των online εκθέσεων γίνεται αυτόματα με slideshow και για κάθε αντικείμενο της έκθεσης παρέχονται πληροφορίες όπως το όνομα του καλλιτέχνη και την ημερομηνία δημιουργίας κλπ. Ο χρήστης μπορεί να μεγεθύνει όποιο αντικείμενο

τον ενδιαφέρει και μπορεί επίσης να γράψει τα σχόλιά του για την εκάστοτε online έκθεση.

Οι online εκθέσεις όμως, δεν παρουσιάζονται με τον ίδιο τρόπο. Οι πιο καινούριες προσθήκες εμφανίζονται ως slides με μπάρα κύλισης μέσα στις φωτογραφίες. Το πρόγραμμα μπορεί να έχει δημιουργηθεί σε HTML γλώσσα ή σε FLASH. Μια έκθεση μπορεί ακόμα να παρουσιάζεται μέσω μαγνητοσκοπημένου βίντεο με συνέντευξη του καλλιτέχνη ή ένας σύνδεσμος να οδηγεί τον χρήστη στην online έκθεση μέσω Flickr. Στο Flickr μπορεί ο χρήστης να παρατηρήσει τα αντικείμενα της έκθεσης σε πολύ μεγάλη ανάλυση. Δεν δίνει πολλές πληροφορίες για τα ψηφιακά αντικείμενα παρά μόνο συνοπτικά στοιχεία (όνομα καλλιτέχνη, χρονολογία, υλικά κατασκευής).

Οι παλαιότερες online εκθέσεις δεν έχουν αλλάξει μορφή παρουσίασης και δεν έχουν συμμορφωθεί με τις νέες τεχνολογίες. Οι ψηφιακές εικόνες δεν έχουν υψηλή ανάλυση. Μπορούμε να δούμε καθαρά την διαφορά που υπάρχει μεταξύ της online έκθεσης «The Whitehouse collection of American crafts» με την πρόσφατη έκθεση «A revolution in woods: The Bresler collection».

Παρατηρώντας λεπτομερώς τις online εκθέσεις, μπορεί κανείς να παρατηρήσει τις αλλαγές στον σχεδιασμό και την παρουσίαση των αντικειμένων όπως και την εξέλιξη της τεχνολογίας. Κατά τη γνώμη μου, θα έπρεπε να υπάρχει μία ομοιομορφία στην παρουσίαση, δηλαδή να αλλαχθεί ο τρόπος παρουσίασης των προηγούμενων εκθέσεων.

Ο ΜΔΤ παρέχει άμεσους συνδέσμους προς ενδιαφέρουσες ιστοσελίδες σχετικού υλικού (βιογραφικές πληροφορίες, εγκυκλοπαίδειες, μελέτες, κλπ.). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μέσω του συνδέσμου «Researching your Art».

Η παρουσίαση στο σύνολο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία και συνέπεια. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ του SAAM χρησιμοποιεί ίδιες συμβάσεις και κανόνες κατά μήκος διαφορετικών σελίδων οι οποίες αφορούν στην τοποθέτηση και το στυλ των στοιχείων πλοήγησης, στη χρήση των χρωμάτων, στο στυλ των επικεφαλίδων και των γραφικών, στη δομή των σελίδων κλπ.

Σε ότι αφορά στα χρώματα, ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί καλή ισορροπία χρωμάτων στο κείμενο, στους συνδέσμους, στο φόντο, στις εικόνες κλπ. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιεί περιορισμένο αριθμό χρωμάτων τα οποία ταιριάζουν αρμονικά μεταξύ τους. Επίσης,

υπάρχει επαρκής αντίθεση μεταξύ των κειμένων και του χρωματικού υποβάθρου. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση μαύρου χρώματος για τα κείμενα σε άσπρο φόντο, που αποτελεί την τρέχουσα βέλτιστη πρακτική.

Επιπλέον, ο ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ποιότητα στην τυπογραφία των κειμένων. Τα κείμενα του ΜΔΤ αποφεύγουν τη χρήση της κεφαλαίας γραφής, της υπογράμμισης. Το μόνο αρνητικό είναι ότι χρησιμοποιεί την πλάγια γραφή σε πολλούς από τους θεματικούς τίτλους, πράγμα που δυσκολεύει τον χρήστη στην ανάγνωση. Ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί έντονη γραφή για απόδοση έμφασης σε συγκεκριμένες λέξεις ή φράσεις, ενώ το σύνολο των κειμένων του είναι στοιχισμένο στα αριστερά.

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ οργανώνεται ιεραρχικά με την αρχική σελίδα στην κορυφή της ιεραρχίας. Η αρχική σελίδα δίνει ενδείξεις σχετικά με την οργάνωση του ΜΔΤ, του περιεχομένου του και των συστημάτων πλοήγησης που είναι διαθέσιμα. Μέσα σε αυτή την ιεραρχική διάταξη της πληροφορίας υπάρχουν σύνδεσμοι προς ομάδες πληροφορίας που μπορούν να βοηθήσουν τους χρήστες στην πλοήγησή τους στη δομή του ΜΔΤ. Η ομαδοποίηση της πληροφορίας γίνεται σε θεματικές ενότητες, οι οποίες φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 3.2. Δομή του ΜΔΤ του SAAM

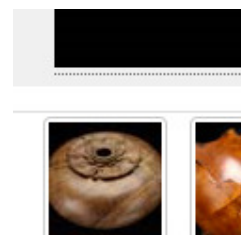
Visit	Hours and Directions/ About SAAM and Renwick Frequently asked questions/ Tours/ Cafes/ Museum Stores/ Contact
Calendar	Exhibition Programs/ Family Programs/ Lectures and symposia Film and Media Arts/ Performances/ Art Activities/ Gallery Talks
Exhibitions	Current/ Upcoming/ Past (PDF)/ Traveling/ Online
Collections	Search Collections/ New Acquisitions/ Luce Center/ Art Insights Colonial/ 19th Century/ 20th Century/ Craft/ Paper/ Pioneering Collections/ Sculpture/ myCollection/ Rights and Reproductions
Conservation	Lunder Conservation Center/ Save Outdoor Sculptural Conversation Videos
Research	Research Tools/ Research Programs/ Fellows and Interns Symposia/ American Art Journal/ Awards
Education	School Tours/ Classroom Resources/ Classroom Activities Professional Development/ Docent Information Educational Insights
Support	Donate/ Membership/ Director's Circle/ ARTrageous Benefit Corporate Patrons/ Co-host an Event/ Planned Givin

Κάθε μια από τις ενότητες αυτές ομαδοποιείται θεματικά, επιτρέποντας με αυτό τον τρόπο την περιγραφή των περιεχομένων από το γενικό προς το ειδικό. Στην περίπτωση που το περιεχόμενο κάποιων σελίδων είναι μεγάλο, ο ΜΔΤ ακολουθεί την πολιτική διάσπασης αυτού σε περισσότερες σελίδες.

3.2.2.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού

Ο ΜΔΤ του SAAM εμφανίζει κάθε εικόνα εκθέματος, σε μορφή JPEG, σε διάφορες εκδόσεις για την προβολή στο Διαδίκτυο:

- Μία εικόνα σε πολύ μικρό μέγεθος συναντάμε στα ψηφιακά slideshow σε μορφή thumbnail.
- Μεγαλύτερο μέγεθος εικόνας στα slideshow.
- Ακόμα μεγαλύτερο μέγεθος της εικόνας στα slideshow.
- Μία επίσης λίγο μεγαλύτερου μεγέθους εικόνα, η οποία εμφανίζεται σε αποτελέσματα αναζήτησης ή σε θεματικές συλλογές.
- Μία μεγαλύτερη εικόνα, που εμφανίζεται αφού επιλέξει ο χρήστης την μικρότερή της (thumbnail), όπου διακρίνονται καλύτερα οι λεπτομέρειες.
- Η εικόνα, τέλος, διατίθεται σε πολύ μεγάλη ανάλυση με ειδικό ζουμ.

Εικόνα 3.15. «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας στην «Αυτόματη Παρουσίαση Εικόνων»

[View Larger](#) [View Largest](#) ZOOM

Εικόνα 3.16. «Εργαλείο Μεγέθυνσης» στον ΜΔΤ του SAAM

Η ποιότητα των εικόνων που παρουσιάζονται στον ΜΔΤ δεν είναι και τόσο ικανοποιητική. Τα ψηφιοποιημένα αντικείμενα, μπορεί ο χρήστης να τα δει από πάρα πολύ κοντά, αλλά η ανάλυση της εικόνας χάνεται όσο πλησιάζει. Οπότε, δεν ενδείκνυται για ερευνητές που θέλουν να παρατηρήσουν την λεπτομέρεια ενός έργου.

Όσον αφορά την παρουσίαση και την ποιότητα του πολυμεσικού υλικού, μπορεί να εντυπωσιάσει τον χρήστη. Από την αρχική σελίδα παρέχεται ένας σύνδεσμος «Multimedia» όπου παρουσιάζονται τα είδη πολυμεσικού υλικού.

Εκτός από τα slideshow, που αναφέρθηκαν παραπάνω ο χρήστης μπορεί να παρακολουθήσει βίντεο από συνεντεύξεις διαφόρων καλλιτεχνών (Meet the artist), να παρακολουθήσει διάφορες διαδικασίες συντήρησης έργων τέχνης (Lunder conservation center), να ακούσει ηχογραφήσεις από μουσική και ομιλίες (Museum podcasts) σε MP3 ή σε i-tunes. Τα βίντεο απαιτούν το quick time plugin, ένα πολύ συνηθισμένο plug-in στο διαδίκτυο.

Ο χρήστης μπορεί να ελέγξει την κατάσταση των βίντεο, χρησιμοποιώντας τα κουμπιά «pause», «stop» κλπ.

3.2.2.5. Πλοήγηση

Εικόνα 3.17. Πλοήγηση στον ΜΔΤ του SAAM

Ο ΜΔΤ του SAAM οργανώνεται σε μια ιεραρχική δομή, που περιλαμβάνει ένα αριθμό από επίπεδα. Η πρόσβαση του τελικού χρήστη στο πληροφοριακό υλικό του ΜΔΤ μπορεί να επιτευχθεί μέσω του συστήματος κύριας πλοήγησης. Το περιεχόμενο της μπάρας κύριας πλοήγησης αποτελείται από δώδεκα στοιχεία και κάθε στοιχείο έχει ένα κατανοητό όνομα.

Επιπλέον, η μπάρα κύριας πλοήγησης είναι άμεσα ορατή στο χρήστη. Τοποθετείται σε μια οριζόντια γραμμή στο πάνω μέρος της σελίδας και είναι σαφής ο διαχωρισμός με το κυρίως περιεχόμενο. Επίσης εμφανίζεται στην ίδια θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και έχει την ίδια γραφική εμφάνιση κατά μήκος όλων των σελίδων.

Προκειμένου οι χρήστες να μπορούν να προσανατολιστούν στο περιεχόμενο κάθε ενότητας στις οποίες οδηγούν οι σύνδεσμοι της μπάρας κύριας πλοήγησης, ο ΜΔΤ παρέχει και συστήματα δευτερεύουσας πλοήγησης που ουσιαστικά αποτελούνται από μια λίστα θεμάτων στα οποία διαιρείται η εκάστοτε ενότητα. Οι μπάρες δευτερεύουσας πλοήγησης τοποθετούνται σε μία ή δύο οριζόντιες γραμμές ακριβώς

κάτω από τον τίτλο της εκάστοτε θεματικής ενότητας και είναι άμεσα διαχωρίσιμες από το κυρίως περιεχόμενο.

Επιπλέον, επιτρέπει στο χρήστη να προσδιορίσει την τρέχουσα θέση του στη δομή του ΜΔΤ. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο ΜΔΤ παρέχει σε κάθε σελίδα του, εκτός από ένα περιγραφικό τίτλο, και το όνομα της ενότητας στην οποία ανήκει. Ενδεικτικά, στην παρακάτω εικόνα, είναι σαφές ότι ο χρήστης βρίσκεται στην υποενότητα «Photograph archives» της ενότητας «Research programs»:

Εικόνα 3.18. «Μονοπάτι Χρήστη» στον ΜΔΤ του SAAM

Τέλος, η πλοήγηση στο δικτυακό τόπο είναι φιλική προς το χρήστη, που σημαίνει ότι η μετακίνηση μεταξύ των σελίδων του ΜΔΤ είναι εύκολη. Αυτό επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ο ΜΔΤ παρέχει έναν σύνδεσμο προς την αρχική σελίδα από κάθε εσωτερική σελίδα του (Σύνδεσμος «Home» στην πάνω αριστερή γωνία κάθε σελίδας).
- Ο ΜΔΤ παρέχει τη δυνατότητα επιστροφής σε προηγούμενα σημεία μέσω του κουμπιού «Πίσω» του φυλλομετρητή. Μερικές φορές βέβαια, χρειάζεται να πατήσεις πολλές φορές το κουμπί «Πίσω» για να λειτουργήσει.
- Ο ΜΔΤ παρέχει τη δυνατότητα επιστροφής σε προηγούμενα σημεία μέσω του αντίστοιχων συνδέσμων στα δεξιά της σελίδας π.χ. «Back to: About the Gallery».
- Ο ΜΔΤ αποφεύγει την οριζόντια κύλιση.

- Οι μεγάλες σελίδες του ΜΔΤ, που συνήθως δεν υπάρχουν, παρέχουν μενού από «page jumps» που οδηγούν σε συγκεκριμένα τμήματα της σελίδας.
- Χρήση του συνδέσμου «Τορ», για μεγάλης έκτασης σελίδες, όπου βοηθούν τον χρήστη να αποφύγει την κύλιση και να βρεθεί κατευθείαν στην αρχή της εκάστοτε σελίδας.
- Πολλές από τις λέξεις μέσα σε ένα κείμενο, λειτουργούν και ως σύνδεσμοι και ξεχωρίζουν έχοντας χρώμα γαλάζιο. Αυτό βοηθάει στην πλοήγηση του χρήστη.

3.2.2.6. Αναζήτηση

Ο ΜΔΤ του SAAM παρέχει μια ενσωματωμένη μηχανή αναζήτησης, η παρουσία της οποίας αποτελεί θεμελιώδες συστατικό λόγω του μεγάλου όγκου των περιεχομένων του. Η λειτουργία της αναζήτησης είναι άμεσα διαθέσιμη στο χρήστη από κάθε σελίδα του ΜΔΤ και συγκεκριμένα τοποθετείται στο επάνω δεξί μέρος της εκάστοτε σελίδας.

Επίσης, ο ΜΔΤ υποστηρίζει διάφορους τύπους αναζήτησης, οι οποίοι είναι:

- Βασική αναζήτηση: Αναζήτηση πληροφορίας λέξεων-κλειδιών ή συμβολοσειρών σε όλο τον ΜΔΤ μέσα από την μπάρα αναζήτησης στην αρχική σελίδα
- Προηγμένη αναζήτηση: Αναζήτηση πληροφορίας με εφαρμογή διαδοχικών φίλτρων για παραμετροποίηση των κριτηρίων αναζήτησης με βάση τις προτιμήσεις του εκάστοτε χρήστη. Η προηγμένη αναζήτηση αφορά στην αναζήτηση καλλιτεχνών ή στην αναζήτηση έργων τέχνης.
- Αλφαβητικό ευρετήριο με το όνομα του καλλιτέχνη.
- Θεματικό ευρετήριο.
- Ευρετήριο με βάση τον τύπο των αντικειμένων, πχ. Κολλάζ, πίνακες ζωγραφικής, Φωτογραφία κλπ.

Search Collection and Biographies

Results per page: 10 ▾

Search Collection

Limit search to:

Artworks with image

Artworks on view

Artist Name

Artwork Title

Keyword

Select Artwork Type

Accession Number

Find Artwork

[Artwork search tips](#)

Search Biographies

Limit search to:

Artists with portraits

Artists with biographies

Artist Name or Name of Firm:
 (e.g. Benton, Thomas Hart)
 (e.g. Christo)
 (e.g. Gemini G.E.L.)
 (e.g. Lakeside Studio Editions)
 (e.g. Georgia O'Keeffe)

Artist Name or Name of Firm

Find Artist

[Artist search tips](#)

Εικόνα 3.19. Φόρμες αναζήτησης στον ΜΔΤ του SAAM

Επιπλέον, ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση και βοήθεια σχετικά με τον τρόπο χρήσης της μηχανής αναζήτησης. Η πληροφορία αυτή δίνεται μέσω των αντίστοιχων συνδέσμων κάτω από τις φόρμες αναζήτησης π.χ. «Artwork search tips», «Artist search tips». Ένα αρνητικό γεγονός που παρατηρήθηκε είναι πως τα ευρετήρια εμφανίζονται δεξιά από τις φόρμες αναζήτησης, αλλά κάτω από τα διαφημιστικά παράθυρα. Επομένως, αν ο χρήστης δεν κυλίσει κάτω από τις φόρμες αναζήτησης δεν θα μπορέσει να δει τα ευρετήρια.

Τα αποτελέσματα της αναζήτησης καθίστανται κατανοητά και σαφή στους χρήστες. Αυτό επιτυγχάνεται με την παροχή περιγραφικών τίτλων στις διευθύνσεις των σελίδων των αποτελεσμάτων που προσδιορίζουν τη σημασία τους. Επίσης, τα αποτελέσματα εμφανίζονται με την εικόνα του αντικειμένου δεξιά και την κάρτα μεταδεδομένων της αριστερά. Σε κάποια σενάρια αναζήτησης που πραγματοποιήθηκαν φαίνεται πως δεν έχουν ψηφιοποιηθεί όλα τα αντικείμενα, αφού πολλά από τα αποτελέσματα δεν εμφανίζουν κάποια εικόνα.

3.2.2.7. Ενημέρωση και συντήρηση

Ο ΜΔΤ του SAAM διατηρεί το περιεχόμενό του με περιοδικές ενημερώσεις και παράλληλα ενημερώνει το χρήστη για νέο και επίκαιρο περιεχόμενο. Η κατεύθυνση που ακολουθείται είναι η παροχή μιας ξεχωριστής ενότητας που φέρει τον τίτλο «Calendar» μέσω ενός συνδέσμου από την κύρια μπάρα μενού. Η παρουσίαση των νέων γίνεται χρονολογικά. Ο χρήστης μπορεί να εγγραφεί στο ημερολόγιο και να ειδοποιείται με διάφορους τρόπους. Είτε μέσω email, μέσω RSS, μέσω ενός είδους προγράμματος (iCALL) το οποίο εγκαθιστάς στον Η/Υ κλπ.

Time	Event	Location
11:30am	Food in Art Family Day	American Art Museum
11:30am	Scavenger Hunt: Luce Foundation Center for American Art	American Art Museum
12pm	Art a la Cart	American Art Museum
12:30pm	Highlights of the American Art Museum	American Art Museum
1pm	Highlights Tour	Renwick Gallery
1:30pm	Art + Coffee: Luce Foundation Center for American	American Art Museum

Εικόνα 3.20. «Ημερολόγιο» του ΜΔΤ του SAAM

Επίσης, ο ΜΔΤ αποφεύγει την παρουσίαση της απαρχαιωμένης πληροφορίας. Η πληροφορία αυτή κυρίως αφορά στα τμήματα «Current exhibitions» και «New acquisitions».

3.2.2.8. Προσβασιμότητα

Ο ΜΔΤ του SAAM έχει κατασκευαστεί για διάφορους τύπους φυλλομετρητών (Internet Explorer, Mozilla Firefox, Netscape). Επιπλέον, η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ΜΔΤ γίνεται ανεξαρτήτως συσκευής (μέσω του ποντικιού και μέσω πληκτρολογίου). Επίσης, το σύνολο των εικόνων του ΜΔΤ συνοδεύεται από εναλλακτικά ισοδύναμα κειμένου. Η χρήση των εναλλακτικών ισοδύναμων κειμένου για κάθε περιεχόμενο που δεν είναι κείμενο (εικόνες, εικονίδια, φωτογραφίες, ήχος κλπ.) καθιστά το περιεχόμενο προσβάσιμο ακόμη και από τα άτομα με προβλήματα όρασης.

Πρόσθετα, ο ΜΔΤ παρέχει τη δυνατότητα αλλαγής του μεγέθους της γραμματοσειράς, ανάλογα με τις προτιμήσεις του εκάστοτε χρήστη. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μέσω των συνδέσμων «Larger type» και «Smaller type» που εμφανίζονται στο πάνω δεξιό μέρος κάθε σελίδας του ΜΔΤ.

3.2.2.9. Πολυγλωσσία

Ο ΜΔΤ φαίνεται να μην είναι μεταφρασμένος σε κάποια άλλη γλώσσα εκτός από τα αγγλικά. Το γεγονός αυτό δίνει μία αρνητική αίσθηση για τον ΜΔΤ αλλά και για το μουσείο, διότι βρίσκεται σε μία περιοχή που υπάρχει μεγάλη διαφορετικότητα ανάμεσα στους κατοίκους.

3.2.2.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

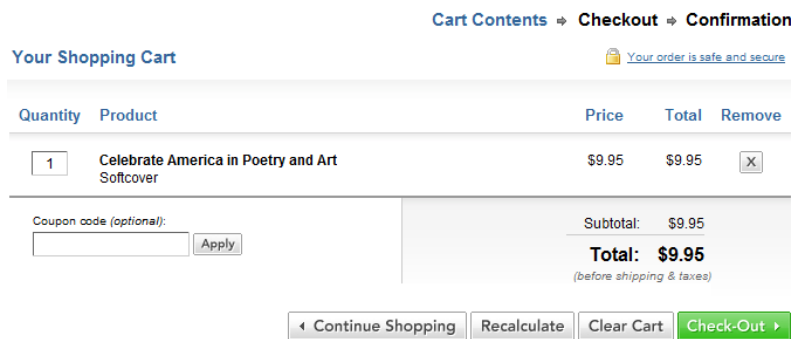
Ο ΜΔΤ του SAAM, εκτός από την παρουσίαση των εκθεμάτων του, προσφέρει στους χρήστες υπηρεσίες που αυξάνουν την αξία του. Στις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας συμπεριλαμβάνονται:

- «Ηλεκτρονικό Κατάστημα». Η υπηρεσία αυτή παρέχεται μέσω του συνδέσμου «Shop online» και η πλοήγηση στο σύνολο των αντικειμένων μπορεί να γίνει ανά θεματική κατηγορία.

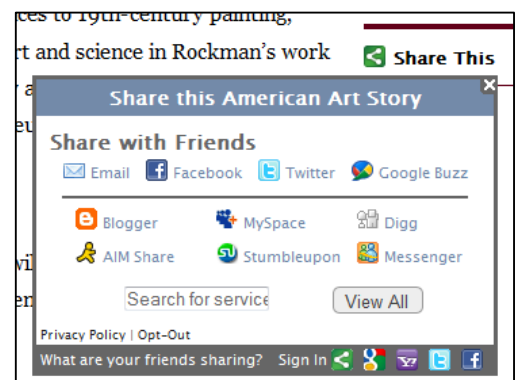
Εικόνα 3.21. «Ηλεκτρονικό Κατάστημα» στον ΜΔΤ του SAAM

- «Ηλεκτρονικό καλάθι αγορών».

Εικόνα 3.22. «Ηλεκτρονικό Καλάθι Αγορών» στον ΜΔΤ του SAAM

- Ιστολόγιο. Το ιστολόγιο του ΜΔΤ ονομάζεται «Eye Level» και έχει βραβευθεί από την Yahoo και άλλες εταιρίες. Ο χρήστης μπορεί να συμμετέχει σχολιάζοντας στις δημοσιεύσεις. Επίσης, μπορεί να αναζητήσει στο θεματικό ευρετήριο του blog για προηγούμενες δημοσιεύσεις.
- Νέες Τεχνολογίες Επικοινωνίας και Διαμοιρασμού. Ο χρήστης μπορεί να χρησιμοποιήσει διάφορους λογαριασμούς του για να διαμοιραστεί αντικείμενα που τον εντυπωσίασαν κατά τη διάρκεια της πλοήγησης του στον ΜΔΤ (Share). Επίσης, κάποια τηλέφωνα που παρέχονται στον ΜΔΤ, εμφανίζονται σε μορφή Skype, έτσι ώστε να μπορεί ο χρήστης την ίδια στιγμή να πραγματοποιήσει κλήση.

Εικόνα 3.23. Τεχνολογίες Web 2.0. στον ΜΔΤ του SAAM

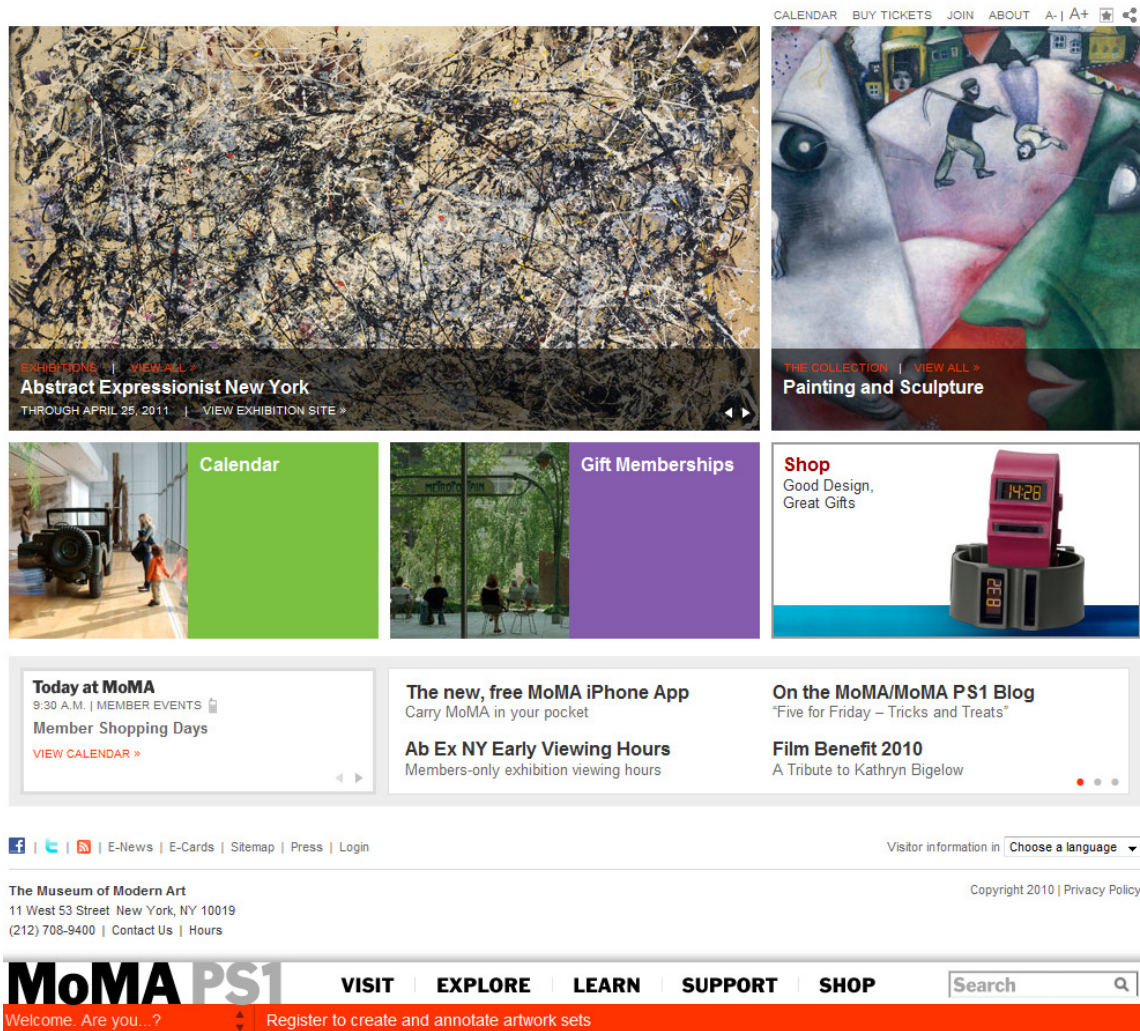
3.2.2.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία

Μέσα στον ΜΔΤ του SAAM, ο χρήστης μπορεί να διευρύνει τους ορίζοντες του όσον αφορά στην τέχνη, συνδυάζοντας την πληθώρα πληροφοριών που παρέχονται. Κάποια έξτρα εκπαιδευτικά εργαλεία μπορεί ο χρήστης να τα βρει μέσα στον σύνδεσμο «Multimedia» και αυτά είναι:

- **Picturing the 1930s.** Το εργαλείο αυτό δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη να περιηγηθεί σε οχτώ εκθέσεις που χρονολογούνται στο 1930 που περιέχουν πίνακες ζωγραφικής, φωτογραφίες ήχο και βίντεο μέσω εικονικής πραγματικότητας. Μέσα στην εικονική πραγματικότητα ο χρήστης συναντάει πραγματικούς ανθρώπους και κάνοντας κλικ επάνω στους χαρακτήρες, ακούει να μιλάνε. Ο χρήστης μπορεί, με βάση τις οδηγίες που του παρέχονται, να δημιουργήσει τη δική του ταινία σε τύπου δεκαετίας του 30! Το εργαλείο απαιτεί εγκατάσταση flash plugin. Επίσης, για κάθε αντικείμενο της κάθε έκθεσης, δίνεται η σελίδα του στον ΜΔΤ μέσω ενός αναδυόμενου παραθύρου. Ο χρήστης μπορεί να κάνει και ζουμ στα αντικείμενα.
- Ανά διαστήματα ο ΜΔΤ δημιουργεί παιχνίδια τύπου μυστηρίου, γρίφου και κυνήγι απαντήσεων, διεκπεραίωση αποστολών. Το καινούριο ψηφιακό παιχνίδι που προσφέρει είναι το «Pheon», στο οποίο μπορεί ο χρήστης να συμμετάσχει και μέσω Facebook. Η αποστολή που έχει ο παίχτης είναι να επαναφέρει την ισορροπία στον ψηφιακό κόσμο «Terra Tectus». Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ο παίχτης ολοκληρώνει αποστολές που έχουν σχέση με τις συλλογές του μουσείου, κατασκευάζει αντικείμενα, ανακαλύπτει και αρχειοθετεί.

3.2.3. The museum of Modern Art (Νέα Υόρκη)

Όνομα κόμβου: The Museum of Modern Art
URL: <http://www.moma.org>
Στοιχεία επικοινωνίας: info@moma.org

Εικόνα 3.24. «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του MoMA

3.2.3.1. Εισαγωγή

Το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης (Museum of Modern Art ή MoMA) είναι ένα μουσείο σύγχρονης τέχνης που βρίσκεται στην περιοχή του Μανχάταν. Θεωρείται πως κατέχει σήμερα μία από τις σημαντικότερες συλλογές έργων μοντέρνας τέχνης στον κόσμο με έργα των σπουδαιότερων σύγχρονων καλλιτεχνών όπως τους Πάμπλο Πικάσσο, Ανρί Ματίς, Βίνσεντ βαν Γκογκ, Σεζάν, Νταλί ή Τζάκσον Πόλοκ.

Για πρώτη φορά λειτούργησε για το κοινό στις 7 Νοεμβρίου του 1929 ενώ τότε στεγαζόταν στο κτίριο Heckscher καταλαμβάνοντας συνολικά έξι αίθουσες. Δέκα χρόνια αργότερα, οι αρχιτέκτονες Philip L. Goodwin και Edward Durell Stone σχεδίασαν ένα κτίριο ειδικά για τις ανάγκες του μουσείου που αποτέλεσε και την πρώτη μόνιμη εστία του. Το 2002 ο αρχιτέκτονας Yoshio Taniguchi σχεδίασε το νεότερο κτίριο που στεγάζει σήμερα το μουσείο και το οποίο εγκαινιάστηκε στις 20 Νοεμβρίου του 2004. Στη σημερινή του μορφή, το μουσείο αποτελείται από έξι ορόφους και καταλαμβάνει συνολικά 58 000 m².

Η συλλογή του μουσείου περιλαμβάνει τους τομείς:

- Αρχιτεκτονική, Βιομηχανικός σχεδιασμός, Γραφικές Τέχνες
- Σχέδια ζωγραφικής
- Ταινίες και οπτικοακουστικό υλικό
- Ζωγραφική και Γλυπτική
- Φωτογραφία
- Εκτυπώσεις και εικονογραφημένα χειρόγραφα

3.2.3.2. Διαφάνεια

Το όνομα του ΜΔΤ (The Museum of Modern Art) είναι πλήρως αντιπροσωπευτικό της φύσης του. Πρόκειται για το δικτυακό τόπου του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης, σκοπός του οποίου είναι η παρουσίαση σύγχρονης τέχνης ανά τον κόσμο. Επίσης, το λογότυπο του ΜΔΤ αντανakλά τη φύση του. Εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και συγκεκριμένα τοποθετείται στην κάτω αριστερή γωνία της μπάρας του μενού, η οποία λειτουργεί ως ανεξάρτητο στατικό κομμάτι του ΜΔΤ και εμφανίζεται πάντα, όπου και αν βρίσκεται ο χρήστης.

Ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση για το μουσείο. Η πληροφόρηση αυτή δίνεται από τον σύνδεσμο «About», ο οποίος εμφανίζεται στην αρχική σελίδα και αφορά στα:

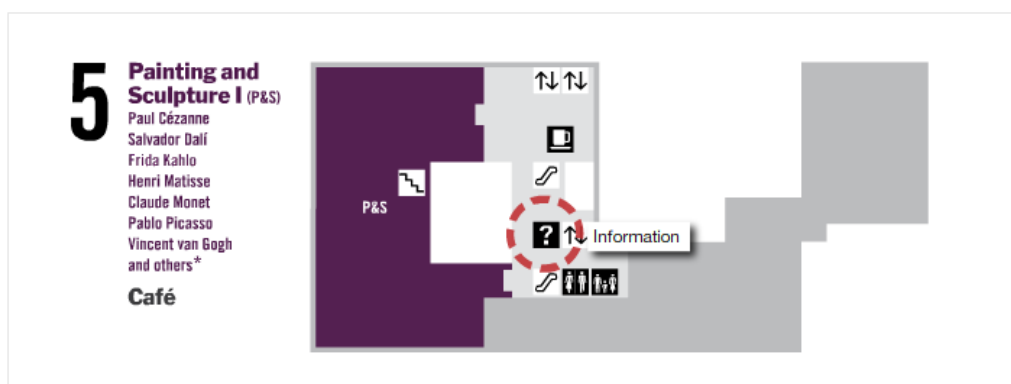
- Δήλωση αποστολής του Διευθυντή
- Ιστορία του μουσείου
- Τμήματα του μουσείου και στοιχεία επικοινωνίας

- Διοικητικό Συμβούλιο του μουσείου
- Ανακοινώσεις τύπου του μουσείου
- Ευκαιρίες απασχόλησης του μουσείου
- Εθελοντισμός κλπ.
- ενημερώνει το χρήστη για τους υπεύθυνους κατασκευής και συντήρησής του.

Από την αρχική σελίδα, ο χρήστης μπορεί να δει τα σημαντικότερα τμήματα του ΜΔΤ όπως Εκθέσεις, Συλλογή, online shop, Ημερολόγιο κλπ. Για κάθε τμήμα εμφανίζει σε εικόνα τα σημαντικότερα αντικείμενα σε τύπου slides.

Επιπλέον, ο ΜΔΤ παρέχει πληροφορίες χρήσιμες για τη φυσική επίσκεψη στους χώρους του μουσείου. Οι πληροφορίες αυτές αφορούν στις ώρες λειτουργίας, στους τρόπους πρόσβασης στο μουσείο, στην πρόσβαση στο μουσείο από άτομα με ειδικές ανάγκες, σε ειδικά προγράμματα και υπηρεσίες που μπορούν να παρακολουθήσουν, σε προσφορές ξενοδοχείων κλπ. και παρουσιάζονται στην ενότητα «Visit», η οποία παρέχεται στην κύρια μπάρα του μενού.

Ο χρήστης μπορεί να δει τους χάρτες των ορόφων μέσω της διαδρομής «Visit/ At the museum», μέσω ενός εργαλείου που απαιτεί flash plugin. Επιπλέον, ο χρήστης μπορεί να αποθηκεύσει τους χάρτες των ορόφων σε μορφή pdf.

View floor: **T1** **M/T2** **1** **2** **3** **4** **5** **6** **All**

Εικόνα 3.25. «Χάρτης Εσωτερικών Χώρων» στον ΜΔΤ του MoMA

Επίσης, σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ εμφανίζονται κάτω αριστερά, οι πληροφορίες του Μουσείου (διεύθυνση, τηλέφωνο κλπ.) τα οποία λειτουργούν ως υπερσύνδεσμοι. Έτσι λοιπόν, αν ο χρήστης επιλέξει με τον κέρσορα τη διεύθυνση του Μουσείου, θα εμφανιστεί ο χάρτης (google map) όπου φαίνεται η τοποθεσία του Μουσείου. Ακόμα,

δίνει πληροφορίες για τον τρόπο που μπορεί κανείς να φτάσει στο κτήριο, μέσω κάποιων καρτελών «subway», «airport», «bus» κλπ. (μετρό, αεροδρόμιο, λεωφορείο).

3.2.3.3. Παρουσίαση Περιεχομένου

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από απλότητα. Οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες είναι σαφείς και εύκολα κατανοητές στο χρήστη. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί απλή γλώσσα, κατανοητές επικεφαλίδες, αποφεύγει σύνθετες δομές προτάσεων και τεχνική ορολογία ή μη οικείες εκφράσεις.

Τα ψηφιακά αντικείμενα υποστηρίζονται από πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν κυρίως στην προέλευση των αντικειμένων, στις διαστάσεις και το υλικό από το οποίο είναι κατασκευασμένα, στο όνομα του δημιουργού, στη χρονική περίοδο στην οποία αφορούν κλπ. Επίσης η σχέση μεταξύ των αντικειμένων και των πρόσθετων πληροφοριών είναι σαφής στον τελικό χρήστη.

Πρόσθετα, ο ΜΔΤ καθιστά δυνατή την απόκτηση νέων γνώσεων στο θεματικό αντικείμενο του μουσείου και επιτρέπει τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο ΜΔΤ παρέχει ένα online κατάλογο που καλείται «DADATABASE». Ο online κατάλογος περιλαμβάνει εγγραφές για το σύνολο του υλικού της Βιβλιοθήκης, περιλαμβανομένων βιβλίων, περιοδικών τίτλων, καταλόγων εκθέσεων καθώς επίσης, εγγραφές από επιλεγμένο υλικό των Αρχείων και των Κέντρων Έρευνας του Μουσείου. Η δυνατότητα αυτή δίνεται μέσω του συνδέσμου «DADATABASE» κάτω από την ενότητα «Research Resources/ Library».

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ οργανώνεται ιεραρχικά με την αρχική σελίδα στην κορυφή της ιεραρχίας. Η αρχική σελίδα δίνει ενδείξεις σχετικά με την οργάνωση του ΜΔΤ, του περιεχομένου του και των συστημάτων πλοήγησης που είναι διαθέσιμα. Μέσα σε αυτή την ιεραρχική διάταξη της πληροφορίας υπάρχουν σύνδεσμοι προς ομάδες

Εικόνα 3.26. «DADATABASE Online»: Βάση Δεδομένων της βιβλιοθήκης του ΜΟΜΑ

πληροφορίας που μπορούν να βοηθήσουν τους χρήστες στην πλοήγησή τους στη δομή του ΜΔΤ.

Η ομαδοποίηση της πληροφορίας γίνεται σε θεματικές ενότητες, οι οποίες φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 3.3. Δομή του ΜΔΤ του MoMA

Visit	Plan your visit/ Calendar/ exhibition schedule/ Film schedule/ Visitor with disabilities/ Visit MoMA PS1/ Buy tickets/
Explore	Exhibitions/ Film/ The collection/ Publications/ Multimedia/ Blog/ Mobile/ Online Communities/ Most viewed
Learn	Lecturers & events/ Courses & internships/ Group visits/ Kids & families/ Teens/ K-12 teachers/ Community organizations/ International programs/ research resources/ Visitors with disabilities
Support	Membership/ Support the Museum/ Join today/ Renew your membership/ Gift memberships/ Donate online
Shop	Buy tickets/ Store locations/ Shop online now

Κάθε μια από τις ενότητες αυτές ομαδοποιείται θεματικά, επιτρέποντας με αυτό τον τρόπο την περιγραφή των περιεχομένων από το γενικό προς το ειδικό.

Τα κριτήρια ομαδοποίησης και οι σημασιολογικές σχέσεις μεταξύ των στοιχείων μιας ομάδας είναι εμφανή στους τελικούς χρήστες. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο ΜΔΤ κάνει χρήση των παρακάτω τεχνικών:

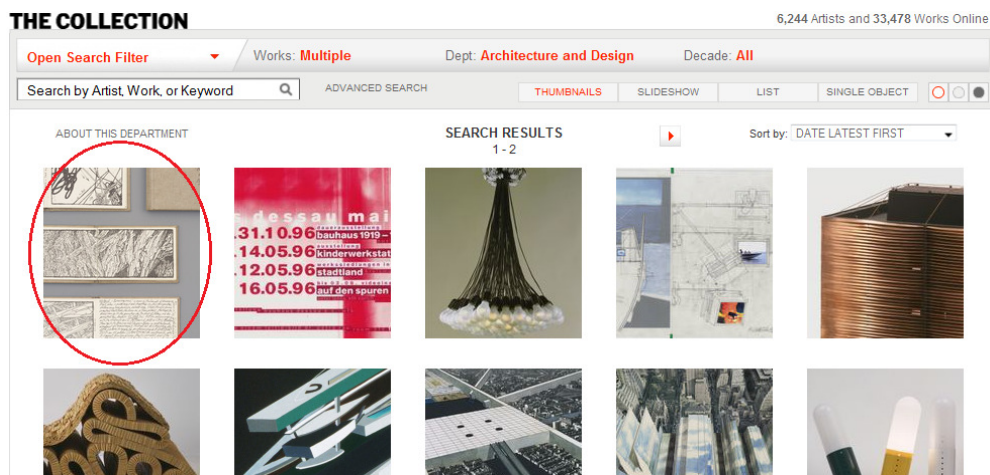
- Χρησιμοποιεί οπτικές ενδείξεις για τη διαφοροποίηση του περιεχομένου, όπως διαφορετικά χρωματικά υπόβαθρα στους βασικούς κόμβους των σελίδων και διαφορετικά γραφικά. Πχ. η ενότητα «Visit» έχει πράσινες αποχρώσεις, ενώ η ενότητα «Learn» έχει κόκκινες αποχρώσεις κλπ.

Η παρουσίαση στο σύνολο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία και συνέπεια. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ του MoMA χρησιμοποιεί ίδιες συμβάσεις και κανόνες κατά μήκος διαφορετικών σελίδων οι οποίες αφορούν στην τοποθέτηση και το στυλ των στοιχείων πλοήγησης, στη χρήση των χρωμάτων, στο στυλ των επικεφαλίδων και των γραφικών, στη δομή και το διάγραμμα των σελίδων κλπ.

Επίσης υπάρχει επαρκής αντίθεση μεταξύ των κειμένων και του χρωματικού υποβάθρου. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση μαύρου χρώματος για τα κείμενα σε άσπρο φόντο.

Επιπλέον, χαρακτηρίζεται από ποιότητα στην τυπογραφία των κειμένων. Τα κείμενα του ΜΔΤ αποφεύγουν τη χρήση της κεφαλαίας γραφής, της υπογράμμισης και της πλάγιας γραφής. Το σύνολο των κειμένων εμφανίζεται στην αριστερή πλευρά του κάθε αντικειμένου, καθιστώντας το περιεχόμενο όσο το δυνατό περισσότερο ευανάγνωστο.

Τα αντικείμενα των συλλογών παρουσιάζονται σε ένα υπερσύγχρονο σχεδιαστικό περιβάλλον (βλ. εικ. 3.27), παρέχοντας ταυτόχρονα στον χρήστη την επέκταση της μπάρας αναζήτησης, την επιλογή της σύνθετης αναζήτησης, την αλλαγή στον τρόπο παρουσίασης των αντικειμένων (thumbnails, slides, λίστα, μεμονωμένο αντικείμενο), την αλλαγή του χρώματος στο φόντο πίσω από τα αντικείμενα, αλλαγή του αριθμού των αντικειμένων που εμφανίζονται ανά σελίδα, αλλαγή της ταξινόμησης τους (αλφαβητικά κατά τίτλο, καλλιτέχνη, χρονολογία κλπ.) και έναν σύνδεσμο για κάθε αντικείμενο που μπορεί να εμφανίσει άλλα σχετικά με αυτό αντικείμενα. Επίσης, μπορεί να εμφανίζει σχετικό υλικό από το τμήμα «Multimedia» του ΜΔΤ (βίντεο, ηχογραφήσεις κλπ.).

Εικόνα 3.27. Τρόπος παρουσίασης αντικειμένων στον ΜΔΤ του MoMA

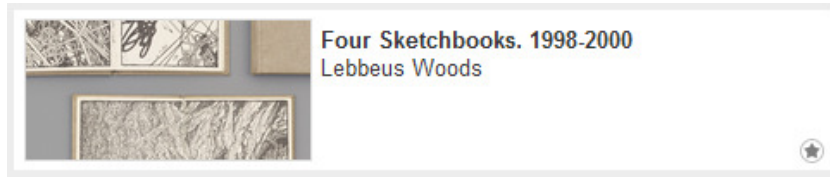
Οι online εκθέσεις, παρουσιάζονται σαν ένα ξεχωριστό ιστότοπο, σε slideshow. Πολλές από τις τρέχοντες εκθέσεις, βέβαια, δεν έχουν πλούσιο ψηφιακό υλικό, παρά μόνο την περιγραφή και ενδεικτική φωτογραφία ενός τεκμηρίου.

3.2.3.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού

Ο ΜΔΤ του MoMA παρέχει κάθε εικόνα εκθέματος σε διάφορες εκδόσεις:

- Έκδοση thumbnail. Η μικρής ανάλυσης εικόνα των αντικειμένων εμφανίζεται σε δύο είδη. Το πρώτο είδος (βλ. εικ. 3.27) έχει τετράγωνο σχήμα και είναι ο τρόπος

επιλογής εμφάνισης «Thumbnail» και το δεύτερο έχει μικρό ορθογώνιο σχήμα και είναι ο τρόπος επιλογής εμφάνισης σε λίστα (Βλ. εικ. 3.28.). Στα thumbnails δεν εμφανίζεται ολόκληρη η εικόνα, παρά μόνο ένα μέρος της.

Εικόνα 3.28α. Επιλογή εμφάνισης αντικειμένων σε λίστα

- Μια έκδοση καλύτερης ποιότητας της εικόνας. Η έκδοση αυτή παρέχεται μέσω συνδέσμου από την έκδοση thumbnail της εικόνας και είναι υψηλότερης ανάλυσης και μεγαλύτερων διαστάσεων. Σε αυτή την έκδοση, παρέχονται και οι λεπτομερείς πληροφορίες για το αντικείμενο.

Ο χρήστης μπορεί με το εργαλείο μεγέθυνσης «Zoom», να παρατηρήσει από πολύ κοντά κάποια έργα. Για κάθε έργο που παρέχεται αυτό το εργαλείο, εμφανίζεται κάτω από την εικόνα του ο σύνδεσμος «Zoom». Ο χρήστης μπορεί να πλοηγηθεί μέσα στην εικόνα, μόλις το βελάκι μεταμορφωθεί σε «χεράκι». Επίσης, ο χρήστης μπορεί να μεγεθύνει το περιβάλλον του εργαλείου σε ολόκληρη την οθόνη του Η/Υ.

Εικόνα 3.28β. «Εργαλείο Μεγέθυνσης» στον ΜΔΤ του ΜοΜΑ

Επιπλέον, οι εικόνες που προβάλλονται στο δικτυακό κόμβο είναι σε μορφή JPEG.

Ο ΜΔΤ του ΜοΜΑ διαθέτει μια πληθώρα πολυμεσικού υλικού στους χρήστες στο μενού «Multimedia». Περιέχει βίντεο από παλαιότερες και τωρινές εκθέσεις και δράματα του μουσείου, ηχογραφήσεις, trailers από ταινίες (το τελευταίο δεν έχει εμπλουτιστεί ακόμη). Το υλικό χωρίζεται σε ενήλικους, σε ανήλικους και έφηβους. Κάποια βίντεο μπορεί ο χρήστης να τα αποθηκεύσει σε μορφή mp3.

Τέλος, μπορεί ο χρήστης να επισκεφτεί τη σελίδα του ΜΔΤ στο YouTube (ΜοΜα Videos, 2011), όπου μπορεί να παρακολουθήσει περισσότερα βίντεο () για την τέχνη και τις συλλογές του μουσείου¹.

3.2.3.5. Πλοήγηση

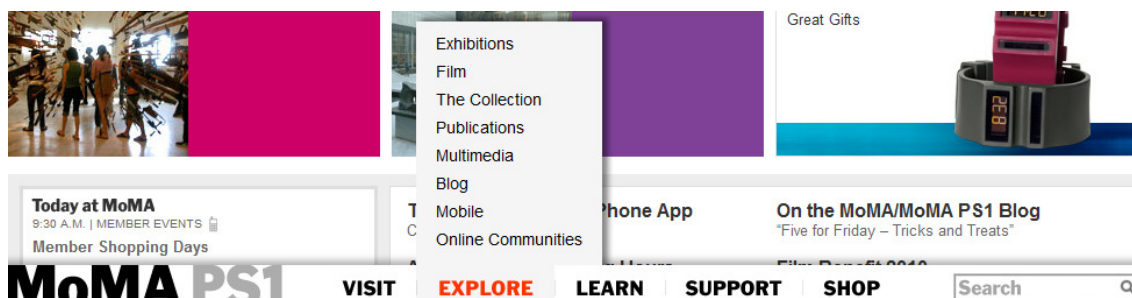

Εικόνα 3.29. «Μπάρα Πλοήγησης» του ΜΔΤ του ΜοΜα

Ο ΜΔΤ του ΜοΜα οργανώνεται σε μια ιεραρχική δομή, που περιλαμβάνει ένα αριθμό από επίπεδα. Η πρόσβαση του τελικού χρήστη στο πληροφοριακό υλικό του ΜΔΤ μπορεί μέσω του συστήματος κύριας πλοήγησης.

Το περιεχόμενο της μπάρας κύριας πλοήγησης αποτελείται από πέντε στοιχεία και κάθε στοιχείο έχει ένα όνομα ξεκάθαρο σε νόημα.

Επιπλέον, η μπάρα κύριας πλοήγησης είναι άμεσα ορατή στο χρήστη. Η μπάρα κύριας πλοήγησης τοποθετείται στο κάτω μέρος της σελίδας και είναι σαφής ο διαχωρισμός με το κυρίως περιεχόμενο. Επίσης εμφανίζεται στην ίδια θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ, έχει την ίδια γραφική εμφάνιση κατά μήκος όλων των σελίδων και είναι στατική, δηλαδή δεν μετακινείται κατά την κύλιση σε μία σελίδα. Προκειμένου οι χρήστες να μπορούν να προσανατολιστούν στο περιεχόμενο κάθε ενότητας στις οποίες οδηγούν οι σύνδεσμοι της μπάρας κύριας πλοήγησης, ο ΜΔΤ παρέχει και συστήματα δευτερεύουσας πλοήγησης που ουσιαστικά αποτελούνται από μια λίστα θεμάτων στα οποία διαιρείται η εκάστοτε ενότητα. Οι μπάρες δευτερεύουσας πλοήγησης εμφανίζονται για καθεμία από τις πέντε ενότητες τοποθετώντας απλά το ποντίκι επάνω τους.

Εικόνα 3.30. Θεματικές υποενότητες του ΜΔΤ του ΜοΜα

¹ Τα βίντεο φτάνουν τα διακόσια εξήντα-πέντε σε αριθμό και η σελίδα εμφανίζει δωδεκάμισι χιλιάδες περίπου εγγεγραμμένους χρήστες.

Επιπλέον, ο ΜΔΤ επιτρέπει στο χρήστη να προσδιορίσει την τρέχουσα θέση του. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο ΜΔΤ κάνει χρήση των παρακάτω τεχνικών:

- Χρήση περιγραφικού τίτλου σε κάθε σελίδα του.
- Ένδειξη του μονοπατιού από την αρχική σελίδα μέχρι την τρέχουσα σελίδα. Το μονοπάτι τοποθετείται στο πάνω μέρος κάθε σελίδας. Τα στοιχεία του μονοπατιού είναι ενεργοί σύνδεσμοι, που προσφέρουν άμεση πρόσβαση στις συγκεκριμένες ενότητες και τμήματα του ΜΔΤ.
- Παρέχει έναν σύνδεσμο προς την αρχική σελίδα από κάθε εσωτερική σελίδα του. Τη λειτουργία αυτή επιτελεί ο σύνδεσμος «Home» στο μονοπάτι του χρήστη καθώς επίσης το λογότυπο του ΜΔΤ. Το λογότυπο εμφανίζεται παντού στον ΜΔΤ, ακόμα και στα ξεχωριστά sites των εκθέσεων (βλ. 3.2.3.2).
- Παρέχει τη δυνατότητα επιστροφής σε προηγούμενα σημεία μέσω του κουμπιού Πίσω – Back του φυλλομετρητή.
- Αποφεύγει την οριζόντια κύλιση για τις περισσότερες σελίδες του.
- Παρέχει έναν σύνδεσμο προς το «Χάρτη Πλοήγησης» από κάθε σελίδα του, μέσα στον οποίον κάθε τι που αναγράφεται λειτουργεί και ως σύνδεσμος. Βέβαια, το εργαλείο sitemap, είναι μεγάλο σε έκταση, οπότε και η σελίδα είναι μεγάλη και θέλει κύλιση. Επίσης δεν υπάρχουν page-jumps γι' αυτήν την σελίδα.
- Οι μεγάλες σελίδες του ΜΔΤ παρέχουν μενού από «page-jumps» που οδηγούν σε συγκεκριμένα τμήματα της σελίδας.. Παρ' όλ' αυτά ο χρήστης δεν μπορεί να αποφύγει την κύλιση διότι, αν πχ. ένας χρήστης επιλέξει page-jump για το τελευταίο μέρος μίας σελίδας μεγάλης σε έκταση, δεν υπάρχει κάποιο κουμπί «Top» που θα τον επαναφέρει στην αρχή της σελίδας, αλλά ούτε και εμφανίζονται στο πλάι της σελίδας τα μέρη στα οποία χωρίζεται.

HOME > VISIT > CALENDAR > FILMS >
FILM EXHIBITIONS

Εικόνα 3.31. «Μονοπάτι Χρήστη» στον ΜΔΤ του MoMA

Quick links to the different areas on MoMA.org

• [Home](#) • [Visit](#) • [Explore](#) • [Learn](#) • [Support](#)

Home
Visit

Plan Your Visit

Hours and Admission
Admissions and Ticketing
Buy Tickets
Film Ticketing
Getting Here

Map and Directions
Parking

At the Museum

Floorplan and Visitor Guides

Εικόνα 3.32. «Χάρτης Πλοήγησης» του ΜΔΤ του MoMA

- Τα στοιχεία στις καρτέλες μεταδεδομένων των αντικειμένων, λειτουργούν ως υπερσύνδεσμοι, έτσι ώστε να μπορεί ο χρήστης να μεταβεί σε ό, τι τον ενδιαφέρει περισσότερο.²

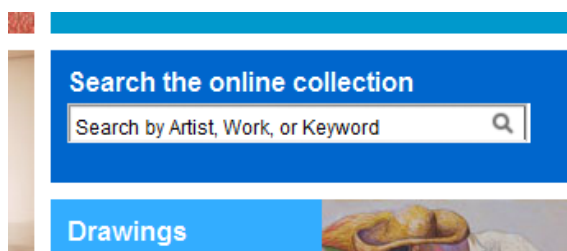
Τέλος, η πλοήγηση στο σύνολο των εκθεμάτων των συλλογών που παρουσιάζει ο ΜΔΤ είναι εύκολη. Αυτό επιτυγχάνεται με την παροχή συνδέσμων «Next» και «Previous» που επιτρέπουν την εύκολη μετάβαση σε μια προηγούμενη ή μια επόμενη εικόνα ή σύνολο εικόνων αντίστοιχα της εκάστοτε συλλογής.

3.2.3.6. Αναζήτηση

Ο ΜΔΤ του ΜοΜΑ παρέχει στο διάφορους τύπους αναζήτησης:

- Βασική αναζήτηση σε όλο τον ΜΔΤ. Αναζήτηση με χρήση λέξεων-κλειδιών που εμφανίζεται πάντα στο αρχικό μενού πλοήγησης όπου και αν βρίσκεται ο χρήστης (Βλ. εικ. 3.29).
- Αναζήτηση στην συλλογή. Η αναζήτηση στην συλλογή εμφανίζεται με πολλούς τρόπους:

- ο Ένας διακρίνεται στην αρχική σελίδα της συλλογής του μουσείου, όπου ξεχωρίζει μία μπάρα απλής αναζήτησης «Search the online collection».

Εικόνα 3.33α. «Μπάρα Αναζήτησης» στη συλλογή του ΜΔΤ του ΜοΜΑ

- ο Αφού επιλέξει ο χρήστης τον σύνδεσμο «Browse the online collection» από την αρχική σελίδα της συλλογής, του παρέχεται μία μπάρα αναζήτησης στο πάνω μέρος της σελίδας.
- Προηγμένη αναζήτηση. Η προηγμένη αναζήτηση εμφανίζεται επιλέγοντας τον σύνδεσμο «Advanced search», όπου δίνονται άμεσα οι οδηγίες στα αριστερά.

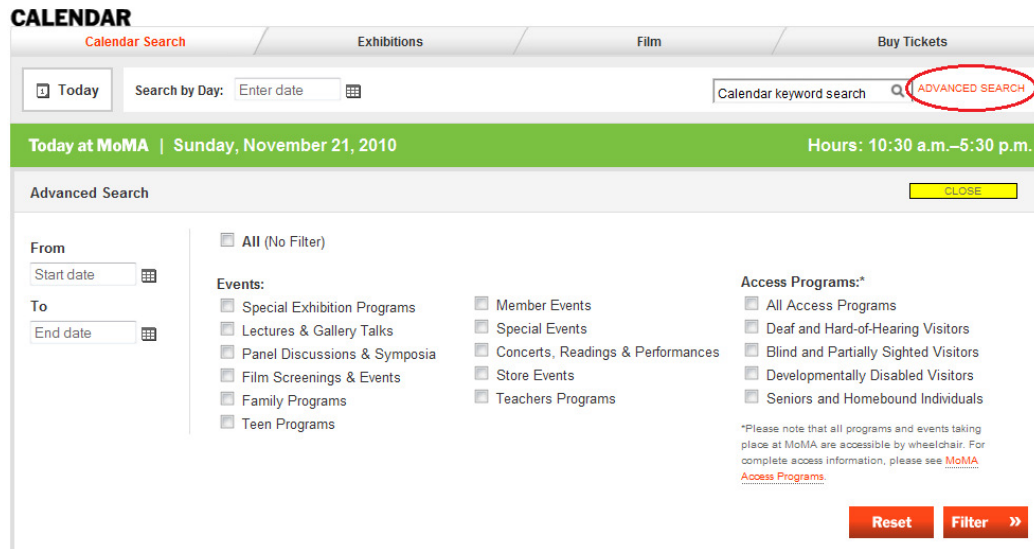
² Πολλές φορές ο απλός χρήστης δεν μπορεί να σκεφτεί λέξεις-κλειδιά για να πραγματοποιήσει μία αναζήτηση, διότι δεν ξέρει τι ψάχνει. Έτσι χρησιμοποιεί τα ευρητήρια. Όταν όμως περιηγείται στις συλλογές, μπορεί να χρησιμοποιήσει τους υπερσυνδέσμους των καρτελών μεταδεδομένων για να περιηγηθεί σε βάθος στις συλλογές και να επιλέξει θέματα που τον ενδιαφέρουν. Η λειτουργία των υπερσυνδέσμων μπορούν να κρατήσουν το ενδιαφέρον του χρήστη και μαζί με την ένδειξη μονοπατιού να τον διευκολύνουν στο μέγιστο βαθμό.

Εικόνα 3.33β. «Προηγμένη Αναζήτηση» στη συλλογή του ΜΔΤ του ΜοΜΑ

- Ευρετήρια. Ο ΜΔΤ παρέχει ένα αλφαβητικό ευρετήριο ονομάτων καλλιτεχνών (Browse Artist Index) και ένα αλφαβητικό ορολογίας της τέχνης (Browse Art Terms Index).
- Φίλτρα αποτελεσμάτων. Ο χρήστης μπορεί να φιλτράρει τα αποτελέσματά του, σε περιπτώσεις που είναι πάρα πολλά σε αριθμό, ανοίγοντας την καρτέλα «Open search filter» (βλ. εικ. 3.27). Πχ. εάν θέλουμε να περιορίσουμε τα αποτελέσματά μας μόνο σε ταινίες και φωτογραφία που έχουν μία ψηφιακή εικόνα στον ΜΔΤ, οι οποίες δημιουργήθηκαν τη δεκαετία του 1930, επιλέγουμε τα κατάλληλα φίλτρα και πατάμε «Search» (Εικ. 3.33γ)

Εικόνα 3.33γ. «Φίλτρα Αποτελεσμάτων Αναζήτησης» στον ΜΔΤ του ΜοΜΑ

- Ο ΜΔΤ παρέχει απλή και προηγμένη αναζήτηση στο ημερολόγιο. Η προηγμένη αναζήτηση εμφανίζεται σε μορφή καρτέλας, η οποία εμφανίζεται από την επιλογή «Advanced search», και περιέχει επιλογές φίλτρων των αποτελεσμάτων της αναζήτησης.

Εικόνα 3.336. Καρτέλα «Φίλτρα Αποτελεσμάτων Αναζήτησης» στο «Ημερολόγιο» του ΜΔΤ του ΜοΜΑ

- DADATABASE. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει μέσα στην βάση δεδομένων της Βιβλιοθήκης και των ερευνητικών κέντρων του ΜοΜΑ. Οι τρόποι αναζήτησης που διαθέτει είναι η απλή αναζήτηση, η σύνθετη αναζήτηση, αναζήτηση με βάση οποιοδήποτε στοιχείο που περιέχει η καρτέλα καταλογογράφησης του τεκμηρίου (συγγραφέας, τίτλος, θέμα, ISBN, αριθμός LC κλπ.) ή με βάση έτοιμων υπερσυνδέσμων πλοήγησης.

3.2.3.7. Ενημέρωση και συντήρηση

Ο ΜΔΤ του ΜοΜΑ διατηρεί το περιεχόμενό του με περιοδικές ενημερώσεις και παράλληλα ενημερώνει το χρήστη για νέο-επίκαιρο περιεχόμενο. Η κατεύθυνση που ακολουθείται είναι η παροχή μιας ξεχωριστής ενότητας που φέρει τον τίτλο «Calendar» μέσω ενός συνδέσμου από την αρχική σελίδα. Εκτός από τον σύνδεσμο «Calendar», στην αρχική σελίδα εμφανίζεται ένα παράθυρο με τίτλο «Today at the MoMA», όπου εμφανίζει το δρώμενο της ημέρας!

Ο ΜΔΤ παρέχει και έναν ακόμα σύνδεσμο από την αρχική σελίδα, τον «Press», ο οποίος οδηγεί τον χρήστη σε ένα ξεχωριστό ιστότοπο (<http://press.moma.org/>) το οποίο περιέχει δελτία τύπου, άρθρα και διάφορες άλλες δημοσιεύσεις σχετικά με το Μουσείο.

Επίσης, ο ΜΔΤ αποφεύγει την παρουσίαση της απαρχαιωμένης πληροφορίας. Η πληροφορία αυτή κυρίως αφορά στα τμήματα των συλλογών, όπου στην αρχική τους σελίδα εμφανίζεται η επιλογή «New acquisitions».

Το εργαλείο RSS, παρέχεται στον ΜΔΤ του MoMA.

Τέλος, ο ΜΔΤ παρέχει έναν σύνδεσμο σε κάθε σελίδα του, «E-news», όπου ο χρήστης μπορεί να εγγραφεί και να επιλέξει τα θέματα για τα οποία επιθυμεί να ενημερώνεται μέσω email.

3.2.3.8. Προσβασιμότητα

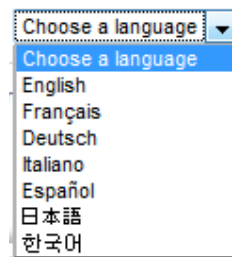
Ο ΜΔΤ του MoMA έχει κατασκευαστεί για δύο μόνο τύπους φυλλομετρητών (Internet Explorer, Mozilla), οπότε ένας χρήστης του Netscape navigator ή του Chrome, δεν θα μπορεί να έχει πρόσβαση. Ο ΜΔΤ έχει κατασκευαστεί για συνδέσεις 56.6Kbps dial-up σύνδεση στο διαδίκτυο. Παρ' όλ' αυτά κάποιες εφαρμογές δεν μπορούν να φορτώσουν γρήγορα οπότε δεν έχουν όλοι οι χρήστες πρόσβαση σε αυτές. Επιπλέον, η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ΜΔΤ γίνεται και μέσω κινητού, επιλέγοντας από την αρχική σελίδα τον σύνδεσμο «Mobile site» ή εγκαθιστώντας στην κινητή συσκευή την κατάλληλη εφαρμογή (mobile widget)³. Αυτές οι εφαρμογές βρίσκονται από την διαδρομή «Explore/ Mobile».

Επίσης, το σύνολο των εικόνων του ΜΔΤ συνοδεύεται από εναλλακτικά ισοδύναμα κειμένου. Η χρήση των εναλλακτικών ισοδύναμων κειμένου για κάθε περιεχόμενο που δεν είναι κείμενο (εικόνες, εικονίδια, φωτογραφίες, ήχος κλπ.) καθιστά το περιεχόμενο προσβάσιμο ακόμη και από τα άτομα με προβλήματα όρασης, καθώς μπορεί να αποτελέσει αναγνώσιμη έξοδο σε speech synthesizers και Braille displays.

Ο ΜΔΤ παρέχει σε άτομα με προβλήματα όρασης την δυνατότητα να μεγεθύνουν τα κείμενα που παρουσιάζονται.

3.2.3.9. Πολυγλωσσία

Ο ΜΔΤ του Μουσείου παρέχει το περιεχόμενό του σε Γαλλικά, Αγγλικά, Ιταλικά, Ισπανικά, Γερμανικά, Κινέζικα κλπ. Η μπάρα αλλαγής της γλώσσας εμφανίζεται όπου και αν είναι ο χρήστης στον ΜΔΤ. Μετά από έλεγχο στην γαλλική μετάφραση, απεδείχθη ότι είναι πλήρης σε όλα τα μέρη του (πχ. περιγραφή αντικειμένων, Χάρτης Πλοήγησης, Ηλεκτρονικό Κατάστημα κλπ.).

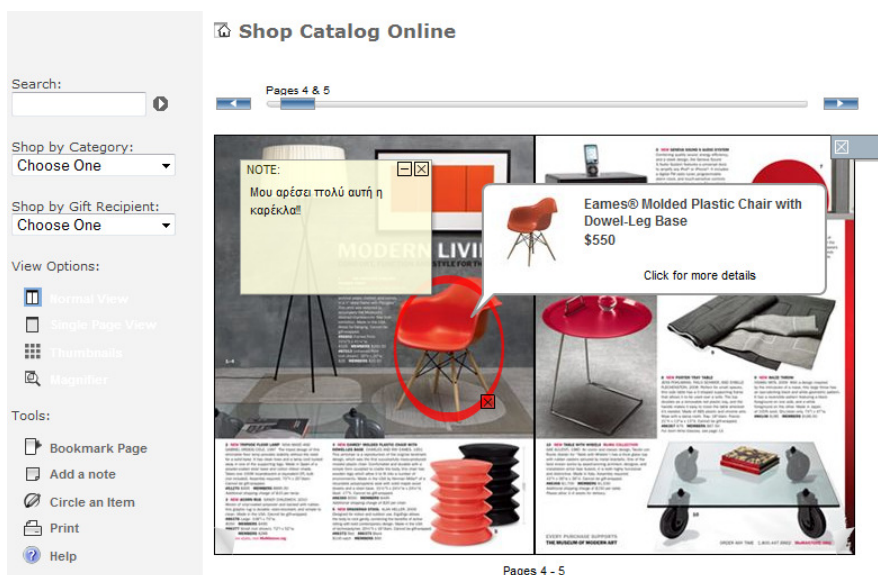
Εικόνα 3.34. «Μπάρα Αλλαγής Γλώσσας» του ΜΔΤ του MoMA

³ Οι περισσότεροι δικτυακοί τόποι, δεν παρέχουν μια εναλλακτική μορφή του ιστοτόπου τους για την εμφάνιση του σε κινητές συσκευές. Ένας τέτοιος εναλλακτικός σχεδιασμός, κάνει πιο εύκολη και γρήγορη την πλοήγηση του χρήστη όταν έχει πρόσβαση μέσω κινητής συσκευής.

3.2.3.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Ο ΜΔΤ του MoMA εκτός από την παρουσίαση των εκθεμάτων του, προσφέρει στους χρήστες υπηρεσίες που αυξάνουν την αξία του. Στις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας συμπεριλαμβάνονται:

- Shop. Η υπηρεσία αυτή παρέχεται μέσω του συνδέσμου «Shop» από την αρχική σελίδα του ΜΔΤ, ο οποίος οδηγεί σε ένα ξεχωριστό ιστότοπο (<http://www.momastore.org/>). Ο ιστότοπος παρέχει στον χρήστη διάφορες επιλογές αναζήτησης και πλοήγησης στα προϊόντα. Τα προϊόντα χωρίζονται θεματικά, ανά δημιουργό ή ανάλογα με την τιμή τους. Χαρακτηριστικό είναι η παροχή του online καταλόγου, ξεφυλλίζοντάς το ως περιοδικό. Επίσης, μπορεί ο χρήστης να επιλέξει διαφορετικούς τρόπους εμφάνισης όπως να εμφανίζονται όλα τα φύλλα του καταλόγου, ή ξεφύλλισμα ανά ένα ή δύο φύλλα, ή χρησιμοποιώντας έναν μεγεθυντικό φακό για να αναγνώσεις τις

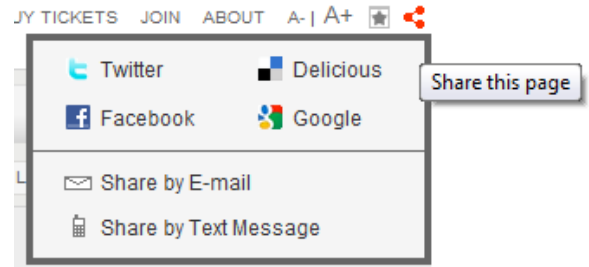
Εικόνα 3.35. Online κατάλογος προϊόντων του MoMA

περιγραφές των αντικειμένων. Αφήνοντας τον κέρσορα επάνω σε κάθε αντικείμενο, εμφανίζεται ένα παράθυρο με την περιγραφή του. Ο χρήστης μπορεί να κυκλώσει τα αντικείμενα που τον ενδιαφέρουν ή να γράψει μία σημείωση επάνω στον κατάλογο.

- «Ηλεκτρονικές Κάρτες»: Υπηρεσία αποστολής καρτών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο χρήστης μπορεί να διαλέξει ανάμεσα σε μία πληθώρα εικόνων από τη συλλογή του μουσείου για να αποστείλει ως ηλεκτρονικές

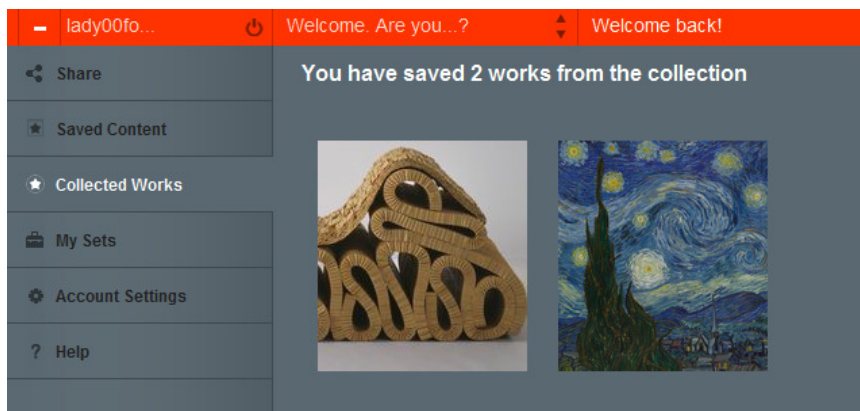
κάρτες. Μέσα από το σύνδεσμο «E-cards», ο χρήστης μπορεί να επιλέξει μέσα από το ευρετήριο καλλιτεχνών τις κάρτες που είναι διαθέσιμες. Τα αντικείμενα που είναι και ηλεκτρονικές κάρτες, εμφανίζουν στην κάρτα μεταδομένων τους την πληροφορία E-card με τον σύνδεσμο «Send this as an e-card».

- Νέες Τεχνολογίες Επικοινωνίας και Διαμοιρασμού. Ο χρήστης μπορεί να διαμοιραστεί ό, τι του αρέσει μέσα στον ΜΔΤ, από τον σύνδεσμο «Share» που παρέχεται παντού στον ΜΔΤ με την μορφή ενός εικονιδίου επάνω δεξιά σε κάθε σελίδα. Τοποθετώντας τον κέρσορα επάνω στο εικονίδιο, αναδύεται ένα παράθυρο με τους συνδέσμους σε προσωπικούς λογαριασμούς διαμοιράσματος (Facebook, Twitter, Flickr, Youtube κλπ.). Μέσω της διαδρομής «Explore/ Online Communities», ο χρήστης μπορεί να ενημερωθεί για τις νέες τεχνολογίες που χρησιμοποιεί ο ΜΔΤ.

Εικόνα 3.36. Παράθυρο διαμοιράσματος στον ΜΔΤ του MoMA

- Ιστολόγιο. Ο ΜΔΤ διαθέτει το ιστολόγιο «Inside/ Out» όπου δημοσιεύονται άρθρα που αφορούν το μουσείο και τις συλλογές του, δίνοντας τη δυνατότητα στους χρήστες να παραθέσουν τα δικά τους σχόλια.
- «Sign in here» (Βλ. εικ. 3.29.). Η εγγραφή του χρήστη στον ΜΔΤ του MoMA, παρέχει ένα αναδυόμενο παράθυρο όπου ο χρήστης μπορεί:
 - ο να σώσει το περιεχόμενο που τον ενδιαφέρει, σημειώνοντας και τα δικά του σχόλια,
 - ο να αποθηκεύσει αντικείμενα που τον ενδιαφέρουν, σημειώνοντας τα σχόλιά του και ομαδοποιώντας τα,
 - ο να δημιουργήσει ομάδες για να οργανώσει όλα όσα αποθηκεύει και
 - ο να διαμοιραστεί την προσωπική του συλλογή μέσω email ή μηνύματος από κινητή συσκευή.

Εικόνα 3.37. Προσωπική συλλογή του χρήστη του ΜΔΤ του ΜοΜΑ

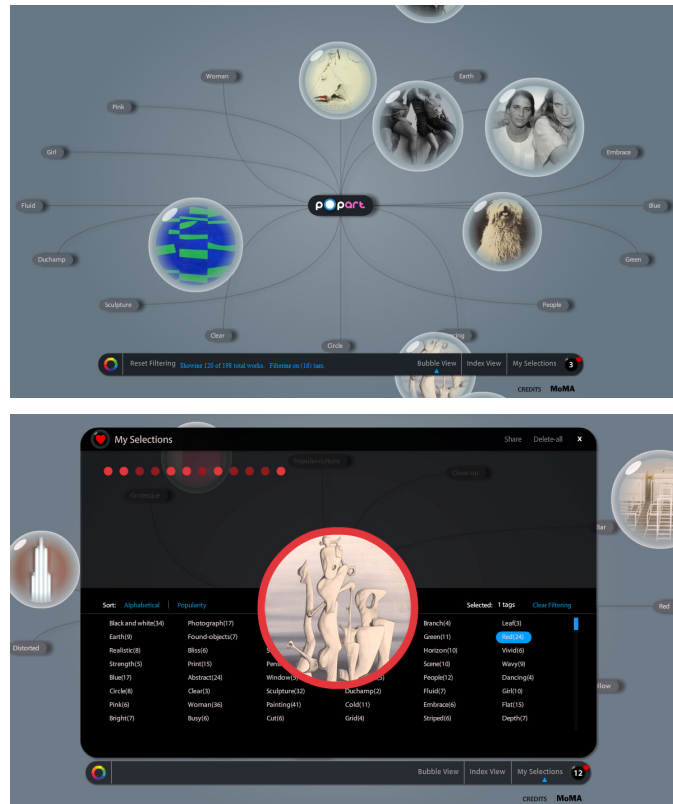
- «Mini sites». Δικτυακοί τόποι μικρής έκτασης δημιουργούνται για τις τρέχοντες εκθέσεις του μουσείου και εμφανίζουν τις εκθέσεις ψηφιακά, σε μία ξεχωριστή και διαφορετική παρουσίαση από την γενική παρουσίαση του ΜΔΤ.

3.2.3.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία

Ο ΜΔΤ του ΜοΜΑ μέσω της προηγμένης μορφής πλοήγησης, του λειτουργικού συμπλέγματος συνδέσμων, των αναλυτικών πληροφοριών για τα αντικείμενα των συλλογών του ή των παραπομπών που παρέχει σε άλλες πηγές πληροφόρησης κλπ., προωθεί την έρευνα και την εκπαίδευση των χρηστών του.

Εκτός από την αναζήτηση στη συλλογή της βιβλιοθήκης του ΜοΜΑ (DADATABASE) (Βλ. 3.2.3.6), σημαντικό σημείο στον ΜΔΤ είναι το τμήμα Online, από τη διαδρομή «Learn/ Teens». Σε αυτή την υποενότητα ο χρήστης μπορεί να χρησιμοποιήσει τα παρακάτω εργαλεία:

- PopArt. Σε αυτό το εργαλείο, ο χρήστης μπορεί να περιηγηθεί σε περίπου διακόσια έργα από τη συλλογή του ΜοΜΑ (πίνακες, γλυπτά, ταινίες κλπ.). Οι πληροφορίες που συνδέονται με τα αντικείμενα, έχουν επιλεγεί από ειδικούς συμβούλους νεότητας του μουσείου για εκπαιδευτικό υλικό. Τα ψηφιακά αντικείμενα ρέουν μέσα σε φουσαλίδες και ο χρήστης επιλέγει αυτές που του αρέσουν. Αυτόματα ταξινομούνται κάτω από έτοιμα tags και στη συνέχεια ο χρήστης μπορεί να δει τι επέλεξε και να διαβάσει τις πληροφορίες που συνοδεύουν κάθε αντικείμενο.

Εικόνα 3.38. Εργαλείο «PopArt» στον ΜΔΤ του ΜοΜΑ

- In the making archive. Σε αυτό το ξεχωριστό site, ο χρήστης μπορεί να περιηγηθεί στα αρχεία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Μουσείου, βλέποντας φωτογραφικό υλικό και κατεβάζοντας σε μορφή pdf οδηγίες για το πώς να δημιουργήσει διαφορετικά είδη τέχνης (πχ. ένα γλυπτό, μία χειροτεχνία κλπ.).
- Red Studio: MoMA's Teen Website. Σε αυτό τον μίνι ιστοχώρο για παιδιά, υπάρχουν διάφορα διαδραστικά παιχνίδια (απαιτούν flash plug-in) που αφορούν τις συλλογές του μουσείου και την τέχνη γενικά. Αυτά είναι:
 - FAUXTOGRAM. Ο χρήστης μαθαίνει να «ζωγραφίζει» εκθέτοντας διάφορα αντικείμενα στο φωτογραφικό φως, αλλά αποτυπώνοντας κατευθείαν τα αρνητικά στο χαρτί. Έτσι μαθαίνει να παίζει με το βαθμό έκθεσης των αντικειμένων στο φως

- Change words: Make a Dadaist⁴ poem. Κόβοντας λέξεις από επικεφαλίδες εφημερίδων ο χρήστης πρέπει να γράψει το δικό του ποίημα.
- Remix: an interactive collage. Ο χρήστης μπορεί να φτιάξει κολλάζ κόβοντας κομμάτια από έτοιμες εικόνες σε διάφορα σχήματα και ταιριάζοντάς τα μεταξύ τους.
- youDESIGN Activity & Contest. Ο χρήστης μπορεί να δημιουργήσει ένα κτήριο και να λάβει την δημιουργία του ως ηλεκτρονική κάρτα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

⁴ Ντανταϊσμός: Καλλιτεχνικό κίνημα που αναπτύχθηκε μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο στις εικαστικές τέχνες καθώς και στη λογοτεχνία (κυρίως στην ποίηση), το θέατρο και την γραφιστική. Χαρακτηρίζεται από εσκεμμένο παραλογισμό και απόρριψη των κυρίαρχων ιδανικών της τέχνης. Ο Ντανταϊσμός είναι ουσιαστικά μια στάση του μυαλού που ανάμεσα στα 1915- 1923 παρουσιάζεται ως ένα κίνημα αντί-τέχνης το οποίο προσπαθεί να αποδεσμεύσει τον άνθρωπο από τις επιδράσεις του περιβάλλοντος και τα κλισέ της ιστορίας, της ιδέας του ωραίου, του έργου τέχνης και ακόμα της ίδιας της τέχνης.

3.2.4. The British Museum (Λονδίνο)

Όνομα κόμβου: The British Museum

URL: <http://www.britishmuseum.org/>

Στοιχεία επικοινωνίας: information@britishmuseum.org

THE BRITISH MUSEUM
Search

Home
Visiting
What's on
Explore
Research
Learning
The Museum
Join in
Shop online

Warder from the Lewis Chessmen
Probably made in Norway, AD 1150-1200

Admission free, open every day

Visiting

Open 10.00–17.30

- Full opening hours >
- Getting here >
- Plan your visit >
- Free tours and talks >
- Family visits >

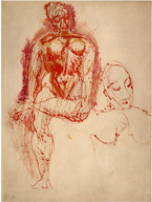
English > Deutsch > Español > Français > Italiano > Русский > 中文 > 日本語 > 한국어 >

Exhibitions

Journey through the afterlife
Ancient Egyptian Book of the Dead
Until 6 March 2011
Members free >
Video >

Book now >

Picasso to Julie Mehretu
Modern drawings from the British Museum collection
Until 25 April 2011
Free
Related events >

Images and sacred texts
Buddhism across Asia
Until 3 April 2011
Free

Events

Reading a pyramid
Exploring pyramids and the afterlife
Thursday 25 November, 18.30
£5, Members and concessions £3

The ancient Romans, and their poo
A workshop for families
Sunday 28 November, 13.00
£5, Young friends £4, booking advised

What's new

Free Book of the Dead iPhone app
Negotiate the many dangers of the ancient Egyptian netherworld using this new free app >

Available on the App Store

More about the exhibition >

Explore

A History of the World: 100th object

Solar-powered lamp and charger

Converts sunlight into electricity to light the lamp or charge mobile phones.

Young explorers

Time explorer

Test skills, knowledge and bravery in our adventure game

Play game >

Collection online

Search over 1,800,000 objects

Schools and teachers

- Primary resources >
- Secondary resources >
- School visits >

Venue hire

Contemporary conference facilities for hire >

World Conservation and Exhibitions Centre

An important new project at the British Museum that will enhance and develop its work for the future.

More about the Centre >

Newsletter

Sign up >

Shop

Silver and enamel geometric bracelet £45
Stunning hand made enamel bracelet
Buy now >

© Trustees of the British Museum
中文 Chinese site

Facebook
Twitter
YouTube
Flickr

Contact us
Accessibility
Site map
Terms of use
FAQs

Εικόνα 3.39. «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του TBM

- 87 -

3.2.4.1. Εισαγωγή

Το Βρετανικό Μουσείο καθιερώθηκε το 1753 και στη σημερινή εποχή χαρακτηρίζεται ως μουσείο φυσικής ιστορίας και πολιτισμού. Οι συλλογές του, που φτάνουν τα δεκατρία εκατομμύρια αντικείμενα (πάνω από 1.8 εκατομμύρια βρίσκονται online), είναι οι μεγαλύτερες σε όλον τον κόσμο και περιλαμβάνουν αντικείμενα από όλο τον πλανήτη.

Μέσα στις συλλογές απεικονίζεται και ταξινομείται η ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού από την αρχή του έως σήμερα. Το κτήριο του μουσείου είναι χτισμένο σύμφωνα με την Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική (Παρθενώνας).

Μία προέκταση του Βρετανικού Μουσείου, πλέον αυτόνομη, είναι η Βρετανική Βιβλιοθήκη της οποίας οι συλλογές της φτάνουν τα 150 εκατομμύρια τεκμήρια.

3.2.4.2. Διαφάνεια

Η ηλεκτρονική διεύθυνση - URL (<http://www.britishmuseum.org/>) και το όνομα του ΜΔΤ (The British Museum) είναι πλήρως αντιπροσωπευτικά της φύσης του. Επίσης, το λογότυπο του ΜΔΤ αντανακλά τη φύση και αποστολή του. Εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και τοποθετείται στην πάνω αριστερή γωνία της εκάστοτε σελίδας.

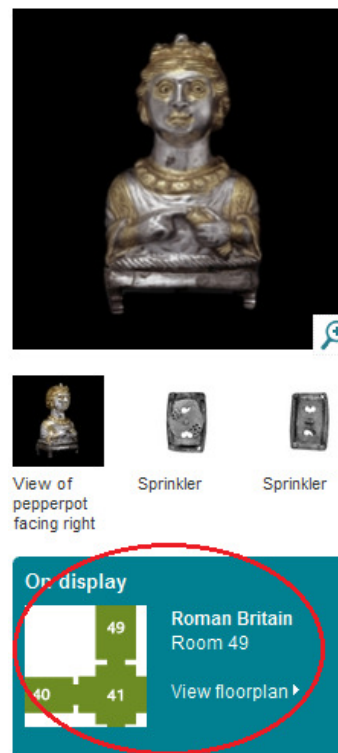

Εικόνα 3.40. «Χάρτης Εσωτερικών Χώρων στον ΜΔΤ του ΤΒΜ

Από τον σύνδεσμο «The museum», που βρίσκεται στην κύρια μπάρα μενού, μπορεί ο χρήστης να ενημερωθεί για την ιστορία και τον χαρακτήρα του μουσείου (όσον αφορά το μουσείο σε σχέση με το Λονδίνο, την Μεγάλη Βρετανία αλλά και όλη την υφήλιο), από ποια τμήματα αποτελείται κλπ.

Πρόσθετα, ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση σχετικά με την φυσική επίσκεψη στους χώρους του μουσείου από τον σύνδεσμο «Visiting» που βρίσκεται στην κύρια μπάρα του μενού στην αρχική σελίδα του. Στο συγκεκριμένο τμήμα του

ΜΔΤ, δίνονται πληροφορίες για τους τρόπους που μπορεί να πάει κάποιος στο μουσείο, με χάρτες της Google, για τις ώρες λειτουργίας του, ποιες εγκαταστάσεις παρέχει, τα εστιατόρια (για τα οποία ο χρήστης μπορεί να αποθηκεύσει το μενού τους σε μορφή pdf), χάρτες των τμημάτων του κτηρίου κλπ. Οι χάρτες εμφανίζονται ακολουθώντας την διαδρομή «Visiting/ Floor plans and galleries», όπου εμφανίζεται ο χάρτης των τμημάτων και των ορόφων του μουσείου, συνοδευόμενος από μία αριθμημένη λίστα στα δεξιά και στην κάτω μεριά του με όλα τα τμήματα. Κάθε όνομα του τμήματος λειτουργεί και ως υπερσύνδεσμος μέσα στον ΜΔΤ και κάθε αριθμός του τμήματος εμφανίζεται στην αντίστοιχη θέση του στον χάρτη. Επίσης, για κάθε ψηφιακό αντικείμενο, δίνεται και το τμήμα στο οποίο εκτίθεται και φέρει την αριθμότη του στον χάρτη ή εμφανίζεται ένα μικρό κομμάτι του χάρτη, δίνοντας από κάτω τον σύνδεσμο που θα μεταφέρει τον χρήστη κατευθείαν στους χάρτες του μουσείου. Πχ. στην διαδρομή «Explore/ Galleries», οι συλλογές χωρίζονται ανά δωμάτιο στο μουσείο.

Εικόνα 3.41. «Συνοπτικός Χάρτης Θέσης Αντικειμένων» στο TBM

Ο ΜΔΤ δεν παραλείπει την δυνατότητα επικοινωνίας με το μουσείο. Οι πληροφορίες δίνονται από τον σύνδεσμο «Contact us» κάτω δεξιά στην αρχική σελίδα ή από την διαδρομή «The museum/ Contact».

Ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση σχετικά με το έργο καθαυτό κατασκευής του ΜΔΤ. Η πληροφορία αυτή παρέχεται από το σύνδεσμο «About this site». Παρατηρήθηκε πως ο σύνδεσμος αυτός δεν υπάρχει στην αρχική σελίδα του ΜΔΤ. Εμφανίζεται μόνο όταν επιλέξει ο χρήστης έναν από τους συνδέσμους που εμφανίζονται κάτω δεξιά στην αρχική σελίδα («Contact us», «Accessibility», «Site map», «Terms of use», «FAQs»). Αφού τους επιλέξει, στο μονοπάτι του χρήστη φαίνεται ο σύνδεσμος «About this site» πριν τους συνδέσμους αυτούς.

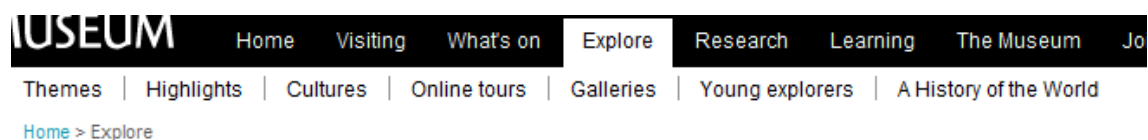
Τέλος, από την αρχική σελίδα του, ο ΜΔΤ εμφανίζει το σημαντικότερο περιεχόμενό του μέσα σε παράθυρα, κάποια από τα οποία αλλάζουν τις εικόνες τους ως slides, παρέχοντας και βελάκια αλλαγής εικόνων για κάθε παράθυρο (βλ. εικ. 3.39).

3.2.4.3. Παρουσίαση περιεχομένου

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από απλότητα και ακρίβεια. Οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες είναι σαφείς και εύκολα κατανοητές στο χρήστη. Ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί κατανοητή γλώσσα και επικεφαλίδες, αποφεύγει σύνθετες δομές προτάσεων και τεχνική ορολογία ή μη οικείες εκφράσεις.

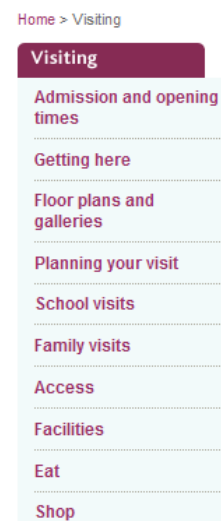
Πίνακας 3.4. Δομή του ΜΔΤ του ΤΒΜ

Visiting	Admission and opening times/ Getting here/ Floors plans and galleries/ Planning your visit/ School visits/ Family visits/ Access/ Facilities/ Eat/ Shop
What' s on	All current exhibitions/ Future exhibitions/ Events Calendar/ National tours/ International tours
Explore	Themes/ Highlights/ Cultures/ Online tours/ Galleries/ Young explorers/ A history of the world
Research	Research projects/ Research publications/ Online journals/ Libraries and archives/ Research news/ Visitor research/ Search the collection database
Learning	Schools and teachers/ Adults and students/ Families and children/ Samsung centre/ Access
The museum	Museum in London/ Museum in the UK/ Museum in the world/ News and press releases/ Management and governance/ Departments/ Business services/ History and the building/ Jobs/ Contact
Join in	Support us/ Membership/ Volunteers/ Enewsletter/ Online communities
Shop online	Book shop/ Family gifts/ Collections/ Luxury gifts/ Exhibitions/ Tickets/ Membership/ Art prints/ Christmas shop

Εικόνα 3.42α. Δευτερεύουσα πλοήγηση στον ΜΔΤ του ΤΒΜ

Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, η ομαδοποίηση των πληροφοριών γίνεται από το γενικό στο ειδικό. Στην κεντρική μπάρα του μενού, η οποία εμφανίζεται πάντα σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ, φαίνονται ξεκάθαρα οι εννέα ενότητες στις οποίες χωρίζεται ο ΜΔΤ (θεωρούμε ενότητα την αρχική σελίδα «Home» η οποία δεν εμφανίζει υπομενού με τις υποενότητες της, αλλά εμφανίζει παράθυρα τα οποία έχουν επικεφαλίδες). Ένα πρόβλημα που εντοπίστηκε στην λειτουργικότητα της μπάρας του μενού είναι ότι πρέπει ο χρήστης να επιλέξει με τον κέρσορα την κάθε ενότητα για να δει τις υποενότητες

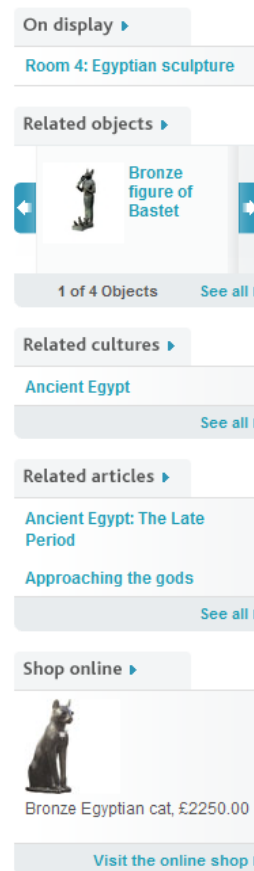
Εικόνα 3.42β. Δευτερεύουσα πλοήγηση (εναλλακτική εμφάνιση)

που περιλαμβάνει. Θα ήταν περισσότερο χρήσιμη εάν για κάθε ενότητα εμφανιζόταν, τοποθετώντας το βελάκι του ποντικιού επάνω της, το υπομενού της (βλ. εικ. 3.30). Επίσης, οι υποενότητες παρουσιάζονται είτε στα αριστερά της εκάστοτε ενότητας είτε κάτω ακριβώς από την μπάρα πλοήγησης σε σειρά. Θα ήταν βέβαια προτιμότερο να υπάρχει ομοιομορφία στην παρουσίαση της δευτερεύουσας πλοήγησης, παρ' όλ' αυτά, και οι δύο τρόποι παρουσίασης είναι εμφανείς και ξεκάθαροι στον χρήστη. Τέλος, ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί τεχνικές οπτικών ενδείξεων για την παρουσίαση των πληροφοριών του όπως τα διαφορετικά χρώματα στην γραμματοσειρά των τίτλων των υποενότητων της κάθε ενότητας. Πχ. στην εικόνα 3.42β βλέπουμε την δευτερεύουσα πλοήγηση της ενότητας «Visiting» σε αποχρώσεις του ροζ. Εάν βρισκόμασταν στην ενότητα «Explore», η δευτερεύουσα πλοήγηση θα ήταν σε αποχρώσεις του μπλε.

Τα παρουσιαζόμενα αντικείμενα υποστηρίζονται από πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν κυρίως το σχήμα τους, την ιστορία τους, το υλικό και τεχνικές κατασκευής τους, χρονολογία κλπ. Επίσης, δίνεται στον χρήστη η αναγραφή της βιβλιογραφικής τους παραπομπής και μία ξεχωριστή καρτέλα με πληροφορίες για την συντήρησή του.

Πρόσθετα, ο ΜΔΤ παρέχει για τα ψηφιακά αντικείμενα στην πλειοψηφία τους, πρόσθετες φωτογραφίες του από περισσότερες οπτικές γωνίες. Ακόμα, αν για οποιοδήποτε αντικείμενο, πωλείται το αντίγραφό του, εμφανίζεται ένα παραθυράκι με τίτλο «Shop online», όπου ο χρήστης μπορεί να δει το προϊόν, να επιλέξει τον σύνδεσμο και να μεταφερθεί αμέσως στο «Ηλεκτρονικό Κατάστημα» (βλ. εικ. 3.43). Τέλος, για κάθε αντικείμενο, εμφανίζονται στα αριστερά της σελίδας του, παραθυράκια όπως «Related objects», «Related cultures», «Related articles», όπου ο χρήστης μπορεί να επιλέξει αντικείμενα ή άρθρα που έχουν σχέση με το αντικείμενο που υπάρχει στην εκάστοτε σελίδα στην οποία βρίσκεται. Τέλος, σε κάθε εικόνα ή σύνδεσμο, τοποθετώντας ο χρήστης το βελάκι του ποντικιού επάνω τους, εμφανίζεται ο τίτλος της εικόνας ή του συνδέσμου.

Ο ΜΔΤ του TBM διαθέτει στον χρήστη ένα είδος online εκθέσεων, το οποίο ονομάζεται «Online tours». Σε αυτή την ενότητα, η online συλλογή χωρίζεται σε γεωγραφικές

Εικόνα 3.43. Πρόσθετες πληροφορίες αντικειμένων στον ΜΔΤ του TBM

περιοχές, όπου κάθε γεωγραφική περιοχή χωρίζεται σε θεματικές ενότητες. Πχ. στην γεωγραφική ενότητα «Africa», ο χρήστης μπορεί να επιλέξει να ξεναγηθεί πχ. στους κήπους της Αφρικής, ξεφυλλίζοντας φωτογραφίες από αφρικάνικα αρχαιολογικά αντικείμενα τοποθετημένα στους κήπους του Βρετανικού μουσείου.

Τέλος, ο ΜΔΤ παρουσιάζει όλους τους συνδέσμους που περιλαμβάνει, στον σύνδεσμο «Site map», ο οποίος εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ, κάτω δεξιά.

3.2.4.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού

Ο ΜΔΤ του TBM παρέχει κάθε εικόνα εκθέματος σε τρεις εκδόσεις για την προβολή στο Διαδίκτυο:

- Μια έκδοση thumbnail. Η έκδοση thumbnail εμφανίζεται στα παραθυράκια που υπάρχουν στον ΜΔΤ, όπως φαίνονται και στην εικόνα 3.43. Επίσης, τέτοιο μέγεθος εικόνων εμφανίζεται για κάθε θεματική ενότητα στις online περιηγήσεις, στα «Highlights» κλπ.

Εικόνα 3.44. «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στην Υποενότητα «Online tours»

- Μια έκδοση καλύτερης ποιότητας της εικόνας. Η έκδοση αυτή παρέχεται μέσω συνδέσμου από την έκδοση thumbnail της εικόνας και είναι υψηλότερης ανάλυσης και μεγαλύτερων διαστάσεων. Επίσης, η μεγαλύτερη διάσταση των εικόνων αυτών δεν ξεπερνά τα 225 pixels.
- Μία Τρίτη έκδοση εικόνα, η οποία έχει τις μεγαλύτερες διαστάσεις μέσα στον ΜΔΤ και φτάνει σε ανάλυση τα 600 pixels.

Η ανάλυση των εικόνων δεν είναι άμεσα ικανοποιητική, για έναν απλό χρήστη, ο οποίος σίγουρα θα ήθελε να παρατηρήσει αντικείμενα από πολύ κοντά, πχ. αντικείμενα αρχαιολογικής φύσεως. Παρ' όλ' αυτά, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να παραγγείλει μία εικόνα σε μεγαλύτερη ανάλυση, επί πληρωμής ή απλά ως εγγεγραμμένος χρήστης, και να την παραλάβει μέσω email (μέσα σε δύο εργάσιμες

ημέρες) ή μέσω ταχυδρομείου, σε ένα CD. Επίσης, μπορεί ο χρήστης να κατεβάσει μία εικόνα μέσω FTP. Ένας χρήστης μπορεί να παραγγείλει μέχρι εκατό εικόνες ανά μήνα.

Οι εικόνες που εμφανίζονται στον ΜΔΤ είναι σε μορφή JPEG και μπορούν να αποθηκευτούν στον Η/Υ με ένα απλό δεξί κλικ και επιλογή αποθήκευσης.

Τα πολυμέσα που παρέχει ο ΜΔΤ έχουν περιοριστεί μόνο σε μορφή βίντεο. Τα διάφορα βίντεο μπορεί να τα βρει ο χρήστης στην υποενότητα «All video and audio» η οποία βρίσκεται στην υποενότητα «About this site» (βλ. 3.2.4.2. παρ. 5). Τα βίντεο χωρίζονται σε θεματικές κατηγορίες και υποκατηγορίες. Τα βίντεο είναι σε μορφή flash και ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να τα αποθηκεύσει στον Η/Υ σε μορφή Mp4.

Μπορεί να σχολιαστεί το γεγονός της τοποθέτησης των βίντεο σε αυτό το σημείο του ΜΔΤ. Η ενότητα αυτή δεν εμφανίζεται πουθενά στον ΜΔΤ ως ξεχωριστός σύνδεσμος, έτσι ώστε να ενημερωθεί ο χρήστης ότι υπάρχει. Αυτή η ταξινόμηση της ενότητας υποβιβάζει την λειτουργικότητα του ΜΔΤ. Ένα ακόμα πρόβλημα με τα βίντεο είναι ότι δεν φορτώνουν γρήγορα, παρ' όλο που η σύνδεση που χρησιμοποιήθηκε για την περιήγηση στον ΜΔΤ είναι υψηλής ταχύτητας. Επίσης, και η ταχύτητα αποθήκευσης των βίντεο είναι πάρα πολύ χαμηλή. Τέλος, στα κουμπιά ελέγχου των βίντεο παρέχεται και το κουμπί «Annotations» το οποίο δεν λειτουργεί.

Παρ'όλ' αυτά βίντεο που αφορούν το βρετανικό μουσείο και τις συλλογές του διατίθενται και στο YouTube. Ο χρήστης μπορεί να μεταφερθεί ανά πάσα στιγμή στην σελίδα αυτή μέσω του συνδέσμου «YouTube», ο οποίος εμφανίζεται πάντα στο κάτω μέρος του ΜΔΤ.

3.2.4.5. Πλοήγηση

Ο ΜΔΤ του TBM οργανώνεται σε μια ιεραρχική δομή, που περιλαμβάνει ένα αριθμό από επίπεδα. Η πρόσβαση του τελικού χρήστη στο πληροφοριακό υλικό του ΜΔΤ μπορεί να επιτευχθεί με δύο τρόπους: είτε μέσω του συστήματος κύριας πλοήγησης ή μέσω του «Χάρτη Πλοήγησης» (site map). Ο χάρτης του ΜΔΤ είναι πολύ μεγάλος σε έκταση και πολύ

Sitemap

Visiting >	What's on >
Admission and opening times	All current e:
Late opening	Book of the
Gallery closures	Book ticke
Getting here	Exhibition
Floor plans and galleries	Video abo
Ground floor	Visiting
Lower floor	Events
Upper floor	Daytime
Planning your visit	Evening
Free tours and talks	Family
1 hour at the Museum	Schools a
3 hours at the Museum	Family visi
Handling sessions	Restauran
Multimedia Guide	Related pr
School visits	Picasso to
Family visits	Related ev
13 objects for children	Images an
Free family trails	

Εικόνα 3.45α. «Χάρτης Πλοήγησης» του ΜΔΤ του TBM

λεπτομερής. Στην διπλανή εικόνα παρουσιάζεται ενδεικτικά ένα τμήμα του χάρτη του ΜΔΤ.

Το περιεχόμενο της μπάρας κύριας πλοήγησης εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και είναι άμεσα ορατή στο χρήστη. Η μπάρα κύριας πλοήγησης τοποθετείται σε μια οριζόντια γραμμή στο πάνω μέρος της σελίδας και είναι σαφής ο διαχωρισμός με το κυρίως περιεχόμενο. Επίσης εμφανίζεται στην ίδια θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και έχει την ίδια γραφική εμφάνιση κατά μήκος όλων των σελίδων. Προκειμένου οι χρήστες να μπορούν να προσανατολιστούν στο περιεχόμενο κάθε ενότητας στις οποίες οδηγούν οι σύνδεσμοι της μπάρας κύριας πλοήγησης, ο ΜΔΤ παρέχει και συστήματα δευτερεύουσας πλοήγησης που ουσιαστικά αποτελούνται από μια λίστα θεμάτων στα οποία διαιρείται η εκάστοτε ενότητα. Οι μπάρες δευτερεύουσας πλοήγησης τοποθετούνται στα αριστερά της σελίδας ή σε οριζόντια γραμμή και είναι άμεσα διαχωρίσιμες από το κυρίως περιεχόμενο (βλ. εικ. 3.42α και β).

Επιπλέον, ο ΜΔΤ επιτρέπει στο χρήστη να προσδιορίσει την τρέχουσα θέση του, κυρίως μέσω οπτικών ενδείξεων και την εμφάνιση του λεγόμενου *crumbtrail*, την διαδρομή δηλαδή που διανύει κάθε φορά ο χρήστης, ξεκινώντας από την αρχική σελίδα. Κάθε τίτλος που εμφανίζεται στην διαδρομή λειτουργεί και ως σύνδεσμος δίνοντας τη δυνατότητα στον χρήστη να γυρίσει σε προηγούμενες ενότητες. Στην παρακάτω εικόνα είναι σαφής η διαδρομή που έχει διανύσει ο χρήστης και που βρίσκεται τη συγκεκριμένη στιγμή.

[Home](#) > [Research](#) > [Online research catalogues](#) > [Ancient Cyprus: British Museum](#) > [Enkomi](#) > [The tombs](#) > [Tombs guide](#) – 21-30

Εικόνα 3.45β. «Μονοπάτι Χρήστη» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ

Η πλοήγηση στο δικτυακό τόπο είναι φιλική προς το χρήστη, που σημαίνει ότι η μετακίνηση μεταξύ των σελίδων του ΜΔΤ είναι εύκολη. Αυτό επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ο ΜΔΤ παρέχει έναν σύνδεσμο προς την αρχική σελίδα από κάθε εσωτερική σελίδα του (Σύνδεσμος «Home» στο πάνω μέρος κάθε σελίδας)
- Παρέχει τη δυνατότητα επιστροφής σε προηγούμενα σημεία μέσω του κουμπιού «Πίσω» του φυλλομετρητή ή μέσω του συνδέσμου «Back», ο οποίος εμφανίζεται στα περισσότερα σημεία του ΜΔΤ.

- Αποφεύγει την οριζόντια κύλιση στις περισσότερες σελίδες του.
- Παρέχει έναν σύνδεσμο προς το «Χάρτη Πλοήγησης» από κάθε σελίδα του.
- Παρέχει σύστημα Βοήθειας για αυτούς που την απαιτούν. Το σύστημα βοήθειας παρέχεται μέσω των συνδέσμων που εμφανίζονται κάτω δεξιά σε κάθε σελίδα και οδηγούν τον χρήστη στην ενότητα «About the site». Ο χρήστης μπορεί να βρει:
 - ο Λεπτομερείς οδηγίες για τον τρόπο αναζήτησης στις συλλογές του Μουσείου.
 - ο Συμβουλές σχετικά με τα εργαλεία και την τεχνολογία που χρησιμοποιούνται στο δικτυακό τόπο.
 - ο Απαντήσεις σε συχνές ερωτήσεις σχετικά με το δικτυακό τόπο και το Μουσείο (FAQs).
- Η μπάρα απλής αναζήτησης παρέχεται πάντα σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ.
- Παρέχεται μία μπάρα απλής αναζήτησης στην online συλλογή του ΜΔΤ, από την αρχική του σελίδα.

3.2.4.6. Αναζήτηση

Ο ΜΔΤ του ΤΒΜ παρέχει μια ενσωματωμένη μηχανή αναζήτησης, η παρουσία της οποίας αποτελεί θεμελιώδες συστατικό λόγω του μεγάλου όγκου των περιεχομένων του.

Η λειτουργία της αναζήτησης είναι άμεσα διαθέσιμη στο χρήστη από κάθε σελίδα του ΜΔΤ και τοποθετείται επάνω δεξιά της κάθε σελίδας. Ο χρήστης μπορεί μέσω αυτής της μπάρας αναζήτησης να ψάξει σε όλο το περιεχόμενο του ΜΔΤ. Επίσης στην αρχική σελίδα του ΜΔΤ δίνεται η δυνατότητα αναζήτησης στην ψηφιακή συλλογή του ΜΔΤ μέσω της μπάρας απλής αναζήτησης «Collection online» (Βλ. εικ. 3.39.).

Για κάθε είδος αναζήτησης που θα επιλέξει ο χρήστης να χρησιμοποιήσει, παρέχεται άμεσα βοήθεια και συμβουλές για την καλύτερη χρήση τους, μέσω ενός συνδέσμου «Search Help».

Ο ΜΔΤ υποστηρίζει διάφορους τύπους αναζήτησης, σε διάφορα σημεία του ΜΔΤ, οι οποίοι είναι:

- Βασική αναζήτηση στην συλλογή από τη διαδρομή «Research/ Search the collection database»: Αναζήτηση περιεχομένου μέσω λέξεων-κλειδίων, παρέχοντας παράλληλα και κάποια βοηθητικά φίλτρα όπως αντικείμενα μόνο με εικόνες ή χρονολογία κατασκευής αντικειμένων.

Last updated: 20 November 2010 [? search help](#)

Search: Images only

Title, description and subject Physical attributes Production Information

Date: (use year only) from: to:

BC AD BC AD

Εικόνα 3.46α. «Απλή Αναζήτηση» στην συλλογή του TBM

- Προηγμένη αναζήτηση από τη διαδρομή «Research/ Search the collection database/ Advanced search»: Η προηγμένη αναζήτηση απαιτεί JAVA plugin για να εμφανιστεί στην οθόνη. Στην προηγμένη αναζήτηση ο χρήστης μπορεί να επιλέξει ανάμεσα σε δύο είδη αναζήτησης:

1. Επιλογή κατηγορίας. Ο χρήστης μπορεί να επιλέξει μία από τις έντεκα κατηγορίες για αναζήτηση, πχ. χρονική περίοδος, τύπος αντικειμένου, θέμα, υλικό, τεχνικές κλπ.
2. Καθιερωμένος όρος. Ο χρήστης αφού επιλέξει την κατηγορία που τον ενδιαφέρει, γράφει την λέξη-κλειδί μέσα στην μπάρα αναζήτησης. Η λέξη-κλειδί, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, θα πρέπει να είναι ένας καθιερωμένος όρος που χρησιμοποιείται μέσα στην βάση δεδομένων της συλλογής. Τέτοιοι όροι μπορεί να είναι πχ. «Γλυπτό», «Μπολ» κλπ.

Ο θησαυρός των καθιερωμένων όρων και αρχείων δίνεται online μέσω της διαδρομής «What is a controlled term/ published». Ο τελευταίος σύνδεσμος μεταφέρει τον χρήστη σε έναν εξωτερικό ιστοχώρο όπου μπορεί να περιηγηθεί στους καθιερωμένους όρους και να βρει ακριβώς αυτό που θέλει να χρησιμοποιήσει ως λέξη-κλειδί.

3. Ελεύθερο κείμενο. Εδώ ο χρήστης μπορεί να γράψει ελεύθερα αυτό που θέλει να βρει, χωρίς να είναι απαραίτητα ένας καθιερωμένος όρος, επιλέγοντας αν θέλει και την χρονολογική περίοδο στην οποία ανήκει αυτό που ψάχνει.

Advanced search

Search for, browse and combine controlled terms used in the collection database (to find, for example, all prints by Rembrandt) [What is a controlled term?](#)

Select a category and search for a term.

[Term search help](#)

Category:

(e.g. Choson Dynasty, Ptolemaic)

Your object search

The terms you select through the search above will appear here.

You can narrow your search to include a specific word, or restrict your search to find objects from a specific date.

Free text:

AND Production date from:

to:

(use year only)

BC AD

BC AD

[Search for objects](#)

Filter:	☐ images only
Sort by:	☒ no sort ☐ images first ☐ producer ☐ title ☐ date
Pages of:	☒ 10 ☐ 50 ☐ 100

Εικόνα 3.46β. «Προηγμένη Αναζήτηση» στην συλλογή του TBM

4. Αναζήτηση με βάση τον ταξινομικό αριθμό του αντικειμένου ή τη χρονολογία προέλευσης του στο μουσείο. Αυτός ο τύπος αναζήτησης είναι πιο εξειδικευμένος και δεν χρησιμεύει για έναν απλό χρήστη. Όμως είναι ένα ζωτικό εργαλείο για τους επιστήμονες και ερευνητές οι οποίοι σκοπεύουν να επισκεφθούν και το φυσικό μουσείο.
5. Αναζήτηση σε τυπωμένους καταλόγους. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει με βάση το επίθετο του συγγραφέα ή εκδότη ενός καταλόγου που περιλαμβάνει αντικείμενα του μουσείου ως παραπομπές, για να οδηγηθεί στο αντικείμενο που θέλει να βρει. Πχ. αν υποθέσουμε ότι ένας χρήστης έχει στην κατοχή του τον κατάλογο των έργων του Μιχαήλ Άγγελου, που εκδόθηκε από την Johannes Wilde, γράφει το επίθετο «Wilde» στην μπάρα «Search for author/ Editor», και επιλέγει αναζήτηση. Στην συνέχεια εμφανίζονται οι τίτλοι των καταλόγων που έχει στο όνομά της και, τικάρο-

ντας ο χρήστης τον κατάλογο που τον ενδιαφέρει, γράφει στη συνέχεια τον αριθμό παραπομπής του αντικειμένου, ή απλά να επιλέξει «Αναζήτηση», έτσι ώστε να εμφανιστούν όλα τα αντικείμενα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

Publication reference results

You searched for author/editor: **Wilde**

[◀ Back to search](#)

Your search found **1 item**

Select checkbox for appropriate reference. Add citation number (optional) if known.

[Search for objects](#)

Wilde, Johannes, Michelangelo and His Studio (London, BMP, 1953)

citation number :

[Search for objects](#)

Filter: ☐ images only
Sort by: ☒ no sort ☐ images first ☐ producer ☐ title ☐ date
Pages of: ☒ 10 ☐ 50 ☐ 100

Εικόνα 3.46γ. Αποτελέσματα αναζήτησης σε δημοσιευμένους καταλόγους των συλλογών του TBM

6. Φίλτρα αποτελεσμάτων. Ο χρήστης μπορεί να φιλτράρει τα αποτελέσματα, έτσι ώστε να εμφανιστούν μόνο όποια έχουν εικόνα, να επιλέξει τη σειρά με την οποία θα εμφανίζονται (πχ. αλφαβητικά κατά τίτλο) και τέλος πόσα αποτελέσματα θα εμφανίζονται σε κάθε σελίδα (10, 50, 100). Τα φίλτρα μπορεί να τα βάλει και μετά την εμφάνιση των αποτελεσμάτων (βλ. εικ. 3.46γ).
7. Αναζήτηση στις Βιβλιοθήκες και τα Αρχεία του Μουσείου. Το μουσείο περιλαμβάνει δέκα θεματικές βιβλιοθήκες. Δίνεται η δυνατότητα μέσα από τον ΜΔΤ να αναζητήσει ένας χρήστης βιβλία, εκδόσεις που τον ενδιαφέρουν. Παρέχεται απλή και προηγμένη αναζήτηση με βάση λέξεις-κλειδιά.
8. Ο ΜΔΤ παρέχει μία απλή μπάρα αναζήτησης στα «Highlights» του ΜΔΤ, τα οποία ξεπερνούν τα τέσσερις χιλιάδες σε αριθμό. Η μπάρα εμφανίζεται σε διάφορα σημεία μέσα στον ΜΔΤ κατά τη διάρκεια της πλοήγησής του χρήστη.

Τα αποτελέσματα της αναζήτησης καθίστανται κατανοητά και σαφή στους χρήστες. Αυτό επιτυγχάνεται με την παροχή περιγραφικών τίτλων για κάθε αντικείμενο, συνοδευόμενο από μία εικόνα thumbnail.

Τέλος, η ταξινόμηση των αντικειμένων και των συλλογών στον ΜΔΤ, είναι τόσο ξεκάθαρη, παρέχοντας θεματικούς συνδέσμους μέσα στις υποενότητες της ενότητας «Explore». Επομένως ένας απλός χρήστης μπορεί να περιηγηθεί με αυτόν τον τρόπο στις συλλογές, να βρει το αντικείμενο που ψάχνει, χωρίς να χρησιμοποιήσει καμία μορφή αναζήτησης.

3.2.4.7. Ενημέρωση και συντήρηση

Ο ΜΔΤ του ΤΒΜ ενημερώνεται και συντηρείται και αυτό φαίνεται από το παράθυρο «What's new», το οποίο εμφανίζεται στην αρχική σελίδα του ΜΔΤ ή από την ενότητα «What's on», όπου ο χρήστης μπορεί να ενημερωθεί για τις διάφορες εκθέσεις και δρώμενα που εξελίσσονται στους χώρους του μουσείου. Στην ενότητα αυτή παρέχεται και ένα ημερολόγιο δραστηριοτήτων και δρώμενων «Events calendar», το οποίο χωρίζεται σε θεματικές κατηγορίες όπως πχ. βραδινές δραστηριότητες, δραστηριότητες για την οικογένεια κλπ. ή μπορεί ο χρήστης να επιλέξει να εμφανιστούν όλα τα δρώμενα σε λίστα.

Γεγονός το οποίο αποδεικνύει ότι ο ΜΔΤ ενημερώνεται είναι τα προβλήματα που συνάντησα ξεκινώντας την περιήγησή μου στον ΜΔΤ, όπως βίντεο τα οποία δεν μπορούσα να δω διότι εκείνη την στιγμή ανεβάζονταν στην βάση του ΜΔΤ (Βλ. υποσημείωση σελ. 7).

Επίσης, ο ΜΔΤ δίνει την δυνατότητα να εγγραφεί ο χρήστης στα «Enewsletter» είτε από την αρχική σελίδα είτε ακολουθώντας τη διαδρομή «Join in/ Enewsletter» και να λαμβάνει email για τα νέα του μουσείου.

3.2.4.8. Προσβασιμότητα

Ο ΜΔΤ του ΤΒΜ έχει κατασκευαστεί για διάφορους τύπους φυλλομετρητών (Internet Explorer, Mozilla, Chrome). Επιπλέον, η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ΜΔΤ γίνεται ανεξαρτήτως συσκευής (μέσω του ποντικιού και μέσω πληκτρολογίου).

Ο ΜΔΤ παρέχει κάποιες εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα που έχουν σχέση με τις εκθέσεις και τα αντικείμενα του μουσείου.

Ένας χρήστης με προβλήματα όρασης μπορεί να μεγεθύνει τους χαρακτήρες στα κείμενα, μέσω του φυλλομετρητή που χρησιμοποιεί.

Ένας αριθμός από άρθρα και περιγραφές αντικειμένων «Highlights», έχουν μεταφραστεί σε διαφορετικές γλώσσες για να είναι περισσότερο προσβάσιμα.

Ο ΜΔΤ γενικά ακολουθεί μία πολιτική προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ικανότητες και δέχεται σχόλια και προτάσεις από τους χρήστες με σκοπό να προσθέσει ή να αλλάξει σημεία του ΜΔΤ προς το όφελος τέτοιων ατόμων.

Παρ' όλ' αυτά, πχ. ακόμα δεν υπάρχουν υπότιτλοι στα βίντεο που περιλαμβάνει, έτσι ώστε να τα παρακολουθήσει ένα άτομο με προβλήματα ακοής ή κωφό.

3.2.4.9. Πολυγλωσσία⁵

Ο ΜΔΤ του TBM είναι ολοκληρωτικά μεταφρασμένος στα Κινέζικα. Επίσης, ο ΜΔΤ έχει αποφασίσει να μεταφράσει τα σημαντικότερα σημεία του σε διάφορες γλώσσες. Πχ. η ενότητα «Visiting» είναι μεταφρασμένη σε εννέα γλώσσες.

Παρ' όλ' αυτά, η μετάφραση επιλεγμένων σημείων ή πληροφοριών, δεν θεωρείται λειτουργικό και επίσης η λίστα που παρουσιάζεται με τις μεταφρασμένες πληροφορίες δεν είναι επαρκής.

3.2.4.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Ο ΜΔΤ του TBM εκτός από την παρουσίαση των εκθεμάτων του, προσφέρει στους χρήστες υπηρεσίες που αυξάνουν την αξία του. Στις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας συμπεριλαμβάνονται:

- Νέες τεχνολογίες επικοινωνίας και διαμοιρασμού. Το Βρετανικό μουσείο εμφανίζεται σε διάφορα δίκτυα επικοινωνίας για τα οποία παρέχονται σύνδεσμοι μέσω της υποενότητας «Online communities» κάτω από την ενότητα «Join in» όπως:
 - Twitter ή Facebook για να μπορεί να επικοινωνεί με το κοινό του.

⁵ Κάτι που παρατηρήθηκε, το οποίο δεν έχει άμεση σχέση με την παρούσα αξιολόγηση, ήταν το γεγονός ότι δεν υπάρχει τίποτα απολύτως μεταφρασμένο στα ελληνικά, παρόλο που το μουσείο διαθέτει αρχαία ελληνικά ευρήματα όπως κομμάτι από τα ελγίνεια μάρμαρα του Παρθενώνα. Για τις Ρωμαϊκές συλλογές πχ. υπάρχουν άρθρα που είναι μεταφρασμένα στα ιταλικά.

- ο Flickr για να διαμοιράζεται φωτογραφίες από εκθέσεις ή να δέχεται φωτογραφίες από τους επισκέπτες του μουσείου και τα σχόλιά τους για διάφορα δρώμενα.
- ο Ιστολόγιο. Ο ΜΔΤ παρέχει σύνδεσμο για το ιστολόγιο του μουσείου (The British Museum Blog, 2011), το οποίο περιλαμβάνει συζητήσεις, άρθρα και υλικό για τις συλλογές και τα δρώμενα του μουσείου.
- «Shop online». Ο ΜΔΤ παρέχει ένα ηλεκτρονικό κατάστημα με σπουδαίο σχεδιασμό, ο οποίος ξεχωρίζει μέσα στον ΜΔΤ. Παρέχεται από την κύρια μπάρα μενού.

Τα προϊόντα παρουσιάζονται θεματικά, παραθέτοντας και μία δευτερεύουσα πλοήγηση σε οριζόντια μορφή κάτω από την μπάρα του μενού. Επίσης, στην αρχική σελίδα του online καταστήματος, εμφανίζονται παράθυρα μεγάλα και μικρά διαφημίζοντας διάφορα προϊόντα σε μορφή slides ή εμφανίζοντας τα καινούρια προϊόντα. Επίσης εμφανίζεται και ο χάρτης όλων των συνδέσμων που περιλαμβάνονται σε αυτή την ενότητα έτσι ώστε να μπορεί ο χρήστης εύκολα να επιλέξει το θέμα που τον ενδιαφέρει.

Κάθε προϊόν, μπορεί ο χρήστης να το μεγεθύνει (ώστε να ξεχωρίσει τις λεπτομέρειες) και να πληροφορηθεί σε ποιο αντικείμενο βασίστηκε η κατασκευή του.

- «Ανάδραση». Ο ΜΔΤ δέχεται σχόλια από τους χρήστες μέσω ενός αναδυόμενου εικονιδίου, το οποίο εμφανίζεται κάτω δεξιά στην σελίδα του «Shop online». (Βλ. εικ. 3.47). Κάθε «κουμπάκι» του παραθύρου χωρίζεται σε υποενότητες, έτσι ώστε τα σχόλια του χρήστη να είναι πιο συγκεκριμένα. Πχ. αν θέλει να προτείνει κάτι για τον σχεδιασμό του ΜΔΤ μπορεί να διαλέξει «Suggestion/ Usability and design».

Εικόνα 3.47. «Ανάδραση» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ

- Γλωσσάρια. Ο ΜΔΤ παρέχει δύο συγκεκριμένα γλωσσάρια για την υποενότητα «Online research catalogues», τα οποία περιλαμβάνουν επεξηγήσεις όρων που αφορούν τα ρωμαϊκά νομίσματα και όρων που αφορούν ρώσικες χριστιανικές εικόνες.

3.2.4.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία

Ο ΜΔΤ αντιπροσωπεύει την εκπαιδευτική ιδιότητα του μουσείου με διάφορους τρόπους. Καταρχήν, οι διεξοδικές πληροφορίες που παρέχει για τα ψηφιακά αντικείμενα είναι πολύ χρήσιμες για την έρευνα και την δια βίου μάθηση. Επίσης, η online διάθεση του καταλόγου των βιβλιοθηκών και αρχείων του μουσείου μέσω της αναζήτησης, βοηθάει επίσης τα όσα αναφέρθηκαν.

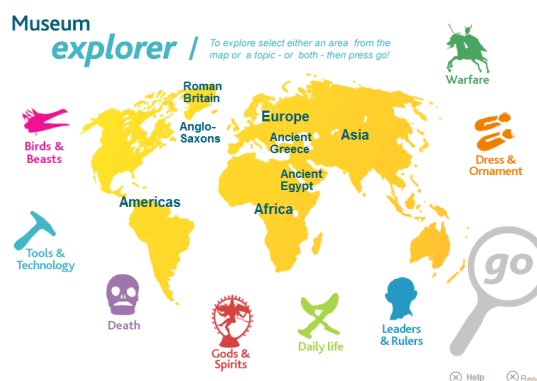
Το πιο εντυπωσιακό στον ΜΔΤ είναι η διάθεση ενός ολόκληρου ξεχωριστού τμήματος που αφορά την online εκπαίδευση. Το τμήμα αυτό βρίσκεται ευλόγως στην ενότητα «Explore», και ονομάζεται «Young explorers» (Μικροί εξερευνητές). Σε αυτή την ενότητα τα χρώματα είναι πιο φωτεινά για να δαλεάσουν τα μικρά παιδιά και να τα διασκεδάσουν. Επίσης παρέχεται μία ξεχωριστή μπάρα μενού η οποία φαίνεται στην παρακάτω εικόνα.

Εικόνα 3.48. «Young Explorers» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ

Εδώ ο χρήστης κάθε ηλικίας μπορεί να χρησιμοποιήσει τα διάφορα εργαλεία που παρέχονται ώστε να μάθει για τις συλλογές και διασκεδάζοντας παράλληλα. Κάποια από αυτά τα εργαλεία είναι:

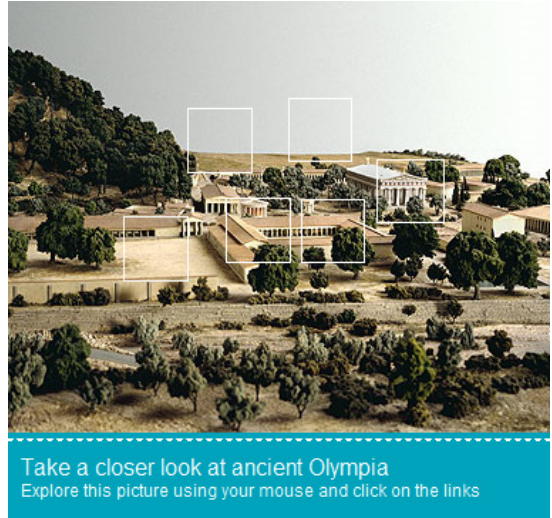
- «Museum Explorer». Με αυτό το εργαλείο μπορεί ο χρήστης να εξερευνήσει τη συλλογή του μουσείου. Ο χρήστης μπορεί να επιλέξει την ήπειρο που τον ενδιαφέρει ή κάποιο άλλο θέμα το οποίο εμφανίζεται σε αυτό το εργαλείο. Τα αντικείμενα που εμφανίζονται βρίσκονται στον ΜΔΤ, αλλά οι

Εικόνα 3.49. Εφαρμογή «Museum explorer» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ

πληροφορίες που τα συνοδεύουν είναι πιο προσιτές σε μικρές ηλικίες.

- «Ancient Olympia». Σε αυτό το εργαλείο απεικονίζεται η αρχαία Ολυμπία όπως ακριβώς ήταν χτισμένη. Η εικόνα περιλαμβάνει κάποια «κουτάκια» τα οποία εμφανίζουν αντικείμενα της συλλογής του μουσείου που ανήκουν στην περιοχή αυτή.
- «Time explorer». Μέσω ενός παιχνιδιού περιπέτειας, ο χρήστης μπορεί να εξερευνήσει την συλλογή, ταξιδεύοντας στον χρόνο, παίζοντας σε διάφορες πίστες και λύνοντας πάζλ. Το παιχνίδι απαιτεί την εγκατάσταση flash plugin και επίσης μεγάλη δεξιότητα σε ηλεκτρονικά παιχνίδια!

Εικόνα 3.50. Εφαρμογή «Ancient Olympia» στον ΜΔΤ του ΤΒΜ

- «Museum run». Ο παίχτης προσπαθεί να περάσει κάποια εμπόδια για να φτάσει στα διάσπαρτα αντικείμενα και να πληροφορηθεί γι' αυτά. Κάθε φορά που φτάνει σε ένα αντικείμενο, εμφανίζεται ένα παράθυρο με την εικόνα και τις πληροφορίες του αντικειμένου. Το παιχνίδι βέβαια περιλαμβάνει μόνο δύο πίστες, επομένως και λίγα αντικείμενα.
- «Little or large». Ο χρήστης προσπαθεί να μαντέψει το ύψος των αντικειμένων που παρουσιάζονται σε σχέση με το δικό του το ύψος. Κάθε φορά που μαντεύει σωστά, εμφανίζεται και η καρτέλα με τις πληροφορίες του κάθε αντικειμένου.
- «Great dig». Ο χρήστης σκάβει σε μία τετράγωνη περιοχή με σκοπό να εμφανίσει τα αντικείμενα που κρύβονται από κάτω.
- «Piece by piece». Ο χρήστης προσπαθεί να συναρμολογήσει κάποια αντικείμενα της συλλογής σε πάζλ για να τα εκθέσει στο μουσείο.

Τα παραπάνω εργαλεία είναι ένας διασκεδαστικός και ενδιαφέρον τρόπος για τον χρήστη να ενημερωθεί, να μάθει και να μορφωθεί.

Τέλος, ένα πολύ σημαντικό εργαλείο, το «A History of the World», εμφανίζεται στην ενότητα «Explore». Βασισμένο σε μία σειρά εκατό επεισοδίων στο BBC, η οποία δημιουργήθηκε από τον διευθυντή του μουσείου, παρουσιάζει την ιστορία της ανθρωπότητας μέσα από εκατό αντικείμενα της συλλογής του μουσείου. Από τον ΜΔΤ παρέχεται σύνδεσμος για την χρήση του εργαλείου «A history of the world online» στον ιστοχώρο του BBC.

Ο χρήστης μπορεί να περιηγηθεί χρονικά σε αυτά τα εκατό επιλεγμένα αντικείμενα και επιλέγοντας μία από τις καρτέλες αριστερά (γεωγραφική περιοχή, θέμα, μέγεθος, χρώμα υλικό), μπορεί να επιλέξει τι είδους αντικείμενα θέλει να εμφανίζονται. Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται το περιβάλλον περιήγησης του εργαλείου, έχοντας επιλέξει από την καρτέλα «Culture», την επιλογή «Ancient Greece» (Αρχαία Ελλάδα).

Εικόνα 3.51. Εφαρμογή «A History of the World online» μέσω του ΜΔΤ του ΤΒΜ

3.3. Αξιολόγηση ελληνικών ΜΔΤ

3.3.1. Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (Αθήνα)

Όνομα κόμβου: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

URL: <http://www.emst.gr/>

Στοιχεία επικοινωνίας: protocol@emst.culture.gr

Εικόνα 3.52. «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του ΕΜΣΤ

3.3.1.1. Εισαγωγή

«Το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2000. Η ίδρυσή του ήρθε να καλύψει ένα τεράστιο κενό που άφησε η επί δεκαετίες έλλειψη ενός ανάλογου θεσμού για τη σύγχρονη διεθνή τέχνη στην Αθήνα» (Καφέτση Άννα).

3.3.1.2. Διαφάνεια

Το όνομα του ΜΔΤ (Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης) είναι πλήρως αντιπροσωπευτικό της φύσης του. Πρόκειται για το δικτυακό τόπου του ΕΜΣΤ στόχος του οποίου είναι η παρουσίαση έργων σύγχρονης ελληνικής και διεθνούς τέχνης στο ευρύ κοινό. Επίσης, το λογότυπο του ΜΔΤ αντανακλά τη φύση και αποστολή του. Εμφανίζεται σε σταθερή θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και συγκεκριμένα τοποθετείται

στο πάνω αριστερό τμήμα της εκάστοτε σελίδας. Επίσης λειτουργεί και ως σύνδεσμος για την επιστροφή του χρήστη στην αρχική σελίδα.

Ο ΜΔΤ του ΕΜΣΤ παρέχει πληροφόρηση για τον πολιτιστικό οργανισμό στον οποίο ανήκει. Η πληροφόρηση αυτή δίνεται στην ενότητα «Μουσείο», η οποία παρέχεται μέσω ενός συνδέσμου από την κύρια μπάρα πλοήγησης από την αρχική σελίδα. Στην ενότητα αυτή ο χρήστης μπορεί να διαβάσει και την δήλωση αποστολής από την διευθύντρια του μουσείου.

Στην ενότητα «Μουσείο» ο ΜΔΤ παρέχει πληροφορίες για το προσωπικό που εργάζεται στον οργανισμό, για τα τμήματα στα οποία χωρίζεται κλπ. Επίσης, στην υποενότητα «Επικοινωνία», ο ΜΔΤ παρέχει πληροφορίες επικοινωνίας όπως τηλέφωνο, email, διεύθυνση και μία φόρμα αποστολής email όπου ο χρήστης μπορεί να επιλέξει το τμήμα στο οποίο θέλει να αποστείλει το κείμενό του.

Ακολουθώντας τη διαδρομή «Μουσείο/ Ώρες λειτουργίας» ο ΜΔΤ παρέχει πληροφορίες για τα ωράρια λειτουργίας του μουσείου, τις τιμές των εισιτηρίων, τον τρόπο που μπορεί κάποιος να επισκεφθεί το μουσείο, παραθέτοντας την θέση του στον χάρτη της Google κλπ.

Τέλος, ο ΜΔΤ από την αρχική του σελίδα παρουσιάζει σε παράθυρα το σημαντικότερο περιεχόμενό του. Τα παράθυρα όμως περιορίζονται σε μόλις 3 σε αριθμό (σε σύγκριση με τους ΜΔΤ των ξένων μουσείων).

Προ διετίας η αρχική σελίδα του ΜΔΤ του ΕΜΣΤ ήταν μία σελίδα Animation την οποία έπρεπε ο χρήστης να παρακάμψει για να εμφανίσει την κεντρική σελίδα του ΜΔΤ. Αυτό δεν βοηθούσε στην διαφάνεια του ΜΔΤ. Παρ' όλ' αυτά, από το 2009 η εξέλιξη ενσωματώθηκε στον καινούργιο ΜΔΤ και δεν υπάρχει πλέον η σελίδα Animation.

3.3.1.3. Παρουσίαση περιεχομένου

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από απλότητα. Οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες είναι σαφείς και εύκολα κατανοητές στο χρήστη. Ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί απλή γλώσσα, αποφεύγει σύνθετες δομές προτάσεων και τεχνική ορολογία ή μη οικείες εκφράσεις. Επίσης τα κείμενα είναι σωστά από άποψη γραμματικής, ορθογραφίας και σύνταξης.

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ οργανώνεται ιεραρχικά με την αρχική σελίδα στην κορυφή της ιεραρχίας. Στην συνέχεια παρέχεται μία κεντρική μπάρα πλοήγησης η οποία περιλαμβάνει τις έξι ενότητες στις οποίες χωρίζεται το ΜΔΤ. Καθεμία από τις ενότητες αυτές, αποτελείται από υποενότητες και οι τελευταίες από τις δικές τους υποενότητες. Παρακάτω ακολουθεί ένας πίνακας των θεματικών ενότητων του ΜΔΤ.

Πίνακας 3.5. Δομή του ΜΔΤ του ΕΜΣΤ

Μουσείο	Πρόλογος/ Νέο κτήριο/ Διοίκηση/ Απασχόληση/ Πωλητήριο/ Συμμετοχή/ Επίσκεψη/ Επικοινωνία/ Ημερολόγιο
Συλλογές	Έργα/ Καλλιτέχνες/ Αποκτήματα
Εκθέσεις	Τρέχουσες/ Προσεχείς/ Προηγούμενες/ Εικονικές εκθέσεις/ Αρχείο εκδηλώσεων
Εκπαίδευση	Προγράμματα/ Παιχνίδια/ Έντυπα/ Σεμινάρια/ Επικοινωνία
Τεκμηρίωση	Αρχείο καλλιτεχνών/ Βιβλιοθήκη/ Online Κατάλογος/ Εκδόσεις
MyMuseum	Εκθέσεις επισκεπτών/ Forum

Η επιλογή της θέσης των ενότητων μέσα στον ΜΔΤ δεν είναι και τόσο ικανοποιητική. Πχ. το «Αρχείο εκδηλώσεων» θα μπορούσε να τοποθετηθεί στο «Ημερολόγιο» ή να ονομαστεί «Όλες οι εκθέσεις», η εμφάνιση την ενότητας «Επικοινωνία» δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει δύο φορές, το «Πωλητήριο» θα μπορούσε να εμφανίζεται ως ξεχωριστή ενότητα στην κύρια μπάρα πλοήγησης. Τέλος, υπάρχει η υποενότητα «Forum», αλλά παράλληλα υπάρχει και ένας σύνδεσμος στην αρχική σελίδα του ΜΔΤ για το Ιστολόγιό του. Θα μπορούσε ο σύνδεσμος «Blog» να συμπεριλαμβάνεται και στην ενότητα «myMuseum».

Τα κριτήρια ομαδοποίησης και οι σημασιολογικές σχέσεις μεταξύ των πληροφοριών είναι εμφανή και άμεσα ορατά στους τελικούς χρήστες, με:

- Παροχή σύντομης περιγραφής της κάθε ομάδας πληροφορίας.
- Χρήση οπτικών ενδείξεων όπως τονισμός της ενότητας με μεγαλύτερα γράμματα και κεφαλαία και της υποενότητας με μικρότερα και πεζά.

Τα ψηφιακά αντικείμενα του ΜΔΤ υποστηρίζονται από πρόσθετες πληροφορίες και η σχέση μεταξύ των εικόνων των πρόσθετων πληροφοριών είναι ξεκάθαρη. Οι πληροφορίες εμφανίζονται σε μορφή κειμένου με μικρά γράμματα, κάτω από την εκάστοτε εικόνα.

Η παρουσίαση στο σύνολο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία. Ο ΜΔΤ του ΕΜΣΤ χρησιμοποιεί ίδιες συμβάσεις και κανόνες κατά μήκος διαφορετικών σελίδων οι

οποίες αφορούν στην τοποθέτηση και το στυλ των στοιχείων πλοήγησης, στη χρήση των χρωμάτων, στο στυλ των επικεφαλίδων και των γραφικών, στη δομή και το διάγραμμα των σελίδων κλπ.

Η αντίθεση μεταξύ των κειμένων και του χρωματικού υποβάθρου δεν είναι επαρκής. Ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί ένα ανοιχτό γκρι χρώμα για τα κείμενα σε άσπρο φόντο (εκτός από τις πληροφορίες των εικόνων για τις οποίες χρησιμοποιεί μαύρο χρώμα). Επίσης, οι υπερσύνδεσμοι που συναντώνται μέσα σε κάποια κείμενα, είναι σε μαύρο χρώμα, αλλά αφού τους επιλέξει ο χρήστης, γίνονται σε χρώμα αχνό γκρι και δεν μπορεί πλέον ο χρήστης να διαβάσει εύκολα τις λέξεις αυτές. Το συγκεκριμένο αχνό γκρι συναντάται και στις υποενότητες των υποενότητων, στην δευτερεύουσα πλοήγηση. Πιστεύω πως ένας χρήστης με προβλήματα όρασης δεν θα μπορούσε να ξεχωρίσει τις λέξεις (βλ. εικ. 3.53).

Η παρουσίαση των εκθέσεων είναι επιεικώς μέτρια. Οι εικόνες που περιλαμβάνονται σε κάθε έκθεση είναι γενικότερα απλές φωτογραφίες από τον φυσικό χώρο τους, χωρίς καμία ξεχωριστή περιγραφή για κάθε αντικείμενο. Για κάποιες από τις εκθέσεις παρουσιάζονται ξεχωριστά τα αντικείμενα, όμως η μεγέθυνση τους δεν υφίσταται (βλ. εικ. 3.54: παρατηρείται πως η εικόνα που αναμένεται να εμφανιστεί είναι ακόμα πιο μικρή από την προηγούμενη). Ακόμα, κάθε έκθεση αποτελείται από έξι καρτέλες (Πρόλογος, Έργα, Πληροφορίες, Περιήγηση, Εκδηλώσεις, κατάλογος), πολλές από τις οποίες δεν περιλαμβάνουν κάποια δεδομένα. Τέλος, η υποενότητα «Εικονικές εκθέσεις» δεν λειτουργεί.

Υπάρχει μία υποενότητα, στην ενότητα «Εκθέσεις», με τον τίτλο «Online», όπου μέσα από έναν σύνδεσμο, οδηγεί τον χρήστη σε έναν ξεχωριστό δικτυακό τόπο (Common Wealth), όπου έχουν επιλέξει να παρουσιάσουν έργα από καλλιτέχνες, δίνοντας έναν

ΣΥΛΛΟΓΕΣ

ΕΡΓΑ

Ζωγραφική και Τρισδιάστατα Έργα

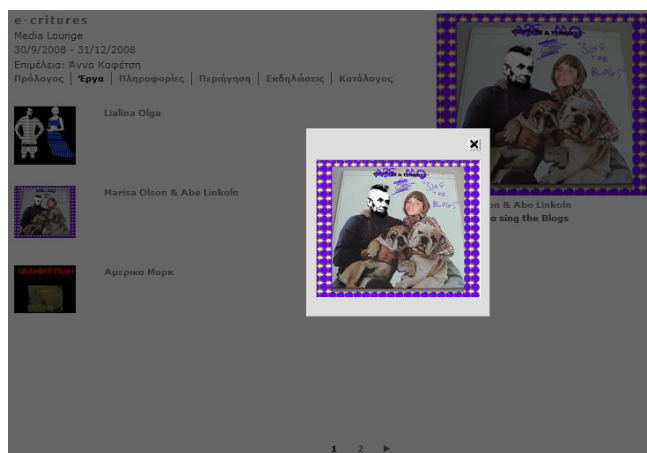
Φωτογραφία και Νέα Μέσα

Αρχιτεκτονική και Βιομηχανικά Σχέδια
Αναζήτηση

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

ΑΠΟΚΤΗΜΑΤΑ

Εικόνα 3.53. Δευτερεύουσα Πλοήγηση στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ

Εικόνα 3.54. Παρουσίαση Εκθέσεων στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ

σύνδεσμο για τον καθένα, που οδηγεί στον δικό τους δικτυακό τόπο. Ενώ ο χρήστης βρίσκεται σε περιβάλλον στα ελληνικά, το κεντρικό μενού της σελίδας είναι στα αγγλικά και οι περιγραφές στα ελληνικά. Αυτό το κομμάτι του ΜΔΤ, δεν αφορά τόσο το μουσείο που αντιπροσωπεύει, αλλά θέματα που αφορούν τα δίκτυα, την οικονομία και την τέχνη. Θα μπορούσε κατά την γνώμη μου, ο σύνδεσμος αυτός να ήταν διαθέσιμος σε κάποιο άλλο σημείο του ΜΔΤ ή ως ξεχωριστή ενότητα στην μπάρα πλοήγησης.

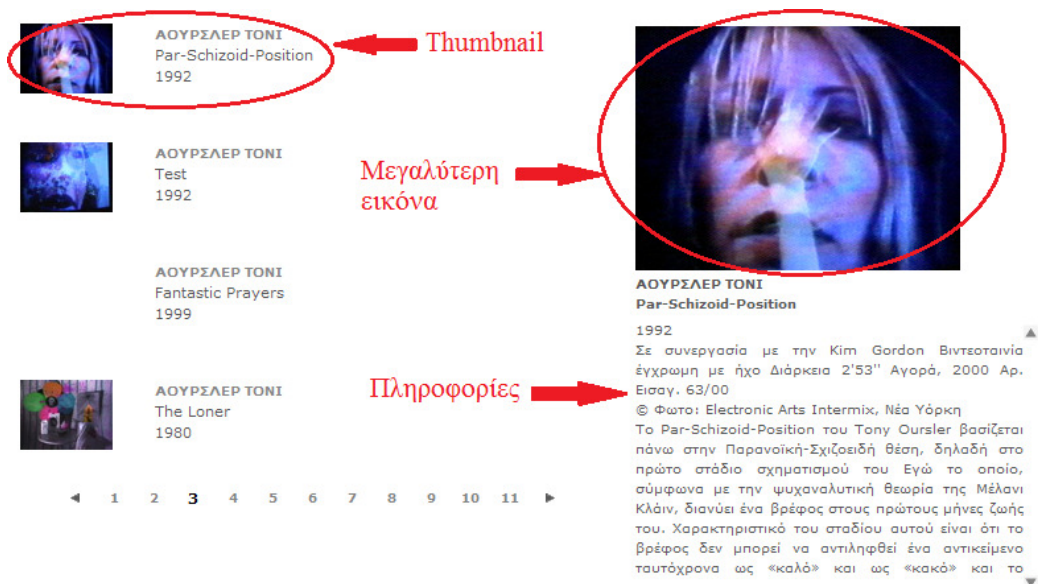
Για τις ενότητες «Εκθέσεις» και «Συλλογές», εμφανίζεται στην αρχική τους σελίδα ένα ορθογώνιο πλαίσιο μέσα στο οποίο εναλλάσσονται επιλεγμένες εικόνες. Η εναλλαγή γίνεται τόσο γρήγορα πράγμα που δυσκολεύει τον χρήστη να αντιληφθεί αυτό που βλέπει. Επίσης, το πλαίσιο αυτό δεν λειτουργεί ως υπερσύνδεσμος για κάθε εικόνα που εμφανίζεται.

Πολλοί από τους υπερσυνδέσμους μέσα στον ΜΔΤ δεν λειτουργούν, ή κάποιες από τις υποενότητες είναι κενές. Στη συνέχεια αναφέρονται με περισσότερες λεπτομέρειες τέτοια σημάδια δυσλειτουργίας του ΜΔΤ.

3.3.1.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού

Όσων αφορά την ποιότητα των εικόνων που παρουσιάζονται στον δικτυακό τόπο, δεν είναι ικανοποιητική. Οι εικόνες των αντικειμένων που παρουσιάζονται εμφανίζονται σε τρεις εκδόσεις:

- Μία έκδοση thumbnail (70x51 pixels), η οποία εμφανίζεται για κάθε έκθεση ή έργο αρχικά, συνοδευόμενη από κάποιες πληροφορίες. Σε κάποια από τα έργα δεν εμφανίζεται η εικόνα thumbnail, όπως φαίνεται στην εικόνα 3.55 το τρίτο έργο στη σειρά συνοδεύεται από κάποια εικόνα.
- Μία εικόνα μεγαλύτερου μεγέθους (191x160 pixels), συνοδευόμενη από περισσότερες πληροφορίες.

Εικόνα 3.55. Ποιότητα Εικόνων στον ΜΔΤ του ΕΜΙΣΤ

- Μία ακόμα μεγαλύτερη εικόνα του αντικειμένου (600x500 pixels), χωρίς τις συνοδευόμενες πληροφορίες, η οποία εμφανίζεται ξεχωριστά μπροστά από την εκάστοτε σελίδα του ΜΔΤ σε σκούρο διαφανές φόντο (βλ. εικ. 3.54).

Αυτός ο τρόπος παρουσίασης έχει πολλά μειονεκτήματα. Δεν προσφέρει πολλές δυνατότητες σε απομακρυσμένους χρήστες, διότι η ποιότητα και η ποσότητα των ψηφιοποιημένων έργων και των πληροφοριών τους είναι μέτρια και πολλές φορές ανύπαρκτη. Επίσης, δεν δίνεται η δυνατότητα στον χρήστη να παραγγείλει κάποιο έργο που τον ενδιαφέρει, σε μεγαλύτερη ανάλυση (όπως πράττει ο ΜΔΤ του ΤΒΜ).

Γενικά, δεν υπάρχουν παραπάνω τρόποι για την παρουσίαση των αντικειμένων, πχ. εικονικές περιηγήσεις, βίντεο κλπ. Οπότε, η ποιότητα γενικά της παρουσίασης των συλλογών είναι μέτρια.

3.3.1.5. Πλοήγηση

Ο ΜΔΤ κάνει χρήση δύο συστημάτων πλοήγησης:

- Μπάρα κύριας πλοήγησης. Η μπάρα κύριας πλοήγησης οδηγεί στις κύριες περιοχές που διαμορφώνουν τη δομή του ΜΔΤ.

Μουσείο | Συλλογές | Εκθέσεις | Εκπαίδευση | Τεκμηρίωση | myMuseum

Εικόνα 3.56. Μπάρα Πλοήγησης στον ΜΔΤ του ΕΜΙΣΤ

Το περιεχόμενο της μπάρας κύριας πλοήγησης είναι εύκολο απομνημονεύσιμο καθώς αποτελείται από έξι στοιχεία τα οποία έχουν ένα ξεκάθαρο όνομα. Επιπλέον, η μπάρα κύριας πλοήγησης είναι άμεσα ορατή στο χρήστη, τοποθετείται σε μια οριζόντια γραμμή στο πάνω μέρος της σελίδας και είναι σαφής ο διαχωρισμός με το κυρίως περιεχόμενο. Εμφανίζεται στην ίδια θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και έχει την ίδια γραφική εμφάνιση κατά μήκος όλων των σελίδων.

- Μπάρα δευτερεύουσας πλοήγησης (Βλ. εικ. 3.53). Η μπάρα δευτερεύουσας πλοήγησης εμφανίζεται στα αριστερά της εκάστοτε σελίδας. Η ύπαρξή της χρησιμεύει στο να προσανατολιστούν οι χρήστες στο περιεχόμενο και στη δομή της κάθε ενότητας. Παρ' όλ' αυτά, η δευτερεύουσα πλοήγηση του ΜΔΤ παρουσιάζει προβλήματα. Πχ. επιλέγοντας ο χρήστης τη διαδρομή «Εκθέσεις/ Τρέχουσες/ Κύριες», η λέξη «Κύριες» δεν αλλάζει χρώμα στην δευτερεύουσα μπάρα πλοήγησης, έτσι ώστε ο χρήστης να ξέρει τι έχει επιλέξει. Επίσης, δεν εμφανίζεται ένας τίτλος επάνω από το περιεχόμενο που παρουσιάζεται. Τέλος, εάν ο χρήστης επιλέξει να εμφανίζει μία από τις εκθέσεις, αμέσως εξαφανίζεται η δομή της υποενότητας «Τρέχουσες» και έτσι ο χρήστης δεν ξέρει καθόλου σε ποιο σημείο βρίσκεται.

Ο χρήστης μπορεί να δει σίγουρα μόνο σε ποια ενότητα βρίσκεται, βλέποντας την μπάρα κύριας πλοήγησης.

Η μετακίνηση μεταξύ των σελίδων του ΜΔΤ είναι γενικά εύκολη. Αυτό επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Παρέχει έναν σύνδεσμο προς την αρχική σελίδα από κάθε εσωτερική σελίδα του. Τη λειτουργία αυτή επιτελεί το λογότυπο του ΜΔΤ.
- Παρέχει τη δυνατότητα επιστροφής σε προηγούμενα σημεία μέσω του κουμπιού Πίσω – Back του φυλλομετρητή.
- Αποφεύγει την οριζόντια κύλιση. Αυτό επιτυγχάνεται με τα βελάκια κύλισης που εμφανίζονται στην επάνω και κάτω δεξιά γωνία ενός εμφανιζόμενου κειμένου (Βλ. εικ. 3.55. Πληροφορίες).

Ο ΜΔΤ δεν παρέχει την λειτουργία «Χάρτης Πλοήγησης» για να εμφανίζει όλη τη δομή του και τους συνδέσμους που περιλαμβάνει. Επίσης, οι ενότητες της μπάρας πλοή-

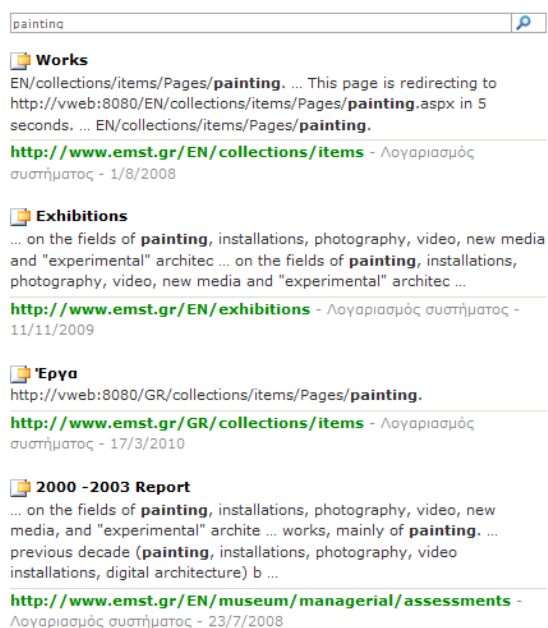
γησης δεν εμφανίζουν τις υποενότητες τους με την τοποθέτηση του κέρσορα επάνω στο όνομά τους. Έτσι, ο χρήστης είναι πάντα υποχρεωμένος να επιλέγει με τον κέρσορα κάθε ενότητα και υποενότητα για να δει τι περιλαμβάνει, πράγμα πολύ χρονοβόρο.

Η πλοήγηση στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ παρουσιάζει προβλήματα στον χρόνο απόκρισης των συνδέσμων του. Οι εικόνες, οι σελίδες ή οι πληροφορίες χρειάζονται παραπάνω από τον κανονικό χρόνο για να εμφανιστούν στον χρήστη. Αυτό κάνει δυσκολότερη την πλοήγησή του μέσα στον ΜΔΤ.

3.3.1.6. Αναζήτηση

Ο ΜΔΤ παρέχει στο χρήστη μία μπάρα απλής αναζήτησης η οποία εμφανίζεται επάνω δεξιά σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει σε όλο το περιεχόμενο του ΜΔΤ. Ο τρόπος εμφάνισης των αποτελεσμάτων είναι πρωτότυπα δυσλειτουργικός! Κάθε αποτέλεσμα, αντί να έχει εικόνα με την περιγραφή της, όπως γίνεται στους περισσότερους ξένους ΜΔΤ, εμφανίζει την διαδρομή του σε μορφή συνδέσμου και την εμφάνιση της λέξης-κλειδί που έχει αναζητήσει ο χρήστης (βλ. εικ. 3.57).

Εκτός από τη βασική αναζήτηση, ο ΜΔΤ παρέχει και μια φόρμα προηγμένης αναζήτησης που αφορά στην ενότητα «Συλλογές», στο τμήμα «Καλλιτέχνες». Η λειτουργία της προηγμένης αναζήτησης επιτρέπει την ανεύρεση ενός καλλιτέχνη ή λίστας καλλιτεχνών με κριτήρια αναζήτησης τον τίτλο του έργου, το όνομα του καλλιτέχνη, χρονολογία, είδος αντικειμένου, τύπος αντικειμένου και υλικό-τεχνική. Η φόρμα αναζήτησης παρουσιάζει κάποια λάθη. Η περιοχή «Τίτλος αντικειμένου» δεν λειτουργεί. Κάποια από

Εικόνα 3.57. Εμφάνιση αποτελεσμάτων αναζήτησης στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ

Εικόνα 3.58. «Προηγμένη Αναζήτηση» στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ

τα είδη αντικειμένου που εμφανίζονται με τη χρήση του βέλους, αναγράφονται από δύο φορές.

Τα αποτελέσματα στην προηγμένη αναζήτηση εμφανίζονται καθένα με μία εικόνα thumbnail και τις πληροφορίες του. Τέλος, ο ΜΔΤ παρέχει:

- Ευρετήριο καλλιτεχνών. Εμφανίζεται ως μπάρα αναζήτησης με έτοιμα τα ονόματα των καλλιτεχνών. Η πλοήγηση στο ευρετήριο διευκολύνεται με μία μπάρα κύλισης.
- Online κατάλογος. Βρίσκεται στην ενότητα «Τεκμηρίωση». Στην περιγραφή του αναφέρεται ότι ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει το 65% της συλλογής της βιβλιοθήκης ηλεκτρονικά. Παρ' όλ' αυτά δεν εμφανίζεται κάποια φόρμα αναζήτησης.

Εν κατακλείδι, ο ΜΔΤ του ΕΜΣΤ δεν επαρκεί όσον αφορά τα εργαλεία αναζήτησης.

3.3.1.7. Ενημέρωση και συντήρηση

Ο ΜΔΤ παρέχει μία ξεχωριστή ενότητα «Νέα» για την ενημέρωση του χρήστη για νέο και επίκαιρο υλικό. Η ενότητα «Νέα» παρέχεται μέσω ενός συνδέσμου στο κάτω μέρος κάθε σελίδας του ΜΔΤ ώστε να είναι άμεσα ορατή στο χρήστη. Η ενότητα αυτή χωρίζεται χρονικά από το 2008 – 2010.

Ο ΜΔΤ του ΕΜΣΤ αποφεύγει την παρουσίαση της απαρχαιωμένης πληροφορίας. Η πληροφορία αυτή κυρίως αφορά στο τμήμα «Εκθέσεις». Η τακτική που χρησιμοποιεί είναι ο διαχωρισμός των Εκθέσεων σε τέσσερις θεματικές ενότητες: «Τρέχουσες», «Προσεχείς», «Προηγούμενες» με βάση την ημερομηνία διεξαγωγής της εκάστοτε έκθεσης.

Τέλος, ο ΜΔΤ περιέχει το εργαλείο «Ημερολόγιο»⁶, το οποίο, λόγω δυσλειτουργικότητας ή ανενεργείας της εφαρμογής, δεν μπορεί να εμφανιστεί.

⁶ Τελευταία απόπειρα εμφάνισης του ημερολογίου έγινε στις 28-11-2010.

3.3.1.8. Προσβασιμότητα

Ο ΜΔΤ του ΕΜΣΤ έχει κατασκευαστεί για διάφορους τύπους φυλλομετρητών (Internet Explorer, Mozilla FireFox, Chrome). Επιπλέον, η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ΜΔΤ γίνεται ανεξαρτήτως συσκευής (μέσω του ποντικιού και μέσω πληκτρολογίου).

Μέσω του εκάστοτε φυλλομετρητή, ένας χρήστης με προβλήματα όρασης μπορεί να μεγεθύνει κάθε σελίδα του ΜΔΤ. Σε γενικές γραμμές, το μέγεθος των γραμμάτων που χρησιμοποιεί είναι πάρα πολύ μικρό και δεν προτείνεται ούτε για άτομα χωρίς προβλήματα.

Ο ΜΔΤ δε φαίνεται να υποστηρίζει κάποιο πρόγραμμα για άτομα με ειδικές ικανότητες.

3.3.1.9. Πολυγλωσσία

Ο ΜΔΤ του ΕΜΣΤ είναι μεταφρασμένος σε τρεις γλώσσες (Ελληνικά, Αγγλικά και Γαλλικά). Ο χρήστης μπορεί ανά πάσα στιγμή να αλλάξει τη γλώσσα του ΜΔΤ μέσω των συνδέσμων κάθε γλώσσας που εμφανίζονται επάνω δεξιά σε κάθε σελίδα. Οι τίτλοι των συνδέσμων είναι κατανοητοί, διότι κάθε ένας χρησιμοποιεί απεικονίζεται με τα δύο πρώτα αρχικά της εκάστοτε γλώσσας (για Ελληνικά: ΕΛ, για Αγγλικά: EN και για Γαλλικά: FR).

3.3.1.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

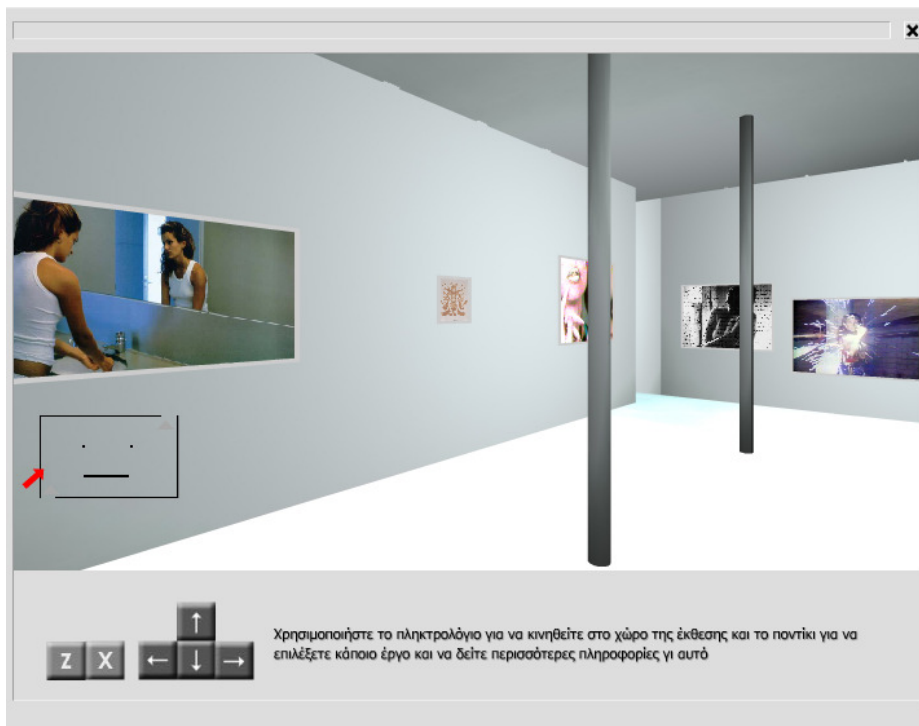
Ο ΜΔΤ του ΕΜΣΤ, προσφέρει υπηρεσίες που αυξάνουν την προστιθέμενη αξία του όπως:

- Ηλεκτρονικό Κατάστημα. Χωρίζεται σε πέντε υποενότητες που είναι «Κατάλογοι Εκθέσεων», «Εκπαιδευτικά Έντυπα», «Αφίσες», «Κάρτες» και «Αντικείμενα». Για κάθε αντικείμενο που πωλείται, δίνεται η περιγραφή του από τα δεξιά και η τιμή του. Τα μειονεκτήματα που παρουσιάζει είναι:
 - Ο χρήστης δεν μπορεί να μεγεθύνει την εικόνα ενός προϊόντος για να το δει καλύτερα αυτό που θέλει να αγοράσει.
 - Οι κάρτες και οι αφίσες δεν περιλαμβάνουν εικόνες παρά μόνο μία απλή περιγραφή και την τιμή τους.

Το πωλητήριο δεν λειτουργεί ως ηλεκτρονικό κατάστημα που μπορεί ο χρήστης να κάνει online αγορές, διότι δεν διαθέτει ηλεκτρονικό καλάθι, ούτε κάποια δυνατότητα να αγοράσει ο χρήστης προϊόντα μέσω του ΜΔΤ. Ίσως η ενότητα Πωλητήριο να μην έχει ολοκληρωθεί ακόμα.

- myMuseum. Στην ενότητα αυτή ο χρήστης μπορεί να εγγραφεί στον ΜΔΤ και να δημιουργήσει τη δική του εικονική έκθεση, συλλέγοντας έργα κατά την περιήγηση του μέσα στον ΜΔΤ. Παρ' όλ' αυτά, λόγω προβλημάτων του server του ΜΔΤ δεν ήταν δυνατόν να γίνει εγγραφή έτσι ώστε να δοκιμαστεί ο συγκεκριμένο εργαλείο.

Τις εικονικές εκθέσεις όμως των χρηστών μπορεί να τις δει οποιοσδήποτε περιηγείται μέσα στον ΜΔΤ, στην ενότητα «Εκθέσεις επισκεπτών». Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται η εικονική περιήγηση ενός εγγεγραμμένου χρήστη.

Εικόνα 3.59. «Εικονικές Εκθέσεις» χρηστών στον ΜΔΤ του ΕΜΣΤ

- Νέες τεχνολογίες επικοινωνίας και διαμοιρασμού. Ο ΜΔΤ του ΕΜΣΤ παρέχει συνδέσμους για την σελίδα του στο Facebook και το Twitter. Φαίνεται πως το μουσείο δίνει περισσότερη βάση σε αυτά τα μέσα παρά στον ίδιο τον ΜΔΤ.

- Ιστολόγιο. Το ιστολόγιο του μουσείου έχει δημιουργηθεί στον ιστοχώρο «Blogspot» και ενημερώνεται τακτικά με άρθρα, βίντεο και φωτογραφίες.
- Φόρα. Η φόρα (forum) εμφανίζεται μόνο στους εγγεγραμμένους χρήστες. Η εγγραφή, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δεν ήταν δυνατόν να ολοκληρωθεί.

3.3.1.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία

Ο ΜΔΤ δεν ενδείκνυται για εκπαιδευτικό εργαλείο, αφού οι πληροφορίες και οι εικόνες των αντικειμένων είναι περιληπτικές. Η ποιότητα των ψηφιακών αντικειμένων είναι μέτρια και πολλοί από τους συνδέσμους που περιλαμβάνονται στον ΜΔΤ δεν λειτουργούν.

Λόγω των παραπάνω, ο ΜΔΤ δεν φαίνεται να δίνει βάση στην διά βίου μάθηση, ούτε στις ανάγκες των απομακρυσμένων χρηστών ή ερευνητών. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο ΜΔΤ αντιπροσωπεύει το σύγχρονο μουσείο-φυλλάδιο του διαδικτύου (βλ. 2.2.2.3).

3.3.2. Μουσείο Μπενάκη (Αθήνα)

Όνομα κόμβου: Μουσείο Μπενάκη
URL: <http://www.benaki.gr>
Στοιχεία επικοινωνίας: benaki@benaki.gr

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

BENAKI MUSEUM
ENGLISH | ESPAÑOL

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΚΔΟΣΕΙΣ E-SHOP

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΠΩΛΗΤΗΡΙΟ
ΑΓΟΡΕΣ ON-LINE

> ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΤΕΤΑΡΤΗ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
• Χειρ Αγγέλου
• Θεοφιλάκτουλας, Τυχές της Ύλης
• Ο χρόνος οι άνθρωποι οι ιστορίες τους
• 25 Χρόνια Μετά

> ΝΕΑ
- **ΠΕΜΠΤΗ, 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ**
Μαθήματα Τουρκικής γλώσσας,
Οθωμανικής γραφής και Περσικής
Γλώσσας
- **ΔΕΥΤΕΡΑ, 17 ΜΑΪΟΥ**
ΟΤΕ & Μουσείο
Μπενάκη «Ψηφιοποιώντας» τον πλούτο
του ελληνικού πολιτισμού

> ΕΓΡΑΦΗΝ ΓΙΑ ΜΑΣ
- **ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ**
Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ

> ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
> ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ
RSS
ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΜΑΣ
f t

Εικόνα 3.60. «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του ΜΜ

3.3.2.1. Εισαγωγή

«Το Μουσείο Μπενάκη συγκαταλέγεται στις μεγάλες εκείνες δωρεές που αύξησαν τα περιουσιακά στοιχεία του κράτους, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και τον παλαιότερο μουσειακό οργανισμό που λειτουργεί στην Ελλάδα ως Ίδρυμα Ιδιωτικού Δικαίου. Με τις εκτεταμένες ενότητες των εκθεμάτων του, που καλύπτουν περισσότερους από έναν πολιτισμικούς τομείς, αλλά και τη γενικότερη λειτουργία του, που εξυπηρετεί περισσότερες από μία κοινωνικές ανάγκες, το Μουσείο Μπενάκη, προσφέρει ένα

μοναδικό ίσως υπόδειγμα σύνθετης δομής μέσα στο ευρύτερο πλέγμα των μουσειακών ιδρυμάτων της Ελλάδας»⁷.

3.3.2.2. Διαφάνεια

Η ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.benaki.gr> και το όνομα του ΜΔΤ είναι πλήρως αντιπροσωπευτικά της φύσης του. Πρόκειται για το δικτυακό τόπου του ΜΜ στην Ελλάδα.

Επίσης, το λογότυπο του ΜΔΤ αντανακλά τη φύση και αποστολή του. Εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και τοποθετείται στην πάνω αριστερή γωνία.

Πρόσθετα, ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση για τον πολιτιστικό οργανισμό στην ενότητα «Το μουσείο», η οποία παρέχεται μέσω ενός συνδέσμου από το κεντρικό μενού στην αρχική σελίδα. Στην ενότητα αυτή ο χρήστης μπορεί να ενημερωθεί λεπτομερώς για ό, τι αφορά το μουσείο. Σε αυτή την ενότητα ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί εντυ-

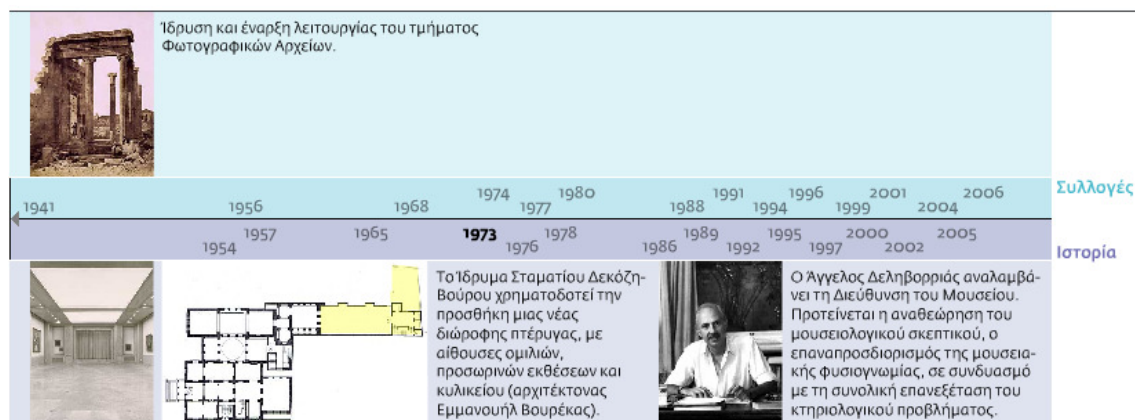
Εικόνα 3.61. Πληροφορίες για τα κτήρια του ΜΜ

πωσιακά γραφικά όπως για παράδειγμα στην υποενότητα «Τα κτήρια», εμφανίζεται στην αρχική της σελίδα ένα ορθογώνιο πλαίσιο χωρισμένο σε επτά εικόνες, όσα είναι και τα κτήρια που ανήκουν στο μουσείο, και πάνω από το πλαίσιο εμφανίζονται οι προσόψεις των κτηρίων σε σμίκρυνση. Ο χρήστης μπορεί να διαλέξει ένα κτήριο είτε από τις μικρές προσόψεις τους (βάζοντας τον κέρσορα πάνω σε ένα, φωτίζεται περισσότερο), είτε από το υπομενού την υποενότητας που εμφανίζεται στα αριστερά, είτε επιλέγοντας μία εικόνα μέσα στο ορθογώνιο πλαίσιο (η εικόνα μεγαλώνει βάζοντας τον κέρσορα επάνω της).

Επίσης, χρησιμοποιεί ένα πρωτότυπο εργαλείο για να διηγηθεί την ιστορία του μουσείου. Το εργαλείο ονομάζεται «Χρονολόγιο» και σε περιβάλλον flash, ο χρήστης μπορεί να ενημερωθεί χρονολογικά για την εξέλιξη του μουσείου από το 1873 έως το 2006. Το χρονολόγιο αποτελείται από δύο γραμμές. Η μία αφορά στις συλλογές και η

⁷ Εισαγωγικό σημείωμα παρμένο από τον ΜΔΤ του μουσείου Μπενάκη. URL: <http://www.benaki.gr/index.asp?lang=gr&id=401> [Τελευταία πρόσβαση 28-11-2010]

άλλη σε ιστορικά γεγονότα. Επιλέγοντας μία χρονολογία, εμφανίζονται συνοπτικές πληροφορίες συνοδευόμενες από εικόνα.

Εικόνα 3.62. Εφαρμογή «Χρονολόγιο» στον ΜΔΤ του ΜΜ

Επιπλέον, ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση για τις ώρες λειτουργίας, τους τρόπους πρόσβασης σε αυτόν, διευθύνσεις, emails κλπ. Επίσης παρέχει ένα ολόκληρο τμήμα με πληροφορίες για τον διαδικτυακό τόπο, τους υπεύθυνους κατασκευής και συντήρησης κλπ. που βρίσκεται από την διαδρομή «Επίσκεψη/ Πληροφορίες/ Διαδικτυακός τόπος».

Ο ΜΔΤ παρουσιάζει από την αρχική του σελίδα το σημαντικότερο περιεχόμενό του μέσα από παράθυρα στα οποία εναλλάσσονται φωτογραφίες αντικειμένων.

3.3.2.3. Παρουσίαση περιεχομένου

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ είναι σαφές στον τελικό χρήστη. Οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες είναι εύκολα κατανοητές λόγω της απλότητας τους. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί απλή γλώσσα, κατανοητές επικεφαλίδες, αποφεύγει σύνθετες δομές προτάσεων και τεχνική ορολογία ή μη οικείες εκφράσεις.

Κάθε αντικείμενο υποστηρίζεται από πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν κυρίως στην προέλευση των αντικειμένων, στις διαστάσεις και στη χρονική περίοδο στην οποία ανήκουν. Επίσης η σχέση μεταξύ των αντικειμένων και των πρόσθετων πληροφοριών είναι σαφής στον τελικό χρήστη.

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ οργανώνεται ιεραρχικά με την αρχική σελίδα στην κορυφή της ιεραρχίας. Η αρχική σελίδα δίνει ενδείξεις σχετικά με την οργάνωση του ΜΔΤ, του περιεχομένου του και των συστημάτων πλοήγησης που είναι διαθέσιμα. Μέσα σε

αυτή την ιεραρχική διάταξη της πληροφορίας υπάρχουν σύνδεσμοι προς ομάδες πληροφορίας που μπορούν να βοηθήσουν τους χρήστες στην πλοήγησή τους στη δομή του ΜΔΤ. Παρακάτω ακολουθεί η δομή του ΜΔΤ σε πίνακα.

Πίνακας 3.6. Δομή του ΜΔΤ του ΜΜ

Μόνιμες συλλογές	Συλλογές/ Αρχεία/ Βιβλιοθήκη
Επίσκεψη	Εκθέσεις/ Εκδηλώσεις/ Πληροφορίες/ Ημερολόγιο
Εκπαίδευση	Τμήμα/ Εκπαιδευτικά προγράμματα/ Εκπαιδευτικό υλικό/ Παιχνίδια/ Τα νέα μας
Το μουσείο	Ιστορία του μουσείου/ Τα κτήρια/ Τα τμήματα/ Συμμετοχή στο έργο του μουσείου/ Νέα
Εκδόσεις	Νέες εκδόσεις/ Βιβλία για παιδιά/ Οπτικοακουστικό υλικό/ Περιοδικό/ Θεματικές κατηγορίες
E-shop	Κατηγορίες αντικειμένων/ Τρόποι πληρωμής/ Τρόποι αποστολής/ Επικοινωνία/ Συχνές ερωτήσεις/ Κατάλογοι

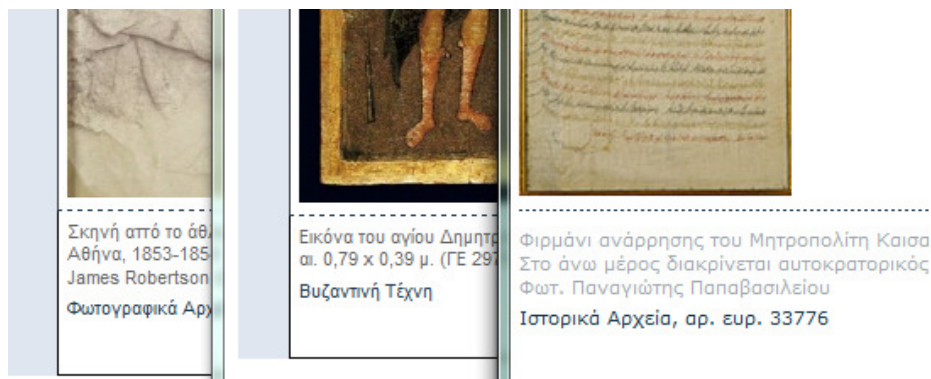
Για κάθε υποενότητα εμφανίζεται μία μπάρα δευτερεύουσας πλοήγησης στην αριστερή πλευρά της σελίδας με τις κατηγορίες της εκάστοτε υποενότητας.

Οι ενότητες στον ΜΔΤ αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστά κομμάτια. Αυτό φαίνεται χαρακτηριστικά στο γεγονός ότι οι ενότητες «Εκπαίδευση» και «Το μουσείο» εμφανίζουν την υποενότητα «Νέα» ή «Τα νέα μας» στο τέλος.

Από την συγκεκριμένη επιλογή των κυρίαρχων ενότητων φαίνεται ότι το μουσείο δίνει μεγαλύτερη βάση στα εκπαιδευτικά του προγράμματα και στις εκδόσεις του, ενότητες οι οποίες δεν συναντώνται συχνά στην κεντρική μπάρα πλοήγησης. Επίσης, η κεντρική μπάρα πλοήγησης φαίνεται να λειτουργεί ως μέσο διαφήμισης του μουσείου και μία πιο έμμεση ταξινόμηση του «Ηλεκτρονικού Καταστήματος», αφού πολλές από τις υποενότητες εμφανίζουν προϊόντα προς πώληση online (πχ. ολόκληρη η ενότητα «Εκδόσεις»). Κατά την γνώμη μου, μέσα στον ΜΔΤ θα έπρεπε να προβάλλονται κάποια πολύ σημαντικά τμήματά του ως ενότητες ή στα παράθυρα της αρχικής σελίδα, πχ. η υποενότητα «Βιβλιοθήκη», το «Benaki museum Library Wiki», «Βιβλιολογικό Εργαστήρι 'Φίλιππος Ηλίου'», τα οποία αναφέρονται στη συνέχεια της αξιολόγησης.

Η οργάνωση των πληροφοριών του ΜΔΤ είναι άμεσα ορατή στον τελικό χρήστη. Ο ΜΔΤ κάνει χρήση οπτικών ενδείξεων για τη διαφοροποίηση μεταξύ των ενότητων και κατηγοριών. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ κάνει χρήση διαφορετικών χρωμάτων στις σελίδες για τη διάκριση μεταξύ διαφορετικών τμημάτων αλλά και χρησιμοποιεί διαφορετικά χρώματα στα γράμματα των επικεφαλίδων δείχνοντας τη διαδρομή του χρήστη. Επίσης, παρέχει έναν χάρτη ολόκληρης της δόμησης του ΜΔΤ από την αρχική σελίδα.

Υπάρχει επαρκής αντίθεση μεταξύ των κειμένων και του χρωματικού υποβάθρου. Συγκεκριμένα ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί συνήθως μαύρο χρώμα για το κείμενο σε άσπρο φόντο, που αποτελεί και τη βέλτιστη πρακτική. Παρ' όλ' αυτά οι πληροφορίες σε πολλά από τα αντικείμενα (πχ. στην υποενότητα «Αρχαία») εμφανίζουν τα γράμματα σε πολύ ανοιχτό γκρι-γαλάζιο, πράγμα που δυσκολεύει τον χρήστη στην ανάγνωση. Στην εικόνα 3.63 βλέπουμε τρεις διαφορετικές αποχρώσεις των γραμμάτων που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν ένα αντικείμενο.

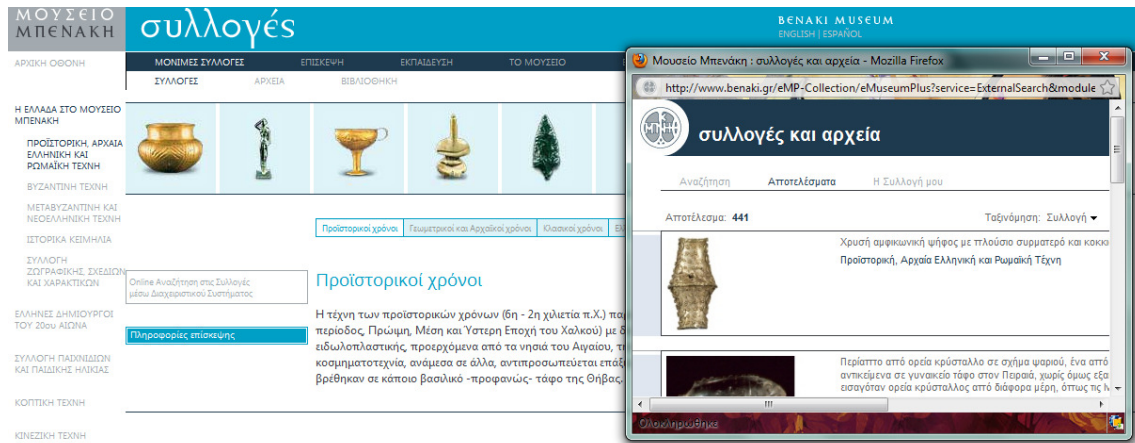

Εικόνα 3.63. Διαφοροποίηση χρώματος γραμματοσειρών στις πληροφορίες των αντικειμένων

Επιπλέον, ο ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ποιότητα στην τυπογραφία των κειμένων. Τα κείμενα του ΜΔΤ αποφεύγουν τη χρήση της κεφαλαίας γραφής, της υπογράμμισης και της πλάγιας γραφής. Επίσης ο ΜΔΤ κάνει χρήση ευανάγνωστων γραμματοσειρών, ενώ το σύνολο των κειμένων του είναι στοιχισμένο στα αριστερά.

Τέλος, ο ΜΔΤ δεν παρουσιάζει online εκθέσεις παρά μόνο τα διαφημιστικά τους φυλλάδια.

Ένα αρνητικό στοιχείο παρατηρήθηκε στην παρουσίαση των συλλογών. Οι θεματικές ενότητες των συλλογών, οι οποίες εμφανίζονται ως δευτερεύουσα πλοήγηση της υποενότητας «Συλλογές», λειτουργούν ως λέξεις-κλειδιά για την μηχανή αναζήτησης στις συλλογές. Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι για κάθε θεματική ενότητα παρουσιάζεται μόνο η σύντομη περιγραφή της, κάποιος χρονολογικός διαχωρισμός, εικόνες οι οποίες δεν λειτουργούν ως υπερσύνδεσμοι και ένα «κουμπί» το οποίο εμφανίζει σε ένα καινούργιο παράθυρο τα αντικείμενα ως αποτελέσματα αναζήτησης. Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται ο τρόπος παρουσίασης των αντικειμένων της κάθε θεματικής ενότητας. Συγκεκριμένα επιλέχθηκε να παρουσιαστούν τα αντικείμενα της θεματικής ενότητας «Προϊστορική, αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή τέχνη». Τα αποτελέσματα της αυτόματης αυτής αναζήτησης είναι 441 σε αριθμό.

Εικόνα 3.64. Παρουσίαση ψηφιακών αντικειμένων στον ΜΔΤ του ΜΜ

3.3.2.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού

Ο ΜΔΤ του ΜΜ παρέχει κάθε εικόνα εκθέματος σε δύο εκδόσεις για την προβολή στο Διαδίκτυο.

- Μια έκδοση thumbnail 180x110 pixels. Η έκδοση αυτή εμφανίζεται στα αποτελέσματα μίας αναζήτησης (Βλ. εικ. 3.64).
- Μια έκδοση καλύτερης ποιότητας της εικόνας. Η έκδοση αυτή παρέχεται μέσω της έκδοσης thumbnail η οποία λειτουργεί ως σύνδεσμος, και είναι υψηλότερης ανάλυσης και μεγαλύτερων διαστάσεων (640x330 pixels).

Οι διαστάσεις και η ανάλυση των εικόνων που παρουσιάζονται στον ΜΔΤ του ΜΜ δεν είναι ικανοποιητική. Ο χρήστης δεν μπορεί να παρατηρήσει καμία λεπτομέρεια του έργου που τον ενδιαφέρει. Ο ερευνητής δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει κάποια εικόνα για να εμπλουτίσει την έρευνά του με καινούρια στοιχεία. Ιδιαίτερα, στην υποενότητα «Αρχαία», η ανάλυση των ψηφιοποιημένων εγγράφων είναι τόσο χαμηλή, που δεν διακρίνονται τα γράμματά τους.

Οι εικόνες που προβάλλονται στο δικτυακό κόμβο είναι σε μορφή JPEG.

Ο ΜΔΤ δεν χρησιμοποιεί κάποιο άλλο πολυμέσο για να παρουσιάσει το μουσείο και τις συλλογές του.

3.3.2.5. Πλοήγηση

Η μπάρα κύριας πλοήγησης είναι άμεσα ορατή στο χρήστη. Τοποθετείται σε μια οριζόντια γραμμή στο πάνω μέρος της σελίδας και είναι σαφής ο διαχωρισμός με το κυρίως περιεχόμενο. Επίσης εμφανίζεται στην ίδια θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και έχει την ίδια γραφική εμφάνιση κατά μήκος όλων των σελίδων.

Προκειμένου οι χρήστες να μπορούν να προσανατολιστούν στο περιεχόμενο κάθε ενότητας στις οποίες οδηγούν οι σύνδεσμοι της μπάρας κύριας πλοήγησης, ο ΜΔΤ παρέχει ένα σύστημα δευτερεύουσας πλοήγησης που ουσιαστικά αποτελείται από μια λίστα θεμάτων στα οποία διαιρείται η εκάστοτε ενότητα και υποενότητα. Οι μπάρες δευτερεύουσας πλοήγησης τοποθετούνται είτε σε οριζόντια θέση (στην οριζόντια δευτερεύουσα πλοήγηση εμφανίζονται οι υποενότητες της κάθε ενότητας της κύριας μπάρας πλοήγησης) κάτω ακριβώς από την μπάρα κύριας πλοήγησης είτε στα αριστερά της σελίδας (στα αριστερά εμφανίζονται οι υποενότητες κάθε υποενότητας της οριζόντιας δευτερεύουσας μπάρας πλοήγησης) και είναι άμεσα διαχωρίσιμες από το κυρίως περιεχόμενο.

Εικόνα 3.65. Μπάρες πλοήγησης στον ΜΔΤ του ΜΜ

Επιπλέον, ο ΜΔΤ επιτρέπει στο χρήστη να προσδιορίσει την τρέχουσα θέση του, κυρίως μέσω οπτικών ενδείξεων και χρήση ενός περιγραφικού τίτλου σε κάθε σελίδα του. Στην εικόνα 3.65 φαίνεται καθαρά ότι ο χρήστης έχει διανύσει τη διαδρομή «Εκπαίδευση/ Εκπαιδευτικό υλικό/ Μουσειοσκευές» (θα μπορούσε βέβαια να εμφανίζει το «Μονοπάτι» του χρήστη για να τον διευκολύνει περισσότερο).

Τέλος, η πλοήγηση στο δικτυακό τόπο είναι φιλική προς το χρήστη. Αυτό επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ο ΜΔΤ παρέχει έναν σύνδεσμο προς την αρχική σελίδα από κάθε εσωτερική σελίδα του (Σύνδεσμος «Αρχική σελίδα» στη μπάρα κύριας πλοήγησης).
- Ο ΜΔΤ παρέχει τη δυνατότητα επιστροφής σε προηγούμενα σημεία μέσω του κουμπιού «Πίσω» του φυλλομετρητή.
- Ο ΜΔΤ αποφεύγει την οριζόντια κύλιση.
- Ο ΜΔΤ παρέχει έναν σύνδεσμο προς το «Χάρτη Πλοήγησης» από κάθε σελίδα του μέσα από τον σύνδεσμο «Περιεχόμενα» (θα ήταν πιο συνετό να ονομαζόταν ο σύνδεσμος «Χάρτης Πλοήγησης» ή «Site map», ονόματα καθιερωμένα στην αρχική σελίδα οποιουδήποτε ιστότοπου).
- Ο ΜΔΤ παρέχει τη μπάρα κύριας πλοήγησης στο πάνω μέρος κάθε σελίδας.
- Ο ΜΔΤ παρέχει χρωματικές ενδείξεις της θέσης στην οποία βρίσκεται ο χρήστης (πχ. στην εικόνα 3.65 η ενότητα «Εκπαίδευση» έχει πορτοκαλί χρώμα ενώ στην εικόνα 3.64 η ενότητα «Συλλογές» έχει γαλάζιο χρώμα).
- Ο ΜΔΤ παρέχει υπερσυνδέσμους μέσα στα περιγραφικά κείμενα των διαφόρων εννοιών, οι οποίοι οδηγούν τον χρήστη στις ανάλογες σελίδες.

Ο ΜΔΤ αποφεύγει την χρήση συνδέσμων όπως «προηγούμενη», «επόμενη» και «περισσότερα».

Ο ΜΔΤ κάνει δεν κάνει χρήση διαφορετικών χρωμάτων για τους συνδέσμους που έχει επισκεφτεί ο χρήστης και για αυτούς που δεν έχει επισκεφτεί ακόμη. Αυτό δυσκολεύει τον χρήστη να θυμηθεί ποιο σημείο του ΜΔΤ έχει ξαναεπισκευθεί.

Τέλος, ο ΜΔΤ δεν κάνει χρήση συνδέσμων προς σελίδες «υπό κατασκευή». Επίσης οι σύνδεσμοι στο σύνολό τους είναι ενεργοί και ενήμεροι.

3.3.2.6. Αναζήτηση

Ο ΜΔΤ του ΜΜ εμφανίζει εφτά τρόπους αναζήτησης στις συλλογές και στο περιεχόμενό του. Η επιλογή «Αναζήτηση» εμφανίζεται σε κάθε υποενότητα στον ΜΔΤ έτσι ώστε να διευκολύνεται ο χρήστης. Οι τρόποι αναζήτησης είναι:

- Απλή αναζήτηση. Η μπάρα απλής αναζήτησης εμφανίζεται μέσα σε διάφορες υποενότητες του ΜΔΤ αλλά και από την αρχική σελίδα. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει με λέξεις-κλειδιά της επιλογής του. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται ομαδοποιημένα στις ενότητες του ΜΔΤ που ανήκουν. Παράλληλα, μπορεί να διαλέξει να εμφανίσει έναν από τους υπόλοιπους έξι τρόπους αναζήτησης.

Στην παρακάτω εικόνα πραγματοποιήθηκε απλή αναζήτηση με την λέξη-κλειδί «Μπενάκης». Βλέπουμε ότι τα αποτελέσματα ομαδοποιούνται σε κατηγορίες.

The screenshot shows a search interface with the following elements:

- Top navigation: **Βοήθεια** (Help), **Αναζήτηση** (Search), and **Άλλοι τρόποι αναζήτησης** (Other search methods) which includes **Αρχεία** (Archives), **Βιβλιοθήκη** (Library), **Εκδόσεις** (Publications), **Εκπαίδευση** (Education), **Εκθέσεις/Εκδηλώσεις** (Exhibitions/Events), and **Συλλογές** (Collections).
- Search bar: **Ελεύθερο κείμενο** (Free text) with the input **Μπενάκης**.
- Buttons: **Αναζήτηση** (Search) and **Διαγραφή** (Clear).
- Section: **Αποτελέσματα Αναζήτησης** (Search Results).
- Category: **ΕΝΟΤΗΤΕΣ** (Sections) with a list:
 1. ΔΩΡΗΤΕΣ (ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ / ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ)
 2. ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ (ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ / ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ)
- Category: **ΕΚΘΕΣΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ** (Exhibitions / Events) with a list:
 3. «Το Άγνωστο Αριστούργημα» του Ονορέ ντε Μπαλζάκ
 4. «Το Άγνωστο Αριστούργημα» του Ονορέ ντε Μπαλζάκ
 5. Ανατολικά της Αττικής
 6. ΑΦΙΕΡΩΜΑ Αντώνης Μπενάκης (1873-1954)
 7. Με αφορμή τον "Τρέλαντίνη". Εφαρμογή Πολυμέσων
- Category: **ΕΚΔΟΣΕΙΣ** (Publications) with a list:
 8. Αντώνης Εμμ. Μπενάκης 1873-1954. Ο ευπατριδής, ο διανοούμενος, ο ανθρωπιστής

Εικόνα 3.66α. «Απλής Αναζήτησης» στον ΜΔΤ του ΜΜ

- Αναζήτηση στα αρχεία και στις συλλογές. Η φόρμα αναζήτησης στα αρχεία εμφανίζεται σε ξεχωριστό παράθυρο του φυλλομετρητή. Περιλαμβάνει μία μπάρα ελεύθερου κειμένου. Ο χρήστης μπορεί επίσης να επιλέξει το τμήμα της συλλογής που θέλει να αναζητήσει, το είδος του αντικειμένου (αγγείο, γλυπτό, δοχείο κλπ.), τον δημιουργό του, χρονολογία και περιοχή. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται σε λίστα συνοδευόμενα από την εικόνα τους σε thumbnail (βλ. εικ. 3.64).

Υπάρχει και μία επιλογή αναζήτησης στις συλλογές του μουσείου, όπου εμφανίζεται η ίδια φόρμα αναζήτησης με αυτήν των αρχείων, με τη μόνη διαφορά ότι είναι στα Αγγλικά.

- Αναζήτηση στην βιβλιοθήκη. Σε ένα νέο παράθυρο του φυλλομετρητή εμφανίζονται οι τρεις βάσεις δεδομένων της βιβλιοθήκης «Κατάλογος βιβλιοθήκης», «ιστορικά αρχεία» και «Συλλογή Λορεντζάτου». Επιλέγοντας μία από τις βάσεις, εμφανίζεται μία φόρμα αναζήτησης που περιλαμβάνει φίλτρα AND, OR, NOT, επιλογή του είδους του αντικειμένου και χρονολογία. Τα αποτελέσματα αναζήτησης εμφανίζονται σε λίστα και για κάθε αποτέλεσμα εμφανίζονται τα μεταδεδομένα του. Ο χρήστης έχει την δυνατότητα να αποθηκεύσει μία εγγραφή ή όλες σε μία λίστα εξαγωγής όπου θα επιλέξει στη συνέχεια πώς θέλει να χρησιμοποιήσει αυτή τη λίστα. Δηλαδή, τον τρόπο εξαγωγής (εκτύπωση, αποθήκευση, αίτηση ή ταχυδρομείο) ή την μορφή εξαγωγής της εγγραφής (πλήρης, περιληπτική, MARC, ISO2709).

Η αποθήκευση των εγγραφών γίνεται σε μορφή dat. Δοκιμάζοντας την επιλογή «Ταχυδρομείο», το email δεν έφτασε ποτέ στον λογαριασμό μου.

Τίτλος	Μπενάκης	And
Οπουδήποτε		And
Οπουδήποτε		And
Χρονικός Περιορισμός Αποτελεσμάτων: Από-Έτος <input type="text"/> Έως-Έτος <input type="text"/>		
Περιορισμός Είδους Τεκμηρίου: Είδος-Τεκμηρίου <input type="text"/>		
<input type="button" value="Αναζήτηση"/> <input type="button" value="Διαγραφή"/>		

Αριθμός εγγραφών για προβολή στη λίστα αποτελεσμάτων: 10

Εικόνα 3.66β. Φόρμα αναζήτησης στη Βιβλιοθήκη του ΜΜ

Εγγραφή 1 από 11 στη βάση: **1. Κατάλογος Βιβλιοθήκης**
Αποτέλεσμα από : **Τίτλος=Μπενάκης**

Συγγραφέας:	Στυλιανίδης , Στυλιανός Στ. , (Συγγραφέας)
Τίτλος:	Ο εθνικός ευεργέτης Εμμανουήλ Α. Μπενάκης και οι προς το ελληνικόν έθνος δωρεαί του / Στυλιανός Στ. Στυλιανίδης
Δημοσίευση/Διάθεση:	Εν Αθήναις : [χ.ό.] , 1929
Φυσική Περιγραφή:	160σ. : εικ., πορτ. ; 24εκ.
Γλώσσα κειμένου:	Ελληνική
Αριθμός DEWEY:	N923.6 M93s
Θέματα:	ΜΠΕΝΑΚΗΣ , ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ , (1843-1929)

Τοπογραφικά Στοιχεία: ΜΠΕΝΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ **Ταξ. αρ.:** N923.6 M93s **Αρ. Εισ.:** 005733 **Αντ.:** 1 **Κατάσταση:** Διαθέσιμο

Εικόνα 3.66γ. Εμφάνιση εγγραφής ενός αποτελέσματος της αναζήτησης με λέξη-κλειδί «Μπενάκης» στην Βιβλιοθήκη του ΜΜ

- Αναζήτηση στις Εκθέσεις/ Εκδηλώσεις. Σε αυτή τη φόρμα αναζήτησης ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει στις εκθέσεις και στις εκδηλώσεις με λέξεις-κλειδιά στον τίτλο και με τη χρήστη φίλτρων αναζήτησης όπως είδος εκδήλωσης, χρονολογία, κτήριο και χώρα. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται σε τετράγωνα κουτάκια με ή χωρίς εικόνα τα οποία λειτουργούν ως υπερσύνδεσμοι, οδηγώντας τον χρήστη στην σελίδα τους μέσα στον ΜΔΤ.

Αναζήτηση

Εκδόσεις
 Συμμετοχές

Εκδηλώσεις

-- όλες --
 Αθλητισμός
 Αρχιτεκτονική
 Γράμματα

* Για περισσότερες από μία επιλογές κρατήστε

Τίτλος
 Περίοδος από ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010 έως ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010
 Κτήριο -- όλα τα κτήρια --
 Χώρα -- όλες --

➤ Αναζήτηση
ⓧ Διαγραφή

Εικόνα 3.66δ. Φόρμα αναζήτησης στις Εκδόσεις/ Εκδηλώσεις του ΜΜ

- Αναζήτηση στις Εκδόσεις/ Ηλεκτρονικό Κατάστημα. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει στις εκδόσεις του μουσείου χρησιμοποιώντας μία ξεχωριστή φόρμα αναζήτησης. Μπορεί να αναζητήσει με λέξεις-κλειδιά στον τίτλο και το ISBN του τεκμηρίου ή να χρησιμοποιήσει φίλτρα όπως όνομα συγγραφέα, θέμα, κατηγορία, γλώσσα και χρονολογία έκδοσης. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται σε λίστα με την συνοδευόμενη εικόνα τους. Χαρακτηριστικό είναι ότι δίνεται άμεσα η δυνατότητα ηλεκτρονικής αγοράς μέσω ενός εικονιδίου «Καλάθι» για κάθε τεκμήριο. Ο χρήστης μπορεί να ταξινομήσει τα αποτελέσματά του αλφαβητικά κατά τίτλο ή συγγραφέα και ανά χρονολογία (αύξουσα ή φθίνουσα σειρά).

Τίτλος

Συγγραφέας* -- όλοι οι συγγραφείς --
(συλλογικό έργο)
Ashton Leigh
Beausoleil Jeanne

Θέμα* -- όλα τα θέματα --
Αρχαιότητα
Αρχιτεκτονική
Βιογραφία

Χρόνος Έκδοσης Από έως

Ταξινόμηση αποτελεσμάτων Τίτλος (Α-Ω)

ISBN/ISSN

Κατηγορία* -- όλες οι κατηγορίες --
Βιβλία

Γλώσσα* -- όλες οι γλώσσες --
Αγγλικά

* Για περισσότερες από μία επιλογές κρατήστε πατημένο το πλήκτρο Ctrl

➤ Αναζήτηση
ⓧ Διαγραφή

Εικόνα 3.66ε. Φόρμα αναζήτησης στις «Εκδόσεις» του ΜΜ.

Επίσης, ο χρήστης εδώ μπορεί να επιλέξει την καρτέλα «Αντικείμενα» για να αναζητήσει μέσα στα προϊόντα προς πώληση με λέξεις-κλειδιά, επιλέγοντας την κατηγορία του αντικειμένου και την τιμή του.

- Αναζήτηση στην εκπαίδευση. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει συγκεκριμένα στην ενότητα εκπαίδευση μέσω μιας ξεχωριστής φόρμας αναζήτησης. Για τα προγράμματα ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει με λέξεις-κλειδιά στον τίτλο ή χρησιμοποιώντας τα έτοιμα φίλτρα της φόρμας που είναι: είδος ή θέμα προγράμματος, ηλικία και τάξη του παιδιού, κτήριο και χρονολογική περίοδος. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται σε λίστα με τον τίτλο, διάρκεια και τόπος του προγράμματος. Επιλέγοντας ένα αποτέλεσμα, ο χρήστης οδηγείται στην σελίδα του για περισσότερες λεπτομέρειες.

Επίσης μπορεί να αναζητήσει και στο εκπαιδευτικό υλικό που είναι διαθέσιμο, χρησιμοποιώντας την συνοδευόμενη καρτέλα «Υλικό». Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει με λέξεις-κλειδιά στον τίτλο ή χρησιμοποιώντας τα έτοιμα φίλτρα που είναι: κοινό, είδος υλικού, ηλικία, τάξη, θέμα. Το εκπαιδευτικό υλικό δεν διατίθεται προς πώληση, ούτε σε ψηφιακή μορφή.

Προγράμματα | Υλικό

Είδος Προγράμματος	-- όλα τα προγράμματα --		
Ηλικία	από	έως	
Τάξη	από	έως	
Θέμα	-- όλα τα θέματα --		
Τίτλος			
Κτήριο	-- όλα τα κτήρια --		
Περίοδος	από	έως	
	Δεκέμβριος	2011	Δεκέμβριος 2011

▶ Αναζήτηση
⊗ Διαγραφή

Προγράμματα | Υλικό

Κοινό	-- όλοι --		
Είδος Υλικού	-- όλο το υλικό --		
Ηλικία	από	έως	
Τάξη	από	έως	
Θέμα	-- όλα τα θέματα --		
Τίτλος			

▶ Αναζήτηση
⊗ Διαγραφή

Εικόνα 3.66στ. Φόρμες αναζήτησης στα «Εκπαιδευτικά Προγράμματα» και «Υλικό» στον ΜΔΤ του ΜΜ

- Βιβλιολογικό εργαστήριο «Φίλιππος Ηλίου». Το εργαλείο αυτό εμφανίζεται σε μία ξεχωριστή σελίδα του ΜΔΤ και έχει διαφορετική μορφή. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει στην ελληνική βιβλιογραφία του 19^{ου} αιώνα χρησιμοποιώντας φόρμα απλής ή ειδικής αναζήτησης και επίσης χρησιμοποιώντας το ευρετήριο συγγραφέων, το οποίο εμφανίζεται ως φίλτρο στην ειδική αναζήτηση. Τα αποτελέσματα που εμφανίζονται ανήκουν σε τεκμήρια από διάφορες

βιβλιοθήκες και ιδρύματα. Στην ανεπτυγμένη εμφάνιση των αποτελεσμάτων μπορεί να περιλαμβάνεται το URL ολόκληρου του τεκμηρίου ψηφιοποιημένο και διαθέσιμο δωρεάν στο διαδίκτυο. Τέλος, στην επιλογή «Συντομογραφίες», ο χρήστης μπορεί να βρει τη σημασία κάθε συντομογραφίας που εμφανίζεται στα αποτελέσματα. Με αυτόν τον τρόπο εμφανίζονται παράλληλα όλοι οι οργανισμοί από τους οποίους έχουν συλλεχθεί οι εγγραφές των τεκμηρίων. Στην παρακάτω εικόνα βλέπουμε την ανεπτυγμένη εγγραφή ενός αποτελέσματος.

■ Ηλίου, άρ. *1817.77

Όμηρου *Ψαλμός Ραψωδία Β*, Μετ' Ἐξηγήσεων παλαιῶν καὶ νέων. Ἐκδόσις Βολισσίας. Ἐν Παρισίοις, Ἐκ τῆς Τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου. Se trouve, chez Théophile Barrois, père, libraire ~~~, ΑΩΙΖ.

8ο, φ. 2+σ. μδ' [=γγ'] +1 λ.+154+1 χ.ά.+1 λ.+1 πίν. ~ Ἀνώνημη ἔκδοσις τοῦ **Α. Κοραΐ**. — Τόμοι: Α':1811 - Γ':1818 - Δ':1820.

ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΗΣΗ-ΠΗΓΗ: Γκίνης-Μέξας, άρ. *987

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ: ΒΑΡ ~ ΒCΤ ~ ΒΙΟ ~ ΒΙΟ ~ ΒΙΟ ~ ΒΝΦ ~ ΒΥΡ ~ CΙΝ ~ ΗΥΛ ~ ΗΥΛ/ΗΛ ~ ΙΝS ~ ΑΑ(ΓΜ) ~ ΑΕΤ ~ ΑΠεδ ~ ΑΠΘεσ ~ ΒΒ ~ Β/Μυτ ~ ΒΙΚ ~ ΒΚΤερ ~ ΒΚΧ ~ ΒΠΚρ ~ ΒΣΑΤρΑν ~ ΓΕΝ ~ ΓΠΣ ~ ΔΒΑν ~ ΔΒΒαρ ~ ΔΒΕρ ~ ΔΒΚοζ ~ ΔΒΛαρ ~ ΔΒΜηλ ~ ΔΒΠερ ~ ΔΒΣαμ ~ ΕΒΕ ~ ΕΙΒ ~ ΖΒ ~ ΙΖ(ΑΚ) ~ ΚΒΑν ~ ΚΘΔ ~ ΚΝΕ ΕΙΕ ~ ΚΣΤ ~ ΛΟΒ ~ ΜΑΠαν ~ ΜΙΒ ~ ΜΙΘ ~ ΜΜΛαυ ~ ΜΞεν ~ ΜΞηρ ~ ΜΣλιβ ~ ΜΧ ~ ΜΧιλ ~ ΠΔΚΒΝ ~ Πλω(ΣΚΦ) ~ ΠΚων ~ ΣΓ ~ ΦΗΛ ~ ΦΣΑ ~ ΧΜ

Συντομογραφίες

ΨΗΦ: <http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/9/4/9/metadata-22-0000151.tkl>

URL ψηφιοποιημένου τεκμηρίου

Εικόνα 3.66ζ. Εμφάνιση εγγραφής τεκμηρίου μέσω της εφαρμογής «Βιβλιολογικό εργαστήριο» στον ΜΔΤ του ΜΜ.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο ΜΔΤ διαθέτει μία πληθώρα καρτελών αναζήτησης, σε διαφορετικά χρώματα, διαθέσιμες στους χρήστες. Αυτό βέβαια μπορεί να μην είναι τόσο λειτουργικό, δηλαδή οι φόρμες αναζήτησης να είναι διάσπαρτες στον ΜΔΤ. Θα ήταν πιο χρήσιμο για τον χρήστη, εκτός από την φόρμα αναζήτησης στην βιβλιοθήκη, παράλληλα, οι υπόλοιπες φόρμες να είναι συγκεντρωμένες σε μία ενότητα «Αναζήτηση» η οποία να εμφανίζεται στην κεντρική μπάρα του μενού.

Κάτι ακόμα που θα πρέπει να σημειωθεί είναι πως επιλέγοντας να εμφανίσει ένα αποτέλεσμα από την αναζήτηση στις συλλογές του ΜΔΤ, ο χρήστης δεν έχει τη δυνατότητα να γυρίσει πίσω στα αποτελέσματά του. Θα πρέπει ή να εμφανίζει κάθε αποτέλεσμα σε καινούριο παράθυρο ή να επαναλαμβάνει συνέχεια την ίδια αναζήτηση.

3.3.2.7. Ενημέρωση και συντήρηση

Ο ΜΔΤ του ΜΜ ακολουθεί μία πολιτική συντήρησης και ενημέρωσης εμφανίζοντας διάφορα εργαλεία. Αυτά είναι:

- Ημερολόγιο. Εμφανίζεται μέσα από έναν σύνδεσμο στο κάτω μέρος της αρχικής σελίδας ή από την διαδρομή «Επίσκεψη/ Ημερολόγιο». Στο ημερολόγιο εμφανίζεται ο τρέχων μήνας, οι ημέρες του δηλαδή που έχουν εκθέσεις, εκδηλώσεις ή εκπαιδευτικά προγράμματα. Ο χρήστης μπορεί να επιλέξει να εμφανίσει μόνο τις εκθέσεις/ εκδηλώσεις ή μόνο τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Επίσης μπορεί να επιλέξει την χρονική περίοδο που τον ενδιαφέρει. Μπορεί να εμφανίσει παλαιότερα δρώμενα. Συγκεκριμένα, εκθέσεις από το 2000 και μετά και εκπαιδευτικά προγράμματα από το 2004 και μετά. Οι ημερομηνίες 1998 και 1999 δεν είναι απαραίτητο να εμφανίζονται. Ίσως να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον.
- Νέα. Τα νέα του μουσείου εμφανίζονται από έναν σύνδεσμο στην αρχική σελίδα του ΜΔΤ ή από την διαδρομή «Το μουσείο/ Νέα». Επίσης, στην μπάρα δευτερεύουσας πλοήγησης της υποενότητας «Νέα», εμφανίζονται οι υποενότητες «Εκπαιδευτικά νέα» και «Έγραψαν για μας».

Τα νέα εμφανίζονται σε μικρά τετράγωνα πλαίσια συνοδευόμενα από τον τίτλο και από μία εικόνα. Αρνητικό στοιχείο είναι πως εμφανίζονται νέα που έχουν παλαιότερες ημερομηνίες, πχ. από το 2000. Επίσης, σε κάποια νέα εμφανίζεται ο σύνδεσμος «Περισσότερες πληροφορίες», ο οποίος οδηγεί τον χρήστη σε έναν καινούριο ανεξάρτητο ιστότοπο όπου εμφανίζεται κάποιο άρθρο για το συγκεκριμένο νέο.

Τα «Εκπαιδευτικά νέα» εμφανίζουν τα τελευταία εκπαιδευτικά δρώμενα στο μουσείο. Παρατηρείται πως επιλέγοντας τον σύνδεσμο αυτό, ο χρήστης οδηγείται στην διαδρομή «Εκπαίδευση/ Τα νέα μας». Δεν υπάρχει λόγος να αλλάξει το όνομα της υποενότητας από «Εκπαιδευτικά νέα» σε «Τα νέα μας» διότι υποβαθμίζει την λειτουργικότητα του ΜΔΤ. Επίσης αλλάζει και το όνομα «Νέα» σε «Νέα μουσείου». Θα μπορούσε ο ΜΔΤ να περιλαμβάνει στην κεντρική μπάρα πλοήγησης μία ενότητα «Νέα», όπου θα εμφάνιζε κατηγορίες πχ. εκθέσεις, εκπαιδευτικά νέα, τα νέα του μουσείου κλπ.

- Έγραψαν για μας. Σε αυτή την ενότητα ο ΜΔΤ εμφανίζει σε μορφή pdf δελτία τύπου που αφορούν το ΜΜ.
- Σήμερα στο μουσείο. Ο σύνδεσμος αυτός εμφανίζεται από την αρχική σελίδα του ΜΔΤ και εμφανίζει την εκάστοτε σημερινή ημερομηνία από το ημερολόγιο συνοδευόμενη από τα δρώμενα που τρέχουν.

3.3.2.8. Προσβασιμότητα

Ο ΜΔΤ του ΜΜ έχει κατασκευαστεί για διάφορους τύπους φυλλομετρητών (Internet Explorer, Mozilla κλπ.). Επιπλέον, η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ΜΔΤ γίνεται ανεξαρτήτως συσκευής (μέσω του ποντικιού και μέσω πληκτρολογίου).

Χρήστες με ειδικές ικανότητες μπορούν να μεγεθύνουν τον ΜΔΤ μέσω του φυλλομετρητή, ή να εμφανίσουν τον ΜΔΤ χωρίς μορφοποίηση. Για την δεύτερη επιλογή, εμφανίζονται και εικόνες, οι οποίες δυσκολεύουν τα αναγνωστικά εργαλεία για τυφλά άτομα.

3.3.2.9. Πολυγλωσσία

Ο ΜΔΤ του ΜΜ είναι μεταφρασμένος σε τρεις γλώσσες (Ελληνικά, Αγγλικά και Ισπανικά). Ο χρήστης μπορεί να εναλλάσσεται ανάμεσα στις γλώσσες καθ' όλη τη διάρκεια της πλοήγησής του. Επίσης, η ένδειξη κάθε γλώσσας εμφανίζεται με την ονομασία της στην δική της γλώσσα, έτσι ώστε πχ. ένας Ισπανός να καταλάβει από πού μπορεί να αλλάξει την γλώσσα του ΜΔΤ (αν ο σύνδεσμος είχε την ονομασία «Ισπανικά» ο Ισπανόφωνος χρήστης δεν θα γνώριζε ότι μπορεί να εμφανίσει τον ΜΔΤ στην γλώσσα του).

Η μετάφραση του ΜΔΤ είναι σχετικά ελλιπής, αφού η περιγραφή των περισσότερων εκπαιδευτικών προγραμμάτων δεν εμφανίζεται ή εμφανίζει την πρόταση «The description will be in Greek» (Η περιγραφή θα είναι στα ελληνικά).

3.3.2.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Ο ΜΔΤ διαθέτει κάποια εργαλεία τα οποία μπορούν να αυξήσουν την αξία του. Αυτά είναι:

- «Ηλεκτρονικό Κατάστημα». Το ηλεκτρονικό πωλητήριο εμφανίζεται στην κύρια μπάρα πλοήγησης. Ο χρήστης μπορεί επιλέξει μία θεματική κατηγορία που τον ενδιαφέρει ή να πραγματοποιήσει αναζήτηση (Βλ. 3.3.2.6). Τα αντικείμενα προς πώληση μπορούν να εμφανιστούν σε υψηλότερη ανάλυση για να τα παρατηρήσει καλύτερα ο χρήστης⁸.
- Η συλλογή μου. Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα κατά την διάρκεια της αναζήτησής του στα αρχεία και συλλογές του ΜΔΤ, να αποθηκεύσει όποια αποτελέσματα τον ενδιαφέρουν και να τα εμφανίσει από την καρτέλα «Η συλλογή μου». Το αρνητικό στοιχείο αυτού του εργαλείου είναι πως ο χρήστης δεν μπορεί να αποθηκεύσει την συλλογή του, αφού δεν του δίνεται η δυνατότητα να εγγραφεί στον ΜΔΤ. Επομένως, από την στιγμή που θα τερματίσει τον φυλλομετρητή του, θα διαγραφεί και η συλλογή του.
- RSS. Το μουσείο διαθέτει το εργαλείο RSS όπου μπορεί να το χρησιμοποιήσει ο χρήστης για να ενημερώνεται για τα νέα του μουσείου.
- Νέες Τεχνολογίες Επικοινωνίας και Διαμοιρασμού. Το ΜΜ συμμετέχει στο Facebook, Twitter και Flickr. Ο ΜΔΤ εμφανίζει από την αρχική σελίδα του τους συνδέσμους σε αυτούς τους ιστοχώρους μέσω των γνωστών «κουμπιών» τους. Σε αυτούς τους ιστοχώρους μπορεί ο χρήστης να ενημερώνεται καθημερινά για το μουσείο, να βλέπει φωτογραφίες και βίντεο.
- Benaki museum Library Wiki. Το wiki αυτό δημιουργήθηκε από το προσωπικό της βιβλιοθήκης του Μουσείου Μπενάκη με σκοπό τον εντοπισμό και τη συγκέντρωση επιλεγμένων διαδικτυακών πηγών σε θεματικούς τομείς που αφορούν τις βιβλιοθήκες τέχνης και τα μουσεία, όπως επίσης και το επάγγελμα του βιβλιοθηκονόμου-επιστήμονα της πληροφόρησης. Αυτό το εργαλείο είναι πολύ σημαντικό και δίνει κύρος στο ΜΜ και στον ΜΔΤ του. Επίσης περιλαμβάνει και ένα forum, το οποίο δεν φαίνεται να λειτουργεί.

⁸ Η ανάλυση της εικόνας των αντικειμένων του πωλητηρίου είναι πολύ μεγαλύτερη από την ανάλυση της εικόνας των αντικειμένων των συλλογών. Αυτό δείχνει πόσο σημαντικό είναι για το μουσείο η αύξηση των εσόδων του.

3.3.2.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία

Ο ΜΔΤ προωθεί την εκπαίδευση και την δια βίου μάθηση προσφέροντας στους χρήστες την δυνατότητα αναζήτησης στην βιβλιοθήκη του μουσείου, διαθέτοντας τα εργαλεία «Benaki museum Library Wiki» και «Βιβλιολογικό Εργαστήρι». Όσον αφορά τα ψηφιοποιημένα αντικείμενα και τις συνοδευόμενες πληροφορίες τους, θα έλεγα ότι είναι ελλιπείς και δεν συμβάλουν ουσιαστικά στην έρευνα και στην μάθηση.

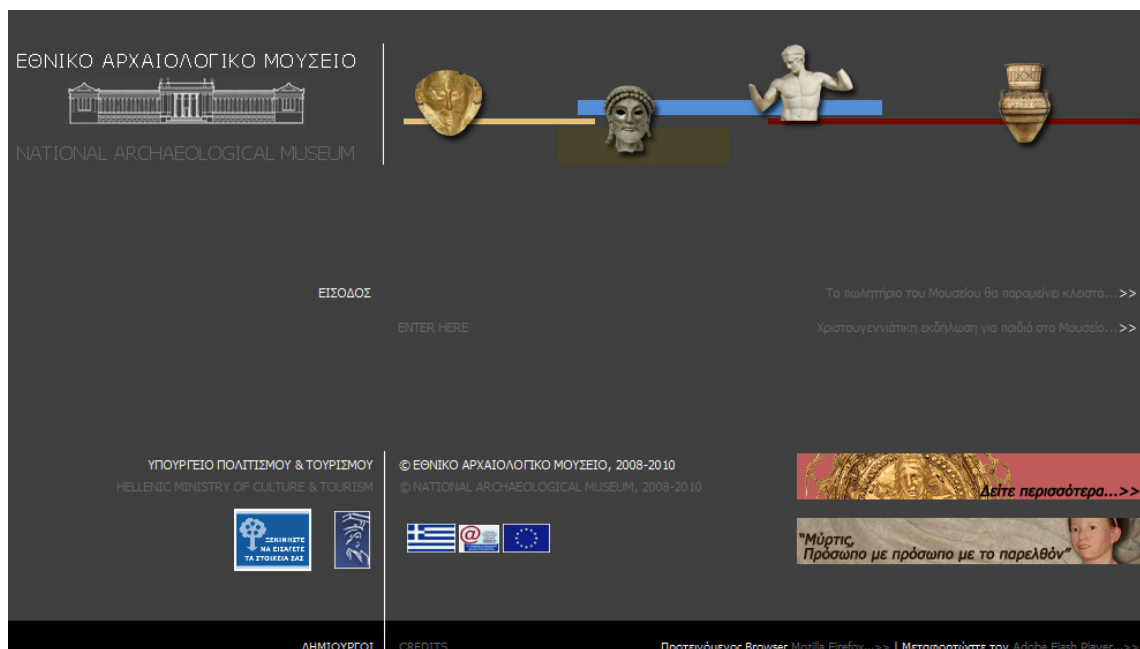

Ένα εργαλείο που περιλαμβάνει ο ΜΔΤ είναι το ηλεκτρονικό του παιχνίδι. Μικροί και μεγάλοι σε ηλικία χρήστες μπορούν να μάθουν για την δομή ενός πίνακα μέσα από αυτό το online παιχνίδι. Ο χρήστης μπορεί να μάθει για τα χρώματα και τα σχέδια ενός πίνακα ζωγραφικής που ανήκει στον ζωγράφο Γκίκα, να απαντήσει σε ερωτήσεις κρίσεως και να δημιουργήσει τον δικό του πίνακα. Βέβαια, το παιχνίδι διαθέτει μόνο έναν πίνακα ζωγραφικής, ενώ θα μπορούσε να περιλαμβάνει περισσότερους. Το παιχνίδι απαιτεί Shockwave plugin.

Εικόνα 3.67. Ηλεκτρονικό παιχνίδι στον ΜΔΤ του ΜΜ

3.3.3. Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (Αθήνα)

Όνομα κόμβου: Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο
URL <http://www.namuseum.gr/>
Στοιχεία επικοινωνίας eam@culture.gr

Εικόνα 3.68. «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του ΕΑΜ

3.3.3.1. Εισαγωγή

Το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο είναι το μεγαλύτερο μουσείο της Ελλάδας και ένα από τα σημαντικότερα του κόσμου. Με αρχικό προορισμό να δεχθεί το σύνολο των ευρημάτων από ανασκαφές του 19^{ου} αιώνα, κυρίως από την Αττική, αλλά και από άλλες περιοχές της χώρας, σταδιακά πήρε τη μορφή ενός κεντρικού Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και εμπλουτίστηκε με ευρήματα από όλα τα σημεία του ελληνικού κόσμου. Οι πλούσιες συλλογές του, που απαριθμούν περισσότερα από έντεκα χιλιάδες εκθέματα, προσφέρουν στον επισκέπτη ένα πανόραμα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού από τις αρχές της προϊστορίας έως την ύστερη αρχαιότητα.

3.3.3.2. Διαφάνεια

Το όνομα του ΜΔΤ (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο) είναι πλήρως αντιπροσωπευτικό της φύσης του. Πρόκειται για το δικτυακό τόπου του ΕΑΜ. Το αρχικό λογότυπο του ΜΔΤ εμφανίζεται μόνο στην πρώτη σελίδα του ΜΔΤ και δεν δείχνει άμεσα σε ποιο μουσείο ανήκει. Το όνομα του μουσείου που εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και

λειτουργεί και ως σύνδεσμος προς την αρχική του σελίδα μπορεί να θεωρηθεί και ως λογότυπο του ΜΔΤ. Επίσης το URL του ΜΔΤ εμφανίζει τι είδους οργανισμό αντιπροσωπεύει ο ΜΔΤ (namuseum σημαίνει national archaeological museum).

Μέσα στον ΜΔΤ ο χρήστης μπορεί να ενημερωθεί για την ιστορία του μουσείου από την ενότητα «Το μουσείο» η οποία βρίσκεται στην αρχική μπάρα πλοήγησης.

Ο ΜΔΤ εμφανίζει από την αρχική του σελίδα κάποια από τα πιο σημαντικά αντικείμενα της συλλογής του είτε ως μικρές εικόνες, που μπορεί να λειτουργούν ως υπερσύνδεσμοι, είτε σε ορθογώνια παράθυρα.

Ο ΜΔΤ παρέχει κάποια στοιχεία επικοινωνίας στην ενότητα «Επικοινωνία». Στην ενότητα αυτή λανθασμένα έχουν επιλέξει οι δημιουργοί του ΜΔΤ να εμφανίζονται οι υπόλοιπες πληροφορίες που αφορούν το μουσείο όπως τιμές εισιτηρίων, πωλητήριο, πληροφορίες πρόσβασης, ώρες λειτουργίας, καφέ κλπ. χωρίς καν να εμφανίζονται όλα αυτά σε μία δευτερεύουσα μπάρα πλοήγησης. Πρακτικά, θα έπρεπε να υπάρχει μία ενότητα που να ονομάζεται «Πληροφορίες», όπου θα περιλαμβάνει τα παραπάνω ως υποενότητες.

Ο ΜΔΤ παρέχει έναν σύνδεσμο «Δημιουργοί» από την αρχική του σελίδα, ο οποίος όμως δεν λειτουργεί και δεν ξαναεμφανίζεται πουθενά στον ΜΔΤ. Επίσης, για κάθε ψηφιακό αντικείμενο, παρέχει έναν σύνδεσμο «Θέση στο μουσείο», ο οποίος ποτέ δεν λειτουργεί.

Ο ΜΔΤ δεν παρέχει στον χρήστη κάποιον χάρτη των εγκαταστάσεων του μουσείου διότι η υποενότητα «Χάρτης εσωτερικών χώρων» βρίσκεται υπό κατασκευή. Επίσης, η υποενότητα «Τα τμήματα» δεν λειτουργεί.

Γενικά, υπάρχουν λάθη τα οποία υποβαθμίζουν τη διαφάνεια του ΜΔΤ. Προφανώς θεωρήθηκε από τους υπευθύνους ότι η αναγραφή και μόνο του «Υπουργείου Πολιτισμού», της «Κοινωνίας της πληροφορίας» και της «Ευρωπαϊκής ένωσης» στην αρχική σελίδα, εξασφαλίζουν και την σαφήνεια και διαφάνεια του ΜΔΤ. Επίσης, ο ΜΔΤ φαίνεται να έχει δημιουργηθεί το 2008, όμως υπάρχουν ακόμα σύνδεσμοι οι οποίοι βρίσκονται υπό κατασκευή. Αυτό δείχνει ότι το μουσείο έχει σταματήσει να ασχολείται με τον ΜΔΤ δείχνοντας έτσι την αδιαφορία του για τις νέες τεχνολογίες, για τους απομακρυσμένους χρήστες και για την δια βίου μάθηση.

3.3.3.3. Παρουσίαση περιεχομένου

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από απλότητα. Οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες είναι κατανοητές στο χρήστη. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί απλή γλώσσα, αποφεύγει σύνθετες δομές προτάσεων και τεχνική ορολογία ή μη οικείες εκφράσεις.

Ο ΜΔΤ του ΕΑΜ οργανώνεται σε μια ιεραρχική δομή, που περιλαμβάνει ένα αριθμό από επίπεδα. Η πρόσβαση του τελικού χρήστη στο πληροφοριακό υλικό του ΜΔΤ μπορεί να επιτευχθεί μέσω του συστήματος κύριας πλοήγησης. Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται η ιεράρχηση των θεμάτων και η δομή του ΜΔΤ.

Πίνακας 3.7. Δομή του ΜΔΤ του ΕΑΜ

Το μουσείο	Ιστορία/ Τμήματα/ Βιβλιοθήκη/ Φωτογραφικό υλικό/ Νέα-Δελτία τύπου/ Αντικείμενο του μήνα
Συλλογές	Προϊστορικές αρχαιότητες/ Έργα γλυπτικής/ Έργα μεταλλοτεχνίας/ Αγγεία και μικροτεχνία/ Αιγυπτιακές αρχαιότητες/ Κυπριακές αρχαιότητες/ Χρονολόγιο
Επίσκεψη στο μουσείο	Ώρες λειτουργίας/ Οδηγίες πρόσβασης/ Χάρτης εσωτερικών χώρων/ Ξεναγήσεις/ Σχολικές επισκέψεις/ Το καφέ του μουσείου/ Το πωλητήριο
Εκθέσεις	Μόνιμες εκθέσεις (Προϊστορικές αρχαιότητες/ Έργα γλυπτικής/ Έργα μεταλλοτεχνίας/ Αγγεία και μικροτεχνία/ Αιγυπτιακές αρχαιότητες/ Κυπριακές αρχαιότητες) / Περιοδικές εκθέσεις (Νέα έκθεση/ Παλαιότερες εκθέσεις)
Εκπαίδευση	Σχολεία και εκπαιδευτικοί/ Φοιτητές και ερευνητές/ Οικογένειες και παιδιά/ Ενήλικες/ ΑμεΑ/ Ειδικές συνεργασίες/ Εκπαιδευτικό υλικό
Επικοινωνία	
Πλοήγηση	

Ο ΜΔΤ δεν χρησιμοποιεί καλές πρακτικές όσον αφορά τα χρώματα που χρησιμοποιεί. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ εμφανίζεται σε ένα ορθογώνιο πλαίσιο το οποίο περιβάλλεται από μαύρο χρώμα. Ως χρώμα φόντου επικρατεί το σκούρο γκρι, το οποίο μπορεί να κάνει επαρκή αντίθεση με το άσπρο χρώμα της γραμματοσειράς, αλλά δεν είναι ευχάριστο στην όψη και κουράζει τον χρήστη. Ακόμα, το φόντο που χρησιμοποιείται για το κεντρικό μενού πλοήγησης είναι το μαύρο, με χρώμα γραμματοσειράς των ενοτήτων σε σκούρο γκρι. Το σκούρο γκρι χρώμα λειτουργεί ως αρχικό χρώμα και αφού ο χρήστης επιλέξει μία ενότητα το γκρι μετατρέπεται σε άσπρο. Παρ' όλ' αυτά δεν ενδείκνυται μαύρο φόντο με γκρι γραμματοσειρά, ειδικά για έναν πολιτιστικό δικτυακό ιστότοπο ενός αρχαιολογικού μουσείου. Στην παρακάτω εικόνα βλέπουμε

την εμφάνιση του κεντρικού μενού του ΜΔΤ. Παρατηρείται πως με δυσκολία διακρίνονται τα γράμματα.

Εικόνα 3.69. Μπάρα Κύριας Πλοήγησης στον ΜΔΤ του ΕΑΜ

Επίσης, οι συνοδευόμενες πληροφορίες των αντικειμένων παρουσιάζονται με μαύρο χρώμα γραμματοσειράς σε χρώμα φόντου διαφορετικό ανάλογα την ενότητα στην οποία βρίσκεται ο χρήστης. Η επιλογή των χρωμάτων φόντου των ενότητων της συλλογής είναι γενικά καλή, εκτός από αυτό της ενότητας «Έργα Γλυπτικής», το οποίο είναι σκούρο κόκκινο και δεν κάνει επαρκή αντίθεσή με το χρώμα της γραμματοσειράς.

Τέλος, η μπάρα δευτερεύουσας πλοήγησης εμφανίζεται σε σκούρο γκρι φόντο με γκρι γραμματοσειρά, γεγονός το οποίο δυσκολεύει την επαρκή αντίθεση μεταξύ χρωμάτων και κουράζει τον χρήστη (Βλ. εικ. 3.72).

Η μόνη λειτουργία που βοηθάει να ξεπεραστούν τα παραπάνω προβλήματα είναι ο «φωτισμός» των γραμμάτων τοποθετώντας επάνω τους τον κέρσορα. Έτσι ο χρήστης θα πρέπει τοποθετεί τον κέρσορα σε κάθε τι που θέλει να φωτίσει περισσότερο για να το διαβάσει. Βέβαια, όλα αυτά θα μπορούσαν να αποφευχθούν εάν για τον σχεδιασμό του ΜΔΤ χρησιμοποιούνταν πολύ ανοιχτά χρώματα φόντου για να πετύχουν την καλύτερη αντίθεση με το χρώμα της γραμματοσειράς.

3.3.3.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού

Ο ΜΔΤ του ΕΑΜ παρέχει κάθε εικόνα φωτογραφίας σε τρεις εκδόσεις για την προβολή στο Διαδίκτυο. Οι εικόνες που προβάλλονται στο δικτυακό κόμβο είναι σε μορφή JPEG ή σε GIF.

- «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας». Η έκδοση thumbnail χρησιμοποιείται συνήθως για προεπισκόπηση, είναι χαμηλής ανάλυσης και μικρών διαστάσεων.

Εικόνα 3.70. «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στον ΜΔΤ του ΕΑΜ

- Μια έκδοση καλύτερης ποιότητας της εικόνας. Η έκδοση αυτή παρέχεται μέσω συνδέσμου από την έκδοση thumbnail της εικόνας και είναι υψηλότερης ανάλυσης και μεγαλύτερων διαστάσεων. Η εικόνα συνοδεύεται από λεπτομερείς πληροφορίες για το αντικείμενο.
- Μία έκδοση μεγαλύτερου μεγέθους. Η εικόνα αυτή προβάλλεται μπροστά από την σελίδα της δεύτερης έκδοσης της εικόνας σε μαύρο διάφανο φόντο. Το μέγεθος δεν είναι ικανοποιητικό διότι η μεγέθυνση του αντικειμένου έχει ελάχιστη διαφορά με την προηγούμενη έκδοσή της.

Παρατηρήθηκε ότι οι πληροφορίες που συνοδεύουν τα αντικείμενα άλλοτε είναι εκτεταμένες και άλλοτε πολύ περιληπτικές. Αυτό δείχνει πως ο ΜΔΤ δεν ακολουθεί ένα σταθερό πρότυπο για το είδος των πληροφοριών που διαθέτει. Επίσης, πολλές φορές συναντάμε αντικείμενα τα οποία δεν διαθέτουν καθόλου πληροφορίες, παρά μόνο έναν τίτλο.

Ο ΜΔΤ δεν παρέχει περαιτέρω πολυμέσα για την παρουσίαση της μουσειακής συλλογής. Θα ήταν προτιμότερο και σίγουρα επιθυμητό και από την ερευνητική κοινότητα, να διέθετε εργαλεία «Ζουμ» ή κάποια δυνατότητα παραγγελίας του αντικειμένου σε εικόνα υψηλής ανάλυσης, να διαθέτει «Εικονικές περιηγήσεις» μέσα στο μουσείο έτσι ώστε και ο χρήστης να προετοιμάσει καλύτερα την μελλοντική του επίσκεψη αλλά και ο απομακρυσμένος χρήστης να μπορεί να απολαύσει κάποια μέρη του μουσείου διαδικτυακά. Ακόμα θα μπορούσε να διαθέτει κάποια βίντεο, είτε μέσα στον ίδιο τον ΜΔΤ του, είτε δημιουργώντας ένα κανάλι στο YouTube, με θέματα που αφορούν τα αντικείμενα και τις δραστηριότητες του μουσείου.

Υπάρχει μόνο μία εικονική περιήγηση σε μία παλαιότερη έκθεση του μουσείου, η οποία βρίσκεται στην διαδρομή «Εκθέσεις/ Παλαιότερες εκθέσεις/ Γυναικών Λατρείες: Τελεουργίες και καθημερινότητα στην Κλασική Αθήνα». Η εικονική περιήγηση χρησιμοποιεί το περιβάλλον Flash. Είναι η πιο απλή περιήγηση, καθώς ο χρήστης δεν έχει καμία δυνατότητα να πληροφορηθεί για τα αντικείμενα που βλέπει. Μπορεί μόνο να ζουμάρει ελάχιστα στον χώρο για να δει τα αντικείμενα καλύτερα.

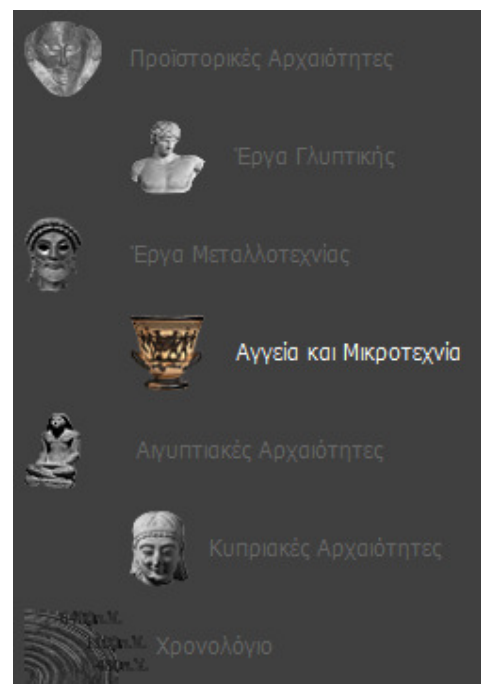
Εικόνα 3.71. «Εικονική Περιήγηση» έκθεσης στον ΜΔΤ του ΕΑΜ

3.3.3.5. Πλοήγηση

Η ενότητα πλοήγηση εμφανίζει τον «χάρτη» του ΜΔΤ. Ο χάρτης του ΜΔΤ δεν είναι απαραίτητο να εμφανίζεται στην κύρια μπάρα πλοήγησης. Όπως και στους προηγούμενους ΜΔΤ, μπορεί να εμφανίζεται μέσω ενός ξεχωριστού συνδέσμου από την αρχική σελίδα.

Η μπάρα κύριας πλοήγησης είναι άμεσα ορατή στο χρήστη. Τοποθετείται στο πάνω μέρος της σελίδας και είναι σαφής ο διαχωρισμός με το κυρίως περιεχόμενο. Επίσης εμφανίζεται στην ίδια θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και έχει την ίδια γραφική εμφάνιση κατά μήκος όλων των σελίδων.

Προκειμένου οι χρήστες να μπορούν να προσανατολιστούν στο περιεχόμενο κάθε ενότητας στις οποίες οδηγούν οι σύνδεσμοι της μπάρας κύριας πλοήγησης, ο ΜΔΤ παρέχει και συστήματα δευτερεύουσας πλοήγησης που ουσιαστικά αποτελούνται από μια λίστα θεμάτων στα οποία διαιρείται η εκάστοτε ενότητα. Οι μπάρες δευτερεύουσας πλοήγησης τοποθε-

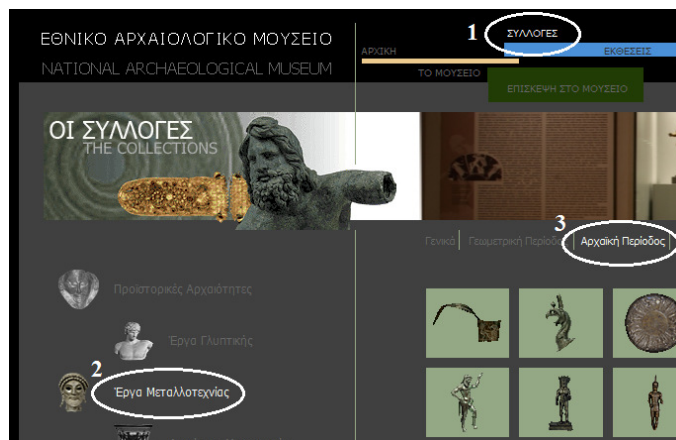
Εικόνα 3.72. Μπάρα Δευτερεύουσας Πλοήγησης του ΜΔΤ του ΕΑΜ

τούνται στα αριστερά της εκάστοτε σελίδας και είναι άμεσα διαχωρίσιμες από το κυρίως περιεχόμενο.

Η πλοήγηση στο δικτυακό τόπο είναι φιλική προς το χρήστη, που σημαίνει ότι η μετακίνηση μεταξύ των σελίδων του ΜΔΤ είναι εύκολη. Αυτό επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ο ΜΔΤ παρέχει έναν σύνδεσμο προς την αρχική σελίδα από το μενού της κύριας πλοήγησης με τίτλο «Αρχική».
- Ο ΜΔΤ αποφεύγει την οριζόντια κύλιση. Χρησιμοποιεί για την παρουσίαση των πληροφοριών είτε τον σύνδεσμο «Περισσότερα» είτε κουμπιά κύλισης για κείμενα τα οποία είναι μεγάλα σε έκταση. Βέβαια ο ρυθμός κύλισης είναι αργός και σταθερός. Αυτό καθυστερεί τον χρήστη σε περίπτωση που θέλει να πάει παρακάτω.
- Ο ΜΔΤ παρέχει τη δυνατότητα επιστροφής σε προηγούμενα σημεία μέσω του κουμπιού «Πίσω» του φυλλομετρητή
- Ο ΜΔΤ παρέχει τη δυνατότητα μετακίνησης σε μια επόμενη ή προηγούμενη εικόνα με τις πληροφορίες της, μέσω των βέλων που λειτουργούν ως «επόμενο» και «προηγούμενο» αντίστοιχα.

Επίσης, ο ΜΔΤ δε χρησιμοποιεί την ένδειξη μονοπατιού, αλλά η ενότητα στην οποία βρίσκεται ο χρήστης αλλάζει το χρώμα της γραμματοσειράς του τίτλου της σε άσπρο. Στην παρακάτω εικόνα φαίνεται ξεκάθαρα πως ο χρήστης έχει διανύσει τη διαδρομή «Συλλογές/ Έργα μεταλλοτεχνίας/ Αρχαϊκή περίοδος».

Εικόνα 3.73. «Ένδειξη Θέσης» του χρήστη στον ΜΔΤ του ΕΑΜ

3.3.3.6. Αναζήτηση

Ο ΜΔΤ του ΕΑΜ δεν παρέχει κανενός είδους αναζήτηση. Ο χρήστης μπορεί να περιηγηθεί στις συλλογές μόνο με την χρήση των υπερσυνδέσμων. Εξάλλου, το πλήθος των ψηφιοποιημένων αντικειμένων είναι υπερβολικά μικρό ώστε να χρειάζεται φόρμα αναζήτησης. Για κάθε ενότητα της συλλογής ο ΜΔΤ διαθέτει το πολύ 24 αντικείμενα στην καλύτερη των περιπτώσεων.

Τέλος, στην ενότητα «Το μουσείο/ Βιβλιοθήκη» δεν υπάρχει η δυνατότητα αναζήτησης στην συλλογή της βιβλιοθήκης ηλεκτρονικά, παρόλο που αναφέρει ότι περιλαμβάνει πάνω από είκοσι χιλιάδες τίτλους. Επίσης, η βιβλιοθήκη είναι προσβάσιμη μόνο στο προσωπικό της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού καθώς και από ειδικούς ερευνητές, κατόπιν αιτήματός τους.

3.3.3.7. Ενημέρωση και συντήρηση

Ο ΜΔΤ του ΕΑΜ διατηρεί το περιεχόμενό του με περιοδικές ενημερώσεις. Αυτό ισχύει κυρίως για τα τμήματα «Εκθέσεις», «Αντικείμενο του μήνα», «Νέα-Δελτία τύπου».

Ο ΜΔΤ εμφανίζει τους συνδέσμους «Newsletter» και «RSS», αλλά δεν λειτουργούν.

3.3.3.8. Προσβασιμότητα

Ο ΜΔΤ του ΕΑΜ έχει κατασκευαστεί για διάφορους τύπους φυλλομετρητών (Internet Explorer, Mozilla). Επιπλέον, η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ΜΔΤ γίνεται ανεξαρτήτως συσκευής (μέσω του ποντικιού και μέσω πληκτρολογίου).

Ο ΜΔΤ διαθέτει κουμπάκια μεγέθυνσης γραμμάτων των κειμένων του, τα οποία εμφανίζονται επάνω δεξιά από κάθε κείμενο. Βέβαια, ο χρήστης πρέπει για κάθε καινούριο κείμενο που εμφανίζεται να το μεγεθύνει. Θα ήταν πιο λειτουργικό να αποθηκεύεται αυτή η ρύθμιση για όλον τον ΜΔΤ.

Τέλος, ο ΜΔΤ δε φαίνεται να ακολουθεί πρακτικές για άτομα με ειδικές ικανότητες. Πχ. για εργαλεία ανάγνωσης, η εμφάνιση του ΜΔΤ χωρίς μορφοποίηση δεν είναι ικανοποιητική, αφού εμφανίζει και τις εικόνες, οι οποίες δυσκολεύουν την ανάγνωση από τα εργαλεία αυτά.

3.3.3.9. Πολυγλωσσία

Ο ΜΔΤ του ΕΑΜ είναι στο σύνολό του δίγλωσσος (Ελληνικά - Αγγλικά). Ο χρήστης μπορεί να αλλάξει την γλώσσα οπουδήποτε και αν βρίσκεται μέσα στον ΜΔΤ. Παρ' όλ' αυτά, η μετάφραση δεν είναι ικανοποιητική καθώς ολόκληρη η ενότητα «Εκπαίδευση» περιλαμβάνει σε όλες τις υποενότητες της την ένδειξη «Under Construction», δηλαδή υπό κατασκευή.

3.3.3.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Ο ΜΔΤ δεν περιλαμβάνει κάποιες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Δεν συμμετέχει στις νέες τεχνολογίες επικοινωνίας και διαμοιρασμού (Facebook, YouTube, Flickr, Ιστολόγιο, Twitter κλπ.). Επίσης, δεν περιλαμβάνει κάποιο διασκεδαστικό παιχνίδι έτσι ώστε να προσελκύσει άτομα μικρής ηλικίας με σκοπό να επισκεφθούν αργότερα το μουσείο.

Τέλος, η διεύθυνση του ηλεκτρονικού πωλητηρίου δεν λειτουργεί.

3.3.3.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία

Ο ΜΔΤ δεν περιλαμβάνει εκπαιδευτικά εργαλεία. Δεν μπορεί έτσι να υποστηρίξει την εκπαιδευτική του ιδιότητα. Το μόνο που διαθέτει είναι το εκπαιδευτικό υλικό των προγραμμάτων του μουσείου σε μορφή pdf, αλλά μόνο στα ελληνικά.

3.3.4. Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης (Αθήνα)

Όνομα κόμβου: Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης
URL: <http://www.cycladic.gr>
Στοιχεία επικοινωνίας: communication@cycladic.gr

Εικόνα 3.74. «Αρχική Σελίδα» του ΜΔΤ του ΜΚΤ

3.3.4.1. Εισαγωγή

Το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης είναι αφιερωμένο στη μελέτη και προβολή των αρχαίων πολιτισμών του Αιγαίου και της Κύπρου, με ιδιαίτερη έμφαση στην Κυκλαδική τέχνη της 3ης π.Χ. χιλιετίας. Ιδρύθηκε το 1986, αρχικά για να στεγάσει την ιδιωτική συλλογή του Νικολάου και της Ντόλλης Γουλανδρή και σταδιακά επεκτάθηκε για να φιλοξενήσει και άλλες σημαντικές συλλογές-δωρεές. Σήμερα, στις αίθουσες του μουσείου, παρουσιάζονται τρεις μεγάλες πολιτισμικές ενότητες:

1. στον Κυκλαδικό Πολιτισμό της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού (3200 - 2000 π.Χ.) .

2. στην Αρχαία Ελληνική Τέχνη, από τους προϊστορικούς χρόνους μέχρι τη Ρωμαϊκή εποχή (2η χιλιετία π.Χ. - 4ος αι. μ.Χ.).
3. στον Κυπριακό Πολιτισμό από τη Χαλκολιθική περίοδο μέχρι τα πρώιμα βυζαντινά χρόνια (4η χιλιετία π.Χ. - 6ος αι. μ.Χ.)

3.3.4.2. Διαφάνεια

Το όνομα του ΜΔΤ (Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης) είναι πλήρως αντιπροσωπευτικό της φύσης του. Πρόκειται για το δικτυακό τόπο του ΜΚΤ, αντικείμενο του οποίου είναι η έκθεση και επέκταση της Συλλογής, η οργάνωση περιοδικών εκθέσεων, η δημοσίευση μονογραφιών και επιστημονικών καταλόγων, η χορήγηση υποτροφιών και η συμμετοχή σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα.

Το λογότυπο του ΜΔΤ είναι σχετικά ικανοποιητικό διότι απεικονίζει τις μορφές των πιο γνωστών αντικειμένων που περιλαμβάνονται στο μουσείο. Εμφανίζεται σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και συγκεκριμένα τοποθετείται επάνω δεξιά της κάθε σελίδας, συνοδευόμενο από το όνομα του μουσείου. Επίσης υπάρχουν τρία επιμέρους λογότυπα που εμφανίζονται σε κάθε σελίδα του ιστοτόπου. Το καθένα αντιπροσωπεύει μία από τις τρεις ενότητες που χωρίζεται ο ΜΔΤ και λειτουργούν ως υπερσύνδεσμοι.

Η αρχική σελίδα του μουσείου λειτουργεί ως animation σελίδα, η οποία αλλάζει διάφορα χρώματα και περιλαμβάνει το κεντρικό μενού του ΜΔΤ, κάποιους σημαντικούς υπερσυνδέσμους (Πληροφορίες, Γραφείο τύπου κλπ.), μία μπάρα απλής αναζήτησης στο περιεχόμενο του ΜΔΤ και δύο ορθογώνια παράθυρα που περιλαμβάνουν κάποια σημεία του ΜΔΤ που θεωρούνται σημαντικά. Αυτή η τακτική δεν λειτουργεί υπέρ της διαφάνειας του μουσείου καθώς θα πρέπει να διατηρεί ένα σταθερό χρώμα. Παρ' όλ' αυτά μπορεί εύκολα να παρακαμφθεί, μόλις ο χρήστης επιλέξει κάποιον από τους υπερσυνδέσμους. Ο χρήστης δεν μπορεί να ξαναγυρίσει σε αυτή τη σελίδα, παρά μόνο αν επιλέξει το συγκεκριμένο URL της από το κουμπί «Πίσω» του φυλλομετρητή.

Ο ΜΔΤ παρέχει πληροφόρηση για τον πολιτιστικό οργανισμό (ιστορία, τα κτήρια, πρόσωπα κλπ.) στον οποίο ανήκει. Η πληροφόρηση αυτή δίνεται στην ενότητα «Το Μουσείο», η οποία είναι και η αρχική - δεύτερη - σελίδα του μουσείου. Στην υποενότητα «Πληροφορίες» ο χρήστης μπορεί επίσης να δει τον χάρτη των ορόφων του κτηρίου και έναν χάρτη που φαίνεται η γεωγραφική του θέση και πώς μπορεί να

έχει πρόσβαση σε αυτό. Ακόμα μπορεί να ενημερωθεί για τις ώρες λειτουργίας του και για τις τιμές των εισιτηρίων. Στην εικόνα φαίνεται ο τρόπος που εμφανίζονται οι υποενότητες της ενότητας «Το μουσείο».

Εικόνα 3.75. Ενότητα «Το μουσείο» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ

3.3.4.3. Παρουσίαση περιεχομένου

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από απλότητα και μεστότητα. Οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες είναι σαφείς και εύκολα κατανοητές στο χρήστη. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί απλή γλώσσα, μεστές σε νόημα επικεφαλίδες, αποφεύγει σύνθετες δομές προτάσεων και τεχνική ορολογία ή μη οικείες εκφράσεις. Επίσης τα κείμενα είναι σωστά από άποψη γραμματικής, ορθογραφίας και σύνταξης.

Τα παρουσιαζόμενα αντικείμενα υποστηρίζονται από πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν κυρίως στην προέλευση των αντικειμένων, στις διαστάσεις και στη χρονική περίοδο στην οποία αφορούν. Επίσης η σχέση μεταξύ των αντικειμένων και των πρόσθετων πληροφοριών είναι σαφής στον τελικό χρήστη.

Το περιεχόμενο του ΜΔΤ οργανώνεται ιεραρχικά με την αρχική σελίδα στην κορυφή της ιεραρχίας. Η αρχική σελίδα δίνει ενδείξεις σχετικά με την οργάνωση του ΜΔΤ, του περιεχομένου του και των συστημάτων πλοήγησης που είναι διαθέσιμα. Μέσα σε αυτή την ιεραρχική διάταξη της πληροφορίας υπάρχουν σύνδεσμοι προς ομάδες πληροφορίας που μπορούν να βοηθήσουν τους χρήστες στην πλοήγησή τους στη δομή του ΜΔΤ. Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται η ιεράρχηση των θεμάτων και η δομή του ΜΔΤ.

Πίνακας 3.8. Δομή του ΜΔΤ του ΜΚΤ

Το μουσείο	Ιστορία/ Τα κτίρια/ Εικονική περιήγηση/ Δωρητές/ Πρόσωπα/ Πληροφορίες
Μόνιμες Συλλογές	Κυκλαδικός πολιτισμός/ Αρχαία ελληνική τέχνη/ Κυπριακός πολιτισμός/ Καθημερινή ζωή.../ Αντικείμενο του μήνα/ Αναζήτηση
Εκθέσεις	Μελλοντικές/ Τρέχουσες/ Παλαιότερες
Εκπαίδευση	Σχολεία/ Γονείς και παιδιά/ Εκπαιδευτικό υλικό/ Το ΜΚΤ για παιδιά
Εκδόσεις	Συλλογές/ Εκθέσεις/ Εκπαιδευτικά/ Άλλες εκδόσεις
Δραστηριότητες	Διαλέξεις – Σεμινάρια/ Συνέδρια – Ημερίδες/ Έρευνα/ Υποτροφία/ Εκδηλώσεις/ Εταιρικές εκδηλώσεις
Πωλητήριο	Κυκλαδική τέχνη/ Αρχαία ελληνική τέχνη/ Κυπριακή τέχνη/ Ασημένια αντικείμενα/ Κοσμήματα/ Ελεύθερες δημιουργίες/ Βιβλία/ Περιοδικές εκθέσεις/ Εκπαιδευτικά βιβλία – Παιχνίδια/ Γούρια 2011/ Βρες το εύκολα
Το ΜΚΤ για παιδιά	Εικονική περιήγηση/ Το θέμα του μήνα/ Παιχνίδια/ Πρόγραμμα Σαββ/ κου
Νέα	

το μουσείο

μόνιμες συλλογές

- κυκλαδικός πολιτισμός
- αρχαία ελληνική τέχνη
- κυπριακός πολιτισμός
- καθημερινή ζωή...
- αντικείμενο του μήνα
- αναζήτηση

εκθέσεις

εκπαίδευση

εκδόσεις

δραστηριότητες

πωλητήριο

(α) **το μκτ για παιδιά**

νέα

Η ομαδοποίηση της πληροφορίας γίνεται σε θεματικές ενότητες, οι οποίες είναι οι ακόλουθες: «Το Μουσείο», «Μόνιμες Συλλογές», «Εκθέσεις», «Εκπαίδευση», «Εκδόσεις», «Δραστηριότητες», «Πωλητήριο», «Το μκτ για παιδιά» και «Νέα». Κάθε μια από τις ενότητες αυτές ομαδοποιείται θεματικά, επιτρέποντας με αυτό τον τρόπο την περιγραφή των περιεχομένων από το γενικό προς το ειδικό.

Επίσης, ο ΜΔΤ, εμφανίζει δύο ακόμα βοηθητικά μενού τα οποία εμφανίζονται σε κάθε σελίδα, επάνω αριστερά, ως εξής:

Αρχική | Περιεχόμενα | Συντελεστές | Όροι χρήσης | English
(β)

ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ | ΤΟ ΚΑΦΕ | ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ | ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (γ)

Εικόνα 3.76. (α,β,γ) Ομαδοποίηση της Πληροφορίας στον ΜΔΤ του ΜΚΤ

Η παρουσίαση στο σύνολο του ΜΔΤ χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία και συνέπεια. Συγκεκριμένα, ο ΜΔΤ του ΜΚΤ χρησιμοποιεί ίδιες συμβάσεις και κανόνες κατά μήκος διαφορετικών σελίδων οι οποίες αφορούν στην τοποθέτηση και το στυλ των στοιχείων πλοήγησης, στη χρήση των χρωμάτων, στο στυλ των επικεφαλίδων και των γραφικών, στη δομή και το layout των σελίδων κλπ.

Υπάρχει επαρκής αντίθεση μεταξύ των κειμένων και του χρωματικού υποβάθρου. Συγκεκριμένα χρησιμοποιεί μαύρο χρώμα για το κείμενο σε ανοιχτό χρώμα φόντου, το οποίο επίσης αλλάζει, ανάλογα με την θεματική ενότητα στην οποία βρίσκεται ο χρήστης.

Τα κείμενα του ΜΔΤ αποφεύγουν τη χρήση της κεφαλαίας γραφής, της υπογράμμισης και της πλάγιας γραφής και είναι ευανάγνωστα.

3.3.4.4. Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού

Ο ΜΔΤ του ΜΚΤ παρέχει κάθε εικόνα εκθέματος σε τρεις εκδόσεις για την προβολή στο Διαδίκτυο. Για παράδειγμα θα χρησιμοποιήσω την παρουσίαση ενός ειδωλίου "Ταναγραίας" της ελληνιστικής περιόδου:

1. Μια έκδοση thumbnail. Η έκδοση thumbnail χρησιμοποιείται συνήθως για προεπισκόπηση, είναι χαμηλής ανάλυσης και μικρών διαστάσεων.

2. Μια έκδοση καλύτερης ποιότητας της εικόνας. Η έκδοση αυτή παρέχεται μέσω συνδέσμου από την έκδοση thumbnail της εικόνας και είναι υψηλότερης ανάλυσης και μεγαλύτερων διαστάσεων.

3. Μια έκδοση ακόμη μεγαλύτερων διαστάσεων και καλύτερης ποιότητας της εικόνας, που παρέχεται μέσω συνδέσμου από την εικόνα μεσαίων διαστάσεων. Οι εικόνες που προβάλλονται στο δικτυακό κόμβο είναι σε μορφή JPEG.

Τις εικόνες, οποιαδήποτε στιγμή ο επισκέπτης ή ερευνητής, μπορεί να τις αποθηκεύσει στον υπολογιστή του, με ένα απλό δεξί κλικ πάνω στην εικόνα και «αποθήκευση εικόνας ως...»

Ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί αρχεία βίντεο για την παρουσίαση των χώρων του ΜΚΤ. Υπάρχουν δέκα αρχεία Windows Media Video (WMV) τα οποία βρίσκονται στην υποενότητα «Εικονικές Περιηγήσεις» της ενότητας «Το Μουσείο». Τα βίντεο ο χρήστης

Εικόνα 3.77. «Ελάχιστη Ανάλυση Εικόνας» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ (1 και 2)

Εικόνα 3.78. Υψηλής Ανάλυσης εικόνα στον ΜΔΤ του ΜΚΤ (3)

πρέπει να τα αποθηκεύσει αναγκαστικά στον υπολογιστή του για να τα δει. Η ανάλυση των βίντεο είναι σχετικά μικρή, οπότε η ποιότητά τους δεν είναι ικανοποιητική.

Τέλος, ο χρήστης μπορεί να μεγεθύνει σε ικανοποιητικό βαθμό τα προϊόντα της ενότητας «Πωλητήριο». Παρ' όλ' αυτά, ο ΜΔΤ θα μπορούσε να διαθέτει το εργαλείο μεγέθυνσης κυρίως για τα αντικείμενα της συλλογής του μουσείου.

3.3.4.5. Πλοήγηση

Ο ΜΔΤ του ΜΚΤ οργανώνεται σε μια ιεραρχική δομή, που περιλαμβάνει ένα αριθμό από επίπεδα. Η πρόσβαση του τελικού χρήστη στο πληροφοριακό υλικό του ΜΔΤ μπορεί να επιτευχθεί με δύο τρόπους: είτε μέσω του συστήματος κύριας πλοήγησης ή μέσω του χάρτη του ΜΔΤ (φέρει τον τίτλο «Περιεχόμενα»). Το περιεχόμενο της κύριας πλοήγησης είναι εύκολα προσβάσιμο και εμφανίζεται πάντα στο αριστερό μέρος της αρχικής σελίδας. Εμφανίζεται στην ίδια θέση σε κάθε σελίδα του ΜΔΤ και έχει την ίδια γραφική εμφάνιση κατά μήκος όλων των σελίδων για να ξέρει ανά πάσα στιγμή ο χρήστης να προσδιορίσει την τρέχουσα θέση του.

Τέλος, η πλοήγηση στο δικτυακό τόπο είναι φιλική προς το χρήστη, που σημαίνει ότι η μετακίνηση μεταξύ των σελίδων του ΜΔΤ είναι εύκολη. Αυτό επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- παρέχει έναν σύνδεσμο προς την αρχική σελίδα από κάθε εσωτερική σελίδα του.
- παρέχει τον σύνδεσμο «περιεχόμενα» από κάθε σελίδα του ιστοτόπου, ο οποίος εμφανίζει τον «χάρτη Πλοήγησης».
- παρέχει σε κάθε σελίδα του ιστοτόπου την δυνατότητα σμίκρυνσης ή μεγέθυνσης γραμμάτων. Το εργαλείο όμως αυτό, θα πρέπει ο χρήστης να το χρησιμοποιεί κάθε φορά για κάθε σελίδα που εμφανίζει, διότι η ρυθμίσει των γραμμάτων είναι παροδική.

Οι σύνδεσμοι του ΜΔΤ είναι σαφώς κατανοητοί στην κοινότητα των χρηστών του. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση περιγραφικών ετικετών που περιγράφουν τον προορισμό των συνδέσμων (π.χ. εκπαιδευτικό υλικό για παιδιά). Ο σύνδεσμος «Περισσότερα» φαίνεται να κυριαρχεί στις περισσότερες περιγραφές.

Επιπλέον οι σύνδεσμοι είναι άμεσα ορατοί στην κοινότητα των χρηστών του ΜΔΤ. Η κάθε θεματική ενότητα του μενού έχει διαφορετικό χρώμα, οπότε αλλάζει και το χρώμα των συνδέσμων του.

Ένα μειονέκτημα στην ποιότητα των συνδέσμων είναι ότι δεν διατηρείται κάποιο χρώμα για τους συνδέσμους που έχει ήδη επισκεφτεί ο χρήστης. Αυτό δε διευκολύνει τον χρήστη που πλοηγείται, ο οποίος δεν μπορεί να θυμάται ακριβώς όλους τους συνδέσμους που χρησιμοποίησε, έτσι ξοδεύει περισσότερο χρόνο στην επανάληψη της ίδιας σελίδας.

3.3.4.6. Αναζήτηση

Το ΜΚΤ παρέχει στον χρήστη τρεις τύπους αναζήτησης:

- Απλή αναζήτηση. Στην απλή αναζήτηση ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει με λέξεις-κλειδιά της επιλογής του, επιλέγοντας τις ενότητες του ΜΔΤ που θέλει να αναζητήσει.

Απλή αναζήτηση Ειδική αναζήτηση στις συλλογές Ειδική αναζήτηση στο πωλητήριο

Αναζήτηση:

Χρησιμοποιώντας: Όλους τους όρους αναζήτησης

☒ Το Μουσείο	☒ Νέα
☒ Μόνιμες Συλλογές	☒ Πωλητήριο
☒ Εκθέσεις	☒ ΤΟ ΚΑΦΕ
☒ Εκπαίδευση	☒ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
☒ Εκδόσεις	☒ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
☒ Δραστηριότητες	☒ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ
☒ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ	
☒ Τμήμα Κυκλαδικής Τέχνης	
☒ Το ΜΚΤ για Παιδιά	

όλες οι ενότητες
καμία ενότητα
αντιστροφή επιλογής

Αναζήτηση Καθαρισμός

Εικόνα 3.79α. «Απλή Αναζήτηση» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ

- Ειδική αναζήτηση στις συλλογές. Σε αυτή την καρτέλα αναζήτησης ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει ανάμεσα στις συλλογές του μουσείου χρησιμοποιώντας λέξεις-κλειδιά που αφορούν τον δημιουργό, το θέμα ή τον αριθμό συλλογής. Ακόμα ο χρήστης μπορεί να επιλέξει μέσα από τα έτοιμα φίλτρα αναζήτησης το είδος του αντικειμένου (άγαλμα, ανάγλυφο κλπ), τον πολιτισμό στον οποίο ανήκει (Μινωικό, Ρωμαϊκό κλπ.), το υλικό από το οποίο δημιουργήθηκε το αντικείμενο (γυαλί, κιμωλία, μάρμαρο κλπ.) και την περίοδο στην οποία ανήκει (Αρχαϊκή, Βυζαντινή κλπ.). Ο χρήστης εμφανίζει αποτελέσματα μόνο από τα

αντικείμενα που περιλαμβάνονται στον ΜΔΤ. Τα υπόλοιπα τα οποία υπάρχουν μόνο στον φυσικό χώρο του μουσείου δεν καταγράφονται στον ΜΔΤ.

Απλή αναζήτηση **Ειδική αναζήτηση στις συλλογές** Ειδική αναζήτηση στο πωλητήριο

Η «ειδική αναζήτηση» σας επιτρέπει να επιλέξετε συγκεκριμένα πεδία της βάσης δεδομένων των συλλογών του μουσείου ώστε να εντοπίσετε τα αντικείμενα που σας ενδιαφέρουν. Μπορείτε να συμπληρώσετε όλα πεδία επιθυμείτε. Ο συνδυασμός περισσότερων του ενός πεδίων σας επιτρέπει να εξειδικεύσετε την αναζήτησή σας και να περιορίσετε τον αριθμό των αποτελεσμάτων.

Στα ελεύθερα πεδία, πληκτρολογείτε τον όρο αναζήτησης σύμφωνα με τις υποδείξεις. Στα πεδία με ελεγχόμενα λεξιλόγια, επιλέξτε τον κατάλληλο όρο.

Προσοχή: Η αναζήτηση γίνεται **μόνον από τα επιλεγμένα αντικείμενα που παρουσιάζονται στο δικτυακό τόπο και όχι από το σύνολο των εκθεμάτων του μουσείου.**

→ Αρ. συλλογής:*

→ Είδος αντικειμένου:

→ Πολιτισμός:

→ Υλικό:

→ Περίοδος:

→ Δημιουργός:

→ Θέμα:

* Μη χρησιμοποιείτε κενά μεταξύ των γραμμάτων και των αριθμών.
Οι αριθμοί συλλογής με πρόθεμα ΝΓ ή Ζ ακολουθούνται από τετραψήφιους αριθμούς (π.χ. ΝΓ0001, Ζ0056).
Οι αριθμοί συλλογής με πρόθεμα ΣΠ ή ΣΑΑ ακολουθούνται από τριψήφιους αριθμούς (π.χ. ΣΠ013, ΣΑΑ072).

Εικόνα 3.79β. «Προηγμένη Αναζήτηση» στις συλλογές του ΜΔΤ του ΜΚΤ

- Ειδική αναζήτηση στο πωλητήριο. Η «ειδική αναζήτηση στο πωλητήριο» επιτρέπει στον χρήστη να επιλέξει συγκεκριμένα πεδία της βάσης δεδομένων των προϊόντων του πωλητηρίου ώστε να εντοπίσει τα προϊόντα που τον ενδιαφέρουν. Μπορεί με ελεύθερο λεξιλόγιο να συμπληρώσει λέξεις-κλειδιά στα πεδία «Όνομα προϊόντος», «Κωδικός προϊόντος» και «ISBN προϊόντος». Στα έτοιμα φίλτρα μπορεί να καθορίσει το εύρος τιμής του προϊόντος, την ενότητά του (κοσμήματα, βιβλία κλπ.) και τέλος να επιλέξει τον τύπο ταξινόμησης των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Απλή αναζήτηση Ειδική αναζήτηση στις συλλογές **Ειδική αναζήτηση στο πωλητήριο**

Η «ειδική αναζήτηση στο πωλητήριο» σας επιτρέπει να επιλέξετε συγκεκριμένα πεδία της βάσης δεδομένων των προϊόντων του πωλητηρίου ώστε να εντοπίσετε τα προϊόντα που σας ενδιαφέρουν. Μπορείτε να συμπληρώσετε όλα πεδία επιθυμείτε. Ο συνδυασμός περισσότερων του ενός πεδίων σας επιτρέπει να εξειδικεύσετε την αναζήτησή σας και να περιορίσετε τον αριθμό των αποτελεσμάτων.

Στα ελεύθερα πεδία, πληκτρολογείτε τον όρο αναζήτησης. Στα πεδία με ελεγχόμενα λεξιλόγια, επιλέξτε τον κατάλληλο όρο.

→ Όνομα προϊόντος:

→ Κωδικός προϊόντος:

→ ISBN προϊόντος:

→ Τιμή προϊόντος:

→ Ενότητα προϊόντος:

→ Ταξινόμηση κατά:

Εικόνα 3.79γ. Φόρμα Αναζήτησης στο «Ηλεκτρονικό Κατάστημα» του ΜΔΤ του ΜΚΤ

3.3.4.7. Ενημέρωση και συντήρηση

Ο ΜΔΤ του ΜΚΤ φαίνεται να ακολουθεί μία πολιτική συντήρησης. Η ενότητα «Εκθέσεις» είναι πρόσφατα ενημερωμένη. Επίσης ο ΜΔΤ περιλαμβάνει την ενότητα «Νέα», η οποία είναι πρόσφατα ενημερωμένη. Τέλος, ο ΜΔΤ από την αρχική του σελίδα εμφανίζει

Εικόνα 3.80. «Γραφείο Τύπου» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ

την ενότητα «Γραφείο τύπου», η οποία περιλαμβάνει άρθρα και κείμενα για τις εκθέσεις, από ειδήσεις και για ειδικά θέματα. Για κάθε μία από τις τρεις υποενότητες εμφανίζονται ξεχωριστά τα άρθρα για το 2010 και ξεχωριστά για τα προηγούμενα έτη.

Παρατηρείται βέβαια πως η ημερομηνία copyright που εμφανίζεται σε κάθε σελίδα είναι το 2008. Επίσης η ενότητα «Αντικείμενο του μήνα», που βρίσκεται στις συλλογές, έχει να ενημερωθεί από το 2008. Αυτό δείχνει πως το μουσείο δε σκοπεύει να προσθέσει καινούριες εικόνες αντικειμένων του ψηφιακά.

3.3.4.8. Προσβασιμότητα

Ο ΜΔΤ του ΜΚΤ έχει κατασκευαστεί για διάφορους τύπους φυλλομετρητών (Internet Explorer, Mozilla). Επιπλέον, η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ΜΔΤ γίνεται ανεξαρτήτως συσκευής (μέσω του ποντικιού και μέσω πληκτρολογίου).

Για να έχει πρόσβαση ο χρήστης στην εικονική περιήγηση, θα πρέπει να έχει πρώτα εγκαταστήσει το πρόγραμμα WMP.

Ο ΜΔΤ προσφέρει στους χρήστες με προβλήματα όρασης το εργαλείο μεγέθυνσης γραμματοσειράς, το οποίο εμφανίζεται πάντα στα δεξιά της εκάστοτε σελίδας.

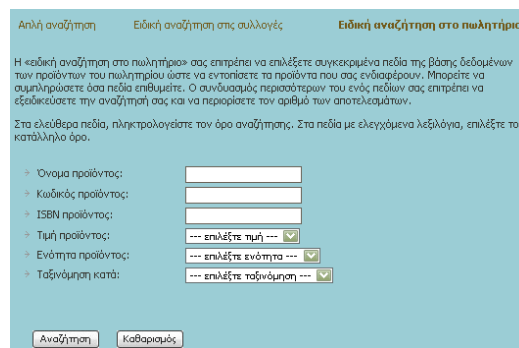
3.3.4.9. Πολυγλωσσία

Ο ΜΔΤ του ΜΚΤ είναι στο σύνολό του δίγλωσσος (Ελληνικά - Αγγλικά). Η επιλογή της γλώσσας γίνεται από την εισαγωγική σελίδα του ιστοτόπου, αλλά μπορεί να αλλάξει και από την μετέπειτα αρχική του σελίδα.

3.3.4.10. Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Ο ΜΔΤ του ΜΚΤ, προσφέρει υπηρεσίες που αυξάνουν την προστιθέμενη αξία του όπως:

1. Πωλητήριο: Λειτουργεί ως ψηφιακό κατάστημα, όπου ο χρήστης μπορεί να παραγγείλει ηλεκτρονικά τα προϊόντα του καταστήματος. Είναι οργανωμένο στις υποενότητες: κυκλαδική τέχνη, αρχαία ελληνική τέχνη, κυπριακή τέχνη, ασημένια αντικείμενα, κοσμήματα, ελεύθερες δημιουργίες, βιβλία, παιχνίδια, διάφορα είδη.

Απλή αναζήτηση Ειδική αναζήτηση στις συλλογές **Ειδική αναζήτηση στο πωλητήριο**

Η «ειδική αναζήτηση στο πωλητήριο» σας επιτρέπει να επιλέξετε συγκεκριμένα πεδία της βάσης δεδομένων των προϊόντων του πωλητηρίου ώστε να εντοπίσετε τα προϊόντα που σας ενδιαφέρουν. Μπορείτε να συμπληρώσετε όλα πεδία επιθυμείτε. Ο συνδυασμός περισσότερων του ενός πεδίων σας επιτρέπει να εξειδικεύσετε την αναζήτησή σας και να περιορίσετε τον αριθμό των αποτελεσμάτων.

Στα ελεύθερα πεδία, πληκτρολογείτε τον όρο αναζήτησης. Στα πεδία με ελεγχόμενα λεξλόγια, επιλέξτε τον κατάλληλο όρο.

- Όνομα προϊόντος:
- Κωδικός προϊόντος:
- ISBN προϊόντος:
- Τιμή προϊόντος:
- Ενότητα προϊόντος:
- Ταξινόμηση κατά:

Εικόνα 3.81. «Ηλεκτρονικό Κατάστημα» στον ΜΔΤ του ΜΚΤ

Επίσης παρέχει την δυνατότητα «αναζήτησης στο πωλητήριο», όπου ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει με λέξεις-κλειδιά το προϊόν που θέλει να αγοράσει.

2. Νέες Τεχνολογίες Επικοινωνίας και Διαμοιρασμού. Ο ΜΔΤ χρησιμοποιεί τις τεχνολογίες Web 2.0 για να επικοινωνεί και να ενημερώνει το κοινό του. Μέσω της σελίδας του στο Flickr και στο Facebook διαθέτει φωτογραφίες από εκθέσεις και αντικείμενα, όπου οι χρήστες μπορούν να παραθέσουν τα σχόλια τους. Στο κανάλι του στο YouTube διαθέτει μία πληθώρα από βίντεο που παρουσιάζουν εκθέσεις, συνεντεύξεις και άλλες πληροφορίες για τις συλλογές του.

3.3.4.11. Εκπαιδευτικά εργαλεία

Ο ΜΔΤ του ΜΚΤ υπηρετεί επαρκώς την εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση μέσω κάποιων τεχνικών και εργαλείων όπως:

1. Οργάνωση πληροφοριών των συλλογών. Οι συλλογές του ΜΔΤ χωρίζονται σε θεματικές κατηγορίες. Η κάθε μία κατηγορία χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Στα «Επιλεγμένα εκθέματα», «Γεωγραφία – Ιστορία», «Θεματικές σελίδες» και «Πηγές – Βοηθήματα». Στις «Θεματικές σελίδες» εξετάζονται με λεπτομέρεια οι διάφορες εκφάνσεις της κάθε κατηγορίας. Τα κείμενα, που έχουν γραφτεί από τους επιμελητές και συνεργάτες του ΜΚΤ, συνοδεύονται από φωτογραφίες εκθεμάτων των συλλογών με σύντομες περιγραφές.

Η κατηγορία «Πηγές – Βοηθήματα» διαθέτει στον χρήστη προτάσεις από τις εκδόσεις του ΜΚΤ, εκπαιδευτικό υλικό σε μορφή PDF και προτείνει χρήσιμους συνδέσμους που αφορούν το εκάστοτε θέμα.

2. «Παιχνίδια»: Στην ενότητα αυτή οι μικροί επισκέπτες του ιστοτόπου μπορούν να παίξουν τρία παιχνίδια. Δύο ειδών πάζλ και ένα παιχνίδι μνήμης. Αυτό βοηθάει τις μικρές ηλικίες να εξοικειωθούν με τα αντικείμενα του μουσείου αλλά και γενικότερα να κατανοήσουν την σημαντικότητα των συλλογών. Το μόνο αρνητικό σημείο στα συγκεκριμένα ψηφιακά παιχνίδια είναι ότι δεν περιλαμβάνουν περισσότερες από δύο εικόνες αντικειμένων σε μορφή πάζλ.

Εικόνα 3.82. Θεματικές κατηγορίες της Αρχαίας Ελληνικής Τέχνης στον ΜΔΤ του ΜΚΤ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΞΕΝΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

4.1. Εισαγωγή

Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας με ερωτηματολόγιο που διενεργήθηκε για τους δικτυακούς τόπους ελληνικών και ξένων μουσείων.

Αρχικά, η έρευνα ήταν περιορισμένη μόνο σε δικτυακούς τόπους ελληνικών μουσείων. Όμως από την αρχή της έρευνας έγινε αντιληπτή η ανάγκη για διεύρυνση του γεωγραφικού αυτού περιορισμού και εκτός συνόρων. Αυτό έγινε γιατί η χρήση του WWW από τα ελληνικά μουσεία δεν ήταν ικανοποιητική ούτε φάνηκε να μπορεί να λειτουργεί ως παράδειγμα για τα νέα ιδρύματα που αποφασίζουν να χρησιμοποιήσουν τον παγκόσμιο ιστό για να συμμετέχουν στην προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Συνολικά συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν ερωτηματολόγια από έντεκα μουσεία, αριθμός όχι και τόσο ικανοποιητικός για την εξαγωγή συμπερασμάτων για τους δικτυακούς τόπους. Το γεγονός όμως ότι η μορφή του ερωτηματολογίου είναι ανοιχτού τύπου, έδωσε την ευκαιρία σε αυτούς που συμμετείχαν να αναπτύξουν περισσότερο τις απαντήσεις τους και να βοηθήσουν στην εξαγωγή έγκυρων συμπερασμάτων.

Για περισσότερη ευκολία στην εξαγωγή συμπερασμάτων από τις απαντήσεις που λήφθηκαν, τα έντεκα αυτά μουσεία αριθμήθηκαν έτσι ώστε να αναφέρονται συγκεκριμένες απαντήσεις τους μέσα στην ανάλυση, πάντα με την διατήρηση της ανωνυμίας.

4.2. Περιεχόμενο του ερωτηματολογίου

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου εντάσσονται σε 6 θεματικές ενότητες.

Η πρώτη ενότητα περιείχε γενικές πληροφορίες για το ίδρυμα και τον αρμόδιο που ανέλαβε να συμμετάσχει στην έρευνα.

Η δεύτερη ενότητα αφορούσε τους στόχους και την στρατηγική του μουσείου σχετικά με τον δικτυακό του τόπο.

Στην τρίτη και τέταρτη ενότητα ζητήθηκαν να δοθούν πληροφορίες για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο δικτυακός τόπος και τα εργαλεία και το υλικό που χρησιμοποιεί, όπως με ποια κριτήρια επιλέγεται το υλικό που παρουσιάζεται στον δικτυακό τόπο, τι μπορεί να κάνει ένας χρήστης online κ.α.

Η πέμπτη ενότητα του ερωτηματολογίου αφορούσε στην προσβασιμότητα και χρηστικότητα του δικτυακού τόπου και η έκτη στα μελλοντικά σχέδια του.

4.3. Γενικές πληροφορίες

4.3.1. Όνομα του Μουσείου που συμμετείχε στην έρευνα [Ερ. 1]

Η πρώτη ερώτηση αφορούσε το όνομα του μουσείου και το URL του δικτυακού του τόπου. Λόγω της πολιτικής εμπιστευτικότητας που ακολουθήθηκε από την συγκεκριμένη έρευνα, δεν είναι δυνατόν να αναφερθούν ονομαστικά τα μουσεία που συμμετείχαν. Παρ' όλ' αυτά τα μουσεία ονομάστηκαν από την ερευνήτρια με κωδικούς – ονόματα, όπως Μ1, Μ2, Μ3, κλπ.

4.3.2. Ρόλος και καθήκοντα των συμμετεχόντων στην έρευνα [Ερ. 2 και 3]

Η δεύτερη και η τρίτη ερώτηση αφορούσαν στον ρόλο και τα καθήκοντα που είχε ο ερωτώμενος στην διαχείριση του δικτυακού τόπου του μουσείου.

Όπως προέκυψε από τις απαντήσεις, η πλειοψηφία των ελληνικών μουσείων δεν έχει αναθέσει ειδικούς στην ανάπτυξη και διατήρηση των δικτυακών τους τόπων, αλλά αναθέτει συνήθως το έργο στους ήδη εργαζόμενους του ιδρύματος. Αυτό φαίνεται από τις απαντήσεις που έδωσαν τα ελληνικά μουσεία όσον αφορά το ποια είναι τα κύρια καθήκοντά τους μέσα στον οργανισμό, οι οποίες δείχνουν ότι προτεραιότητά τους δεν είναι συνήθως η ανάπτυξη του ΜΔΤ.

Συγκεκριμένα, το Μ4 στην ερ. 2, ερωτώμενος δηλώνει ότι είναι ιδιοκτήτης του μουσείου, είναι και υπεύθυνος για τις «φυσικές» εκθέσεις αλλά και για την ενημέρωση και ανάπτυξη του ΜΔΤ.

Σε αντίθεση, τα ξένα μουσεία φαίνεται ότι δίνουν μεγάλη βαρύτητα στην ανάπτυξη και διαχείριση του ΜΔΤ, οπότε και απασχολούν άτομα που ειδικεύονται στην δημιουργία και συντήρηση δυναμικών ιστοσελίδων, τα οποία ασχολούνται αποκλειστικά με αυτό. Συγκεκριμένα, μέσα στις απαντήσεις τους αναφέρονται συγκεκριμένες θέσεις απασχόλησης που αφορούν τον ΜΔΤ, όπως «μέλος της ομάδας ανάπτυξης και διαχείρισης του ΜΔΤ», «υπεύθυνος ενημέρωσης του ΜΔΤ», «υπεύθυνος αποκατάστασης προβλημάτων του ΜΔΤ» κλπ.

Βέβαια υπάρχουν και κάποιες εξαιρέσεις όπου π.χ. το Μ10 αναφέρει ότι γύρω στα 18 άτομα αφιερώνουν λίγο από τον χρόνο τους στην ανάπτυξη του ΜΔΤ, αλλά τα κύρια καθήκοντά τους μέσα στον οργανισμό δεν σχετίζονται με τον ΜΔΤ.

4.3.3. Αριθμός εργαζομένων που απασχολούνται στους ΜΔΤ [Ερ. 4]

Αριθμός εργαζομένων που απασχολούνται σε ελληνικούς ΜΔΤ

Πίνακας 4.1. Αριθμός εργαζομένων σε ελληνικούς ΜΔΤ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
1	2	34
2	2	34
3	1	16
4 και άνω	1	16
ΣΥΝΟΛΟ	6	100%

Αριθμός εργαζομένων που απασχολούνται σε ξένους ΜΔΤ

Πίνακας 4.2. Αριθμός εργαζομένων σε ξένους ΜΔΤ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
1	0	0
2	1	20
3	0	0
4 και άνω	4	80
ΣΥΝΟΛΟ	5	100%

Συγκριτικά, όπως φαίνεται από τα αποτελέσματα που αναγράφονται στους δύο πίνακες, τα ελληνικά μουσεία δεν απασχολούν περισσότερα από 2 άτομα για την ανάπτυξη του ΜΔΤ (Πίνακας 4.1), σε αντίθεση με τα ξένα μουσεία που απασχολούν πάνω από 4 άτομα για την ανάπτυξη του ΜΔΤ (Πίνακας 4.2).

Συμπερασματικά, όπως φαίνεται από τις απαντήσεις της πρώτης ενότητας, τα μουσεία του εξωτερικού δίνουν μεγάλη βαρύτητα στους ΜΔΤ τους, κι αυτό δείχνει πως γνωρίζουν τις δυνατότητες που τους προσφέρει όσον αφορά την προώθηση του

ιδρύματος, αλλά και φαίνεται να προσπαθούν με αυτόν τον τρόπο να συμβάλουν στη δια βίου μάθηση. Μπορεί κανείς να υποθέσει πως σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εργαζομένων των μουσείων, τα άτομα που απασχολούνται σε έναν ΜΔΤ θα είναι λιγότερα και στα ξένα και στα ελληνικά μουσεία. Παρ' όλ' αυτά το Μ1, απασχολεί σχεδόν τετρακόσια άτομα αποκλειστικά στο σύμπλεγμα των τριών ΜΔΤ του.

4.4. Στόχοι και Στρατηγική

4.4.1. Λόγοι που χρησιμοποιούν τα μουσεία τον Παγκόσμιο Ιστό [Ερ. 5]

Η ερώτηση αυτή αφορά τους λόγους για τους οποίους ένα μουσείο αποφασίζει να συμμετέχει ως παρουσία στο Διαδίκτυο.

Πίνακας 4.3. Λόγοι κατασκευής των ΜΔΤ

ΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΜΔΤ	ΞΕΝΟΙ ΜΔΤ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
Διαφήμιση	3	2	45,5
Εκπαίδευση	5	6	100
Ψηφιακή διατήρηση	3	5	72,8
Για να προσελκύσουμε απομακρυσμένους χρήστες	4	5	81,9
Εφαρμογή μεταδεδομένων	0	1	9,1
Παρών στο διαδίκτυο	4	5	81,9
Γιατί όλα τα μουσεία έχουν	4	1	45,5
Αύξηση εισοδήματος	2	0	18,2
Αύξηση χορηγιών	2	1	27,3
Δημοσιότητα	5	4	81,9
Δημόσιες σχέσεις		9	81,9
Υπάρχουν χρήματα για να επενδύσουμε	0	0	0
Πρόσβαση απομακρυσμένων χρηστών	4	5	81,9
Όλα τα παραπάνω	0	0	0

Όπως φαίνεται στον πίνακα 4.3. ο κυριότερος λόγος που τα μουσεία δημιουργούν ΜΔΤ είναι η εκπαίδευση. Αυτό φυσικά είναι αυτονόητο, διότι ένα μουσείο στοχεύει κυρίως στην εκπαίδευση των επισκεπτών του, μέσω των εκθεμάτων, των συλλογών του και των πληροφοριών που παρέχει. Παρ' όλ' αυτά πολλά από αυτά τα μουσεία δεν περιλαμβάνουν καθόλου εκπαιδευτικές εφαρμογές και εργαλεία στους ΜΔΤ.

Άλλοι κοινοί λόγοι που φαίνεται να έχουν τα περισσότερα μουσεία για την δημιουργία ενός ΜΔΤ είναι προσέλκυση απομακρυσμένων χρηστών και η ευκαιρία που δίνεται

στους τελευταίους να έχουν κάποια πρόσβαση στα εκθέματα του μουσείου. Ακόμα, υπάρχει όπως φαίνεται μία αυξανόμενη τάση όλων των μουσείων να δώσουν το παρόν τους στο διαδίκτυο για διαφήμιση, δημοσιότητα αλλά και για να καλυτερέψουν τις δημόσιές τους σχέσεις. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, πολλά από τα μουσεία να λειτουργούν ως μουσεία – φυλλάδιο και να παραμένουν στάσιμα σε αυτή τη μορφή.

Λίγα είναι τα μουσεία που ενδιαφέρονται παραπάνω για οικονομικά θέματα, όπως την προσέλκυση χορηγών, σε αντίθεση με το γεγονός ότι κανένα από τα μουσεία δεν έχει χρήματα για να επενδύσει (Υπάρχουν χρήματα για να επενδύσουμε 0%).

Τέλος, ένα πολύ μικρό ποσοστό εφαρμόζει μεταδεδομένα στην περιγραφή των εκθεμάτων του. Αυτό δείχνει ότι τα μουσεία γενικά δεν ενδιαφέρονται να εφαρμόσουν κάποια ηλεκτρονικά πρότυπα περιγραφής των τεκμηρίων τους, έτσι ώστε να διευκολύνουν τους χρήστες αλλά και τους ερευνητές, πράγμα το οποίο δεν συμβαδίζει με τον επικρατέστερο λόγο της δημιουργίας τους, αυτόν της εκπαίδευσης.

Κάποια από τα μουσεία σημείωσαν πρόσθετους λόγους για τη δημιουργία του ΜΔΤ όπως το Μ4 θέλει να ευαισθητοποιήσει τους χρήστες σε θέματα προστασίας τους περιβάλλοντος και στην ανάδειξη της αγροτικής κληρονομιάς στη χώρα μας. Το Μ6 κυρίως για ενημέρωση ωραρίων λειτουργίας, το Μ8 για να συμπεριλάβει πρόσβαση σε δημόσια αρχεία μέσω του ΜΔΤ και τέλος το Μ11 για να μπορέσει να ανταγωνιστεί επάξια άλλα μουσεία στην Αγορά και να κερδίσει κρατικές επιδοτήσεις.

Γενικά, τα μουσεία δημιουργούν ΜΔΤ για τους ίδιους σχεδόν λόγους. Το αποτέλεσμα όμως δε φαίνεται να είναι το ίδιο, ή για τα περισσότερα, δεν εξυπηρετεί εντέλει τους πρωταρχικούς στόχους.

4.4.2. Κυρίαρχος σκοπός της δημιουργίας ΜΔΤ [Ερ. 6]

Η ερώτηση αυτή αφορά τους σκοπούς για τους οποίους τα μουσεία συνεχίζουν να διατηρούν και να ενημερώνουν τους ΜΔΤ τους.

Όλα τα μουσεία, ξένα και ελληνικά, έχουν έναν κοινό σκοπό. Την συνεχή ενημέρωση των χρηστών του ΜΔΤ για τις ώρες λειτουργίας του οργανισμού και φυσικά για τις εκθέσεις, τις συλλογές και τα διάφορα δρώμενα που μπορεί να έχουν προγραμματιστεί από το μουσείο.

Κάποια μουσεία, κυρίως από το εξωτερικό, κάνουν προσπάθεια να εμπλουτίσουν τον ΜΔΤ με περαιτέρω λειτουργίες οι οποίες έχουν στόχο να προσελκύσουν περισσότερους χρήστες και να αυξήσουν τον αριθμό τους. Για παράδειγμα, το Μ9 προσπαθεί να παρουσιάσει με τον καλύτερο τρόπο την ιστορία, την αρχαιολογία και την κουλτούρα της χώρας του σε ένα ευρύτερο κοινό εκτός των συνόρων του. Ακόμα, το Μ10 συνδέει τα αντικείμενα των συλλογών του με αξιόπιστους εκπαιδευτικούς συνδέσμους που σχετίζονται με το κάθε αντικείμενο ξεχωριστά.

4.4.3. Στρατηγική που ακολουθούν οι ΜΔΤ [Ερ. 7]

Πίνακας 4.4. Στρατηγική των ΜΔΤ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΜΔΤ	ΞΕΝΟΙ ΜΔΤ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
Απλή ενημέρωση	5	6	100
Online επικοινωνία με το κοινό	0	2	18,2
Ανάπτυξη περιεχομένου του ΜΔΤ	2	3	45,5
Ψηφιοποίηση και δημοσίευση υλικού	1	3	36,4
Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων	0	2	18,2
Χρήση WEB 2.0.	0	2	18,2
Δεν υπάρχει	4	1	45,5

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, φαίνεται ότι σχεδόν τα μισά μουσεία δεν ακολουθούν κάποια συγκεκριμένη στρατηγική ανάπτυξης του ΜΔΤ τους. Αυτό ωθεί τους ΜΔΤ να παραμένουν ανενεργοί ή να μην έχουν πρόσφατη πληροφόρηση.

Κάποια από τα μουσεία, ασχολούνται με τις καινούριες τάσεις του διαδικτύου, όπως να αναπτύξουν διάφορους τρόπους άμεσης επικοινωνίας με το κοινό, μέσω email ή μέσω της δημιουργίας blog. Άλλα καινούρια μέσα που χρησιμοποιούν για να προωθήσουν το μουσείο και τις συλλογές τους είναι η δημιουργία σελίδων στο Flickr, την Wikipedia και το Facebook, δικτυακοί τόποι οι οποίοι χρησιμοποιούνται από εκατομμύρια χρήστες ανά την υφήλιο.

Ένα σημείο που πρέπει να αναφερθεί είναι πως η νέα τεχνολογία Web 2.0. εφαρμόζεται από πολύ μικρό ποσοστό των μουσείων. Αυτό αποδεικνύει πως τα περισσότερα μουσεία δεν υιοθετούν άμεσα τις νέες τάσεις, έτσι ώστε να είναι περισσότερο αποτελεσματικοί οι ΜΔΤ τους.

Ένα άλλο σημείο που αξίζει να σχολιαστεί είναι το μικρό ποσοστό, αυτό του 18.2% των μουσείων, το οποίο ασχολείται με την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσω

του ΜΔΤ. Αυτό φαίνεται να έρχεται σε αντίθεση με την ερώτηση 5, όπου σε πλειοψηφία τα μουσεία ισχυρίζονται να έχουν δημιουργήσει τον ΜΔΤ τους για λόγους εκπαίδευσης. Για ποιον λόγο λοιπόν η πλειοψηφία δεν σκοπεύει να περιλάβει κάποια μορφή εκπαίδευσής μέσα στον ΜΔΤ -εκτός βέβαια από την πληροφόρηση που παρέχει για τις συλλογές- ;

Τέλος, παρατηρείται από τα αποτελέσματα ότι η πλειοψηφία των ελληνικών μουσείων δεν ενδιαφέρεται καθόλου να επικοινωνεί άμεσα με το κοινό του μέσω του ΜΔΤ, δεν σχεδιάζει να αναπτύξει εκπαιδευτικά εργαλεία και δεν ενδιαφέρεται να συμμετέχει στις νέες τεχνολογίες Web 2.0. Αυτό δείχνει πως υπάρχει μία γενική στασιμότητα όσον αφορά την εξέλιξη των ελληνικών ΜΔΤ.

4.3.4. ΜΔΤ και παραδοσιακό Μουσείο [Ερ. 8]

Πίνακας 4.5. ΜΔΤ και η έννοια του όρου «Μουσείο»

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	72,7
ΟΧΙ	27,3
Σύνολο	100

Η ερώτηση αυτή προσπαθεί να καταγράψει την άποψη των εργαζομένων στα μουσεία για το αν ο ΜΔΤ αντικατοπτρίζει τις παραδοσιακές έννοιες και αντιλήψεις για το τι είναι ένα μουσείο.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτώμενων όσων αφορά την αιτιολόγηση του αν ο ΜΔΤ αντικατοπτρίζει τις παραδοσιακές αντιλήψεις ενός μουσείου, καταλήγουμε στα εξής:

Ένας ΜΔΤ δεν αντικατοπτρίζει τις παραδοσιακές αντιλήψεις για την έννοια του όρου Μουσείο διότι:

1. λειτουργεί διαδραστικά με τον επισκέπτη, καθιστώντας τον επωνύμως (με login) συμμετοχο στην ανάπτυξη και τον εμπλουτισμό του περιεχομένου του
2. καταργεί αποστάσεις και χρόνο
3. οι ίδιες πληροφορίες για το μουσείο και τις συλλογές του είναι διαθέσιμες στο ευρύ κοινό χωρίς μεγάλη προσπάθεια και κόπο
4. είναι μία προέκταση του πραγματικού μουσείου

5. προσφέρει νέες ευκαιρίες ανάπτυξης που ξεφεύγουν από τις παραδοσιακές αντιλήψεις του μουσείου

Αντίθετα, ένας ΜΔΤ αντικατοπτρίζει τις παραδοσιακές αντιλήψεις για την έννοια του όρου Μουσείο διότι:

1. ακολουθεί την δομή και οργάνωση του μουσείου
2. παρέχει βασικές πληροφορίες σχετικά με το αντικείμενο που πραγματεύεται
3. παρουσιάζει τις συλλογές και τις εκθέσεις του
4. κύριο μέλημά του είναι ο αριθμός των επισκεπτών του
5. η online ορολογία που χρησιμοποιείται, αντικατοπτρίζει την παραδοσιακή μορφή δραστηριοτήτων του μουσείου

4.5. Υπηρεσίες

4.5.1. Υπηρεσίες που περιλαμβάνει ένας ΜΔΤ [Ερ. 9]

Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτώμενους, κάποιες από τις υπηρεσίες που παρέχονται στον ΜΔΤ είναι κοινές, όπως η online παρουσίαση των συλλογών και των αντικειμένων και η δυνατότητα αναζήτησης με λέξεις-κλειδιά, τόσο σε ολόκληρο τον ΜΔΤ, όσο και στις βάσεις δεδομένων των συλλογών.

Επίσης η ενημέρωση των εγγεγραμμένων χρηστών για τα δρώμενα του μουσείου μέσω διαφόρων εργαλείων, όπως μέσω email, RSS, forums, blogs, flickr, facebook, podcasts.

Όλα τα μουσεία διαθέτουν ένα "online shop", όπου οι χρήστες μπορούν να παραγγείλουν ηλεκτρονικά αναμνηστικά και διάφορες εκδόσεις του μουσείου.

Ένα μικρό ποσοστό διαθέτει υπηρεσία εκτύπωσης, τρισδιάστατη παρουσίαση των εκθεσιακών χώρων του κτηρίου, τρισδιάστατες εικονικές εκθέσεις και εκπαιδευτικά παιχνίδια.

4.5.2. Λόγοι επιλογής παρόντων υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στον ΜΔΤ [Ερ. 10]

Η ερώτηση 10 αφορά τους λόγους για τους οποίους περιλαμβάνουν τα μουσεία τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην ερώτηση 9.

Πίνακας 4.6. Λόγοι επιλογής υπηρεσιών των ΜΔΤ

ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΜΔΤ	ΞΕΝΟΙ ΜΔΤ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ %
Πρώθηση	4	3	64,3
Ενημέρωση	3	3	55,2
Εφαρμογή Web 2.0.	0	2	18,2
Δεν υπάρχει κατάλληλος χώρος για να εκτεθούν οι συλλογές	0	1	9,1
Για απομακρυσμένους χρήστες	5	6	100

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.6., οι υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στους ΜΔΤ στοχεύουν κυρίως στο να προσελκύουν και να παρέχουν πληροφόρηση και εκπαίδευση σε απομακρυσμένους χρήστες. Ένα μεγάλο ποσοστό, αυτό των 64,3%, περιλαμβάνει τέτοιες υπηρεσίες για λόγους προώθησης και κατ' επέκταση διαφήμισης και ένα ποσοστό 55,2% για να ενημερώνει τους εγγεγραμμένους χρήστες του.

Λίγα είναι τα μουσεία, με ποσοστό 18,2% που χρησιμοποιούν υπηρεσίες web 2.0. Αυτό δείχνει πως τα περισσότερα μουσεία δεν ακολουθούν τις καινούριες τάσεις του διαδικτύου (βλ. 4.4.3.).

Παρόλο που ένα πολύ μικρό ποσοστό χρησιμοποιεί υπηρεσίες του διαδικτύου γιατί δεν υπάρχει ο χώρος για να εκθέσει τις συλλογές του, έστω και αυτό είναι πολύ λυπηρό να συμβαίνει στον 21^ο αι. Αμέσως συνεπάγεται το γεγονός ότι δεν υπάρχουν προδιαγραφές και κρατικές επιχορηγήσεις για να προωθηθούν οι συλλογές πολιτιστικής κληρονομιάς με τον σωστό τρόπο.

4.5.3. Μελλοντικές πρόσθετες υπηρεσίες στους ΜΔΤ [Ερ. 11]

Η ερώτηση αφορά τις υπηρεσίες που θα ήθελαν να προσθέσουν τα μουσεία στον ΜΔΤ στο μέλλον.

Πίνακας 4.7. Πρόσθετες υπηρεσίες ΜΔΤ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	90,9
ΟΧΙ	9,1
Σύνολο	100

Οι απαντήσεις που δόθηκαν σε αυτή την ερώτηση δίνουν μία ελπιδοφόρα νότα όσον αφορά τα σχέδια των μουσείων για τους ΜΔΤ τους.

Παρ' όλ' αυτά στις απαντήσεις που έδωσαν για το ποιες θα είναι αυτές οι υπηρεσίες δείχνει τη διαφορά επιπέδου και ταχύτητας ανάπτυξης ανάμεσα στους ΜΔΤ. Σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο είναι τα ελληνικά, διότι τις υπηρεσίες που αναφέρουν πως θέλουν να περιληφθούν στους ΜΔΤ τους, ήδη υπάρχουν στους ξένους ΜΔΤ και είναι υπηρεσίες που συναντάμε εδώ και κάποια χρόνια στους πολιτιστικούς ιστοτόπους (πχ. e-shop, online εκθέσεις, διαδραστικά παιχνίδια, online ticketing κλπ.).

4.6. Εργαλεία και υλικό

4.6.1. Κριτήρια επιλογής εργαλείων [Ερ. 12]

Πίνακας 4.8. Κοινά κριτήρια επιλογής εργαλείων των ΜΔΤ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Χρηστικότητα	27,3
Διεθνείς Τάσεις	36,4
Εύκολη πλοήγηση	27,3
Feedback Χρηστών	27,3
Χωρίς Κριτήρια	18,2

Στον πίνακα 4.8 φαίνεται τα περισσότερα μουσεία να παρακολουθούν τις νέες τάσεις που επικρατούν στους ΜΔΤ γενικότερα. Αυτό είναι ελπιδοφόρο όσον αφορά την ανάπτυξη των ΜΔΤ αλλά και το ενδιαφέρον που δείχνουν τα μουσεία για τον ΜΔΤ τους. Η τακτική της «αντιγραφής» στο διαδίκτυο, μορφών, πλατφόρμων και εργαλείων, είναι μία τακτική η οποία βοηθάει τους ΜΔΤ να αναπτυχθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Η εύκολη πλοήγηση και η χρηστικότητα των εργαλείων είναι κάποια ακόμα κριτήρια για την επιλογή τους. Βέβαια, για την χρηστικότητα ενός εργαλείου, οι πλέον κατάλληλοι για την αξιολόγησή τους είναι οι χρήστες. Παρ' όλ' αυτά, φαίνεται πως τα μουσεία δίνουν ελάχιστη βάση στα σχόλια των χρηστών για τα εργαλεία των ΜΔΤ (feedback χρηστών 18,2 %).

Τέλος, κάποια μεμονωμένα κριτήρια που αναφέρονται από τους συμμετέχοντες στην έρευνα είναι η χρήση του εργαλείου "Google Analytics", το οποίο εξετάζει ποια κομμάτια ενός ιστοτόπου είναι πιο δημοφιλή, έτσι ώστε να επιλεγθούν για περαιτέρω

ανάπτυξη. Άλλο μουσείο, απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και μουσειολόγους για να επιλέξει τα πιο κατάλληλα εργαλεία για τον ΜΔΤ του.

4.6.2. Δυνατότητες και περιορισμοί των χρηστών των ΜΔΤ [Ερ. 13]

Στην ερώτηση 13, όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν πως ο χρήστης μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε πτυχή του ΜΔΤ. μπορεί να περιηγηθεί σε όλες τις σελίδες χωρίς περιορισμούς και να ανακτήσει όλες τις πληροφορίες που τον ενδιαφέρουν άμεσα και γρήγορα, να επικοινωνούν με το μουσείο, να αποθηκεύουν χάρτες και αρχεία του μουσείου, να αγοράζουν εκδόσεις του μουσείου κλπ. Αυτό σημαίνει πως οι ΜΔΤ εξυπηρετούν τον αρχικό σκοπό ενός μουσείου, που είναι η εκπαίδευση και η προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς παγκοσμίως.

Σε μερικά από τα μουσεία οι εγγεγραμμένοι χρήστες έχουν περισσότερα δικαιώματα από τους απλούς περιηγητές στον ΜΔΤ. Αυτή η τακτική δίνει την δυνατότητα στους ΜΔΤ να παρατηρούν τον πληθυσμό των χρηστών τους και να έχουν άμεση επαφή μαζί τους. Εξάλλου, η εγγραφή αυτή είναι εντελώς δωρεάν και απαιτεί ελάχιστο χρόνο για τη συμπλήρωση των στοιχείων του χρήστη.

Ακόμη, κάποια από τα μουσεία, υποχρεώνουν τον χρήστη να ζητήσει ειδική άδεια για τη χρήση ενός ψηφιοποιημένου έργου ή αντικειμένου, ενώ άλλα ζητάνε ένα χρηματικό ποσό για την αγορά υψηλής ανάλυσης ψηφιοποίηση αντικειμένου. Όλα αυτά εξυπηρετούν τους όρους των πνευματικών δικαιωμάτων αλλά και δίνει τη δυνατότητα στο μουσείο να έχει κάποιες απολαβές για να θέσει σε λειτουργία εκθέσεις και διάφορα projects. Κάποιοι ΜΔΤ όμως, δεν διαθέτουν υψηλής ανάλυσης ψηφιοποιήσεις των συλλογών τους, παρά μόνο ενδεικτικές φωτογραφίες. Η χαμηλή ανάλυση δεν εξυπηρετεί καθόλου τους ερευνητές ή επιστήμονες και κατ' επέκταση δε συμφωνεί με τον εκπαιδευτικό ρόλο των μουσείων.

Ένας τελευταίος περιορισμός που αναφέρεται από κάποιους συμμετέχοντες είναι η πολύπλοκη και δυσνόητη πλοήγηση μέσα στον ΜΔΤ. Αυτό δείχνει πως κάποιοι ΜΔΤ δεν έχουν ξεκινήσει με σωστή σειρά προτεραιοτήτων στο σχεδιασμό του ιστότοπου και αυτό τους δημιουργεί τέτοια προβλήματα. Τα συγκεκριμένα μουσεία υπόσχονται πως θα κάνουν διορθώσεις και τροποποιήσεις προς το καλύτερο.

4.6.3. Πρότυπα επιλογής του διαθέσιμου υλικού στους ΜΔΤ [Ερ. 14]

Πίνακας 4.9. Πρότυπα επιλογής του διαθέσιμου υλικού στους ΜΔΤ

ΠΡΟΤΥΠΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Μουσεία του Εξωτερικού	18,2
Εκπαιδευτικά πρότυπα	27,3
W3C	18,2
Υλικό των εκθέσεων	9,1
Δεν υπάρχουν	27,3

Τα πρότυπα επιλογής του υλικού που διαθέτουν τα μουσεία στους ΜΔΤ τους φαίνεται να μην είναι συγκεκριμένα. Επομένως, πρέπει να είναι προσωπική επιλογή του εκάστοτε ιδρύματος για το τι υλικό θα διαθέσει στους χρήστες;

Αντίθετα, ελάχιστα είναι τα μουσεία που υπακούουν στα πρότυπα του W3C.

Άλλα μουσεία συμβουλεύονται τα πρότυπα άλλων ΜΔΤ. Ένα σημαντικό ποσοστό επιλέγει το υλικό που διαθέτει βάση το τι μπορεί να προσφέρει αυτό το υλικό στην εκπαίδευση και έρευνα. Συγκεκριμένα, το Μ5 μπορεί να δηλώνει πως επιλέγει το υλικό του με κυρίαρχο κριτήριο την εκπαίδευση, όμως στην ερώτηση 12, δεν φαίνεται να δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη γνώμη των χρηστών. Οπότε πώς αποφασίζει ποιο υλικό είναι εκπαιδευτικό, αν δεν γνωρίζει τον πληθυσμό των χρηστών του;

Ως συμπέρασμα, και σύμφωνα με το τελευταίο, το πιο σημαντικό κριτήριο επιλογής υλικού που διατίθεται σε έναν ΜΔΤ πρέπει να είναι οι ανάγκες και προτάσεις των χρηστών του, πράγμα που δεν αναφέρει κανένας ερωτώμενος στην παρούσα ερώτηση.

4.7. Δικτυακός τόπος και χρήστες

4.7.1. ΜΔΤ και «πραγματικοί» επισκέπτες του Μουσείου [Ερ. 15]

Στην ερώτηση αυτοί ζητείται από τους συμμετέχοντες να απαντήσουν αν έχουν παρατηρήσει κάποια αλλαγή στον αριθμό των «πραγματικών» επισκεπτών μετά τη δημιουργία του ΜΔΤ τους.

Πίνακας 4.10. Αριθμός «πραγματικών» επισκεπτών σε σχέση με τους ΜΔΤ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΑΡ. ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	6	54,5
ΟΧΙ	0	0
Δεν ξέρω	2	18,2
Δεν είμαι σίγουρος	3	27,3
ΣΥΝΟΛΟ	11	100%

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.10. παραπάνω από τα μισά μουσεία δηλώνουν πως ο αριθμός των επισκεπτών στον φυσικό χώρο του μουσείου έχει αυξηθεί μετά την εμφάνιση του μουσείου στο Διαδίκτυο. Εδώ, για μία ακόμη φορά αποδεικνύεται η δύναμη του Διαδικτύου και πόσο καλά μπορεί να προωθηθεί η πολιτιστική κληρονομιά, όταν τα μουσεία το χρησιμοποιούν σωστά.

Ένα ποσοστό 27,3% δεν είναι σίγουρο για το αν υπήρξε κάποια αλλαγή στον αριθμό των επισκεπτών του μουσείου λόγω της κατασκευής του ΜΔΤ τους. Κάποια μουσεία πιστεύουν ότι περισσότερο έχει επηρεαστεί ο αριθμός των νέων επισκεπτών – αύξηση – , λόγω του ότι το διαδίκτυο χρησιμοποιείται περισσότερο από νέους ανθρώπους, εξοικειωμένους με τις νέες τεχνολογίες. Άλλα μουσεία απλά δεν έχουν κάνει κάποια έρευνα για τους επισκέπτες τους, πράγμα που είναι απολύτως απαραίτητο για κάθε πολιτιστικό οργανισμό, διότι η ύπαρξή του στηρίζεται περισσότερο στο ενδιαφέρον των χρηστών και είναι πολύ σημαντικό ένα μουσείο να είναι ενήμερο για τους επισκέπτες από πού ενημερώθηκαν για την ύπαρξή του.

Πολύ μικρό ποσοστό δήλωσε άγνοια για το θέμα. Αυτό φανερώνει την αδιαφορία μερικών μουσείων να ερευνήσουν και να είναι πλήρως ενημερωμένοι για τους επισκέπτες τους ή για τους χρήστες του ΜΔΤ. Η απάντηση «Δεν ξέρω» αγγίζει την απάντηση «Όχι» διότι τα μουσεία που δεν έχουν ασχοληθεί με την σημαντικότητα του ΜΔΤ, απλά τον αντιμετωπίζουν υποτιμητικά και με αδιαφορία.

4.7.2. Προσβασιμότητα και χρηστικότητα του ΜΔΤ [Ερ. 16]

Σχεδόν όλα τα μουσεία λαμβάνουν υπόψιν θέματα προσβασιμότητας και χρηστικότητας διότι κάποια από αυτά:

- Φροντίζουν οι σελίδες του ΜΔΤ τους να είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να φορτώνουν γρήγορα.
- Προσπαθούν ο ΜΔΤ να είναι φιλικός προς τον χρήστη.

- Περιλαμβάνουν το εργαλείο Read Speaker.
- Ακολουθούν τα πρότυπα W3C.

Τα προβλήματα που συναντούν κάποια μουσεία όσον αφορά την προσβασιμότητα και τη χρηστικότητα είναι:

- Η έλλειψη Κεφαλαίου.
- Το πλήθος των web-σελίδων που περιλαμβάνει ένας ΜΔΤ (μπορεί να ξεπεράσει τις 40.000 σελίδες).

Η μόνη εξαίρεση ήταν το Μ4, το οποίο θεωρεί από μόνο του πως ο ΜΔΤ του «έχει εύκολη προσβασιμότητα και χρηστικότητα». Η απάντηση αυτή δείχνει ότι οι υπεύθυνοι του συγκεκριμένου ΜΔΤ δεν έχουν ερευνήσει τα θέματα αυτά για όλες τις κατηγορίες χρηστών (πχ. άτομα με ειδικές ικανότητες). ή απλούστατα δεν καταλαβαίνουν την ορολογία «προσβασιμότητα», μπερδεύοντάς την με την λέξη «πρόσβαση».

Γενικά, τα περισσότερα μουσεία προσπαθούν να διευκολύνουν τον μέσο χρήστη σε θέματα πλοήγησης και λειτουργικότητας γενικότερα του ΜΔΤ τους. Επίσης, επιθυμούν να κάνουν τους ΜΔΤ τους προσβάσιμους για άτομα με ειδικές ικανότητες, αλλά ελάχιστα είναι αυτά που το εφαρμόζουν ήδη.

4.7.3. Συστήματα βελτίωσης της προσβασιμότητας και χρηστικότητας των ΜΔΤ [Ερ. 17]

Πίνακας 4.11. Συστήματα βελτίωσης προσβασιμότητας

ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	ΑΡ. ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
W3C	3	27,3
Εθνικά πρότυπα	2	18,2
Γλώσσες μειονοτήτων	1	9,1
CSS	1	9,1
AUDITS	2	18,2
WAG	2	18,2
Online Validation Tools	1	9,1
Automated Tests	1	9,1
Κανένα	3	27,3

Στον πίνακα 4.11. φαίνεται να επικρατούν οι πρακτικές του W3C για την εφαρμογή εργαλείων προσβασιμότητας. Άλλα συστήματα και πρότυπα περιλαμβάνονται σε

εθνικά πρότυπα κάθε χώρας για τέτοια θέματα – αν υπάρχουν. Επίσης, οι οδηγίες WAG, χρησιμοποιούνται από κάποια μουσεία.

Ακόμη, μικρό ποσοστό μουσείων χωρίζεται σε παρακλάδια που έχουν σχέση με την προσβασιμότητα, όπως η μετάφραση του ΜΔΤ τους σε σπανιότερες γλώσσες, την χρήση CSS, την εφαρμογή Audits και Read Speakers, τα Validation Tools και Automated Tests.

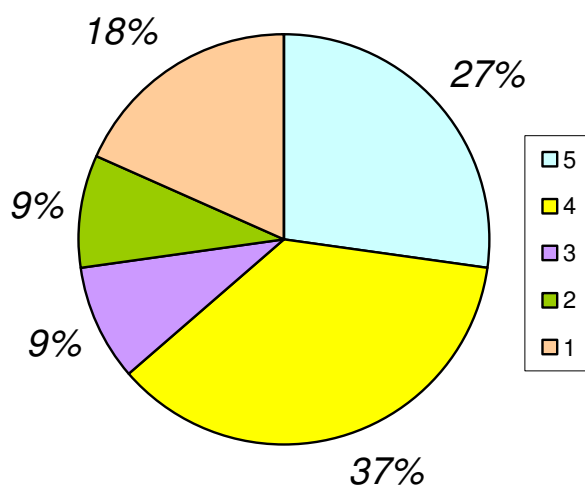
Αξιζει να σχολιαστεί για ακόμη η απάντηση του Μ4, το οποίο φαίνεται να μην έχει καν καταλάβει το νόημα της ερώτησης λέγοντας «Εγγραφή σε κατάλληλες μηχανές αναζήτησης, σχετικά θεματικά sites, κοινωνικά δίκτυα κλπ.». Η απάντηση αυτή δείχνει ότι ο όρος προσβασιμότητα έχει παρερμηνευτεί από το συγκεκριμένο μουσείο, το οποίο είναι ελληνικό, δείχνοντας το χαμηλό επίπεδο που βρίσκονται οι ελληνικοί ΜΔΤ σε σχέση με αυτούς του εξωτερικού.

4.8. Παρόν και Μέλλον

4.8.1. Θέση του ΜΔΤ στις προτεραιότητες του μουσείου [Ερ. 18]

Στο παρακάτω διάγραμμα βλέπουμε πως βαθμολογούν σε μία κλίμακα από το 1 έως το 5 (με το 1 χαμηλότερο σε βαθμό στην κλίμακα) την προτεραιότητα που έχει ο ΜΔΤ μέσα στο εκάστοτε ίδρυμα.

Πίνακας (Γράφημα) 4.12. Βαθμός προτεραιότητας του ΜΔΤ για τα μουσεία

Είναι γεγονός, σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, πως τα μουσεία δίνουν μεγάλη βαρύτητα στον ΜΔΤ τους και στις υπηρεσίες του διαδικτύου. Ο ΜΔΤ είναι ένα ζωτικό

εργαλείο του οργανισμού, ένα μέσο για να επικοινωνεί ένα μουσείο με το κοινό του ή ένα μέσο για την διατήρηση της σημαντικότητας των εκθεμάτων του. Βέβαια, υπάρχει και η αντίθετη πλευρά του πράγματος, που φαίνεται κυρίως από τις απαντήσεις που δόθηκαν από τα ελληνικά μουσεία, τα οποία δεν θεωρούν τόσο σημαντικό παράγοντα τον ΜΔΤ τους. Αυτό βέβαια δημιουργεί πρόβλημα παγκοσμίου εμβέλειας διότι μία χώρα όπως η Ελλάδα, η οποία έχει έναν ανεκτίμητο αρχαιολογικό και πολιτιστικό πλούτο, τον οποίο πρέπει να μπορούν να τον απολαύσουν άνθρωποι από όλο τον πλανήτη.

4.8.2. Σχέδιο βελτίωσης και ανάπτυξης του ΜΔΤ [Ερ. 19]

Πίνακας 4.13. Ύπαρξη σχεδίου βελτίωσης των ΜΔΤ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΝΑΙ	50
ΟΧΙ	50
Σύνολο	100

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα, διακρίνουμε αυτήν την τραγική ειρωνεία του πόσο διαφορετικά αντιμετωπίζουν την εξέλιξη της τεχνολογίας και της πληροφορίας ίδιου τύπου πολιτιστικοί οργανισμοί, εδώ τα μουσεία. Βέβαια, ορθώς θα έλεγε κανείς πως δεν απαραίτητο κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο βελτίωσης του ΜΔΤ, αρκεί όμως να γνωρίζουν καλά οι υπεύθυνοι διαχείρισής του ποιες βελτιώσεις χρειάζεται την παρούσα στιγμή.

Κάποια μουσεία αναφέρουν ότι προβλέπεται να σχεδιάσουν μία στρατηγική ανάπτυξης του ΜΔΤ τους. Άλλα μουσεία καλούν τους χρήστες να τους καθοδηγήσουν στην βελτίωση των ΜΔΤ. Κάποιοι σκοπεύουν να αναπτύξουν διαδικτυακά portals, ενώ άλλα να προσθέσουν διαδραστικά εκπαιδευτικά παιχνίδια από απόσταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα εργασία συγκέντρωσε αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία για τους ΜΔΤ των ελληνικών και των ξένων μουσείων. Οι νέες πληροφορίες που συλλέχθηκαν αφορούν στην αξιολόγηση των ΜΔΤ επιλεγμένων μουσείων από την Ελλάδα και το Εξωτερικό – κυρίως οι πιο γνωστοί πολιτιστικοί οργανισμοί – στον τρόπο που παρουσιάζουν οι ΜΔΤ τους τις ψηφιακές συλλογές τους, στην μορφή και στον σχεδιασμό τους, καθώς επίσης και στην χρηστικότητα τους.

Η έρευνα που διεξήχθη μέσα στα πλαίσια της παρούσας πτυχιακής εργασίας, χωρίζεται σε δύο μέρη. Σε κάθε μέρος εξετάστηκαν συγκεκριμένα σημεία των ΜΔΤ, τα οποία βοήθησαν στο να παρουσιαστεί η γενική κατάσταση που επικρατεί στους ΜΔΤ ξένων και ελληνικών μουσείων.

Στο πρώτο μέρος της έρευνας αξιολογήθηκαν οι ΜΔΤ (τέσσερις ελληνικοί και τέσσερις από το εξωτερικό) σύμφωνα με κριτήρια που βασίζονται στις δέκα αρχές ποιότητας πολιτιστικών ιστότοπων. Με βάση αυτές τις αρχές, η ερευνήτρια επέλεξε τα σημεία ενός ΜΔΤ, που θεώρησε βασικότερα και καθοριστικά για να αξιολογηθεί το επίπεδο της ποιότητας που έχουν οι ΜΔΤ. Τα σημεία αυτά ήταν:

- Διαφάνεια
- Παρουσίαση περιεχομένου
- Ποιότητα εικόνων και πολυμεσικού υλικού
- Πλοήγηση
- Αναζήτηση
- Ενημέρωση και συντήρηση
- Προσβασιμότητα
- Πολυγλωσσία
- Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας
- Εκπαιδευτικά εργαλεία

Η αξιολόγηση των ΜΔΤ των μουσείων είχε και θετικά και αρνητικά αποτελέσματα. Αυτή η διαφοροποίηση προέκυψε από το διαφορετικό επίπεδο στο οποίο βρίσκονται οι ελληνικοί ΜΔΤ σε σχέση με τους ξένους ΜΔΤ από άποψη σχεδιασμού και χρηστικότητας και εφαρμογής των νέων τεχνολογιών. Κάποια θετικά αποτελέσματα ήταν:

1. Οι ελληνικοί ΜΔΤ κάνουν μία ουσιαστική προσπάθεια για την ανάπτυξη των ΜΔΤ τους.
2. Ο σχεδιασμός κάποιων από τους ελληνικούς ΜΔΤ είναι σχετικά εύχρηστος.
3. Κάποιοι ελληνικοί ΜΔΤ κάνουν κινήσεις για να ψηφιοποιήσουν περισσότερο υλικό της συλλογής τους.
4. Υπάρχουν ελληνικοί ΜΔΤ που αρχίζουν σιγά-σιγά να ξεφεύγουν από τη μορφή «μουσείο-φυλλάδιο».
5. Πολλοί από τους ξένους ΜΔΤ καθίστανται παράδειγμα προς μίμηση για τα υπόλοιπα μουσεία, όσον αφορά στον σχεδιασμό τους, την ευχρηστία τους, το προηγμένο επίπεδο πλοήγησης που έχει ως κέντρο τις ανάγκες του χρήστη, την πρόσβαση που καταφέρνουν και δίνουν σε άτομα με ειδικές ικανότητες (θέματα προσβασιμότητας) κλπ.
6. Κάποιοι ξένοι ΜΔΤ έχουν ήδη μεταφερθεί σε ανώτερο επίπεδο σχεδιασμού (νέες τεχνολογίες Web 2.0).
7. Τα πιο πολλά από τα ξένα μουσεία έχουν καταφέρει να ψηφιοποιήσουν το μεγαλύτερο μέρος της συλλογής τους.
8. Οι περισσότεροι ξένοι ΜΔΤ έχουν πλέον κυρίως εκπαιδευτικό χαρακτήρα, αγγίζοντας κάθε ηλικία, χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα και εργαλεία που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες του διαδικτύου (πχ. ψηφιακό zoom σε αντικείμενα-κειμήλια με τεχνολογία JAVA, διαδραστικά παιχνίδια βασισμένα στα θέματα και αντικείμενα των συλλογών του εκάστοτε μουσείου για μικρά παιδιά κλπ.)

Αρνητική εντύπωση έκαναν:

1. Η πλειοψηφία των ελληνικών ΜΔΤ δεν έχουν καταφέρει να φτάσουν ακόμα το επίπεδο σχεδιασμού και περιεχομένου των ξένων ΜΔΤ.
2. Αν και δεδομένου ότι η Ελλάδα είναι μία χώρα πολύ-πολιτισμική, οι ΜΔΤ των ελληνικών μουσείων δεν κάνουν καμία προσπάθεια να μεταφράσουν τους ΜΔΤ τους σε άλλη γλώσσα εκτός από τα Αγγλικά (πχ. στα Αλβανικά).
3. Η ανάλυση των ψηφιοποιημένων εικόνων των αντικειμένων των συλλογών τους, αν υπάρχει ψηφιοποίηση, δεν είναι ικανοποιητική, όπως σε πολλούς από τους ξένους ΜΔΤ, ούτε υπάρχει κάποια επιλογή για τον χρήστη να παραγγείλει μια υψηλής ποιότητας ψηφιοποιημένη εικόνα.
4. Τα βοηθητικά εργαλεία πλοήγησης είναι μηδαμινά μέσα στους ελληνικούς ΜΔΤ, καθώς δεν φαίνεται να προσπαθούν να βοηθήσουν τον χρήστη με κάθε δυνατό τρόπο κατά την «διαμονή» του στο ΜΔΤ.
5. Σπανίως υπάρχουν διαδραστικά παιχνίδια εκπαιδευτικού περιεχομένου στους ελληνικούς ΜΔΤ.
6. Οι καινούριες τεχνολογίες δεν χρησιμοποιούνται από τους περισσότερους ελληνικούς ΜΔΤ.

Τέλος, ένα πρόσθετο αρνητικό αποτέλεσμα που αφορά στην έρευνα της βιβλιογραφίας ήταν ότι η παρουσία της ελληνικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα είναι ελάχιστη και η συμμετοχή των ελληνικών μουσείων σε συνέδρια ή στις νέες τάσεις που επικρατούν, το ίδιο. Αρνητικά αποτελέσματα έφερε και το επόμενο μέρος της παρούσας έρευνας.

Στο δεύτερο μέρος της έρευνας, έγινε προσπάθεια για τη συλλογή επιμέρους στοιχείων από τους ίδιους τους υπεύθυνους δημιουργίας και διατήρησης των ΜΔΤ με τη χρήση ερωτηματολογίου μεικτού τύπου (συνδυασμός ανοικτού και κλειστού τύπου ερωτήσεων). Τα στοιχεία αυτά αφορούσαν σε γενικές πληροφορίες για τους συμμετέχοντες στην έρευνα, στους στόχους και στην στρατηγική που ακολουθούν για τους ΜΔΤ, στις υπηρεσίες που προσφέρουν ή σκοπεύουν να συμπεριλάβουν στους

ΜΔΤ, στα κριτήρια με τα οποία επιλέγουν το υλικό που διαθέτουν στον ΜΔΤ καθώς και σε θέματα επισκεψιμότητας και προσβασιμότητας.

Στη συνέχεια ακολούθησε η ανάλυση των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν. Μερικοί από τους συμμετέχοντες που αντιπροσώπευαν ελληνικούς ΜΔΤ, φάνηκε να μην έχουν ιδέα για μερικές από τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, όπως πχ. ερώτηση που αφορούσε θέματα προσβασιμότητας, λόγω της άγνοιας της ορολογίας. Αυτό φανέρωσε το γεγονός πως στην Ευρωπαϊκή πλέον Ελλάδα υπάρχουν ακόμη εργαζόμενοι σε μουσεία οι οποίοι δεν έχουν επιμορφωθεί σε τέτοιου είδους θέματα. Ακόμη, στοιχεία της έρευνας έδειξαν πως η πλειοψηφία των ελληνικών μουσείων δεν δίνει μεγάλη βαρύτητα στους ΜΔΤ τους, οι οποίοι συνήθως λειτουργούν ως ένα απλό ηλεκτρονικό διαφημιστικό φυλλάδιο.

Το γενικότερο συμπέρασμα είναι πως οι ελληνικοί ΜΔΤ βρίσκονται ακόμη σε πρώιμη ανάπτυξη σε σχέση με αυτούς του εξωτερικού, οι οποίοι έχουν εξελιχθεί σε ιστοχώρους αμέτρητων σελίδων, με σχεδιασμό υψηλού επιπέδου και με την χρήση των νέων τεχνολογιών (πχ. ο ΜΔΤ του ΜοΜΑ έχει εφαρμόσει ήδη τις νέες τεχνολογίες Web 2.0 στον σχεδιασμό του). Επίσης, για πολλούς ελληνικούς ΜΔΤ θέματα προσβασιμότητας είναι άγνωστα, πράγμα ανήκουστο στον ευρωπαϊκό κόσμο.

Ένα ακόμη στοιχείο που αξίζει να αναφερθεί είναι η διάρκεια της παρουσίας των ελληνικών μουσείων στον παγκόσμιο ιστό. Τα ελληνικά μουσεία φαίνεται να ασχολούνται μόνο τα τελευταία χρόνια με την εκμετάλλευση του Παγκόσμιου Ιστού. Συγκεκριμένα, το Μουσείο Μπενάκη, λειτουργεί πάνω από μία πενταετία τον ΜΔΤ του, οπότε έχει περισσότερη εμπειρία και έτσι χρησιμοποιεί το διαδίκτυο ικανοποιητικά.

Τέλος, σύμφωνα με μία σύντομη διερεύνηση στον online κατάλογο των ελληνικών μουσείων που φιλοξενεί η σελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, φαίνεται πως ελάχιστα είναι τα μουσεία που παρουσιάζονται αυτόνομα στον Παγκόσμιο Ιστό με δικό τους URL (με ποσοστό περίπου 10%) και μέσα σ' αυτά είναι ανύπαρκτη η παρουσία των αρχαιολογικών μουσείων, με τελευταία εξαίρεση τον ΜΔΤ του Νέου Μουσείου της Ακρόπολης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η παρούσα εργασία προσπάθησε να παρουσιάσει την κατάσταση που επικρατεί στους ΜΔΤ ξένων και ελληνικών μουσείων όσον αφορά τον σχεδιασμό τους, τα εργαλεία που περιλαμβάνουν και κατά πόσο συμβαδίζουν με τις νέες τεχνολογίες. Η αξιολόγηση επιλεγμένων ΜΔΤ ελληνικών και ξένων μουσείων και η ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν από το ερωτηματολόγιο παρουσίασαν κάποια πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που έχουν οι ΜΔΤ. Σύμφωνα με τα παραπάνω, η παρούσα μελέτη επιθυμεί να προτείνει κάποιες περαιτέρω δράσεις που θα μπορούσαν να ακολουθήσουν κυρίως τα ελληνικά μουσεία για τους ΜΔΤ τους. Συγκεκριμένα οι υπεύθυνοι των ΜΔΤ θα μπορούσαν να βελτιώσουν την μορφή και λειτουργία των ΜΔΤ ακολουθώντας τα εξής:

Να ακολουθήσουν τις νέες τάσεις σχεδιασμού ΜΔΤ. Η παρούσα έρευνα μας έδειξε πως οι ελληνικοί ΜΔΤ υστερούν στον σχεδιασμό και στην μορφή του ιστότοπού τους. Πιο συγκεκριμένα, θα μπορούσαν να αρχίσουν να εφαρμόζουν την τεχνολογία JAVA, που χρησιμοποιείται κατά κόρον από τους ξένους ΜΔΤ, η οποία δίνει μία ευχάριστη εμφάνιση, ευχρηστία και λειτουργικότητα. Επίσης, οι υπεύθυνοι θα μπορούσαν να απευθυνθούν σε κάποιους άλλους ελληνικούς ΜΔΤ που έχουν προσδεύσει αρκετά με τον ΜΔΤ τους όπως πχ. του Μουσείου Μπενάκη ή του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης.

Να ασχοληθούν με το θέμα της προσβασιμότητας. Οι ελληνικοί ΜΔΤ είναι υποχρεωμένοι, λόγω της ιδιότητας των φορέων τους (βλ. Ορισμό μουσείου, Κεφ. 2), να δώσουν το πράσινο φως και σε άτομα με ειδικές ικανότητες, όπως κωφούς ή τυφλούς, να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν τον ΜΔΤ τους και να έρθουν πιο κοντά στην πολιτιστική μας κληρονομιά. Για τα μουσεία που τώρα ξεκινάνε την δημιουργία των ΜΔΤ τους, θα είναι ακόμα πιο εύκολο να προσθέσουν από την αρχή εργαλεία ανάγνωσης κειμένου, ή δυνατότητα μεγέθυνσης των κειμένων μέσα στον ΜΔΤ.

Να ακολουθήσουν τους κανόνες ψηφιοποίησης. Ένας ΜΔΤ θα πρέπει να διαθέτει υψηλής ανάλυσης ψηφιοποιήσεις των αντικειμένων του μουσείου, για τους ερευνητές και επιστήμονες. Επίσης, θα πρέπει να δίνει την δυνατότητα στους χρήστες να

μπορούν με κάποιο τρόπο να βλέπουν και να επεξεργάζονται τέτοιες υψηλής ανάλυσης ψηφιοποιήσεις μέσα στον ΜΔΤ, χωρίς να προσβάλλονται οι όροι των Πνευματικών δικαιωμάτων (πχ. Με την χρήση της τεχνολογίας JAVA ή FLASH να είναι δυνατόν οι χρήστες να κάνουν πολύ μεγάλο ζουμ σε εικόνες).

Να προσελκύσουν τις μειονότητες των προσφύγων της χώρας μας. Ένας ελληνικός ΜΔΤ, θα πρέπει να μεταφράζει το περιεχόμενό του και σε γλώσσες οι οποίες είναι ζωντανές στη χώρα μας (πχ. Αλβανικά ή Ρώσικα κλπ.). Ένα μουσείο δεν έχει γεωγραφικά σύνορα, ούτε θα πρέπει να δέχεται τους περιορισμούς που του επιβάλλει η εποχή που διανύουμε. Στόχος του θα πρέπει να γίνει η προσέλκυση αυτών των ανθρώπων στον πολιτισμό και στην μάθηση, μέσω του Η/Υ. Με αυτόν τον τρόπο ένα μουσείο μπορεί να δείξει στον κάθε πολίτη της χώρας του, ότι ενδιαφέρεται και για τις μειονότητες που ζουν σε αυτή. Διότι και ένας καινούριος ρόλος ενός πολιτιστικού οργανισμού όπως είναι ένα Μουσείο, ή μία Βιβλιοθήκη, είναι να βοηθήσει αυτούς τους ανθρώπους να ενσωματωθούν στην κοινωνία και να νιώσουν επιθυμητοί και όχι μετράνε.

Να προσθέσουν διάφορα διαδραστικά παιχνίδια. Τα διαδραστικά παιχνίδια είναι ένα ζωτικό εργαλείο για έναν ΜΔΤ και πρέπει να έχει εκπαιδευτικό πάντα χαρακτήρα. Με την ύπαρξη τέτοιων παιχνιδιών, όπως πάζλ, παιχνίδια ερωτήσεων, παιχνίδια ρόλων κλπ., ο χρήστης αντιμετωπίζει την διαμονή του στον ΜΔΤ με περισσότερη ευχαρίστηση και έχει περισσότερες πιθανότητες να τον επισκεφθεί ξανά. Ακόμα, ένας χρήστης επηρεάζεται πολύ από το πώς είναι σχεδιασμένος ένας ΜΔΤ και ποια πράγματα του προσφέρει, με αποτέλεσμα να θεωρεί τον ΜΔΤ ίδιο με το φυσικό μουσείο και να αποφεύγει να το επισκεφθεί.

Να εφαρμόσουν τις νέες τεχνολογίες Web 2.0. Πλέον, η πλειοψηφία των μουσείων του εξωτερικού συμμετέχει στις νέες τεχνολογίες διαμοιρασμού αρχείων και επικοινωνίας με το κοινό τους. Κοινωνικά δίκτυα όπως Facebook, YouTube, Flickr, Ιστολόγια κλπ. δίνουν τη δυνατότητα στα μουσεία να επικοινωνούν άμεσα με τους χρήστες, να δίνουν καθημερινή πληροφόρηση για τα δρώμενα του μουσείου αλλά και να δέχονται τα σχόλια των χρηστών. Ένα πολύ σημαντικό προνόμιο που προσφέρουν αυτά τα δίκτυα είναι ο απεριόριστος διαθέσιμος χώρος αποθήκευσης εντελώς δωρεάν, όπου ένα μουσείο μπορεί να διαθέσει αμέτρητες φωτογραφίες και βίντεο υψηλής ανάλυσης. Επίσης, ο κάθε χρήστης που συμμετέχει στα κοινωνικά αυτά δίκτυα μπορεί να διαμοιραστεί κάθε τι που βλέπει στην οθόνη του με τους διαδικτυακούς του

«φίλους» άμεσα και γρήγορα. Με αυτόν τον τρόπο ένα μουσείο μπορεί να διαφημιστεί και να γίνει ευρέως γνωστό χωρίς κόπο και χρόνο.

Να δώσει η παρούσα εργασία έναυσμα για περαιτέρω έρευνα. Λόγω της έλλειψης της ελληνικής βιβλιογραφίας πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, η παρούσα εργασία ευελπιστεί να δώσει μία ώθηση σε άλλους μελετητές για μία πιο εκτεταμένη έρευνα γενικά, ή έρευνα αποκλειστικά σε συγκεκριμένα κομμάτια της παρούσας εργασίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Alien Detectives. Διαθέσιμο σε: <http://www.museumoflondon.org.uk/Explore-online/Games/GamesIntroductions/AlienDetectives.htm> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Allen, N., 1998. Going Digital: Strategies for Access, Preservation and Conservation of Collections to a Digital Format. Σε: D. L. DeWitt, ed. 1998. *Institutionalizing Digitization*. London-New York: The Haworth Press, σσ. 217-223.
- Ambrose, T. και Paine, C, 1993. *Museum Basics*. London, Routledge.
- Angus, J., 2000. Building a Website. *Museum International*. 52(1):17-21.
- AWStats. Διαθέσιμο σε: <http://awstats.sourceforge.net/> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).
- Bearman, D. και Trant, J., 1999. Interactivity Comes of Age: Museums and the World Wide Web. *Museum International*. 51(4):20-24.
- Borysewicz, S., 1998. Networked Media: The Experience is Closer than you Think. Σε: S. Thomas, ed. 1998. *The Virtual and the Real: Media in the Museum*. Washington: American Association of Museums, σσ. 103-116.
- Bowen, J. P., Bennett, J. και Johnson, J., 1998. Virtual Visits to Virtual Museums. Σε: Canadian Heritage Information Network, *2nd Conference on Museums and the Web: An International Conference*. Toronto, Ontario 22-25 Απριλίου 1998. Toronto: Archives and Museum Informatics.
- Bowen, J., 2000. The Virtual Museum. *Museum International*. 52(1):4-7.
- CHIM. Διαθέσιμο σε: <http://www.archimuse.com/conferences/ichim.html>. (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Chinneck, J., 2006. *How to Organize your Thesis*. Διαθέσιμο σε: <http://www.sce.carleton.ca/faculty/chinneck/thesis.html> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).

- Chiu, M. (2000). *Museum of Interface: Designing the Virtual Environment*. Πρακτικά συνεδρίου από 5ο Conference on Computer Aided Architectural Design Research in Asia) που διεξήχθη σε Singapore. Φορέας διεξαγωγής The Association of CAADRRIA (Computer Aided Architectural Design Research in Asia). [χ.τ.]: [χ.ε.].
- Coburn, E. και Baca, M., 2004. Beyond the Gallery Walls: Tools and Methods for Learning End-Users to Collections Information. *Bulletin of American Society for Information Science and Technology* [Online]. Διαθέσιμο σε: http://www.asis.org/Bulletin/June-04/coburn_baca.html (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).
- Common Wealth. Διαθέσιμο σε: <http://www.emst.gr/commonwealth/> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Devine, J. και Welland, R., 2000. Cultural Computing: Exploiting Interactive Digital Media. *Museum International*. 52(1):32-35.
- Elings, M., 2007. Metadata for All: Descriptive Standards and Metadata Sharing across Libraries, Archives and Museums. *First Monday* [e-journal] 12(3) Διαθέσιμο σε: University of Illinois (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).
- Falk, J. και Dierking, L., 2000. *Learning from Museums: Visitor Experiences and the Making of Meaning* [e-book]. Plymouth: Altamira. Διαθέσιμο σε: <http://books.google.com/> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).
- Gammon, C., 2001. Transcribing the Speech of Young Children. *Topics in Language Disorders* 21:12-21.
- Gotz, D. και Mayer-Patel, K., 2005. A Framework for Scalable Delivery of Digitized Spaces. *International Journal on Digital Libraries*. 5(3):205-218.
- Gradwohl, J., 1998. Going Electronic: A Case Study of "Ocean Planet" and its Online Counterpart". Σε: S. Thomas, ed. 1998. *The Virtual and the Real: Media in the Museum*. Washington: American Association of Museums, σσ. 173-190.
- Hemminger, B. κ.α., 2005. Capturing Content for Virtual Museums: From Pieces to Exhibits. Σε: ACM/IEEE-CS, 4th Joint Conference on Digital Libraries: Global Reach and Diverse Impact. Tucson, Arizona, USA 07-11 Ιουνίου 2004. New York: ACM.

- Holm, St. A., 1991. *Facts and Artefacts. How to Document a Museum Collection*. Cambridge: Museum Documentation Association.
- Hong, J. etc., 2001. Content Management for Digital Museum Exhibitions. Σε: *1st JCDL: The First ACM+IEEE Joint Conference on Digital Libraries*. Roanoke, Va, USA 24-28 Ιουνίου 2001. USA: ACM.
- Hooper-Greenhill, E., 1997. *The Educational Role of the Museum: Leicester Readers in Museum Studies*. London: Taylor and Francis.
- ICOM Code of Ethics for Museums. Διαθέσιμο σε: <http://archives.icom.museum/ethics.html> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).
- Jorgensen, C., 2004. Unlocking the Museum: A Manifesto. *Journal of The American Society for Information Science and Technology*. 55(5):462-464.
- Karp, C., 2004. Digital Heritage in Digital Museums. *Museum International*. 56(1-2):45-50.
- Kavakli, E., 2001. A Knowledge-Oriented View of Web Technology Adoption in Museums. Σε: AUEB (Athens University of Economics & Business), *5th Hellenic-European Conference on Computer Mathematics and its Applications*. Athens, Greece 20-22 Σεπτεμβρίου 2001. Athens: LEA Publishers.
- Keene, S., 1998. *Digital Collections: Museums and the Information Age*. [e-book] Oxford: Butterworth-Heinemann. Διαθέσιμο σε: Google Books <http://books.google.com/> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).
- Kravchyna, V., και Hastings, S., 2002. Informational Value of Museum Web Sites. *First Monday* [e-journal] 7(2) Διαθέσιμο σε: University of Illinois (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).
- Lewis, G. (17 Απριλίου 1996). *Early Museum Webpages*. Διαθέσιμο σε: MUSEUM-L Archives: MUSEUM-L@HOME.EASE.LSOFT.COM (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου 2011).
- Lewis, G., 2004. The Role of Museums and the Professional Code of Ethics. Σε: P. J. Boylan, ed. 2004. *Running a Museum: A Practical Handbook* [e-book] France: ICOM.

- Διαθέσιμο σε: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001410/141067e.pdf> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Library Connect, 2007. *15 Ways to Promote your Website*, [φυλλάδιο] 2007 ed. San Diego: Elsevier.
- Liew, C. L., 2005. Online Cultural Heritage Exhibitions: A Survey of Information Retrieval Features. *Program: Electronic Library and Information Systems*, 39(1):4-24.
- Liew, C. L., 2006. Online Cultural Heritage Exhibitions: A Survey of Strategic Issues. *Program: Electronic Library and Information Systems*, 40(4):372-388.
- Marty, P. F., 2000. Online Exhibit Design: The Sociotechnological Impact of Building a Museum over the World Wide Web. *JASIST* 51(1):24-32.
- Marty, P. F., 2005. The Digital Museum in the Life of the User. *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology* 42(1).
- Matthews, L. M., 1998. The Collection Management Perspective. Σε: D. L. DeWitt, ed. 1998. *Going Digital: Strategies for Access, Preservation and Conservation of Collections to a Digital Format*. London-New York: The Haworth Press, σσ. 193-197.
- Mc Cord. Διαθέσιμο σε: www.mccord-museum.qc.ca/ (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- McKenzie, J., 1997. *Building a Virtual Museum Community*. Σε: Getty Information Institute, *1st Conference Museums and the Web: an International Conference*. Los Angeles, California, 16-17 Μαρτίου 1997. Pittsburgh: Archives & Museum Informatics.
- MET. Διαθέσιμο σε: <http://www.metmuseum.org> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- MoMA Videos. Διαθέσιμο σε: <http://www.youtube.com/user/MoMAvideos> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Nielsen, J., 2000. *Designing Web Usability: The Practice of Simplicity*. Indianapolis: New Riders.
- Oakley, R. L., 1998. The copyright context. Σε: D. L. DeWitt, ed. 1998. *Going Digital: Strategies for Access, Preservation and Conservation of Collections to a Digital Format*. London-New York: The Haworth Press, σσ. 177-184.

- Perlin, R. R., 1998. Media, Art Museums and Distant Audiences. Σε: S. Thomas, ed. 1998. *The Virtual and the Real: Media in the Museum*. Washington: American Association of Museums, σσ. 73-87.
- Schaller, D., 2002. Goal-Based Scenarios for Effective Web Education. Σε: Archives & Museum Informatics, *6th Conference on Museums and the Web: Cyberspace in Our Space*. Boston, Massachusetts, 17-20 Απριλίου 2002. Toronto, Ontario: Archives & Museum Informatics.
- Schweibenz, W., 1998. The Virtual Museum: New Perspectives for Museums to Present Objects and Information using the Internet as a Knowledge Base and Communication System. Σε: Knowledge Management and Communication Systems, *6th International Symposium on Information Science*. Prague, 3-7 Νοεμβρίου 1998. Διαθέσιμο σε http://is.uni-sb.de/projekte/sonstige/museum/virtual_museum_isi98 (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου 2011)
- Sklar, H. F., 1998. Why Make Images Available Online: User Perspectives. Σε: D. L. DeWitt, ed. 1998. *Going digital: Strategies for Access, Preservation and Conservation of Collections to a Digital Format*. London-New York: The Haworth Press, σσ. 113-122.
- Smith, A. G., 1997. Testing the Surf: Criteria for Evaluating Internet Information Resources. *The Public-Access Computer Systems Review* [e-journal] 8(3). Διαθέσιμο σε: <http://epress.lib.uh.edu/pr/v8/n3/smit8n3.html> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- TATE. Διαθέσιμο σε: <http://blog.tate.org.uk/tate-tales/> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Teather, L., 1998. A Museum is a Museum is a Museum... Or is it?: Exploring Museology and the Web. Σε: Canadian Heritage Information Network, *2nd Conference on Museums and the Web: An International Conference*. Toronto, Ontario 22-25 Απριλίου 1998. Toronto: Archives and Museum Informatics.
- Teather, L. και Wilhelm, K., 1999. Web Musing: Evaluating museums on the web from learning theory to methodology. Σε: Canadian Heritage Information Network, *3rd Conference on Museums and the Web: An International Conference*. Montréal, Québec, 8-12 Απριλίου 1999. USA: Archives and Museum Informatics.

- The Big Match. Διαθέσιμο σε: <http://www.museumoflondon.org.uk/Collections-Research/Research/Your-Research/X20L/Games/bigmatch.htm> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- The British museum blog. Διαθέσιμο σε: <http://blog.britishmuseum.org/> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Thingdom. Διαθέσιμο σε: <http://www.sciencemuseum.org.uk/WhoAmI/Thingdom.aspx> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Trainer, K., 1998. The Public Services Perspective. Σε: D. L. DeWitt, ed. 1998. *Going Digital: Strategies for Access, Preservation and Conservation of Collections to a Digital Format*. London-New York: The Haworth Press, σσ. 199-203.
- Trant, J., 1997. Editorial: Museums and the Web. *Archives and Museums Informatics*, 11:73-76.
- Vinson, I., 2001. Museums and Heritage: a Major issue in the UNESCO World Culture report 2000. *Museum International*, 53(1):61-64.
- Wadman, M., 2002. There's Something Happening Here, What It Is Ain't Exactly Clear. Σε: *Archives & Museum Informatics, 6th Museums and the Web: Recognizing Achievement in Heritage Web Site Design*. Boston, Massachusetts, 17-20 Απριλίου 2002. Toronto, Ontario: Archives & Museum Informatics.
- Web 2.0. Διαθέσιμο σε: http://en.wikipedia.org/wiki/Web_2.0 (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Αναγνώστου, Ε., 2005. *Μελέτη και Μεθοδολογία Ανάδειξης Καλών Πρακτικών για την Ψηφιοποίηση Πολιτιστικού Περιεχομένου*. Πτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Πατρών.
- Αρχές Ποιότητας για Πολιτιστικούς Δικτυακούς Κόμβους: Οδηγός. Διαθέσιμο σε: http://www.minervaeurope.org/publications/qualitycommentary_el.htm (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Ασκητή, Β., 2006. *Αξιολόγηση Ψηφιακής Δημοσίευσης: Κριτήρια και μέθοδοι Αξιολόγησης Ιστοσελίδων*. Μεταπτυχιακή εργασία, Ιόνιο Πανεπιστήμιο.

- Βανδουλάκης, Ι. Μ., 2004. Τα Μουσεία της Επιστήμης στο Διαδίκτυο. *Μουσειολογία* [e-journal], 1(2). Διαθέσιμο σε: Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Βικιπαιδεία. Διαθέσιμο σε: <http://el.wikipedia.org/wiki/Πύλη:Κύρια> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011).
- Γαρουφάλλου, Ε. κ.α., 2006. Ψηφιοποίηση Συλλογών Πολιτιστικού Περιεχομένου: Η Αξιολόγηση της Χρηστικότητας του Online Συστήματος VeriaGrid. Σε: Πανεπιστήμιο Πατρών, *15ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες και Κοινωνίες των Πολιτών: Δημιουργώντας Δεσμούς Γνώσης, Δημοκρατίας και Πολιτισμού στο Ψηφιακό Περιβάλλον*. Πάτρα, Ελλάδα 1-3 Νοεμβρίου 2006.
- Γκαζή, Α. και Νικηφορίδου, Α., 2004 Κείμενα για Μουσεία και Εκθέσεις: Προβληματισμός, Μεθοδολογία, μελέτη Περίπτωσης. *Μουσειολογία* [e-journal], 2. Διαθέσιμο σε: Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Γκαζή, Α. και Νούσια, Τ., 2003. *Αρχαιολογία στον Ελληνικό Χώρο: Μουσειολογία, Μέριμνα για τις Αρχαιότητες*. Πάτρα: ΕΑΠ.
- Εθνικό Μουσείο του Κιότο. Διαθέσιμο σε: http://www.kyohaku.go.jp/eng/index_top.html (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Ευαγγέλου, Ο., 2007. Διαδίκτυο και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση: Δυνατότητες και Περιορισμοί. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών θεμάτων [e-journal] 12. Διαθέσιμο σε: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Ζαφειρόπουλος, Κ., 2005. *Πώς Γίνεται μία Επιστημονική Εργασία: Επιστημονική Έρευνα και Συγγραφή Εργασιών*. Αθήνα: Κριτική.
- Καβακλή, Ε. και Μπακογιάννη, Σ., 2002. Μουσεία και Ανοικτή Εκπαίδευση: Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσείων στο Διαδίκτυο. Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διαθέσιμο σε: http://www.aegean.gr/culturaltec/kavakli/publications/pdf_files/open03_kavakli.pdf (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)

- Καρφάκη, Ε., 2008. *Ηλεκτρονική Διαχείριση Εκθεμάτων στα Ελληνικά Μουσεία*. Μεταπτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Πατρών.
- Κουρή, Μ. 2006. *Λαϊκός πολιτισμός και διαδίκτυο: νέοι οδοί πρόσβασης* [pdf]. Διαθέσιμο σε: <http://www.eipe.gr/praktika/praktika/kouri.pdf> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Λονδίνου. Διαθέσιμο σε: <http://www.sciencemuseum.org.uk/> (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Μπούνια, Α., 2007. *Τα Πολυμέσα Ως Ερμηνευτικά Εργαλεία στα Ελληνικά Μουσεία: Γενικές Αρχές και Προβληματισμοί* [pdf]. Διαθέσιμο σε: http://www.makebelieve.gr/mr/teaching/UoAMS/papers/Bounia_museology02.pdf (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)
- Παιδικό Μουσείο της Ινδιανάπολης. Διαθέσιμο σε: http://www.childrensmuseum.org/special_exhibits/robots/game2.htm (Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2011)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Συνοδευτική Επιστολή στα Ελληνικά:

Αγαπητέ κύριε ή κυρία,

Είμαι φοιτήτρια στο Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, στο τμήμα Βιβλιοθηκονομία και Επιστήμη της Πληροφόρησης και εκπονώ την πτυχιακή εργασία μου με θέμα "Μουσεία και Διαδίκτυο: Προβολή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς μέσα από τον Παγκόσμιο Ιστό".

Με το παρόν ερωτηματολόγιο ερευνώ ζητήματα όπως για ποιους λόγους δημιουργήσατε ιστοσελίδα για το μουσείο σας, ποιοι είναι οι στόχοι σας, ακολουθείτε κάποια συγκεκριμένη πολιτική για την περαιτέρω ανάπτυξη του ιστοτόπου σας, με ποια κριτήρια επιλέγετε το υλικό που διαθέτετε στην ιστοσελίδα σας, ελέγχετε το site σας για προσβασιμότητα και χρηστικότητα και με ποια συστήματα κλπ. Η συμμετοχή σας σε αυτό το γκάλοπ είναι πολύ σημαντική για την διεκπεραίωση της εργασίας μου, όπου θα μπορέσω να παρουσιάσω μία πλήρη εικόνα των λόγων για τους οποίους οδηγείται ένα μουσείο να προσφέρει τέτοιου είδους υπηρεσίες.

Έχετε υπόψη πως οι απαντήσεις σας είναι άκρως εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν παρά μόνο για ερευνητικούς σκοπούς.

Έχετε υπόψη πως οι απαντήσεις σας είναι άκρως εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν παρά μόνο για ερευνητικούς σκοπούς.

Σας αποστέλλω το ερωτηματολόγιο ως επισυναπτόμενο αρχείο εγγράφου:

1. Μπορείτε να γράψετε τις απαντήσεις σας σε ένα νέο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου αριθμημένες και να μου το αποστείλετε
2. ως επισυναπτόμενο αρχείο .doc. Παρακαλώ αποθηκεύστε το στον Η/Υ σας, δώστε την ονομασία του ιδρύματός σας, συμπληρώστε το και αποστείλετέ το ως επισυναπτόμενο αρχείο στο email μου.

Παρακαλώ επιλέξτε τον πιο κατάλληλο τρόπο για εσάς.

Ευχαριστώ θερμά

Με εκτίμηση,

Ζέρβα Ελισάβετ,

Φοιτήτρια του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης

Συνοδευτική Επιστολή στα Αγγλικά:

Dear Sir or Madam,

I am a student at the Department of Library Science and Information Systems at the Technological Educational Institute of Thessaloniki, Greece and currently doing my dissertation on "Museums and the Web: Developing Cultural Heritage via the Web".

With this questionnaire I am investigating issues like how and why your organization created a website, which are your goals, do you have any policy for developing the website further, do you have a strategic plan for future developments, how do you develop/choose to exhibit museum materials in your website, did you ever check your website for accessibility and usability and with which systems, etc. Your participation in this survey is very important in order to complete my dissertation and to provide us with a complete picture concerning what triggers a museum to establish such services.

Please note that all questionnaires will be treated as confidential and will be used only for research purposes.

I am sending the questionnaire as an attachment:

- 1. You can forward it back to me by writing your answers to the body of the new message of your e-mail and post it to me*
- 2. As an attachment .doc document. Please save it to your computer, give it the name of your museum, fill it in and send it as an attachment back to me.*

Please feel free to use the most convenient way for you.

Thank you very much for your kind consideration,

Best Regards,

*Eliza Zerva,
Student, Department of Library Science and Information Systems
Technological Educational Institute of Thessaloniki, Greece*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Ερωτηματολόγιο στα Ελληνικά:

ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Όνομα:	Ελισάβετ Ζέρβα
Επάγγελμα:	Φοιτήτρια
Ίδρυμα:	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης
Τμήμα:	Βιβλιοθηκονομία και Επιστήμη της Πληροφόρησης
Διεύθυνση:, Τ.Κ.
Κινητό τηλ.:	+3069...

Γενικές Πληροφορίες

1. Παρακαλώ, δηλώστε το όνομα του ιδρύματος στο οποίο εργάζεστε, όπως και το URL του στο διαδίκτυο:
2. Ποιος είναι ο ρόλος σας στην διαχείριση του δικτυακού τόπου του μουσείου ?...
3. Ποια είναι τα κύρια καθήκοντά σας?...
4. Παρακαλώ ορίστε τον αριθμό των ανθρώπων που εργάζονται στην διατήρηση και ανάπτυξη του site:

Στόχοι και Στρατηγική

5. Ποιοι είναι οι λόγοι που αποφασίσατε να χρησιμοποιήσετε τον Παγκόσμιο Ιστό ως τμήμα του μουσείου? (παρακαλώ τσεκάρετε όσα ισχύουν)
 - Διαφήμιση
 - εκπαίδευση
 - Ψηφιακή διατήρηση
 - για να προσελκύσουμε απομακρυσμένους χρήστες
 - εφαρμογή των μεταδεδομένων
 - για να δώσουμε το παρών στο διαδίκτυο
 - γιατί όλα τα μουσεία έχουν
 - αύξηση εισοδήματος
 - αύξηση των χορηγών
 - Δημοσιότητα
 - Ανάπτυξη δημοσίων σχέσεων
 - υπάρχουν χρήματα για να επενδύσουμε
 - για πρόσβαση των απομακρυσμένων χρηστών στις πληροφορίες μας
 - όλα τα παραπάνω

Αν υπάρχει κάποιος άλλος λόγος, παρακαλώ δηλώστε τον εδώ:...

6. Ποιος είναι ο κυρίαρχος σκοπός για τη δημιουργία και διατήρηση του δικτυακού σας τόπου?...
7. Παρακαλώ ορίστε την στρατηγική του μουσείου όσον αφορά το site.
8. Αντικατοπτρίζει ακόμα και σήμερα το website τις παραδοσιακές αντιλήψεις για την έννοια του όρου Μουσείο?
ΝΑΙ ΟΧΙ

α. Παρακαλώ εξηγήστε τους λόγους (για οποιαδήποτε απάντηση επιλέξετε):

.....

Υπηρεσίες

9. Τι είδους υπηρεσίες προσφέρετε στο site σας ?...
.....
.....
10. Για ποιους λόγους περιλαμβάνετε αυτές τις υπηρεσίες? (παρακαλώ, αναφέρετε 1-2 γραμμές για κάθε υπηρεσία)
.....
.....
11. Υπάρχουν άλλες υπηρεσίες που θα θέλατε να προσθέσετε στο μέλλον?
ΝΑΙ ΟΧΙ

b. Παρακαλώ αναγράψτε αυτές τις υπηρεσίες: ...

.....

Εργαλεία και Υλικό

12. Με ποια κριτήρια επιλέγετε τα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι online χρήστες, για πλοήγηση, ανάκτηση πληροφοριών, κτλ.?
13. Τι μπορεί να κάνει ένας online επισκέπτης στον δικτυακό σας τόπο? Υπάρχουν περιορισμοί?
14. Με ποια πρότυπα επιλέγετε το υλικό που διαθέτετε στον δικτυακό σας τόπο?

Δικτυακός Τόπος και Χρήστες

15. Με την δημιουργία, διατήρηση και ανάπτυξη ενός τέτοιου πολιτιστικού site, βοηθάει στην αύξηση των «πραγματικών» επισκεπτών του μουσείου σας?
16. Προσβασιμότητα και χρηστικότητα του δικτυακού τόπου. Λαμβάνετε υπόψην σας τέτοιου είδους θέματα ?
17. Ποια συστήματα χρησιμοποιείτε για να βελτιώσετε τα παραπάνω?

Παρόν και Μέλλον

18. Σε μία κλίμακα από το 1 μέχρι το 5, ποια θέση προτεραιότητας έχει το website στα καθήκοντα του μουσείου και γιατί? (το 1 είναι λιγότερο σημαντική και το 5 είναι η πιο σημαντική)
19. Έχετε κάποιο στρατηγικό σχέδιο για την βελτίωση και ανάπτυξη του site σας?
ΝΑΙ ΟΧΙ

Παρακαλώ γράψτε μια σημείωση για το θέμα:

Ευχαριστώ για την συμβολή σας και τον χρόνο που αφιερώσατε

Ερωτηματολόγιο στα Αγγλικά:

MUSEUMS AND THE WORLD WIDE WEB

Name:	Elizabeth Zerva
Occupation:	Student
Institution:	Technological Educational Institute of Thessaloniki
Department:	Library Science and Information Systems
Address: Thessaloniki, Greece. P.c.
Mobile Tel.:	+3069.....

General Information

1. Please state your Museum Name and website:
2. What is your role in the management of the museum website?...
3. Which are your main responsibilities?...
4. Please state the number of staff working for the website:

Reasons and Strategy

5. What was the reason(s) you decided to use the WWW as a part of the museum? (please check all that apply)

☐ commercial	☐ educational
☐ digital Preservation	☐ for reaching out distant users
☐ applying metadata	☐ have a presence on the web
☐ because every museum does it	☐ to increase income
☐ to attract advertisement	☐ To attract publicity
☐ Works well with public relations	☐ we had the money to invest
☐ accessing the information our distant users	
☐ all the above	

If other, please state it here:...

6. What is your museum main aim by keeping and developing this website?...
7. Please indicate your museum's web strategy
8. Does the website still mirrors traditional perceptions and views of what a museum is?
YES NO

a. Please, explain why:

.....

Website Services

9. What kind of services do you provide in your website?...

.....
.....

10. Why you provide these services? (please write a line for each service)

.....
...
.....
...

11. Are there any services you wish to add in the future?

YES NO

Please indicate those services: ...

.....
....

Tools and Material

12. With which criteria do you choose the tools that visitors can use, navigate, retrieve information, etc. online?

13. What is an online visitor capable of doing in your website? Are there any limitations?

14. With what standards do you choose the material you publish in your website?

Website and users

15. By creating, maintain and developing a webportal/site, does it help increasing the number of the "real" visitors in your museum?

16. Do you take into account issues like website accessibility and usability?

17. Which systems do you use for improving the above?

Future of your website

18. On a scale 1 to 5, what priority does your website have and why? (1 is less important and 5 is most important)

19. Do you have any strategic plan on how to improve your website?

YES NO

Please make a note about it:

Thank you very much for your time and cooperation

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Δείγμα μουσείων για αποστολή ερωτηματολογίου (αλφαβητικά)

A. ΞΕΝΑ

1. American Folk Art Museum <http://www.folkartmuseum.org/>
2. Auckland Museum <http://www.aucklandmuseum.com/>
3. Australian Museum <http://www.austmus.gov.au/>
4. Australian Racing Museum <http://www.racingmuseum.com.au/>
5. Buffalo Bill Historical Center
<http://www.bbhc.org/home/index.cfm?CFID=8371318&CFTOKEN=30088360>
6. Corning Museum of Glass <http://www.cmog.org/>
7. Fiji Museum <http://www.fijimuseum.org.fj/fijimuseum.htm>
8. Glenbow Museum <http://www.glenbow.org/>
9. Illinois State Museum <http://www.museum.state.il.us/>
10. MOMA <http://www.moma.org/>
11. Museum of Archaeology and Anthropology <http://maa.cam.ac.uk/home/index.php?page=1>
12. Museum of London <http://www.museumoflondon.org.uk/English/> (facebook)
13. Museum Victoria <http://museumvictoria.com.au/>
14. National Gallery of Art <http://www.nga.gov/>
15. National Museum of Australia Canberra <http://www.nma.gov.au/index.html>
16. National Museum of Czech Republic <http://www.nm.cz/>
17. National Museum of Ireland <http://www.museum.ie/en/homepage.aspx>
18. National Music Museum <http://www.usd.edu/smm/>
19. National Palace Museum <http://www.npm.gov.tw/en/home.htm>
20. Oregon State Archives <http://arcweb.sos.state.or.us/50th/50thintro.html>
21. Oxford University Museum of Natural History <http://www.oum.ox.ac.uk/index.htm>
22. Polo Museum Firenze
<http://www.polomuseale.firenze.it/english/uffizi/Default.asp?>
23. Royal Air Force Museum London <http://www.rafmuseum.org.uk/london/index.cfm>
24. Royal Ontario Museum <http://www.rom.on.ca/index.php>
25. Science Museum <http://www.sciencemuseum.org.uk/>
26. Tate online <http://www.tate.org.uk/>
27. The British Museum <http://www.britishmuseum.org/default.aspx>
28. The British Postal Museum & Archive <http://www.postalheritage.org.uk/>
29. The Fitzwilliam Museum <http://www.fitzmuseum.cam.ac.uk/>
30. The Getty <http://www.getty.edu/>
31. The Louvre <http://www.louvre.fr/llv/commun/home.jsp?bmLocale=en>
32. The Manchester Museum <http://www.museum.manchester.ac.uk/>
33. The Metropolitan Museum of Art <http://www.metmuseum.org/home.asp>
34. The National Museum of History (Bulgaria)
http://www.historymuseum.org/?lang_id=1&PHPSESSID=fccde9e2ad2043ba151a361103434b86
35. The Smithsonian American Art Museum <http://americanart.si.edu/>
36. The State Hermitage Museum http://www.hermitagemuseum.org/html_En/index.html
37. The Tank Museum <http://www.tankmuseum.org/home>
38. University of California Museum of Palaeontology
<http://www.ucmp.berkeley.edu/>

39. Vatican Museums http://mv.vatican.va/3_EN/pages/MV_Home.html
40. Virtual Museum of Canada
http://www.virtualmuseum.ca/English/index_flash.html

B. ΕΛΛΗΝΙΚΑ

1. The VeriaGrid http://www.theveriagrid.org/_plataform/maps/index.php
2. Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδας <http://www.jewishmuseum.gr/?langid=1>
3. Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
http://www.emst.gr/HOME_GRE.asp?lang_id=GRE
4. Εθνολογικό Μουσείο Θράκης <http://www.emthrace.org/>
5. Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο <http://www.elia.org.gr/>
6. Ιστορικό Μουσείο Κρήτης <http://historical-museum.gr/home.html>
7. Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
<http://www.greekstatemuseum.com/kmst/index.html>
8. Λαογραφικό Μουσείο Κοζάνης <http://www.mouseio-kozanis.gr/>
9. Μουσείο Αθλητισμού <http://www.sportmuseum.gr/>
10. Μουσείο Ακροπόλεως <http://www.newacropolismuseum.gr/gr/>
11. Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου <http://www.nationalgallery.gr/>
12. Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού <http://www.mbp.gr/html/gr/index.htm>
13. Μουσείο Γουλανδρή <http://www.gnhm.gr/MuseumSelect.aspx?lang=el-GR>
14. Μουσείο Ελιάς Κυκλάδων <http://www.musioelias.gr/el/node/26>
15. Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας <http://www.vrellis.org/gr/homegr.html>
16. Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης <http://www.melt.gr/>
17. Μουσείο Καλαθοπλεκτικής <http://www.romagr.gr/index.htm>
18. Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης <http://www.cinemuseum.gr/>
19. Μουσείο Κομπολογιού <http://www.komboloi.gr/index2.htm>
20. Μουσείο Κοσμήματος <http://www.lalaounis-jewelrymuseum.gr/gr/default.asp>
21. Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης
<http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=1&clang=0>
22. Μουσείο Μπενάκη <http://www.benaki.gr/index.asp?lang=gr>
23. Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη <http://www.kazantzakis-museum.gr/index.php?level=0&id=623&lang=el>
24. Μουσείο Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης <http://www.radiomuseum.gr/>
25. Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών
http://www.athenscitymuseum.gr/index_gr.html
26. Μουσείο Φρυσιρά <http://www.frissirasmuseum.com/>
27. Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης <http://www.thmphoto.gr/greek/index.html>
28. Πολεμικό Μουσείο <http://www.warmuseum.gr/gr/>
29. Σπαθάρειο Μουσείο Θεάτρου Σκιών <http://www.karagiozismuseum.gr/>
30. Ταχυδρομικό και Φιλοτελικό Μουσείο <http://www.postalmuseum.gr/index.asp>